BANK NEGARA MALAYSIA
CENTRAL BANK OF MALAYSIA

SURAT PENYAMPAIAN

Yang Amat Berhormat Dato' Sri Mohd Najib bin Tun Haji Abdul Razak,
Perdana Menteri/Menteri Kewangan,
Malaysia.

YAB Dato' Sri,

Mengikut seksyen 56 Akta Takaful 1984 dan seksyen 192 Akta Insurans 1996, saya dengan hormatnya mengemukakan laporan berhubung dengan pentadbiran Akta Takaful 1984 dan Akta Insurans 1996, dan perkara lain yang berkaitan bagi tahun berakhir 31 Disember 2012 sebagaimana dimasukkan ke dalam Laporan Kestabilan Kewangan dan Sistem Pembayaran 2012 ini, untuk dibentangkan di Parlimen.

Dengan hormatnya dikemukakan,

Zeti Akhtar Aziz
Gabenor
20 Mac 2013

PRAKATA

Laporan Kestabilan Kewangan dan Sistem Pembayaran 2012 ini membentangkan penilaian Bank Negara Malaysia mengenai risiko dan cabaran yang dihadapi oleh sistem kewangan Malaysia dan keupayaan sistem ini untuk terus melaksanakan peranan pengantaraan kewangannya dalam ekonomi negara. Laporan ini juga menghuraikan inisiatif pembangunan yang dilaksanakan oleh Bank untuk memperkukuh peranan sektor perkhidmatan kewangan agar sektor ini akan terus menyokong dan menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi dan proses transformasi ekonomi negara. Selain itu, laporan ini turut mengandungi langkah-langkah pengawalan dan penyeliaan yang diambil oleh Bank untuk memastikan institusi kewangan kekal selamat dan kukuh serta terus menggalakkan kestabilan sistem kewangan dan pembayaran secara keseluruhannya.

Penerbitan laporan ini bertujuan meningkatkan pemahaman mengenai isu-isu dan perkembangan yang memberikan kesan kepada kestabilan kewangan, termasuk hala tuju dasar Bank.

Laporan Kestabilan Kewangan dan Sistem Pembayaran ini boleh didapati dalam format PDF di www.bnm.gov.my

Kandungan

PERUTUSAN GABENOR

RINGKASAN EKSEKUTIF

Laporan Kestabilan Kewangan
PERKEMBANGAN RISIKO DAN PENILAIAN KESTABILAN KEWANGAN PADA TAHUN 2012

13 Tinjauan Keseluruhan
15 Menguruskan Risiko yang Berpunca daripada Tahap Keberhutangan Isi Rumah
22 Menguruskan Perkembangan dalam Pasaran Harta Tanah dalam Negeri
27 Menguruskan Dedahan Risiko Kredit Terhadap Perniagaan
31 Mengurus Risiko Penularan daripada Dedahan Luaran, Penyahleveraj di Eropah dan Operasi Luar Negeri
40 Menguruskan Risiko Mudah Tunai
43 Kekukuhan dan Daya Tahan Institusi Kewangan
49 Prospek Kestabilan Sistem Kewangan Domestik dan Tumpuan Pemantauan pada Tahun 2013
51 *Rencana: Perkembangan dalam Pasaran Perumahan dan Implikasinya Terhadap Kestabilan Kewangan*
58 *Rencana: Penggunaan Ujian Tekanan Kehematan Makro dan Mikro di Malaysia*

PEMBANGUNAN SEKTOR KEWANGAN

67 Mengukuhkan Struktur Pasaran
68 *Rencana: Bank Asing dalam Ekonomi Sedang Pesat Membangun: Perspektif Malaysia*
74 Memastikan Pengantaraan Dana yang Cekap dan Berkesan
76 Membangunkan Pasaran Kewangan yang Mendalam dan Teguh
78 Menggalakkan Sistem Kewangan yang Inklusif
80 *Rencana: Perbankan Ejen: Memajukan Lagi Agenda Rangkuman Kewangan Malaysia*
84 Memperkukuh Kesalinghubungan Kewangan Serantau dan Antarabangsa
87 Pengantarabangsaan Kewangan Islam: Mengembangkan Pasaran Kewangan Islam Antarabangsa
89 *Rencana: Rangka Kerja Pengawalseliaan Berasaskan Kontrak bagi Kewangan Islam*
93 Pembangunan Tenaga Mahir dalam Sektor Kewangan

RANGKA KERJA PENGAWALAN DAN PENYELIAAN

99 Perkembangan Pengawalan dan Penilaian Penyeliaan
100 *Rencana: Rangka Kerja Undang-Undang untuk Kestabilan Kewangan*
111 Memelihara Integriti Sistem Kewangan
114 Keupayaan dan Kerjasama Penyeliaan
117 *Rencana: Penilaian Mengenai Pematuhan Malaysia Terhadap Prinsip Teras Basel untuk Penyeliaan Perbankan Berkesan*
122 *Rencana: Penilaian Mengenai Pematuhan Malaysia Terhadap Prinsip Teras Insurans IAIS*

AMALAN PASARAN DAN PEMERKASAAN PENGGUNA

129 Trend dan Perkembangan Utama
131 Mengukuhkan Rangka Kerja Undang-Undang dan Penyeliaan
133 Menangani Isu Pengguna
140 Pengawalan dan Penyeliaan Pengantara Insurans dan Takaful
141 Kerjasama dengan Agensi Lain
141 Pengguna Kewangan Berpengetahuan dan Bertanggungjawab
143 Mengukuhkan Saluran Bantuan Penyelesaian Pengguna

Laporan Sistem Pembayaran

SISTEM PEMBAYARAN DAN PENYELESAIAN

147 Menggalakkan Kestabilan Sistem Pembayaran dan Penyelesaian
149 *Rencana: Penilaian Pematuhan Malaysia Terhadap Prinsip bagi Infrastruktur Pasaran Kewangan*
156 Trend Pembayaran
158 Menggalakkan Perkhidmatan Pembayaran yang Cekap dan Berkesan
163 Meningkatkan Kerjasama Serantau dalam Perkhidmatan Pembayaran Merentas Sempadan

TAMBAHAN

PERUTUSAN GABENOR

Keadaan kewangan dan ekonomi global masih lagi sangat mencabar pada tahun 2012. Kekukuhan pemulihan ekonomi global yang berterusan masih belum dicapai sepenuhnya, manakala langkah-langkah resolusi untuk krisis kawasan euro juga masih dilaksanakan. Walaupun tekanan ke atas pasaran kewangan antarabangsa semakin berkurang sejak beberapa bulan kebelakangan ini, namun aliran modal ke dalam ekonomi sedang pesat membangun dijangka terus tidak menentu.

Berlatarkan persekitaran tersebut, kestabilan kewangan domestik di Malaysia terus terpelihara. Tiada gangguan dalam aliran kredit dan pasaran kewangan domestik juga kekal terurus. Institusi kewangan negara masih kukuh dengan penampan modal dan mudah tunai yang mampan serta kualiti aset yang terus meningkat. Meskipun permintaan luar negeri masih lembab namun ia tidak menjejaskan kedudukan kewangan institusi kewangan negara, yang terus disokong oleh portfolio pinjaman yang pelbagai dan amalan pengunderaitan dan pengurusan risiko yang mantap. Kesemua ini telah berjaya mengekalkan tahap keyakinan yang tinggi terhadap sektor kewangan domestik dan juga peranannya dalam memudahkan pengantaraan kewangan dan menyediakan perlindungan risiko kepada isi rumah dan sektor perniagaan di negara ini. Penilaian positif oleh Tabung Kewangan Antarabangsa dan Bank Dunia di bawah Program Penilaian Sektor Kewangan mengesahkan kekukuhan rangka kerja pengawalan dan penyeliaan Malaysia untuk menangani risiko terhadap kestabilan kewangan.

Risiko utama kepada kestabilan kewangan domestik pada amnya tidak berubah. Paras hutang isi rumah terus meningkat tetapi pada kadar yang lebih sederhana pada tahun 2012 hasil daripada pelaksanaan langkah kehematan makro bersasaran oleh Bank sejak tahun 2010. Pertumbuhan pinjaman isi rumah pada amnya adalah selaras dengan peningkatan pendapatan isi rumah, keadaan guna tenaga yang stabil serta jangkaan keupayaan membayar balik hutang. Institusi perbankan juga terus mematuhi piawaian pemberian pinjaman yang berhemat dengan memberikan perhatian yang lebih kepada penilaian terhadap aspek kemampuan membayar hutang oleh pelanggannya. Pada tahun 2012, Bank telah mengambil langkah-langkah perlu untuk menangani isu peningkatan dalam pemberian pinjaman kepada sektor isi rumah oleh institusi di luar sektor perbankan. Aktiviti seumpama itu telah menyebabkan beberapa segmen isi rumah menjadi lebih mudah terdedah kepada kejutan pendapatan.

Walau bagaimanapun, risiko kepada kestabilan kewangan telah dibendung dengan baik serta penunjuk agregat daya tahan sektor isi rumah kekal kukuh. Program pendidikan kewangan serta program bantuan penyelesaian hutang bagi isi rumah yang meminjam daripada institusi kewangan bukan bank juga bertujuan untuk menggalakkan pengurusan kewangan yang bertanggungjawab. Sama pentingnya ialah usaha untuk memastikan amalan

pemberian pinjaman oleh institusi yang beroperasi di luar sektor perbankan adalah berhemat dan lebih bertanggungjawab, khususnya dalam keadaan persekitaran yang semakin kompetitif.

Perkembangan dalam pasaran harta tanah juga menjadi tumpuan pengawasan oleh Bank. Harga rumah terus meningkat dan ini mengurangkan kemampuan rakyat Malaysia untuk memiliki rumah di beberapa lokasi tertentu, khususnya bagi golongan berpendapatan rendah dan sederhana. Meskipun kenaikan harga rumah disebabkan terutamanya oleh faktor makroekonomi, aktiviti pelaburan sejak kebelakangan ini didapati juga telah mempengaruhi harga rumah. Bank telah secara berperingkat-peringkat melaksanakan langkah yang lebih ketat terhadap pemberian pinjaman untuk membendung aktiviti pembelian harta tanah untuk tujuan spekulasi, dan akan terus memantau perkembangan ini dengan rapi. Setakat ini, tiada bukti yang menunjukkan bahawa perubahan dalam dasar kredit bank telah menyebabkan kenaikan harga rumah. Ini lantas mengurangkan risiko kepada kestabilan kewangan, namun faktor kemampuan kekal menjadi isu dan perlu ditangani menerusi langkah yang menyeluruh, temasuk langkah fiskal dan langkah dari segi penawaran. Sama pentingnya ialah pengurusan terhadap penawaran akan datang ruang harta tanah komersial bagi mengekalkan kestabilan dalam sektor harta tanah komersial.

Dalam persekitaran kewangan antarabangsa, agenda reformasi global untuk memelihara kestabilan kewangan terus menjadi keutamaan pada tahun 2012. Meskipun institusi kewangan Malaysia ternyata mampu menghadapi krisis baru-baru ini, pembaharuan ini merupakan penanda aras yang berguna untuk mengukur kekuatan dan ketahanan institusi kewangan Malaysia. Dalam beberapa bidang tertentu, termasuk mudah tunai, rangka kerja pengawalan domestik telah menetapkan piawaian minimum untuk dipatuhi oleh institusi kewangan di Malaysia sejak beberapa tahun yang lalu. Pembaharuan ini, bagaimanapun, telah menunjukkan aspek rangka kerja kehematan yang boleh, dan harus diperkukuh lagi berikutan pembangunan dan pengembangan sistem kewangan dari segi skop dan skala aktiviti. Reformasi pengawalseliaan Basel III di Malaysia yang bermula awal tahun 2013 ini akan mematuhi garis masa pelaksanaan yang ditetapkan pada peringkat antarabangsa. Pelaksanaannya akan dipantau dengan rapi untuk memastikan manfaat yang dihasratkan daripada sistem kewangan yang lebih kukuh terhasil sambil mengurangkan kesan yang tidak diingini terhadap aktiviti pengantaraan kewangan domestik.

Kemajuan penting dalam rangka kerja pengawalan dan penyeliaan sistem kewangan di Malaysia ialah perundangan baharu untuk sektor kewangan yang telah diluluskan oleh Parlimen pada bulan Disember 2012 dan akan dikuatkuasakan pada pertengahan tahun 2013. Dengan penggubalan Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 dan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013, Malaysia boleh mempunyai keyakinan penuh terhadap rangka kerja perundangan yang menyeluruh untuk sektor kewangan. Secara kolektif, undang-undang sektor kewangan dan Akta Bank Negara Malaysia 2009 telah memperkukuh dengan nyata asas kestabilan kewangan di Malaysia. Perundangan baharu ini memperuntukkan kuasa yang diperlukan oleh Bank untuk mengambil langkah-langkah yang berkesan dalam landskap kewangan yang lebih kompleks sekali gus menjadikan Bank bertanggungjawab atas tindakan-tindakan yang diambilnya.

Pengaturan tadbir urus bagi kestabilan kewangan yang telah tersedia dalam Bank diperkukuh secara berterusan. Ini termasuk Jawatankuasa Kestabilan Kewangan yang diperkukuh oleh Jawatankuasa Dasar Bersama yang terdiri daripada anggota Jawatankuasa Dasar Monetari dan Jawatankuasa Kestabilan Kewangan. Dalam beberapa tahun kebelakangan ini, Jawatankuasa Dasar Bersama telah memperkenalkan beberapa langkah kehematan makro untuk memastikan perkembangan yang berpunca daripada sektor ekonomi dan pasaran aset tidak akan menimbulkan risiko kepada kestabilan kewangan. Tahap integrasi yang lebih tinggi dalam sektor kewangan, dan juga antara sektor kewangan dengan bahagian lain dalam ekonomi memerlukan kolaborasi antara agensi yang lebih mantap untuk menggalakkan kestabilan kewangan, menangani risiko kepada pengguna dan menyokong pembangunan berterusan sektor

kewangan. Untuk mencapai matlamat ini, Bank juga telah mewujudkan pengaturan kerjasama dan penyelarasan dengan pihak-pihak berkuasa dalam negeri yang lain pada tahun 2012 untuk memastikan penilaian yang lebih lengkap terhadap kemungkinan risiko terhadap kestabilan kewangan, termasuk risiko yang berbangkit daripada aktiviti pengantaraan kewangan sektor bukan bank.

Pada bulan April 2012, Bank telah menandatangani Perjanjian Perikatan Strategik dengan Perbadanan Insurans Deposit Malaysia yang menggariskan peranan dan tanggungjawab Bank dan Perbadanan Insurans Deposit Malaysia dalam resolusi institusi kewangan yang mengalami tekanan, sekali gus mewujudkan pengaturan prosedur untuk penyelesaian yang teratur. Pada bulan Oktober 2012, Bank menandatangani Memorandum Persefahaman dengan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia dalam usaha mencapai penyeliaan yang lebih berkesan bagi kumpulan kewangan dan aktiviti perbankan dalam pasaran modal, dan untuk memantau kemungkinan risiko sistemik dalam pasaran modal dan sistem kewangan yang lebih luas. Pada tahun 2012, rangka kerja bagi kerjasama serantau sektor kewangan turut diperkukuh lagi berikutan dimensi perkhidmatan kewangan merentas sempadan yang lebih nyata. Bagi mencapai usaha ini, pada tahun 2012, Bank telah mengadakan forum penyeliaan, perbincangan dan interaksi dua hala dengan bank-bank pusat dan pihak berkuasa penyeliaan, dan juga melalui kumpulan serantau.

Bidang kerjasama seterusnya adalah dengan agensi penguatkuasaan undang-undang lain di negara ini, terutamanya Jawatankuasa Penyelaras Kebangsaan bagi Pencegahan Pengubahan Wang Haram. Kerjasama ini bertujuan memudahkan inisiatif antara agensi, pertukaran maklumat dan penyelarasan tindakan penguatkuasaan. Penggubalan undang-undang bagi pencegahan pengubahan wang haram dan pencegahan pembiayaan keganasan juga diperkukuh pada tahun 2012. Semua langkah yang diambil ini bertujuan mencegah penggunaan sistem kewangan bagi aktiviti yang menyalahi undang-undang, seterusnya memelihara integriti sistem kewangan.

Rangka kerja pengawalseliaan bagi kewangan Islam juga melakarkan penemuan baharu pada tahun 2012, seterusnya menyumbang kepada matlamat kestabilan kewangan dalam sistem kewangan Islam. Bank mengambil langkah penting dalam usaha melaksanakan rangka kerja pengawalseliaan berasaskan kontrak di Malaysia yang akan memperkukuh prinsip Syariah dan memudahkan usaha mengurangkan risiko perundangan dan operasi dalam pengendalian urus niaga kewangan Islam. Rangka kerja tersebut merupakan asas penting bagi inovasi kewangan Islam pada masa depan dan akan menyumbang ke arah pengukuhan keyakinan selanjutnya terhadap produk dan perkhidmatan kewangan Islam. Rangka kerja pengawalseliaan berasaskan kontrak ini juga akan menyumbang ke arah pencapaian matlamat kestabilan kewangan, yang akan memelihara sistem kewangan supaya dapat berfungsi dengan berkesan dan cekap untuk menyokong aktiviti ekonomi benar.

Rangkuman kewangan kekal sebagai agenda utama Bank dengan dimensinya yang semakin penting. Di samping menggalakkan akses perkhidmatan kewangan yang lebih luas bagi isi rumah dan perniagaan kecil, rangkuman kewangan juga menjadi semakin penting untuk memastikan mereka yang pada masa ini mempunyai akses kewangan, tidak terpinggir pada masa akan datang apabila produk dan perkhidmatan kewangan menjadi semakin kompleks. Pengenalan saluran akses yang baharu, seperti akses melalui perbankan mudah alih dan perbankan ejen, turut meningkatkan tuntutan terhadap rangka kerja pengawalseliaan supaya menyediakan perlindungan pengguna yang mencukupi dan pengurusan risiko operasi yang berkesan oleh institusi kewangan.

Bank berhasrat untuk meningkatkan tahap inisiatifnya terhadap membina keupayaan kewangan, dengan berganding bahu bersama-sama agensi-agensi yang berkenaan untuk memastikan sistem

kewangan terus bersifat inklusif seiring dengan kemajuan yang dicapainya. Untuk memahami dengan lebih baik kesan daripada usaha ini pada masa hadapan, usaha telah dimulakan untuk menghasilkan sebuah rangka kerja bagi mengukur keberkesanan inisiatif pendidikan kewangan yang dilaksanakan untuk menggalakkan tingkah laku kewangan yang bertanggungjawab. Di samping itu, Bank telah membangunkan indeks rangkuman kewangan yang mengukur tahap boleh akses kepada perkhidmatan kewangan dan penggunaannya.

Sebahagian besar pemodenan sistem kewangan dan peningkatan tahap daya saing ekonomi negara telah melibatkan transformasi landskap pembayaran. Sedekad lalu, hampir separuh daripada pembayaran bukan tunai, mengikut jumlah, dilaksanakan dengan menggunakan cek. Kini, saluran e-pembayaran mencakupi hampir 90% daripada semua urus niaga bukan tunai. Trend ini terus meningkat sejak dua tahun kebelakangan ini dengan usaha berterusan untuk meluaskan akses kepada perkhidmatan e-pembayaran dan meningkatkan infrastruktur dan fungsi sokongan. Pada tahun 2012, Bank mengumumkan hasratnya untuk melaksanakan reformasi penentuan harga bagi mempercepat perpindahan kepada e-pembayaran. Meskipun rangka kerja penentuan harga yang baharu untuk urus niaga pembayaran akan diumumkan pada tahun 2013, namun tempoh satu tahun akan diberikan bagi pelaksanaannya. Ini akan membolehkan pengguna dan perniagaan bersiap sedia untuk membuat penyesuaian yang efektif dengan pengaturan penentuan harga yang baharu itu. Reformasi ini akan menghapuskan herotan harga yang sedia ada antara e-pembayaran dengan instrumen pembayaran berasaskan kertas, serta menggalakkan peralihan kepada kaedah pembayaran yang lebih berkesan dari segi kos.

Memandang ke hadapan, sektor kewangan berada pada kedudukan yang baik untuk menangani cabaran masa depan tetapi pemantauan yang berterusan perlu dilaksanakan oleh Bank dan juga institusi kewangan. Tumpuan yang berterusan pada pembangunan sektor kewangan yang kukuh, progresif dan inklusif, berpandukan pada saranan Pelan Sektor Kewangan 2011-2020, akan turut memperkukuh daya tahan sistem kewangan dan keupayaannya untuk menyokong dan memacu transformasi Malaysia ke arah ekonomi berpendapatan tinggi dengan nilai tambah yang lebih tinggi pada dekad ini.

Zeti Akhtar Aziz
Gabenor
20 Mac 2013

2017

RINGKASAN EKSEKUTIF

Perkembangan Risiko dan Penilaian Kestabilan Kewangan pada Tahun 2012

Kestabilan kewangan dalam negeri kekal teguh sepanjang tahun 2012 sekali gus mewujudkan persekitaran yang menyokong pertumbuhan ekonomi Malaysia yang berterusan. Sistem kewangan Malaysia terus menunjukkan daya tahan yang tinggi meskipun berdepan dengan ketidakpastian yang berlarutan dalam beberapa ekonomi maju dan pertumbuhan global yang lebih lemah. Keadaan ini disokong oleh institusi kewangan yang teguh dengan permodalan yang kukuh, keadaan pasaran kewangan dalam negeri yang teratur dengan mudah tunai yang lebih daripada mencukupi, lantas memastikan pengantaraan kewangan terus berfungsi dengan cekap untuk menyokong aktiviti ekonomi dalam negeri. Meskipun terdapat peningkatan persaingan dalam segmen pemberian pinjaman runcit dan pasaran harta tanah yang lebih memberangsangkan, secara umumnya institusi kewangan mengekalkan tahap pengunderaitan dan pengurusan risiko yang mantap. Secara keseluruhan, keyakinan terhadap sistem kewangan dalam negeri juga kekal utuh. Penilaian Malaysia di bawah Program Penilaian Sektor Kewangan (Financial Sector Assessment Program) oleh Tabung Kewangan Antarabangsa (International Monetary Fund) dan Bank Dunia (World Bank) pada tahun 2012 mengesahkan lagi keteguhan sektor kewangan Malaysia, khususnya daya tahannya terhadap tekanan makroekonomi dan kewangan, di samping tahap pematuhan yang tinggi oleh rangka kerja pengawalan dan penyeliaan, sistem insurans deposit dan infrastruktur pasaran kewangan terhadap piawaian antarabangsa.

Kualiti kredit turut kekal utuh. Keadaan kewangan perniagaan kekal memberangsangkan dan secara amnya bertambah baik, sementara pertumbuhan pendapatan dan prospek guna tenaga yang stabil secara amnya terus menyokong keupayaan isi rumah untuk membayar hutang. Langkah berjaga-jaga yang diambil sebelum ini untuk menggalakkan daya tahan isi rumah dan kemampanan pasaran harta tanah telah menunjukkan kesan positif meskipun perkembangan lain telah memberikan tekanan tambahan terhadap kedudukan kewangan isi rumah dan harga harta tanah. Pertumbuhan keseluruhan pemberian pinjaman isi rumah lebih perlahan bagi tahun kedua berturut-turut, dengan penunjuk dalam sektor perbankan terus menyokong kualiti kredit yang utuh bagi pembiayaan isi rumah oleh sistem perbankan. Amalan pemberian pinjaman bank kekal teguh dan diperkukuh lagi oleh pelaksanaan Garis Panduan Mengenai Amalan Pembiayaan Yang Bertanggungjawab pada tahun 2012. Walau bagaimanapun, terdapat institusi kewangan bukan bank yang mengembangkan aktiviti pembiayaan mereka kepada sektor isi rumah. Sehubungan itu, amalan berhemat yang sewajarnya perlu diterapkan bagi memastikan kelemahan kewangan isi rumah yang lebih ketara dapat dielak.

Dalam pasaran harta tanah, langkah awalan kehematan makro dan fiskal yang dilaksanakan telah menyebabkan aktiviti pelaburan yang melibatkan pembelian harta kediaman menjadi sederhana. Walau bagaimanapun, harga rumah keseluruhan terus meningkat pada kadar yang kukuh. Faktor yang memacu trend ini ialah faktor makroekonomi dan bukannya faktor kewangan, memandangkan bekalan rumah masih tidak mencukupi untuk memenuhi permintaan tulen terhadap rumah baharu. Langkah-langkah yang telah diambil oleh Kerajaan untuk meningkatkan bekalan rumah mampu milik di samping langkah-langkah fiskal tambahan dijangka mengurangkan kenaikan harga selanjutnya. Juga penting adalah supaya bekalan ruang komersial dan runcit yang baharu dikeluarkan secara berperingkat dan berfasa untuk mengelakkan lebihan bekalan dalam jangka pendek. Walau bagaimanapun, risiko terhadap kestabilan kewangan daripada perkembangan ini kekal terkawal, terutamanya disebabkan disiplin yang berterusan dalam tahap pemberian pinjaman dan penambahbaikan selanjutnya dalam amalan pengurusan risiko institusi perbankan. Dedahan institusi kewangan kepada segmen harta tanah bukan kediaman juga adalah rendah.

Dedahan institusi kewangan Malaysia kepada rakan niaga di Eropah kekal rendah dan dedahan

kepada negara-negara Eropah yang paling terjejas oleh krisis kawasan euro turut dikurangkan selanjutnya. Keadaan insurans semula global turut bertambah baik dengan ketara, sekali gus mengurangkan risiko berkaitan penempatan insurans semula asing. Malaysia berada pada kedudukan yang kukuh untuk menangani kesan aktiviti penyahleveraj (pengurangan hutang) yang berkemungkinan dilaksanakan oleh institusi kewangan Eropah, dengan institusi domestik dan bank asing lain di Malaysia bersedia untuk menggantikan sebarang kehilangan kapasiti. Meskipun bank-bank Malaysia terus mengembangkan operasi serantau, usaha ini dijalankan pada kadar yang secara relatif sederhana dan setara dengan peningkatan keupayaan institusi perbankan untuk mengurus risiko berasaskan seluruh kumpulan.

Institusi kewangan terus mencatat kedudukan modal dan prestasi kewangan yang kukuh, seterusnya mempertingkat keupayaan bank-bank untuk memenuhi keperluan modal baharu di bawah Basel III yang dilaksanakan secara berperingkat-peringkat mulai tahun 2013. Prestasi keuntungan terus dipacu oleh aktiviti pemberian pinjaman dan insurans teras, dan bukan daripada pengambilan risiko lebih tinggi dalam aktiviti dagangan dan perbendaharaan. Selain disiplin berterusan dalam pemberian pinjaman, institusi kewangan telah mengambil langkah untuk mengurus dedahan terhadap risiko pasaran, risiko insurans dan risiko komersial teralih. Strategi ini telah meningkatkan daya tahan terhadap pelbagai kejutan ekonomi dan pasaran.

Persekitaran luaran dijangka kekal mencabar pada tahun 2013. Risiko utama terhadap sektor kewangan Malaysia terus berpunca daripada kelemahan umum dalam keadaan ekonomi luaran yang dipindahkan melalui saluran perdagangan. Prospek ekonomi dan kewangan dalam negeri dan serantau yang lebih memberangsangkan dijangka memberikan sokongan dalam menghadapi risiko ini. Sektor kewangan Malaysia berada pada kedudukan kukuh untuk menangani perkembangan luaran yang tidak menggalakkan berikutan penampan kewangan institusi kewangan yang mantap, pengaturan keinstitusian yang menyeluruh yang tersedia untuk bertindak balas kepada risiko kepada seluruh sistem, dan yang paling penting, penambahbaikan yang teguh dan berterusan dalam amalan pengurusan risiko kredit, pasaran dan operasi bagi institusi perbankan. Keadaan mudah tunai dan pendanaan pada tahun 2013 turut dijangka kekal menyokong pengantaraan dalam negeri oleh institusi kewangan di Malaysia. Aktiviti pengembangan perniagaan dan pemberian pinjaman oleh institusi kewangan bukan bank, leveraj tinggi bagi isi rumah berpendapatan rendah serta perkembangan dalam pasaran harta tanah merupakan bidang yang akan terus dipantau rapi oleh Bank.

Pembangunan Sektor Kewangan

Inisiatif pembangunan pada tahun 2012 terus tertumpu kepada meningkatkan lagi peranan kritikal sektor kewangan dalam memanfaatkan potensi pertumbuhan jangka panjang Malaysia. Bahagian penting dalam inisiatif ini melibatkan penggalakan keadaan yang mantap untuk pengantaraan dana kepada bidang pertumbuhan baharu dan pengukuhan kesalinghubungan Malaysia dengan ekonomi serantau dan antarabangsa seperti yang digariskan dalam Pelan Sektor Kewangan 2011-2020. Enakmen Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 (Financial Services Act, FSA) dan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 (Islamic Financial Services Act, IFSA) baharu menyokong dan memperkukuh prasyarat bagi usaha-usaha ini.

Pada tahun 2012, bank-bank pelaburan meraih skala dan keupayaan yang lebih besar menerusi penggabungan dan pengambilalihan untuk memanfaatkan peluang pertumbuhan di rantau, sementara penggabungan berterusan dalam industri insurans am meningkatkan dengan ketara daya maju dan daya saing penanggung insurans yang lebih kecil dalam industri. Pelaksanaan fasa pertama rangka kerja perlindungan motor baharu berjalan lancar untuk membawa industri lebih hampir kepada tahap penentuan harga yang mampan untuk insurans motor, sementara pembaharuan yang lebih meluas untuk menambah baik kecekapan proses penyelesaian tuntutan dan mengawal kos tuntutan telah mula membuahkan hasil. Susulan pembangunan rangka kerja pengawalan dan penyeliaan yang menyeluruh bagi industri insurans serta pasaran insurans yang lebih berdaya saing yang telah dicapai sejak beberapa tahun yang lalu, satu lagi pelarasan struktur penting yang akan dilaksanakan dalam sektor insurans adalah berkaitan dengan kajian semula kawalan kos sedia ada yang terpakai pada penanggung insurans hayat dan am.

Usaha ini adalah untuk membolehkan kuasa pasaran berfungsi dengan lebih berkesan bagi menggalakkan inovasi dan seterusnya membangunkan saluran pengagihan alternatif untuk insurans, sambil menyediakan insentif yang lebih memberangsangkan untuk membangunkan keupayaan ejen. Fasa pertama kajian semula ini telah dilaksanakan pada bulan Januari 2013.

Pembiayaan kepada perusahaan kecil dan sederhana (PKS) terus mencatat pertumbuhan kukuh. Penunjuk pemberian pinjaman menunjukkan akses yang lebih meluas kepada pembiayaan bagi PKS, dari segi penambahan bilangan PKS yang telah meraih manfaat daripada pelbagai kemudahan pembiayaan yang disediakan untuk PKS, di samping nilai purata pembiayaan diluluskan yang lebih tinggi. Produk pembiayaan yang lebih fleksibel untuk perusahaan mikro telah turut diperkenalkan oleh industri kewangan yang membolehkan lebih banyak perusahaan mikro layak mendapat pembiayaan. Institusi kewangan terus memberikan tumpuan jitu kepada sektor PKS, dengan beberapa bank terus meningkatkan sasaran pembiayaan untuk PKS dan melaburkan sumber untuk mempertingkat keupayaan untuk mengembangkan lagi portfolio pembiayaan PKS. Pembiayaan untuk usaha teknologi hijau juga meningkat dengan prospek yang bertambah baik susulan keupayaan pendanaan tambahan yang disediakan oleh Kerajaan dan kemajuan selanjutnya yang dicapai untuk membangunkan keupayaan penilaian kredit dan pengurusan risiko bagi institusi perbankan dalam bidang ini. Institusi kewangan pembangunan (IKP) terus memainkan peranan penting dalam menyokong pertumbuhan dan pembangunan sektor ekonomi yang strategik. Pembiayaan oleh IKP di bawah kawal selia Bank mencatat pertumbuhan kukuh bagi tahun 2012 dan profil risikonya semakin bertambah baik. Pada tahun 2012, beberapa langkah telah dilaksanakan untuk menambah baik ketelusan prestasi IKP dalam mencapai mandatnya dan memberikan lebih kejelasan mengenai pengaturan perkongsian risiko antara IKP dan Kerajaan.

Pasaran sekuriti hutang kekal sebagai sumber pendanaan yang penting bagi syarikat, dengan bahagian pembiayaan yang lebih besar oleh perniagaan dibiayai menerusi pasaran hutang berbanding sistem perbankan selama lebih sedekad sejak tahun 2002. Malaysia terus mempunyai pasaran sekuriti hutang yang terbesar di Asia Tenggara dan kekal sebagai salah satu daripada dua negara di rantau ini yang mempunyai pasaran sekuriti hutang swasta yang hampir sama besar dengan pasaran sekuriti hutang awamnya. Penambahan peruntukan modal oleh Kerajaan kepada Danajamin Nasional Berhad akan terus meningkatkan keupayaan Danajamin dalam menambah baik akses yang berkesan dari segi kos kepada pasaran bon bagi penerbit yang ingin memperoleh pendanaan jangka lebih panjang. Dalam pasaran wang, Bank terus memperkenalkan produk baharu untuk memudahkan pengurusan mudah tunai yang lebih cekap oleh institusi kewangan Islam. Susulan kebimbangan yang meningkat pada peringkat global mengenai amalan manipulasi kadar berhubung kadar tanda aras pasaran kewangan, Bank dan industri kewangan telah mengambil langkah tambahan untuk memelihara kebolehpercayaan kadar tanda aras domestik yang utama dan memperkukuh keyakinan peserta pasaran dalam penggunaan kadar ini. Untuk mendalamkan lagi pasaran pertukaran asing, tumpuan segera telah diberikan untuk menambah baik akses kepada dan ketersediaan rangkaian instrumen perlindungan nilai yang lebih meluas. Sehubungan itu, peraturan pentadbiran pertukaran asing telah diliberalisasikan selanjutnya untuk menggalakkan lebih banyak inovasi dalam produk pertukaran asing yang ditawarkan dan permintaan terhadap penyelesaian pengurusan mata wang asing yang lebih cekap.

Penunjuk rangkuman kewangan telah memperlihatkan peningkatan dari segi akses kepada akaun deposit, sementara akses kepada akaun pembiayaan kekal pada tahap yang tinggi. Usaha yang dijalankan oleh Bank untuk membangunkan Indeks Rangkuman Kewangan menunjukkan rakyat Malaysia lazimnya menggunakan perkhidmatan kewangan dengan cara bertanggungjawab dan berpuas hati dengan produk dan perkhidmatan kewangan yang disediakan. Namun masih terdapat ruang penambahbaikan selanjutnya bagi akses yang mudah kepada perkhidmatan kewangan. Pada tahun 2012, dua inisiatif penting untuk menambah baik akses kepada perkhidmatan kewangan ialah pelaksanaan rangka kerja perbankan ejen dan platform MyMobile. Inisiatif ini dijangka memberikan kesan ketara terhadap peluasan capaian perkhidmatan kewangan di Malaysia.

Kumpulan perbankan domestik terus memperluas kehadiran serantau mereka dengan operasi luar negeri kini di 21 negara, berbanding 19 negara

sebelum ini. Usaha untuk mendalamkan integrasi kewangan serantau turut meraih momentum selanjutnya di bawah Rangka Kerja Integrasi Kewangan ASEAN (ASEAN Financial Integration Framework). Negara anggota ASEAN kini berada pada peringkat akhir pelancaran rangka kerja integrasi sektor perbankan yang akan menyokong peranan yang lebih dinamik dan bermakna oleh bank ASEAN yang layak di rantau ini. Pelancaran platform rintis untuk pelaburan dan penyelesaian sekuriti hutang merentas sempadan di bawah inisiatif bersama oleh Bank, Pihak Berkuasa Monetari Hong Kong dan Euroclear Bank akan membolehkan pelabur dan pengantara pasaran mengakses pasaran bon di Malaysia dan Hong Kong secara lebih cekap, seterusnya menyumbang kepada pendalaman selanjutnya pasaran bon Asia. Komitmen untuk membangunkan pasaran bon yang berfungsi dengan baik di rantau ini diperkukuh dengan perjanjian oleh negara-negara anggota ASEAN+3 untuk menerima pakai pelan pembangunan baharu selaras dengan Inisiatif Pasaran Bon Asia.

Fokus utama untuk menggalakkan kestabilan kewangan serantau kekal penting kepada agenda integrasi serantau. Sehubungan dengan itu, ketersediaan rantau ini untuk bertindak balas terhadap krisis semakin diperkukuh, susulan peningkatan yang diterapkan pada Perjanjian Multilateralisasi Inisiatif Chiang Mai dan usaha berterusan untuk memperkukuh protokol komunikasi dan pengaturan keinstitusian sedia ada untuk pengurusan dan penyelesaian krisis dalam perkumpulan Mesyuarat Eksekutif Bank Pusat Asia Timur-Pasifik (Executives' Meeting of East Asia-Pacific Central Banks, EMEAP). Memandangkan kaitan penting perkembangan pengawalseliaan global dengan sektor kewangan dalam negeri, Bank terus menyumbang secara aktif kepada forum serantau dan antarabangsa yang memberikan tumpuan kepada perkembangan pengawalseliaan kewangan. Usaha ini adalah penting untuk mengetengahkan isu-isu berkepentingan, terutamanya daripada ekonomi sedang pesat membangun, agar isu tersebut diberikan pertimbangan sewajarnya dalam proses membuat dasar antarabangsa.

Sektor kewangan Islam meneruskan trajektori pertumbuhannya, dengan mencatat pertumbuhan kukuh dalam aset perbankan Islam, aset takaful, sukuk dan perniagaan mata wang asing. Malaysia kekal sebagai pusat terbitan sukuk yang utama pada peringkat global. Asas dan pengaturan keinstitusian untuk pertumbuhan kewangan Islam yang teratur terus diperkukuh, terutama sekali dalam menyokong tadbir urus dan pematuhan Syariah dari awal hingga akhir secara berkesan. Malaysia telah mengambil langkah penting untuk melaksanakan rangka kerja pengawalseliaan berasaskan kontrak untuk sektor kewangan Islam yang menjajarkan prinsip perundangan dan pengawalseliaan dengan hukum Syariah dan akan berperanan sebagai tanda aras berguna untuk mengembangkan rangka kerja pengawalseliaan yang lebih menyeluruh yang akan menggalakkan kepastian perundangan dan operasi dalam kewangan Islam. Usaha ini diperlengkap dengan inovasi berterusan dalam pasaran sukuk, tumpuan mendalam terhadap penyelidikan, dan usaha berterusan untuk membangunkan bekalan tenaga mahir yang besar untuk memenuhi keperluan yang semakin berkembang dalam industri kewangan Islam.

Pelbagai institusi dan program yang menyokong agenda pembangunan tenaga mahir, termasuk Program Meningkatkan Tenaga Mahir Sektor Kewangan (Financial Sector Talent Enrichment Programme), Institut Kewangan Asia (Asian Institute of Finance), Pusat Pendidikan Kewangan Islam Antarabangsa (International Centre for Education in Islamic Finance), Pusat Kepimpinan dan Tadbir Urus Iclif (Iclif Leadership and Governance Centre) serta institut latihan industri kewangan lain terus meluaskan tawaran program mereka dalam usaha untuk merapatkan jurang tenaga mahir dalam industri kewangan. Kesemua institusi ini juga telah membina reputasi yang kukuh yang membolehkan mereka melatih lebih ramai ahli profesional untuk industri, dan menjalin perikatan strategik yang akan meningkatkan lagi keupayaan mereka. Pada tahun 2012, Agensi Akreditasi Kewangan (Finance Accreditation Agency) ditubuhkan untuk menyediakan akreditasi bebas untuk program pembelajaran dan kelayakan untuk industri perkhidmatan kewangan. Matlamatnya adalah untuk menyokong latihan perkhidmatan kewangan berkualiti tinggi menerusi proses akreditasi dan untuk menyediakan struktur untuk pengiktirafan bersama pembelajaran dan pengalaman profesional dalam perkhidmatan kewangan. Melangkah ke hadapan, Majlis Tenaga Mahir Sektor Kewangan (Financial Sector Talent Council) akan ditubuhkan untuk melakarkan hala tuju strategik dan merumuskan strategi yang terlaras untuk pembangunan tenaga mahir dalam sektor kewangan.

Rangka Kerja Pengawalan dan Penyeliaan
Rangka kerja pengawalan dan penyeliaan di Malaysia diperkukuh dengan ketara menerusi penggubalan FSA dan IFSA. Perundangan baharu ini mengukuhkan dengan ketara asas untuk rangka kerja pengawalan dan penyeliaan yang berkesan, telus dan yang menyumbang kepada sistem kewangan yang cekap dan berdaya tahan untuk menghadapi tekanan pada masa hadapan. Keutamaan pengawalseliaan Bank terus bertumpukan domestik untuk meningkatkan lagi piawaian amalan tadbir urus dan pengurusan risiko sejajar dengan peningkatan skala dan kompleksiti aktiviti institusi kewangan di Malaysia dan di luar negeri. Ini termasuk mengukuhkan dan mengemas kini peraturan kehematan selaras dengan pembaharuan pengawalseliaan antarabangsa.

Pelaksanaan pakej pembaharuan pengawalseliaan global Basel III di dalam negeri telah mengorak langkah dengan penerbitan peraturan muktamad yang akan meningkatkan dengan ketara tahap dan kualiti modal pengawalseliaan bank. Keperluan baharu ini sedang diperkenalkan secara berfasa mulai bulan Januari 2013 sehingga bulan Disember 2018 selaras dengan garis masa yang ditetapkan pada peringkat global. Institusi perbankan Malaysia berada pada kedudukan permulaan yang kukuh untuk memenuhi piawaian yang lebih tinggi ini, dan tempoh peralihan yang dilanjutkan memberikan ruang yang cukup untuk bank menambah penampan yang diperlukan secara beransur-ansur. Unjuran oleh institusi perbankan mencadangkan bahawa sebarang kesan terhadap kos dan fungsi pengantaraan kewangan domestik dijangka kecil berbanding dengan manfaat daripada penampan modal yang ketara lebih kukuh dan yang mengurangkan kebarangkalian dan kos kegagalan institusi perbankan kepada ekonomi. Perubahan yang dibuat pada awal tahun ini kepada piawaian mudah tunai global di bawah Basel III yang akan berkuat kuasa pada tahun 2015 secara amnya lebih mencerminkan ciri-ciri pasaran pendanaan di Malaysia dan dijangka menyokong peralihan domestik yang lancar kepada piawaian baharu. Bank juga mengeluarkan Rangka Kerja Modal Berasaskan Risiko bagi Pengendali Takaful (Risk-Based Capital Framework for Takaful Operators, RBCT) yang muktamad untuk mengukuhkan dengan ketara rangka kerja kehematan untuk pengendali takaful, agar setanding dengan piawaian yang terpakai untuk industri insurans. Pematuhan sepenuhnya kepada RBCT akan berkuat kuasa pada 1 Januari 2014.

Bank terus mengukuhkan keperluan tadbir urus risiko yang berkesan yang mesti dipatuhi oleh semua institusi kewangan. Keperluan ini menggariskan peranan lembaga pengarah, pengurusan kanan dan fungsi kawalan lain bagi memastikan sistem pengurusan risiko kukuh dalam institusi kewangan, dan memerlukan struktur insentif dan imbuhan yang sejajar dengan pengambilan risiko secara berhemat. Tadbir urus risiko yang kukuh akan menjadi sangat penting untuk menyokong pengurusan risiko yang berkesan pada peringkat seluruh kumpulan bagi beberapa kumpulan kewangan Malaysia yang terbesar dan yang mempunyai operasi penting dalam lebih daripada satu sektor yang dikawal selia, atau yang mempunyai operasi yang penting di luar negeri. Rangka kerja kehematan untuk menguruskan dedahan kepada sesuatu rakan niaga juga telah ditambah baik untuk memastikan tumpuan risiko terus diurus secara berhemat oleh institusi perbankan dalam persekitaran yang semakin berhubung kait. Di bawah FSA dan IFSA, Bank akan berupaya untuk menyediakan tahap pengawasan yang sesuai terhadap syarikat pemegangan kewangan untuk memastikan aktiviti kumpulan kewangan tidak menimbulkan risiko yang berlebihan kepada keselamatan dan keteguhan institusi kewangan. Ini akan meliputi penetapan piawaian kehematan untuk syarikat pemegangan kewangan, mengendalikan penyeliaan secara bersepadu yang berterusan dan memerlukan langkah pembetulan oleh syarikat pemegangan kewangan untuk menangani risiko yang telah dikenal pasti. Bank menjangka akan menerbitkan cadangannya mengenai skop penyeliaan bersepadu yang akan terpakai pada kumpulan kewangan pada separuh kedua tahun 2013.

Aktiviti penyeliaan dan penguatkuasaan Bank yang bertujuan untuk mencegah sektor kewangan digunakan untuk aktiviti haram turut dipergiat pada tahun 2012. Ekoran usaha pelesenan semula yang dijalankan untuk industri perniagaan perkhidmatan wang, keupayaan kewangan dan operasi pengurup wang dan penyedia perkhidmatan pengiriman wang yang berlesen telah bertambah baik dengan ketara, bersama-sama dengan kawalan yang lebih berkesan yang dilaksanakan oleh entiti ini terhadap risiko berkaitan dengan jenayah kewangan. Jumlah entiti dalam industri perniagaan perkhidmatan

wang menurun kepada 515 daripada 839 pada bulan Disember 2011, berikutan inisiatif pelesenan semula itu. Pada peringkat sistem yang lebih luas, Bank terus terlibat secara aktif untuk memacu inisiatif pencegahan pengubahan wang haram menerusi kerjasama dengan agensi penguatkuasaan undang-undang lain, terutamanya melalui pengaturan yang ditambah baik di bawah Jawatankuasa Penyelaras Peringkat Kebangsaan bagi Pencegahan Pengubahan Wang Haram. Pada tahun 2012, rangka kerja undang-undang untuk pencegahan pembiayaan aktiviti keganasan dikukuhkan lagi untuk merangkumi skop kesalahan predikat yang lebih luas. Keupayaan penguatkuasaan oleh agensi penguatkuasaan undang-undang juga ditingkatkan. Usaha telah bermula untuk mengkaji semula rangka kerja pencegahan pengubahan wang haram dan pencegahan pembiayaan keganasan yang sedia ada untuk mengambil kira piawaian antarabangsa yang disemak dan dikeluarkan oleh Kumpulan Petugas Tindakan Kewangan (Financial Action Task Force) pada bulan Februari 2012.

Bagi memastikan pengawasan yang berkesan terhadap sistem kewangan ekoran hubungan serantau dan antarabangsa yang terus berkembang dan semakin mendalam, Bank terus mengukuhkan pengaturan kerjasamanya dengan bank pusat dan pihak berkuasa penyeliaan yang lain. Pengaturan dalam negeri untuk kerjasama antara Bank dan pihak berkuasa lain di Malaysia yang menyumbang kepada kestabilan kewangan, khususnya Perbadanan Insurans Deposit Malaysia dan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia, juga terus dipertingkat.

Amalan Pasaran dan Pemerkasaan Pengguna

Aktiviti pengawasan Bank dalam bidang amalan pasaran terus menumpukan pada pengurusan risiko terhadap pengguna yang timbul daripada pencarian hasil yang lebih tinggi, pengumpulan hutang yang lebih tinggi oleh isi rumah berpendapatan rendah, serta penggalakan produk yang lebih kompleks dalam pasaran, termasuklah produk yang melibatkan risiko yang lebih besar yang ditanggung oleh pengguna. Untuk mengurus risiko ini, keutamaan Bank pada tahun 2012 adalah mengukuhkan rangka kerja undang-undang menerusi FSA dan IFSA untuk pengawasan amalan pasaran, melaksanakan rangka kerja penyeliaan amalan pasaran yang ditambah baik, meningkatkan penelitian tehadap pengantara insurans, dan memperkasakan pengguna menerusi program pendidikan kewangan yang disasarkan.

Secara amnya, Bank mendapati wujudnya peningkatan lanjut dalam keutamaan yang diberikan oleh penyedia pekhidmatan kewangan terhadap isu amalan pasaran, sebahagian besarnya adalah hasil daripada perbincangan dan interaksi penyeliaan, tetapi juga disebabkan oleh tumpuan yang semakin meningkat terhadap kebajikan pengguna dalam strategi perniagaan dan pertumbuhan penyedia perkhidmatan kewangan. Secara khususnya, institusi perbankan telah mengukuhkan proses dalaman untuk menilai kemampuan membayar bagi memastikan isi rumah meminjam mengikut kemampuan mereka. Penzahiran yang dibuat dalam bahan jualan dan pemasaran penyedia perkhidmatan kewangan telah menjadi semakin seimbang dari segi risiko dan pulangan, dan penggunaan bahasa yang mudah telah diperluas kepada pelbagai jenis kontrak kewangan. Tahap pematuhan kepada prinsip saksama yang berkaitan dengan fi dan bayaran yang dikenakan oleh institusi perbankan juga telah bertambah baik, bersama-sama dengan langkah-langkah keselamatan yang diperkukuh untuk mencegah penipuan dalam talian.
Pada tahun 2012, Bank mengukuhkan keperluan sedia ada terhadap nasihat mengenai produk dalam sektor insurans hayat dan takaful keluarga, dan mengenakan keperluan atas semua institusi perbankan Islam untuk memberikan *ibra'* (rebat) kepada pelanggan apabila penyelesaian awal dibuat atas kontrak pembiayaan.
Sebagai sebahagian daripada peranannya untuk menyediakan pencegahan yang berwibawa terhadap amalan yang tidak saksama, Bank mengambil tindakan penyeliaan dan penguatkuasaan terhadap amalan yang tidak saksama, termasuklah amalan salah jual yang dikenal pasti menerusi aktiviti penyeliaan dan pengawasannya.

Bank terus meningkatkan usahanya untuk membendung pertumbuhan skim kewangan haram dan penipuan. Di samping penyiasatan terhadap skim haram yang melibatkan pelanggaran undang-undang yang ditadbir oleh Bank, banyak sumber telah ditujukan untuk menyebarkan publisiti secara meluas mengenai bahaya skim haram dan mendidik pengguna supaya lebih berwaspada. Pada tahun 2012, Kumpulan Petugas Jenayah Kolar Putih ditubuhkan untuk menyelaras tindakan penguatkuasaan bersama antara agensi penguatkuasaan undang-undang. Dalam satu lagi usaha kerjasama, platform antara agensi akan ditubuhkan untuk mengendalikan

kajian semula yang menyeluruh mengenai kekurangan dalam rejim pengawalseliaan sedia ada untuk penyedia kredit, yang bertujuan untuk membangunkan undang-undang kredit pengguna yang menyeluruh yang akan menyediakan rangka kerja undang-undang yang lebih bersepadu untuk mengawal selia aktiviti kredit pengguna di Malaysia.

Pada tahun 2012, Bank terus memajukan inisiatif keupayaan dan pendidikan kewangan untuk memperkasakan rakyat Malaysia bagi membina, mengurus dan melindungi kekayaan peribadi mereka. Tumpuan segera adalah untuk menggalakkan kemahiran keupayaan kewangan daripada peringkat umur awal menerusi kurikulum sekolah dan memperkenalkan program keupayaan kewangan berdasarkan peristiwa hidup untuk orang dewasa. Persepaduan pendidikan kewangan dalam kurikulum sekolah telah berkembang dengan baik dan bersedia untuk dilaksanakan secara berperingkat-peringkat mulai tahun 2014 untuk sekolah rendah dan tahun 2017 untuk sekolah menengah. Tumpuan pendidikan kewangan untuk golongan dewasa terus tertumpu kepada pendidikan untuk golongan muda dan isi rumah berpendapatan rendah berikutan kecenderungan mereka untuk meminjam dan mempunyai penampan kewangan yang lebih rendah. Kemajuan yang seterusnya juga dicapai untuk membangunkan Rangka Kerja Penilaian Pendidikan Kewangan yang mengukur tahap celik kewangan pengguna untuk mengenal pasti bidang keutamaan untuk intervensi pendidikan kewangan dan menilai keberkesanan inisiatif pendidikan kewangan sedia ada. Bagi meningkatkan pengaturan keinstitusian untuk bantuan penyelesaian pengguna, usaha sedang dijalankan untuk mentransformasikan Biro Pengantaraan Kewangan (Financial Mediation Bureau) menjadi skim ombudsman kewangan (financial ombudsman scheme) yang mempunyai sokongan undang-undang untuk menguruskan skop pertikaian yang lebih luas dan keupayaan untuk menentukan rangkaian penyelesaian kepada pengguna yang mendapat layanan yang tidak saksama.

Sistem Pembayaran dan Penyelesaian

Sistem pembayaran dan penyelesaian di Malaysia kekal berdaya tahan dan beroperasi dengan andal tanpa sebarang gangguan besar. Dengan penggubalan FSA, kuasa Bank dari segi sistem pembayaran telah dirasionalkan dan dikukuhkan lagi untuk memastikan pengawasan yang berkesan terhadap sistem pembayaran dan instrumen pembayaran. Untuk memastikan Sistem Pemindahan Dana dan Sekuriti secara Elektronik Masa Nyata (Real-Time Electronic Transfer of Funds and Securities System, RENTAS) terus memenuhi piawaian antarabangsa yang tinggi, beberapa penambahbaikan kepada operasi, sistem dan langkah pengurangan risiko telah dilaksanakan pada tahun 2012. Ini merangkumi Kemudahan Penyelesaian Pengoptimum Mudah Tunai (Liquidity Optimiser Settlement Facility, LOSF), mengukuhkan dasar untuk mengakses kemudahan kredit intrahari Bank, penambahbaikan kepada peraturan dan prosedur RENTAS, serta pengoperasian kemudahan sokongan tahap ketiga. Tumpuan yang lebih besar juga diberikan untuk memastikan kebolehpercayaan operasi sistem pembayaran runcit utama yang dikendalikan oleh Malaysian Electronic Clearing Corporation Sdn. Bhd. (MyClear) dan Malaysian Electronic Payment System Sdn. Bhd. (MEPS). Selain itu, langkah-langkah telah diambil pada tahun ini untuk mengukuhkan piawaian keselamatan instrumen pembayaran. Hasilnya, kerugian yang disebabkan oleh penipuan pembayaran runcit kekal kecil pada tahun 2012.

Kemajuan selanjutnya dicapai pada tahun 2012 ke arah menggalakkan penggunaan pembayaran elektronik (e-pembayaran) yang lebih meluas, dengan peningkatan ketara yang dilihat dalam penggunaan e-pembayaran dalam dua tahun kebelakangan ini. Usaha ditingkatkan untuk meluaskan akses dan menambah baik fungsi perkhidmatan pembayaran. Untuk memperlengkap usaha ini dan memberi insentif kepada penggunaan kaedah e-pembayaran yang lebih cekap, pembaharuan penentuan harga akan dilaksanakan untuk menangani herotan harga antara pembayaran berasaskan kertas dengan e-pembayaran sedia ada dan membenarkan penentuan harga perkhidmatan pembayaran untuk mencerminkan kos pengeluaran dengan lebih tepat. Pelaksanaan rangka kerja penentuan harga akan diselaraskan dengan teliti menerusi penambahbaikan infrastruktur e-pembayaran bagi memastikan akses yang luas dan mudah, dan pada masa yang sama memberikan masa yang mencukupi kepada orang ramai dan perniagaan untuk menyesuaikan diri kepada alternatif e-pembayaran yang lebih berkesan dari segi kos. Bank juga terus bekerjasama rapat dengan sektor utama ekonomi untuk menggalakkan penggunaan e-pembayaran. Ini merangkumi sektor awam,

sektor kewangan, peserta pasaran modal dan sektor pengangkutan. Pada peringkat serantau, Jawatankuasa Kerja ASEAN mengenai Sistem Pembayaran dan Penyelesaian terus memacu penambahbaikan perkhidmatan pembayaran merentas sempadan antara negara ASEAN.

Perbincangan dan interaksi dengan Rangkaian Pembayaran Asia dan Bursa ASEAN sedang dijalankan bagi meluaskan pautan pembayaran runcit merentas sempadan dan memudahkan penyelesaian untuk urus niaga pasaran modal yang dikendalikan menerusi pautan perdagangan ASEAN.

2012

PERKEMBANGAN RISIKO DAN PENILAIAN KESTABILAN KEWANGAN PADA TAHUN 2012

13 Tinjauan Keseluruhan

15 Menguruskan Risiko yang Berpunca daripada Tahap Keberhutangan Isi Rumah

22 Menguruskan Perkembangan dalam Pasaran Harta Tanah dalam Negeri

27 Menguruskan Dedahan Risiko Kredit Terhadap Perniagaan

31 Mengurus Risiko Penularan daripada Dedahan Luaran, Penyahleveraj di Eropah dan Operasi Luar Negeri

40 Menguruskan Risiko Mudah Tunai

43 Kekukuhan dan Daya Tahan Institusi Kewangan

49 Prospek Kestabilan Sistem Kewangan Domestik dan Tumpuan Pemantauan pada Tahun 2013

51 *Rencana: Perkembangan dalam Pasaran Perumahan dan Implikasinya Terhadap Kestabilan Kewangan*

58 *Rencana: Penggunaan Ujian Tekanan Kehematan Makro dan Mikro di Malaysia*

PERKEMBANGAN RISIKO DAN PENILAIAN KESTABILAN KEWANGAN PADA TAHUN 2012

TINJAUAN KESELURUHAN

Kestabilan kewangan dalam negeri kekal utuh sepanjang tahun 2012, sekali gus mewujudkan persekitaran yang menyokong pertumbuhan ekonomi Malaysia yang berterusan. Sistem kewangan Malaysia terus menunjukkan tahap daya tahan yang tinggi di tengah-tengah ketidakpastian di Eropah dan ekonomi maju utama yang lain, dan persekitaran pertumbuhan global yang lebih lemah. Ini memastikan pengantaraan kewangan dapat terus berfungsi dengan cekap untuk menyokong aktiviti ekonomi dalam negeri. Institusi kewangan Malaysia mengekalkan penampan kewangan yang kukuh dengan keupayaan untuk menghadapi kejutan dan keadaan pasaran yang ekstrem. Meskipun terdapat persaingan lebih sengit dalam segmen pemberian pinjaman runcit dan pasaran harta tanah yang lebih memberangsangkan, institusi kewangan pada umumnya mengekalkan standard pengunderaitan dan pengurusan risiko yang mapan. Keadaan dalam pasaran kewangan domestik kekal teratur meskipun terdapat turun naik yang berterusan, walaupun mengurang berbanding tahun sebelumnya, disebabkan perubahan dalam aliran portfolio jangka pendek. Keyakinan terhadap sistem kewangan dalam negeri juga kekal utuh.

Laporan Kestabilan Kewangan dan Sistem Pembayaran 2011, menyatakan bahawa bank dan sektor perniagaan Malaysia mungkin berhadapan dengan kesan limpahan daripada perkembangan buruk yang berlaku dalam keadaan pendanaan global. Institusi kewangan telah mengambil langkah awal terhadap dedahan kepada risiko pendanaan mata wang asing bagi mengurangkan sebarang kesan negatif yang timbul daripada perkembangan luaran seumpama ini. Kualiti kredit juga kekal kukuh. Keadaan kewangan sektor perniagaan adalah mantap dan pada amnya bertambah baik meskipun wujud risiko yang berkaitan dengan keadaan ekonomi yang lebih lemah bagi ekonomi maju. Prospek kenaikan pendapatan dan guna tenaga dalam negeri yang stabil pada amnya terus menyokong kemampuan isi rumah membayar balik hutang. Langkah berjaga-jaga lebih awal yang dilaksanakan Kerajaan dan Bank untuk meningkatkan daya tahan isi rumah dan kemampanan pasaran harta tanah telah menghasilkan kesan positif meskipun perkembangan lain telah menambah tekanan kepada kedudukan kewangan isi rumah dan harga harta tanah. Risiko terhadap kestabilan kewangan daripada perkembangan ini bagaimanapun kekal terkawal, sebahagian besarnya hasil daripada disiplin berterusan dalam piawaian pemberian pinjaman oleh institusi kewangan dan amalan pengurusan risiko yang bertambah baik. Ini seterusnya dilengkapkan oleh pengawasan di premis yang teliti dan ujian tekanan yang dijalankan oleh Bank.

> Sistem kewangan Malaysia terus menunjukkan tahap daya tahan yang tinggi dalam menghadapi perkembangan yang tidak menentu di persekitaran luaran

Dedahan institusi kewangan Malaysia kepada rakan niaga di Eropah kekal rendah dan mengurang khasnya bagi dedahan kepada negara Eropah yang paling teruk terjejas oleh krisis kawasan euro. Keadaan insurans semula global nyata bertambah baik, lalu mengurangkan profil risiko penempatan insurans semula asing, termasuk dengan penanggung semula insurans Eropah. Malaysia kekal pada kedudukan yang baik untuk menangani kesan daripada kemungkinan berlakunya aktiviti penyahleveraj (pengurangan hutang) oleh institusi kewangan Eropah, dengan institusi domestik dan bank asing lain di Malaysia bersedia menampung sebarang pengurangan kapasiti. Operasi bank Malaysia di luar negeri yang semakin berkembang tidak meningkatkan risiko penularan kepada bank domestik di Malaysia. Perkembangan ini telah disokong oleh pemantauan yang teliti terhadap keupayaan kumpulan perbankan domestik untuk mengenal pasti dan mengurus risiko secara bersepadu dengan berkesan. Bank juga telah mengukuhkan kerjasamanya dengan penyelia negara tuan rumah untuk menangani trend ini.

Institusi kewangan terus mencatat kedudukan modal yang kukuh dan keuntungan lebih tinggi pada tahun 2012. Bagi bank, perkembangan ini meningkatkan keupayaannya untuk memenuhi keperluan modal baharu di bawah Basel III yang dilaksanakan secara berperingkat mulai tahun 2013. Prestasi keuntungan yang kukuh sejak beberapa tahun kebelakangan ini adalah didorong oleh aktiviti teras iaitu pemberian pinjaman dan insurans dan bukan daripada pengambilan risiko yang lebih tinggi dalam aktiviti perdagangan dan perbendaharaan. Pada amnya, institusi kewangan mengekalkan strategi perdagangan dan pelaburan berhemat mereka, dan lebih aktif dalam mengurus dedahan kepada risiko pasaran. Dedahan risiko ini sama ada menunjukkan trend menurun atau tidak berubah sepanjang dua tahun yang lalu. Strategi mengurus risiko insurans dengan lebih baik oleh penanggung insurans hayat dalam persekitaran kadar faedah semasa yang rendah juga telah menguatkan daya tahan kewangan institusi ini. Hasil ujian tekanan yang dijalankan pada peringkat makro dan mikro terus menunjukkan bahawa bank dan penanggung insurans mempunyai daya tahan untuk menghadapi pelbagai kejutan ekonomi dan pasaran.

Pada tahun 2012, Jawatankuasa Kestabilan Kewangan (Financial Stability Committee, FSC)[1] dan Jawatankuasa Eksekutif Kestabilan Kewangan (Jawatankuasa Eksekutif)[2] (Financial Stability Executive Committee, FSEC) Bank masing-masing bermesyuarat sebanyak tiga dan dua kali. Tumpuan perbincangan adalah pada perkembangan dalam pemberian pinjaman dan pasaran harta tanah, kemungkinan pengembangan dalam aktiviti institusi kewangan bukan bank (IKBB) menimbulkan risiko kepada kestabilan kewangan, serta tindakan dasar (termasuk kesan daripada langkah yang telah diambil) awalan sebagai persiapan menghadapi risiko ini. Ini termasuk khususnya isu berkaitan dengan mengurus cabaran yang timbul daripada dedahan sistem kewangan kepada isi rumah, harga harta kediaman dan lot kedai yang meningkat, kemungkinan penawaran berlebihan kompleks beli-belah dan ruang pejabat, dan implikasi penularan daripada aktiviti penyahleveraj oleh institusi kewangan Eropah dan daripada operasi institusi kewangan Malaysia di luar negeri. Jawatankuasa ini, pada amnya, juga mempertimbangkan risiko yang ditimbulkan oleh institusi kewangan yang penting dari segi sistemik, terutamanya institusi di luar pengawalseliaan Bank. Walaupun risiko tersebut didapati masih lagi rendah, namun langkah berjaga-jaga terus diambil.

Hasil penilaian terhadap Malaysia di bawah Program Penilaian Sektor Kewangan mengesahkan kekukuhan dan daya tahan sektor kewangan Malaysia, tahap pematuhan rangka kerja pengawalan dan penyeliaan serta sistem insurans deposit, yang tinggi kepada piawaian antarabangsa, dan kemantapan infrastruktur pasaran kewangan

Malaysia dinilai buat kali pertamanya di bawah Program Penilaian Sektor Kewangan (Financial Sector Assessment Program, FSAP) pada tahun 2012. Penilaian FSAP, yang dijalankan secara bersama oleh Tabung Kewangan Antarabangsa (International Monetary Fund, IMF) dan Bank Dunia (World Bank), menyediakan kajian yang mendalam terhadap kestabilan sektor kewangan sesebuah negara. Hasil daripada penilaian terhadap Malaysia mengesahkan kekukuhan dan daya tahan sektor kewangan Malaysia, tahap pematuhan rangka kerja pengawalan dan penyeliaan dalam sektor perbankan, insurans dan sekuriti, serta sistem insurans deposit, yang tinggi kepada piawaian antarabangsa, dan

[1] FSC merupakan forum peringkat tinggi dalam Bank yang bertanggungjawab untuk membincangkan dan meluluskan langkah dasar tentang isu kestabilan kewangan dan bidang kelemahan yang baru timbul, yang boleh mengakibatkan risiko kepada kestabilan kewangan. FSC memutuskan dasar kestabilan kewangan dan kehematan makro serta tindakan penyeliaan terhadap pihak yang dikawal selia oleh Bank, dan jika perlu, mengemukakan cadangan kepada Jawatankuasa Eksekutif Kestabilan Kewangan menurut Akta Bank Negara Malaysia 2009.

[2] Jawatankuasa Eksekutif, yang ditubuhkan di bawah Akta Bank Negara Malaysia 2009, membuat keputusan tentang cadangan Bank untuk mengeluarkan arahan kestabilan kewangan atau memberikan bantuan mudah tunai kepada entiti yang tidak dikawal selia oleh Bank, atau menghulurkan bantuan modal kepada pihak yang dikawal selia oleh Bank, dengan tujuan menghindari atau mengurangkan risiko kepada kestabilan kewangan. Jawatankuasa Eksekutif ini terdiri daripada Gabenor, seorang Timbalan Gabenor, Ketua Setiausaha Perbendaharaan, Ketua Pegawai Eksekutif Perbadanan Insurans Deposit Malaysia, Pengerusi Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (ahli yang baru dilantik berkuat kuasa bulan Disember 2012), pakar teknikal bebas terpilih dan ketua agensi penyeliaan yang lain (jika berkaitan).

kemantapan infrastruktur pasaran kewangan. Penilaian tersebut turut mengiktiraf usaha yang telah pun dijalankan untuk memperkukuh rangka kerja pengawalan dan penyeliaan. Ini termasuk terutamanya pembaharuan perundangan sektor kewangan yang diluluskan pada bulan Disember 2012, yang merangkumi sebahagian besar daripada saranan penambahbaikan FSAP. Risiko yang dikenal pasti untuk diberikan pemantauan yang teliti di bawah penilaian tersebut, iaitu tahap keberhutangan isi rumah yang tinggi, harga rumah yang meningkat dan pertumbuhan kredit yang pesat, telah pun termasuk dalam skop pengawasan Bank.

Persekitaran luaran dijangka kekal mencabar pada tahun 2013. Risiko utama kepada sektor kewangan Malaysia masih berpunca daripada kelemahan menyeluruh keadaan ekonomi luaran yang menular menerusi saluran perdagangan. Prospek ekonomi dan kewangan dalam negeri dan serantau yang lebih memberangsangkan dijangka memberikan sokongan dalam menghadapi risiko ini. Sektor kewangan Malaysia berada pada kedudukan yang baik untuk menghadapi perkembangan luaran yang buruk memandangkan terdapat penampan kewangan yang kukuh, pengaturan institusi yang menyeluruh untuk bertindak balas kepada risiko seluruh sistem, dan yang paling penting, penambahbaikan yang mantap dan berterusan dalam amalan pengurusan risiko kredit, pasaran dan operasi bank. Keadaan mudah tunai dan pembiayaan pada tahun 2013 juga dijangka terus menyokong pengantaraan dalam negeri oleh institusi kewangan di Malaysia. Aktiviti pengembangan perniagaan dan pemberian pinjaman institusi kewangan bukan bank (IKBB), paras hutang (leveraj) isi rumah berpendapatan rendah yang agak tinggi dan perkembangan dalam pasaran harta tanah merupakan sektor yang akan terus dipantau dengan teliti oleh Bank. Ini juga memerlukan penyelarasan dan perbincangan dengan pihak berkuasa berkaitan yang lain terus berada pada tahap yang tinggi.

MENGURUSKAN RISIKO YANG BERPUNCA DARIPADA TAHAP KEBERHUTANGAN ISI RUMAH

Pertumbuhan peminjaman isi rumah menjadi sederhana buat tahun kedua berturut-turut, dengan pertumbuhan tahunan sebanyak 13% (2011: +13.4%). Ini sebahagian besarnya mencerminkan pertumbuhan lebih perlahan dalam pemberian pinjaman bank kepada sektor isi rumah kepada 11.6% (2011: +12.9%, 2010: +13.4%). Paras hutang isi rumah kepada KDNK bagaimanapun meningkat kepada 80.5% daripada KDNK ekoran pertumbuhan KDNK nominal yang lebih perlahan (2012: +6.4%; 2011: +10.8%). Bank kekal sebagai penyedia kredit yang paling dominan kepada isi rumah. Termasuk syarikat insurans dan institusi kewangan pembangunan (IKP) yang dikawal selia oleh Bank, bahagian agregat institusi yang dikawal selia Bank daripada jumlah kredit kepada isi rumah adalah kira-kira 92% (Rajah 1.1).

Rajah 1.1

Sektor Isi Rumah: Komposisi Penyedia Kredit

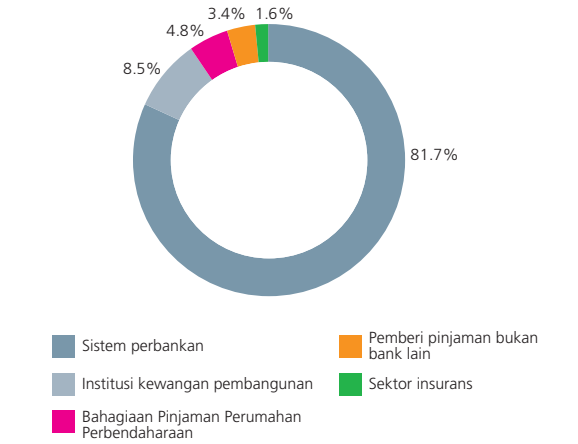

Sumber: Bank Negara Malaysia dan Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan

Rajah 1.2

Sektor Isi Rumah: Hutang dan Aset Kewangan

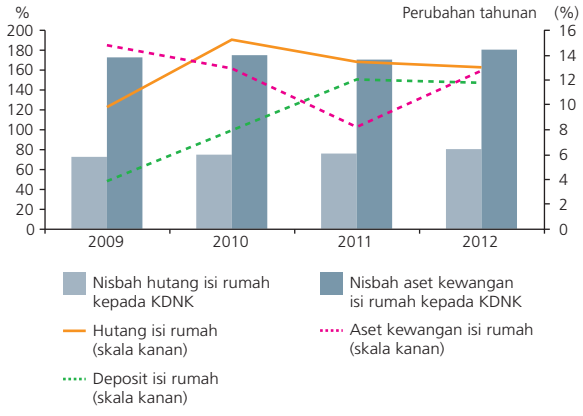

Sumber: Bank Negara Malaysia

Bahagian pemberian pinjaman isi rumah daripada jumlah pemberian pinjaman bank kekal stabil antara 54% hingga 56% sejak tahun 2006.

Kualiti kredit pinjaman isi rumah daripada sistem perbankan kekal kukuh dan terus bertambah baik disokong oleh amalan pengurusan risiko kredit dan pengunderaitan yang mapan

Dari perspektif kestabilan kewangan, risiko yang berkaitan dengan sektor isi rumah pada amnya kekal tidak berubah sejak tahun 2011. Penunjuk daya tahan isi rumah keseluruhan adalah kukuh dengan jumlah penampan aset kewangan dan penampan aset kewangan mudah tunai isi rumah kekal stabil (Rajah 1.2). Yang lebih penting, penunjuk dalam sektor perbankan terus memberi sokongan kepada kualiti kredit keseluruhan pinjaman isi rumah daripada sistem perbankan yang kukuh. Di samping itu, prospek keadaan guna tenaga dan pendapatan adalah stabil bagi tahun 2013, yang menandakan bahawa isi rumah berpotensi untuk mengurus tekanan kewangan yang turut disahkan oleh FSAP.

Pemberian pinjaman bank kepada isi rumah

Pemberian pinjaman bank yang baharu kepada sektor isi rumah terus didorong sebahagian besarnya oleh pinjaman untuk pembelian aset. Sejumlah RM166.3 bilion atau lebih 80% daripada pinjaman baharu kepada isi rumah pada tahun 2012 adalah untuk pembelian harta tanah, kenderaan, dan pelaburan dalam saham berharga tetap Amanah Saham Nasional Berhad yang menambah kekayaan isi rumah (Rajah 1.3). Kredit tidak bercagar oleh bank menyumbangkan kurang daripada 10% daripada peningkatan pemberian pinjaman bank terkumpul kepada sektor isi rumah, dan bahagiannya daripada jumlah pinjaman sistem perbankan kekal mendatar sejak tahun 2009 (2012: 8%). Sejak tahun 2011, pertumbuhan pembayaran balik hutang oleh isi rumah mengatasi pertumbuhan pengeluaran pinjaman (Rajah 1.4). Ini telah menyumbang kepada kadar pengumpulan hutang isi rumah agregat yang lebih perlahan. Nisbah keseluruhan pinjaman terjejas bagi portfolio isi rumah bank bertambah baik pada tahun 2012 kepada 1.5% daripada 1.8% pada akhir tahun 2011 (Rajah 1.5). Jangkaan kerugian

Rajah 1.3

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Dedahan Mengikut Tujuan Pembiayaan

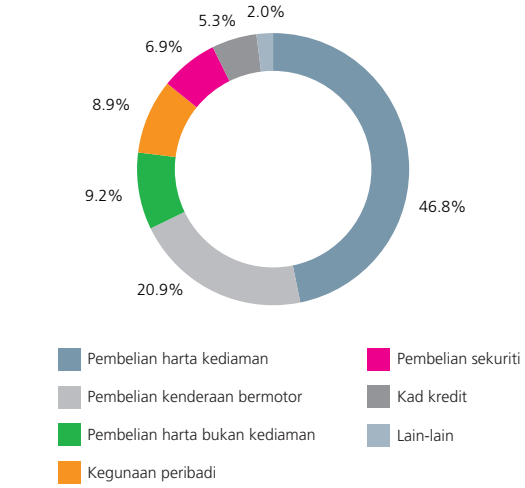

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.4

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Pengeluaran dan Pembayaran Balik Pinjaman

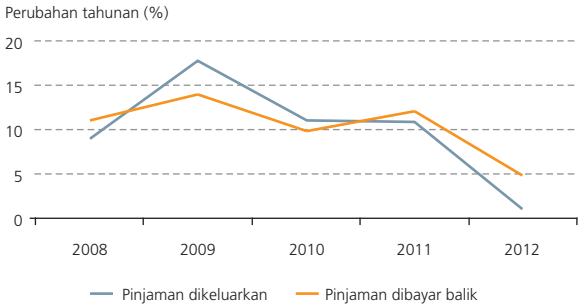

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.5

Sektor Isi Rumah, System Perbankan: Delinkuensi

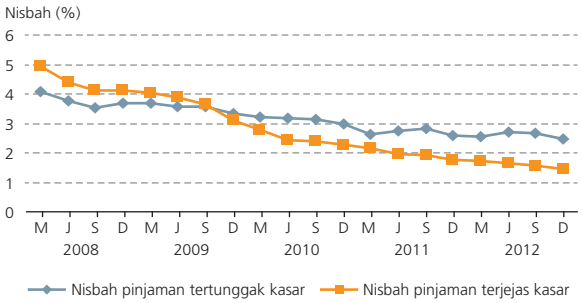

Sumber: Bank Negara Malaysia

daripada portfolio isi rumah juga kekal terurus mengambil kira kerugian purata akibat mungkir dan kebarangkalian purata mungkir yang stabil (Jadual 1.1, 1.2 dan 1.3). Seandainya semua insiden mungkir ini berlaku serentak, amaun kerugian yang mungkin terpaksa ditanggung oleh bank boleh mencecah RM6.1 bilion. Meskipun insiden mungkir ini meningkat sekali ganda, amaun jangkaan kerugian dianggarkan sebanyak RM12.2 bilion dan masih lagi dalam lingkungan penampan modal bank yang ada, iaitu melebihi RM80 bilion pada akhir tahun 2012.

Jadual 1.1

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Purata Kebarangkalian Mungkir (PD)

	2010	2011	2012
	%		
Pembelian harta kediaman	3.1	3.1	2.5
Pembelian kenderaan bermotor	3.7	3.2	2.8
Pembiayaan tidak bercagar	4.1	3.5	3.5

Sumber: Bank Negara Malaysia

Jadual 1.2

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Purata Kerugian Akibat Mungkir (LGD)

	2010	2011	2012
	%		
Pembelian harta kediaman	20	19	18
Pembelian kenderaan bermotor	49	48	49
Pembiayaan tidak bercagar	71	77	76

Sumber: Bank Negara Malaysia

Jadual 1.3

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Kerugian Dijangka

	2010	2011	2012
	RM bilion		
Pembelian harta kediaman	1.4	1.5	1.3
Pembelian kenderaan bermotor	2.0	1.9	1.8
Pembiayaan tidak bercagar	2.1	2.2	2.4

Sumber: Bank Negara Malaysia

Memandangkan sebahagian besar (56%) pinjaman kepada isi rumah adalah untuk pembelian harta tanah, tumpuan dasar menggalakkan harga harta tanah yang mampan, terutamanya dalam pasaran perumahan, merupakan usaha bagi meringankan bebanan hutang yang ditanggung isi rumah dan untuk mengelak pertambahan risiko dalam pasaran ini. Ini termasuk memastikan aktiviti pemberian pinjaman bank tidak mencetuskan pelaburan spekulatif yang melampau dalam sektor harta tanah. Sejak pelaksanaan nisbah pinjaman kepada nilai (loan-to-value, LTV) pada bulan November 2010 bagi pinjaman perumahan ketiga dan seterusnya oleh seseorang peminjam, pertumbuhan pemberian pinjaman bank untuk pembelian harta kediaman menjadi stabil pada 12.8% (2011: +12.7%; 2010: +12.9%; 2009: +8.8%). Dalam tempoh yang sama, pemberian pinjaman kepada isi rumah untuk pembelian lot kedai meningkat lebih perlahan buat tahun kedua berturut-turut pada 15.4% (2011: +18.5%; 2010: +20.3%; 2009: +12.8%). Walau bagaimanapun, bilangan peminjam yang mempunyai beberapa pinjaman perumahan kembali meningkat dalam tahun 2012 (+3.4%), sungguhpun jumlahnya lebih kecil, sekali gus menandakan kemungkinan bermula semula permintaan terhadap kredit perumahan untuk tujuan pelaburan. Angka ini bagaimanapun mewakili kurang daripada 3% daripada jumlah keseluruhan peminjam pinjaman perumahan atau 13.7% daripada pinjaman perumahan terkumpul, yang tidak banyak berubah daripada tahun 2011. Trend yang sama diperhatikan pada bilangan akaun pinjaman berbilang bagi pembelian lot kedai. Pelaksanaan pusingan kedua semakan menaik terhadap cukai keuntungan harta tanah (real property gains tax, RPGT) yang dikuatkuasakan pada 1 Januari 2013 akan memberikan kesan penyederhanaan terhadap pulangan pembelian pelaburan sedemikian (Jadual 1.4). Hal ini penting bagi memastikan unit perniagaan kecil terus mempunyai akses kepada premis perniagaan mampu milik. Sementara itu, pinjaman untuk pembelian kenderaan bermotor meningkat dengan lebih nyata pada 7.7% untuk merangkumi 20.9% daripada dedahan bank kepada isi rumah (2011: +5.9% untuk merangkumi dedahan sebanyak 21.6%) (Rajah 1.3). Lebih 70% daripada pinjaman bank kepada segmen ini adalah untuk pembelian kenderaan bermotor baharu berikutan bertambahnya pelancaran model baharu ke dalam pasaran pada tahun 2012 dan pulihnya rantaian bekalan selepas mengalami gangguan yang teruk akibat bencana alam di Thailand dan Jepun pada tahun 2011.

Jadual 1.4

Cukai Keuntungan Harta Tanah (RPGT) atas Pelupusan Harta Tanah

Pelupusan harta tanah	RPGT berkuat kuasa:		
	1 Jan 2010	1 Jan 2012	1 Jan 2013
Dalam tahun pertama dan kedua	5%	10%	15%
Dalam tahun ketiga hingga kelima	5%	5%	10%
Selepas tahun kelima	0%	0%	0%

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

Tingkah laku pembayaran balik dalam kalangan pemegang kad kredit nyata lebih baik pada tahun 2012. Bilangan pemegang kad kredit yang membuat bayaran bulanan dengan segera bagi baki minimum yang perlu dibayar bagi kad kredit telah bertambah sebanyak 2.3%. Pemegang kad kredit juga membuat bayaran yang lebih besar bagi hutang kad kredit yang sedia ada, lalu menyebabkan penurunan baki pusingan (baki kad kredit yang berulang) sebanyak 5.5%. Kira-kira sepertiga daripada pemegang kad membuat bayaran penuh jumlah bil kad kredit setiap bulan. Trend ini telah menyebabkan kadar peningkatan baki kad kredit terkumpul nyata lebih perlahan pada tahun 2012, iaitu 1.5% (2011: +8.1%; 2010: +15%) walaupun bilangan transaksi kad lebih tinggi tahun ini (2012: 309.2 juta dengan nilai RM99 bilion; 2011: 302 juta dengan nilai RM93.7 bilion; 2010: 284.1 juta dengan nilai RM84.9 bilion). Tahun 2012 juga menyaksikan penggabungan selanjutnya hutang kad kredit lantas menyebabkan bilangan kad dengan baki pusingan dalam edaran lebih rendah (mencakupi 61% daripada jumlah bilangan kad dalam edaran kepada 51%). Bank juga lebih teliti dalam pemberian kemudahan kad kredit. Meskipun permohonan untuk kad kredit baharu meningkat kepada 2.3 juta (2011: 2.2 juta) pada tahun 2012, kurang separuh daripada permohonan tersebut diluluskan, sekali gus menyebabkan nisbah kelulusan-kepada-permohonan yang lebih konservatif, iaitu 48.7% (2011: 50.1%). Berikutan langkah Bank untuk mengehadkan bilangan kad yang boleh dimiliki oleh individu yang pendapatan tahunannya kurang daripada RM36,000, kira-kira 76% pemegang kad utama memegang kad daripada satu atau dua pengeluar kad sahaja.

Amalan pemberian pinjaman bank kekal teguh, dan diperkukuh oleh pelaksanaan Garis Panduan Mengenai Amalan Pembiayaan yang Bertanggungjawab yang berkuat kuasa pada 1 Januari 2012. Bank lebih menyeluruh dalam menilai keupayaan membayar untuk memastikan bahawa isi rumah yang meminjam, terutamanya dalam kumpulan berpendapatan rendah, mempunyai keupayaan membayar balik hutang mereka sepanjang tempoh pembiayaan tanpa sebarang masalah besar. Ini dilihat pada penampan yang lebih berhemat yang disediakan oleh bank dalam pengiraan nisbah khidmat bayaran hutang, proses dan dokumentasi lebih baik berhubung peraturan pengesahan pendapatan, dan penambahbaikan kriteria penerimaan pelanggan. Bank melalui penyeliaannya, terus membuat pemantauan yang teliti tentang sejauh mana insiden pengecualian kredit (pinjaman diluluskan di luar kriteria penerimaan kredit bank) berlaku dalam bank. Ini menyebabkan beberapa bank mengambil tindakan untuk terus memperkukuh dasar, prosedur dan tadbir urus sedia ada bagi pengecualian kredit. Sebilangan bank juga mengkaji semula kad skor kredit runcit sedia ada untuk mendapatkan maklumat tambahan dan lebih terperinci bagi menambah baik pemprofilan dan pemantauan risiko mengikut segmen peminjam yang dikelompokkan mengikut umur, pendapatan, nisbah khidmat bayar hutang, lokasi harta tanah dan pekerjaan. Nisbah tunggakan yang rendah bagi pinjaman isi rumah juga disokong oleh proses kutipan bayaran hutang yang cekap dalam institusi perbankan. Ini membolehkan bank mengambil tindakan pemulihan hutang yang awal dan kutipan semula hutang. Pada tahun 2012, Bank mendapati bahawa kawalan yang wujud dalam bank untuk tujuan ini adalah mencukupi.

Mencerminkan kesemua amalan ini, kualiti pinjaman isi rumah sistem perbankan kekal kukuh dan bertambah baik pada tahun 2012. Dalam segmen terbesar pinjaman isi rumah, iaitu pinjaman perumahan, analisis vintaj menunjukkan penurunan kadar mungkir sejak beberapa tahun yang lalu (Rajah 1.6). Nisbah terjejas kasar pinjaman perumahan selanjutnya menurun kepada 1.9% pada tahun 2012 (2011: 2.3%) (Rajah 1.7), didorong terutamanya oleh penurunan amaun terjejas kasar (2012: -10.4%; 2011: -17.9%). Hutang tertunggak perumahan juga kekal rendah, mencakupi hanya 1.9% daripada jumlah pinjaman perumahan.

Trend yang serupa juga dilihat pada kategori pinjaman isi rumah yang lain dalam sistem

perbankan. Nisbah terjejas menunjukkan trend menurun yang menyeluruh sejak tahun 2006 (Jadual 1.5 dan 1.6). Gabungan jumlah jangkaan kerugian daripada portfolio pinjaman bank kepada isi rumah, iaitu sebanyak RM6.1 bilion pada tahun 2012, telah menurun lebih daripada separuh sejak tahun 2006. Berikutan penilaian kemampuan membayar yang bertambah baik, dedahan bank kepada segmen peminjam berpendapatan rendah (pendapatan bulanan RM3,000 atau kurang) adalah lebih rendah, iaitu 15.9% daripada jumlah pinjaman sistem perbankan (2011: 17.2%). Berdasarkan pengalaman kerugian masa lalu, kemungkinan kerugian akibat kemungkiran yang mungkin dilakukan oleh kumpulan ini dijangka tidak melebihi RM1.9 bilion atau 1% daripada modal asas sistem perbankan.

Kadar pinjaman bank bagi semua kategori pinjaman pada amnya kekal stabil pada tahun 2012. Meskipun bank terus berdepan dengan beberapa kekangan data dan sistem pada tahap yang berbeza dalam usaha menuju ke arah amalan penentuan harga berasaskan pengetahuan risiko yang lebih mantap, terdapat penambahbaikan sejak Laporan Tahun 2011 dikeluarkan, terutamanya penggunaan andaian yang lebih baik bagi menganggarkan kemungkinan kerugian kredit bagi segmen peminjam tertentu dengan menggunakan data dan pengalaman kerugian masa lalu yang lebih panjang. Cara ini membolehkan kadar pembiayaan lebih hampir kepada paras yang mencerminkan profil risiko pinjaman.

Rajah 1.6

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Analisis Vintaj bagi Pinjaman Perumahan

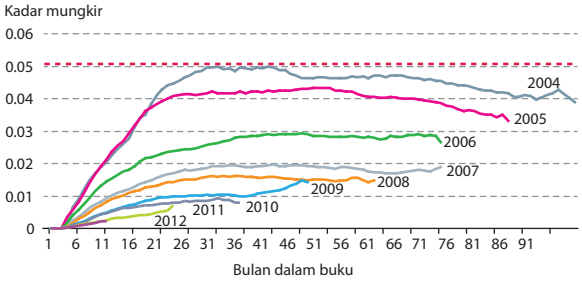

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.7

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Delinkuensi - Pembelian Harta Kediaman

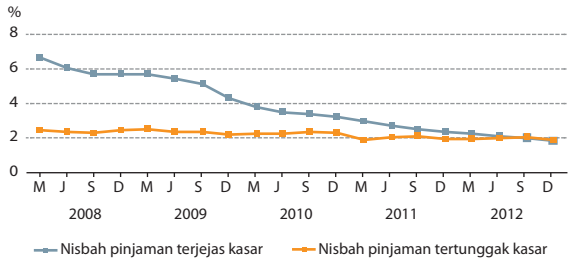

Sumber: Bank Negara Malaysia

Jadual 1.5

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Nisbah Pinjaman Tertunggak Kasar

Nisbah (%)	2010	2011	2012
Keseluruhan	3.0	2.6	2.5
Pembelian harta kediaman	2.3	2.0	1.9
Pembelian kenderaan bermotor	6.2	5.5	5.5
Kegunaan peribadi	1.6	1.7	1.3
Kad kredit	3.8	2.4	1.1
Pembelian sekuriti	1.3	1.1	1.1

Sumber: Bank Negara Malaysia

Jadual 1.6

Sektor Isi Rumah, Sistem Perbankan: Nisbah Pinjaman Terjejas Kasar

Nisbah (%)	2010	2011	2012
Keseluruhan	2.3	1.8	1.5
Pembelian harta kediaman	3.2	2.3	1.9
Pembelian kenderaan bermotor	1.2	1.2	1.1
Kegunaan peribadi	2.5	2.0	1.8
Kad kredit	1.9	1.8	1.3
Pembelian sekuriti	0.7	0.4	0.2

Sumber: Bank Negara Malaysia

Pemberian pinjaman institusi kewangan bukan bank (IKBB) kepada isi rumah

IKBB, termasuk IKP yang dikawal selia oleh Bank, mencakupi kira-kira 12% daripada jumlah kredit kepada sektor isi rumah (Rajah 1.1). Namun secara kolektif, kelompok institusi ini menyediakan kredit pembiayaan peribadi yang besar (57%) kepada isi rumah dan kredit ini meningkat dengan ketara dalam beberapa tahun kebelakangan ini. Pada tahun 2012, kredit keseluruhan bagi semua kemudahan pembiayaan yang ditawarkan oleh

tiga IKBB terbesar (sebuah IKP, sebuah koperasi besar dan sebuah institusi kredit perumahan) berkembang pada kadar yang lebih pantas, iaitu 23.1% (2011: +17.1%). Pengembangan kredit yang kukuh ini didorong terutamanya oleh peningkatan aktiviti pembiayaan peribadi pada kadar paling pantas setakat ini, iaitu 30% (2011: +25.1%; 2010: +28.7%) (Rajah 1.8). Bagi kumpulan IKBB ini, lebih 80% daripada portfolio pinjaman merangkumi pembiayaan peribadi berbanding hanya 5% bagi pinjaman sistem perbankan. Pada tahun 2012, IKBB meluluskan lebih 600,000 kemudahan pembiayaan peribadi baharu bernilai RM43 bilion (+63.7%). Jumlah ini jauh lebih besar daripada kemudahan pembiayaan peribadi baharu yang diluluskan oleh bank, yang mencatat penurunan sebanyak 6.2% kepada RM19.4 bilion. Dengan segmen pinjaman isi rumah yang lain meningkat dengan lebih perlahan, pembiayaan peribadi sebagai bahagian daripada jumlah hutang isi rumah terus meningkat pada tahun 2012 kepada 17% (2011: 16%; 2010: 14.8%).

Kira-kira 80% daripada pembiayaan peribadi oleh IKBB diberikan kepada isi rumah yang berkhidmat dengan Kerajaan di bawah skim potongan gaji automatik yang ditadbir oleh Biro Perkhidmatan Angkasa (BPA). Mengikut kategori pendapatan, sebahagian besar peminjam IKBB mempunyai pendapatan bulanan kurang daripada RM3,000. Skim BPA menetapkan nilai ambang potongan agregat sebanyak 60% daripada jumlah pendapatan peminjam, setelah ditolak potongan berkanun dan potongan langsung lain daripada pendapatan. Keperluan ini bertujuan mengurangkan risiko kredit dengan ketara dan adalah penting dalam menyokong kualiti portfolio pembiayaan IKBB dengan mengambil kira infrastruktur pengurusan risiko kredit di kebanyakan IKBB. Oleh itu, nisbah terjejas bagi pembiayaan peribadi yang diberikan oleh IKBB kekal rendah pada 1.6% berbanding dengan 1.8% bagi pembiayaan peribadi oleh sistem perbankan.

Rajah 1.8

Sektor Isi Rumah: Perubahan Tahunan dan Bahagian Pasaran Pembiayaan Peribadi Bank dan Institusi Kewangan Bukan Bank

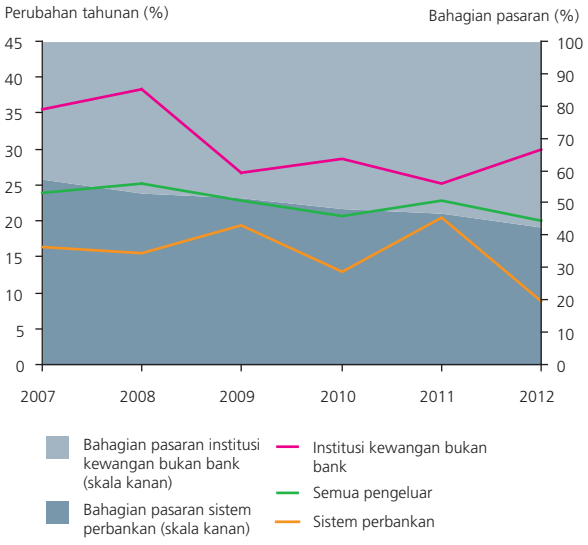

Sumber: Bank Negara Malaysia

Pembiayaan peribadi oleh institusi kewangan bukan bank berkembang dengan jauh lebih besar dan meningkat dari segi saiz dan tempoh

Perkembangan dalam aktiviti pemberian pinjaman oleh IKBB bukan merupakan suatu kebimbangan signifikan dari perspektif kestabilan kewangan pada masa ini memandangkan profil risiko kredit yang rendah bagi portfolio pembiayaan dan terdapatnya jaminan kerja bagi kebanyakan peminjam ini. IKP yang merupakan penyedia utama pembiayaan peribadi juga tertakluk kepada pengawasan langsung Bank dan perlu mematuhi keperluan pembiayaan berhemat dan bertanggungjawab, yang ditetapkan oleh Bank. Sungguhpun begitu, Bank terus mengawasi aktiviti yang dijalankan oleh IKBB yang lain dan kemungkinan kesan limpahannya yang lebih luas kepada sektor isi rumah.

Amalan pemberian pinjaman IKBB kepada sektor isi rumah, terutamanya isi rumah berpendapatan rendah, sedang dipantau dengan rapi. Di bawah pakej pembiayaan yang diperkenalkan baru-baru ini oleh beberapa IKBB, amaun pembiayaan maksimum meningkat sekali ganda dalam tempoh empat tahun yang lalu. Pada tahun 2012, amaun pembiayaan purata bagi kemudahan pembiayaan peribadi yang diberikan oleh IKBB (pada RM68,000) adalah lebih tinggi sebanyak 26% berbanding pada tahun sebelumnya, dan 30.2% lebih tinggi daripada kemudahan pembiayaan peribadi purata yang disediakan

oleh bank. Bahagian kemudahan pembiayaan peribadi baharu oleh IKBB bagi amaun melebihi RM100,000 turut meningkat dengan ketara kepada 26% daripada jumlah kemudahan baharu yang diluluskan (2011: 15%). Bagi mematuhi nilai ambang potongan gaji, pakej-pakej ini membenarkan tempoh pembayaran balik yang lebih panjang, atau dalam sesetengah kes, pembayaran balik pokok dan faedah sekali gus apabila mencapai usia persaraan. Kadar pembiayaan bagi kemudahan pembiayaan peribadi yang ditawarkan oleh IKBB juga menurun serendah 3.25% setahun pada kadar sama rata atau kira-kira 5.5% setahun berasaskan kadar efektif. Dana bagi operasi pembiayaan IKBB yang utama ini lazimnya adalah daripada deposit tetap yang mencakupi sehingga 85% daripada jumlah pendanaan dan sebahagian bakinya diperoleh daripada peminjaman bank. Tempoh matang yang lama bagi portfolio pembiayaan IKBB (dari 20 hingga 25 tahun bagi pembiayaan peribadi) berbanding dengan sumber pendanaan jangka pendek (kebanyakannya deposit dengan tempoh matang tidak melebihi 12 bulan) menimbulkan ketakpadanan pendanaan dan risiko mudah tunai yang ketara. Pada akhir tahun 2012, nisbah pinjaman-kepada-deposit bagi IKBB ini adalah antara 77% hingga setinggi 125%. Kebergantungan yang rendah kepada peminjaman bank sebanyak kira-kira RM2.6 bilion atau 1.4% daripada modal asas sistem perbankan bagaimanapun telah mengehadkan kemungkinan limpahan risiko daripada IKBB kepada sistem perbankan.

Pengedaran meluas pakej pembiayaan ini oleh IKBB telah menggalakkan peningkatan tahap leveraj dalam kalangan isi rumah dan mengecilkan penampan yang sedia ada untuk isi rumah bagi menangani kejutan pendapatan. Kedudukan leveraj peminjam berpendapatan bulanan RM3,000 atau kurang adalah jauh lebih tinggi daripada mereka dalam kumpulan pendapatan yang lain. Ini juga mendorong isi rumah untuk berbelanja lebih tinggi hingga melangkaui sumber pendapatan mereka seperti dicerminkan oleh kegagalan membayar hutang yang lebih nyata dalam kalangan mereka yang berpendapatan rendah. Di samping itu, jumlah peminjam yang mempunyai lebih daripada dua akaun pembiayaan peribadi terkumpul dengan IKBB juga bertambah sebanyak 27% sejak tahun 2008. Bilangan peminjam muda dalam lingkungan umur 20 hingga 29 tahun telah bertambah untuk mencakupi 29.2% daripada jumlah pembiayaan peribadi terkumpul oleh IKBB dalam tempoh yang sama.

Trend yang dinyatakan di atas telah dikongsi dengan Suruhanjaya Koperasi Malaysia, selaku pengawal selia industri koperasi, yang telah mengeluarkan arahan kepada koperasi untuk mematuhi amalan pemberian pinjaman yang bertanggungjawab, sama seperti Garis Panduan Mengenai Amalan Pembiayaan yang Bertanggungjawab yang dikeluarkan kepada bank. Bank juga mengajukan pandangan ini terus kepada Lembaga Pengarah dan pihak pengurusan kanan IKBB utama, yang buat masa ini tidak tertakluk kepada mana-mana bentuk pengawasan pengawalseliaan, dengan saranan kepada institusi ini untuk mematuhi amalan pembiayaan yang bertanggungjawab, yang juga seharusnya melibatkan semakan semula sasaran pertumbuhan pinjaman ke paras yang lebih mampan sejajar dengan amalan pembiayaan yang bertanggungjawab. Bank juga telah meningkatkan kekerapan semakan penyeliaannya terhadap IKBB yang di bawah kawal selianya. IKBB yang dikawalselia ini dikehendaki menambah baik pengiraan nisbah pembayaran balik hutang dengan memasukkan, antara lain, tanggungjawab membayar balik yang bukan merupakan sebahagian daripada potongan gaji automatik supaya mencerminkan secukupnya penampan yang berhemat untuk isi rumah memenuhi perbelanjaan asas dan luar jangka, dan mengkaji semula ciri produk pinjaman, termasuk tempoh bayaran balik, yang berkemungkinan menggalakkan peminjaman yang tidak bertanggungjawab dan tidak berhemat oleh isi rumah. Undang-undang baharu yang diluluskan dan pindaan terhadap Akta Bank Negara Malaysia 2009 yang dibuat baru-baru ini, memberi kuasa kepada Bank untuk menangani risiko daripada entiti yang di luar bidang pengawalseliaannya.

Kerajaan terus memperkenalkan langkah bersasaran untuk membantu individu dalam kumpulan berpendapatan rendah hingga sederhana untuk menangani kenaikan kos sara hidup, terutamanya di pusat bandar. Langkah ini termasuk bantuan kewangan tambahan yang diberikan kepada segmen isi rumah yang disasarkan dan usaha yang sedang dilaksanakan untuk menambah baik sistem pengangkutan awam. Selain itu, pembinaan rumah di bawah Skim Perumahan Rakyat 1Malaysia (PR1MA) yang telah bermula akan meningkatkan penawaran rumah mampu milik. Kerajaan juga memperuntukkan sebanyak RM1.9 bilion lagi pada tahun 2013 untuk pembinaan 123,000 unit rumah mampu milik tambahan di beberapa

lokasi strategik di seluruh negara. Pada tahun 2012, Bank meneruskan kerjasama rapat dengan agensi kerajaan yang berkaitan untuk meluaskan jangkauan Skim Rumah Pertamaku bagi membantu isi rumah berpendapatan rendah hingga sederhana yang layak untuk memiliki rumah. Syarat kelayakan bagi Skim Rumah Pertamaku diperluas berkuat kuasa bulan Januari 2013 dengan meningkatkan nilai ambang pendapatan bulanan maksimum dan had maksimum bagi harga rumah yang termasuk di bawah skim ini untuk memanfaatkan lebih banyak pembeli rumah. Untuk memastikan langkah ini tidak akan menyebabkan perbelanjaan yang melangkaui batas kewangan isi rumah yang layak, pembiayaan di bawah skim ini masih tertakluk kepada penilaian pengunderaitan dan kemampuan membayar.

Bagi peminjam yang menghadapi masalah kewangan, pengaturan institusi yang sudah pun diwujudkan untuk kaunseling, penyusunan semula dan penggabungan hutang terus menyediakan saluran penting kepada mereka untuk mendapatkan bantuan agar dapat memenuhi tanggungjawab melunaskan hutang dengan lebih baik lagi. Pada tahun 2012, lebih banyak peminjam (tambahan sebanyak 13% daripada tahun 2011) mendapatkan khidmat kaunseling hutang daripada Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit (AKPK). Daripada 35,825 peminjam yang berkunjung ke AKPK, sebanyak 16,137 peminjam atau 45% telah diberikan bantuan lanjut menerusi program pengurusan hutang AKPK. Kira-kira 66% daripada individu yang mengikuti program pengurusan hutang ini terdiri daripada mereka yang mempunyai pendapatan bulanan RM3,000 atau kurang. Dengan bertambahnya pinjaman yang diberikan oleh IKBB, AKPK dalam proses untuk memperluas khidmat pengurusan dan kaunseling hutang supaya meliputi peminjam daripada IKBB.

MENGURUSKAN PERKEMBANGAN DALAM PASARAN HARTA TANAH DALAM NEGERI

Perkembangan dalam pasaran harta tanah mempunyai kesan kepada kestabilan kewangan melalui impak potensi kerugian daripada pinjaman delinkuen termasuk yang dicagarkan dengan harta tanah, kemungkiran dalam sekuriti pendapatan tetap yang dipegang, dan perubahan dalam penilaian aset harta tanah yang terdapat dalam penyata kewangan institusi kewangan.

Jika pasaran harta tanah menjadi lemah, risiko mungkir mungkin meningkat apabila dikaitkan dengan kemerosotan yang lebih meluas dalam aktiviti sektor benar dan keadaan pengangguran yang tinggi. Pada akhir tahun 2012, dedahan institusi kewangan kepada pasaran harta tanah dalam negeri berjumlah kira-kira RM480 bilion (Rajah 1.9). Ini terutamanya dalam bentuk pinjaman langsung dan sebahagian kecilnya lagi ialah pemegangan sekuriti hutang. Dedahan bank kepada pasaran harta tanah berjumlah RM458.9 bilion atau 24% daripada aset sistem perbankan. Sebahagian besar (66.2%) daripada jumlah ini adalah dalam bentuk pembiayaan akhir untuk pembelian harta kediaman yang juga merupakan bahagian terbesar (27.4%) daripada pinjaman terkumpul sistem perbankan. Pembiayaan akhir untuk pembelian harta bukan kediaman, modal kerja dan pembiayaan penyambung untuk pembinaan harta tanah mencakupi 32.8% lagi daripada jumlah dedahan bank kepada pasaran harta tanah. Sementara itu, pemegangan sekuriti hutang yang diterbitkan untuk pembangunan harta tanah adalah tidak ketara (peraturan mengehadkan bank konvensional mempunyai pelaburan langsung dalam harta tanah). Walaupun dedahan bank kepada pasaran harta tanah agak besar, potensi kerugian kredit daripada pelarasan harga harta tanah dinilaikan masih boleh ditampung oleh bank. Dedahan penanggung insurans dan

Rajah 1.9

Pasaran Harta Tanah: Dedahan Institusi Kewangan kepada Pasaran Harta Tanah

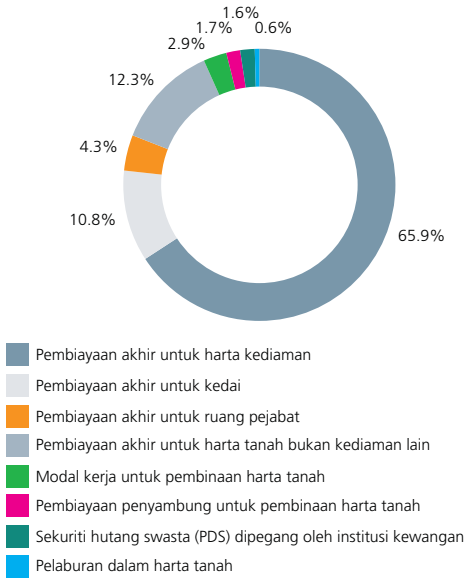

Sumber: Bank Negara Malaysia

pengendali takaful kepada sektor harta tanah, kebanyakannya menerusi pemegangan sekuriti dan pelaburan dalam harta tanah, berjumlah RM8.9 bilion dan mewakili 4.1% daripada jumlah aset. Beberapa penanggung insurans hayat yang utama juga menyediakan pinjaman untuk pembelian harta tanah supaya berpadanan dengan profil kematangan liabiliti insurans hayat, tetapi jumlahnya tetap kecil berbanding dengan jumlah pasaran pinjaman harta tanah.

Agregat harga rumah terus menunjukkan trend menaik pada tahun 2012. Indeks Harga Rumah Malaysia (IHRM) mencatat peningkatan tahunan sebanyak 11.2% pada suku kedua (2011: +9.9%), didorong oleh harga dan transaksi lebih tinggi dalam segmen rumah sesebuah, berkembar dan rumah mewah bertingkat tinggi (Rajah 1.10 dan Jadual 1.7). Pertumbuhan ini menyimpang dengan ketara daripada trend jangka panjang sejak suku ketiga 2010 (Rajah 1.11). Seperti yang diperincikan dalam rencana 'Perkembangan dalam Pasaran Perumahan dan Implikasinya Terhadap Kestabilan Kewangan', perubahan dalam harga rumah di Malaysia kebanyakannya disebabkan faktor makroekonomi. Jurang penawaran-permintaan harta kediaman yang lebih besar, terutamanya dalam segmen rumah kos rendah hingga sederhana, dan juga di lokasi serta yang berhampiran dengan pusat pekerjaan utama telah menyumbang kepada kenaikan harga rumah.

Rajah 1.10

Pasaran Harta Tanah, Kediaman: Pertumbuhan Harga Rumah Mengikut Segmen

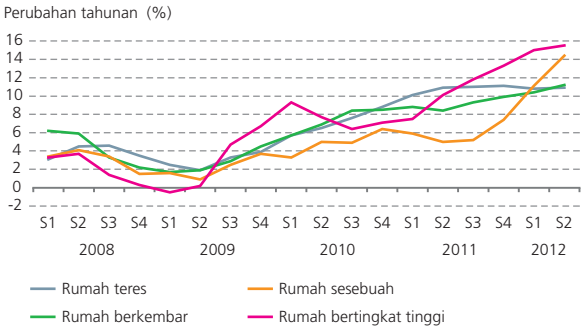

Nota: Data berdasarkan purata bergerak tiga suku tahunan

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Trend kenaikan harga harta kediaman lebih mencerminkan faktor makroekonomi berbanding faktor kewangan. Pembelian untuk tujuan pelaburan, walaupun menyumbang kepada kenaikan harga, bukan didorong oleh kredit berlebihan

Kesan faktor jangka sederhana, terutamanya perubahan demografi dan kadar pembandaran adalah lebih ketara. Dalam beberapa tahun akan datang, bilangan pembeli rumah yang baharu dijangka terus meningkat, mengatasi pertumbuhan purata stok rumah, walaupun terdapat beberapa langkah yang diumumkan Kerajaan untuk menambah penawaran rumah baharu yang kebanyakannya tertumpu pada

Jadual 1.7

Pasaran Harta Tanah, Kediaman: Pertumbuhan Harga Rumah mengikut Negeri

Perubahan tahunan (%)	Purata '01-'09	S4'10	S4'11	S2'11	S1'12	S2'12
Malaysia	3.2	8.2	10.0	10.6	12.0	11.2
Kuala Lumpur	4.3	7.1	13.9	12.7	18.0	9.1
Selangor	2.3	13.0	11.9	13.9	15.2	16.5
Johor	-0.2	4.4	9.1	8.7	7.1	8.1
Pulau Pinang	4.3	4.0	11.4	7.8	11.4	11.9

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Rajah 1.11

Pasaran Harta Tanah, Kediaman: Pertumbuhan Indeks Harga Rumah Malaysia (IHRM) dan Trend Jangka Panjang

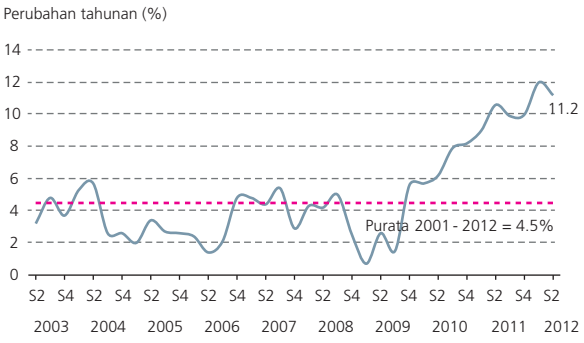

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

segmen rumah kos rendah hingga sederhana. Sejak suku kedua 2007, permintaan (diukur menggunakan purata unit yang diurusniagakan sebagai proksi) sentiasa mengatasi bekalan rumah baharu (diukur oleh penambahan dalam stok rumah) dengan margin yang besar (Rajah 1.12). Berikutan tumpuan lebih tinggi terhadap pembangunan baharu harta tanah berharga melebihi RM1 juta (Rajah 1.13), kira-kira 80% daripada transaksi harta tanah untuk memenuhi permintaan penduduk negara adalah dalam pasaran sekunder. Ini sebahagiannya telah menyebabkan harga rumah berada pada paras yang lebih tinggi, terutamanya di kawasan Kuala Lumpur, Selangor dan Pulau Pinang. Harga lebih tinggi yang dibayar oleh pemilik rumah sedia ada untuk menaik taraf kepada harta tanah yang baharu, selain jualan untuk meraih

Rajah 1.12

Pasaran Harta Tanah, Kediaman: Transaksi dan Penambahan Stok Rumah

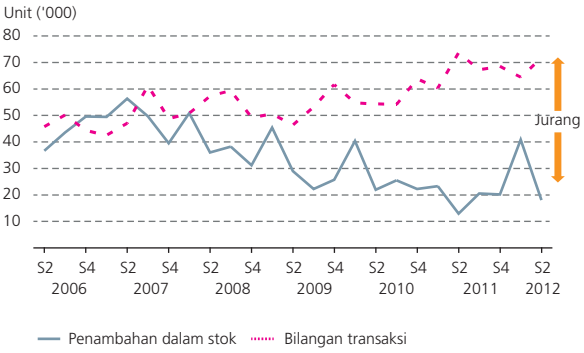

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Rajah 1.13

Pasaran Harta Tanah, Kediaman: Indeks Unit yang Dilancarkan Mengikut Harga

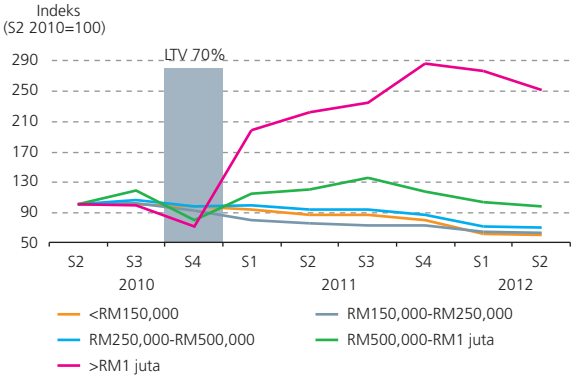

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara dan pengiraan dalaman

keuntungan daripada harga yang lebih tinggi bagi harta tanah baharu yang dilancarkan di lokasi utama dan kawasan sekitarnya, juga telah menyebabkan harga yang diurusniagakan dalam pasaran sekunder meningkat. Kos pembinaan yang meningkat juga menyebabkan kenaikan harga rumah pada tempoh suku ketiga 2009 hingga suku ketiga 2011. Namun kos pembinaan hanya meningkat dengan lebih perlahan pada tahun 2012.

Faktor permintaan jangka pendek – terutamanya kadar faedah lebih rendah yang menyebabkan kos peminjaman lebih rendah dan daya tarikan lebih tinggi kepada harta tanah sebagai kelas aset dan pelindung nilai terhadap inflasi – secara relatif memberikan kesan yang lebih kecil berbanding dengan demografi, bagi pergerakan dalam harga rumah baru-baru ini. Purata pulangan pelaburan bagi harta kediaman adalah kira-kira 4.6% pada tempoh suku keempat 2009 hingga suku kedua 2012 (Rajah 1.14). Perkembangan ini telah menarik minat lebih banyak pelabur kepada sektor harta tanah yang dilihat sebagai pelaburan yang secara relatifnya selamat berikutan faktor kekurangan tanah di lokasi utama, kadar hasil sewa yang stabil (di luar Lembah Klang) dan elemen spekulasi yang secara relatifnya rendah berbanding dengan pasaran harta tanah di negara lain. Walau bagaimanapun, pertumbuhan kredit perumahan yang stabil dalam tempoh tiga tahun kebelakangan ini, dan yang penting, disiplin berterusan yang diamalkan dalam standard pengunderaitan bank mencadangkan bahawa pembelian untuk tujuan pelaburan, meskipun menyumbang kepada kenaikan harga, adalah tidak dirangsang oleh kredit yang berlebihan

Rajah 1.14

Pasaran Harta Tanah, Kediaman: Keuntungan Modal daripada Pelaburan Pasaran Perumahan

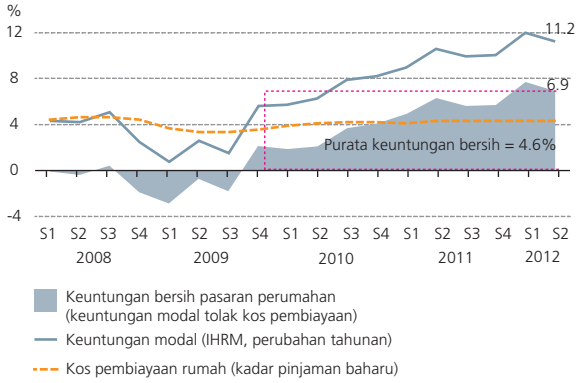

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara dan pengiraan dalaman

dan melampaui kemampuan membayar. Faktor ini terutamanya adalah penting bagi kestabilan kewangan, selain memastikan rumah mampu dibeli oleh isi rumah daripada golongan biasa. Pembelian untuk tujuan pelaburan oleh pihak asing – biasanya secara tunai dan dalam pasaran harta tanah mewah – mempunyai kesan tertentu dalam menaikkan harga rumah di lokasi tertentu, namun transaksi sebegini adalah kecil, mencakupi kurang 2% daripada jumlah transaksi pasaran harta tanah.

Sejak langkah kehematan makro dan fiskal awalan diperkenalkan pada tahun 2010, aktiviti pelaburan dalam pasaran perumahan menjadi sederhana. Yang ketara, pertumbuhan tahunan bilangan peminjam yang mempunyai beberapa akaun pinjaman perumahan menurun dengan ketara, manakala bilangan unit rumah yang diurusniagakan (terutamanya bagi rumah berharga bawah RM250,000) meningkat pada kadar yang lebih sederhana sepanjang sembilan suku tahunan yang lalu. Perkembangan ini bagaimanapun tidak memberikan kesan ketara kepada harga rumah keseluruhan yang terus meningkat. Jumlah peminjam baharu yang mempunyai beberapa pinjaman perumahan meningkat kembali sejak bulan Jun 2012.

Walaupun tahap mampu milik perumahan keseluruhan pada peringkat kebangsaan bertambah baik sedikit pada tahun 2012, namun tahap mampu milik merosot di bandar dan pusat pekerjaan utama. Langkah yang diambil Kerajaan, termasuk menaikkan RPGT, pelaksanaan PR1MA dan Skim Rumah Pertamaku, serta penambahan bekalan rumah mampu milik, akan membantu menangani isu kemampuan memiliki rumah. Memandangkan langkah untuk meningkatkan bekalan rumah mampu milik mengambil sedikit masa untuk menampakkan kesannya, adalah penting bagi institusi kewangan untuk terus mematuhi standard pengunderaitan berhemat bagi mengelakkan daripada meningkatnya ketidakseimbangan kewangan dalam pasaran harta tanah. Dalam hal ini, bank adalah lebih berhati-hati dalam beberapa aspek piawaian pemberian pinjaman mereka. Pinjaman perumahan yang baharu dengan nisbah LTV di bawah 80% adalah lebih tinggi berbanding dua tahun sebelumnya. Beberapa bank telah mengambil langkah untuk menambah faktor pertimbangan dalam pemberian pinjaman (bagi pembiayaan akhir dan pembiayaan pembangunan projek perumahan) supaya merangkumi satu set faktor yang lebih luas yang boleh mempengaruhi harga. Ini termasuk tahap pembangunan di lokasi tertentu, kepadatan penduduk, status bekalan harta tanah yang tidak terjual, permintaan sedia ada dan permintaan potensi serta kadar urus niaga harta tanah di sesuatu lokasi dan sekitarnya. Faktor-faktor ini juga dikemaskinikan dengan lebih kerap untuk mengambil kira perkembangan dan trend baharu.

Beberapa bank telah mengkaji semula dan memperkukuh dasar dalaman mereka bagi pembiayaan projek atau pembelian harta kediaman di lokasi yang kenaikan harganya adalah ketara. Bagi lokasi tertentu, margin pembiayaan telah dikurangkan. Bagi bank yang telah mengikat perjanjian pembiayaan akhir dengan pemaju harta tanah terpilih untuk menawarkan pakej pembiayaan menarik bersama dengan pelancaran projek tersebut, penilaian terhadap rekod prestasi dan latar belakang sesebuah syarikat pemaju harta tanah adalah lebih ketat berbanding sebelumnya. Bank juga mengetatkan kawalan dalaman terhadap pengecualian kredit, dengan dokumentasi yang lebih baik dan proses yang lebih ketat bagi memantau pematuhan kepada had risiko. Di samping itu, proses penilaian telah dimantapkan lagi, seiring dengan penambahbaikan sistem pengurusan cagaran bank. Memandangkan kenaikan harga rumah memberikan implikasi kepada hutang isi rumah, maka penilaian bank yang sewajarnya terhadap tahap kemampuan membayar juga adalah penting untuk menyederhanakan hasrat peminjam yang mungkin terdorong untuk mengambil hutang

yang berlebihan bagi memenuhi keinginan memiliki rumah. Dengan pelaksanaan Garis Panduan Mengenai Amalan Pembiayaan yang Bertanggungjawab, penilaian bank terhadap tahap kemampuan membayar adalah jauh lebih baik.

Dalam segmen harta bukan kediaman (HBK), sebahagian besar daripada pemberian pinjaman bank adalah untuk pembelian lot kedai dan tanah (Rajah 1.15). Pemberian pinjaman bank untuk tujuan ini bertambah sebanyak 16.6% pada tahun 2012. Kira-kira dua pertiga daripada pemberian pinjaman bank untuk pembelian lot kedai dianggarkan untuk tujuan pelaburan oleh isi rumah dan pelabur runcit. Dengan permintaan mengatasi peningkatan penawaran, kadar pertumbuhan tahunan terkompaun (compounded annual growth rate, CAGR) bagi harga lot kedai naik sebanyak 7.2% antara tahun 2006 hingga 2012. CAGR harga tanah (diukur sebagai nilai transaksi purata dibahagikan dengan jumlah) di pusat pekerjaan utama meningkat sebanyak 8% dalam tempoh yang sama, kebanyakannya dalam tempoh tiga tahun kebelakangan ini (+24%). Ini mencerminkan pembelian yang lebih tinggi oleh pemaju bagi penambahan bekalan tanah, terutamanya di pusat perniagaan utama. Pemberian pinjaman bank bagi pembelian lot kedai dan tanah adalah kurang daripada 8% daripada jumlah pinjaman bank, dengan pinjaman terjejas kekal di bawah 1% dan menjadi bertambah baik pada tahun 2012 (Rajah 1.16). Secara keseluruhannya, kualiti aset dedahan bank

Rajah 1.15

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman: Pertumbuhan Pinjaman dan Sumbangan Kepada Pertumbuhan Mengikut Segmen

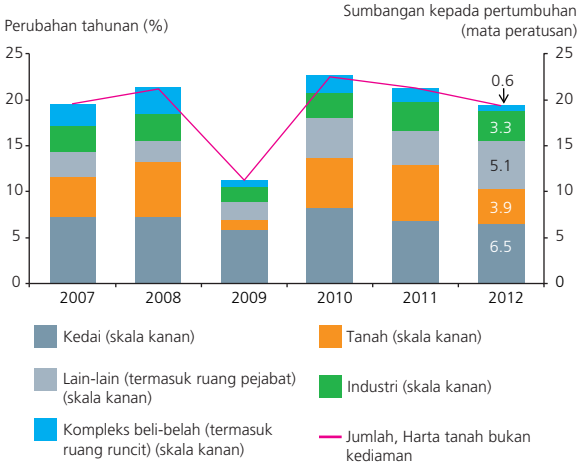

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.16

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman: Pinjaman Terjejas

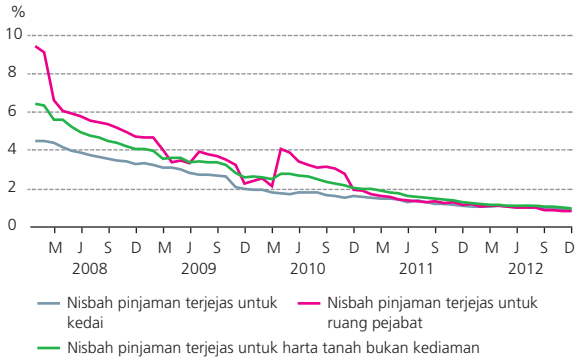

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.17

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman: Pinjaman Tertunggak

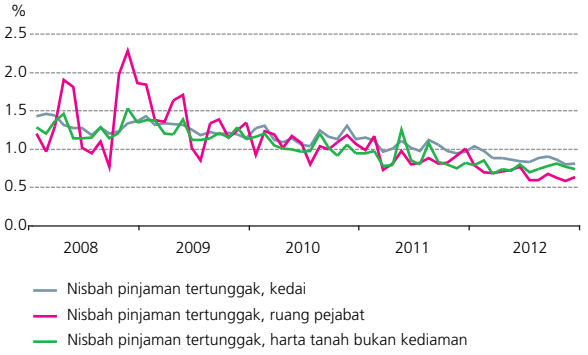

Sumber: Bank Negara Malaysia

kepada segmen HBK kekal utuh dengan insiden delinkuensi yang rendah dan stabil (Rajah 1.17).

Pada tahun 2012, pemberian pinjaman bank untuk pembelian ruang pejabat dan bangunan lain menyumbang bahagian yang lebih besar kepada pertumbuhan pinjaman dalam segmen HBK berbanding tahun-tahun sebelumnya. Permintaan terhadap bangunan pejabat yang baharu dengan fasiliti moden dan lebih baik, dilengkapi ciri-ciri keselamatan dan konsep hijau telah membantu menaikkan kadar sewa sehingga RM5.56 sekaki persegi selepas melalui tempoh kelembapan yang berpanjangan (2009 hingga 2011: RM5.20 sekaki persegi) (Rajah 1.18). Ruang pejabat yang sedia ada dan yang lebih lama bagaimanapun mengalami kadar kekosongan yang makin meningkat (Rajah 1.19), mencerminkan sedikit perpindahan daripada bangunan lama kepada

Rajah 1.18

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman: Kadar Sewa Ruang Pejabat di Lembah Klang

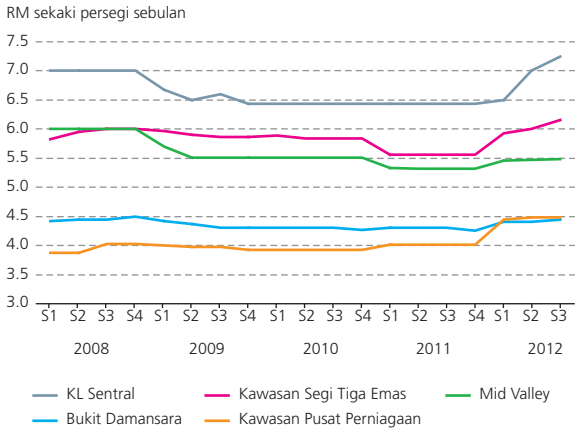

Sumber: Knight Frank

bangunan baharu, dan bukannya disebabkan permintaan baharu. Pembinaan serta siapnya bangunan baharu yang tidak terancang dan tidak selaras boleh menyebabkan bekalan ruang pejabat yang berlebihan. Kerajaan telah mempertingkat pemantauan terhadap projek sedemikian supaya ruang pejabat baharu dibina secara berperingkat-peringkat. Pada akhir tahun 2012, jumlah dedahan pembiayaan akhir bagi ruang pejabat dan bangunan lain hanyalah 1.9% daripada jumlah pinjaman bank. Secara agregat, risiko kredit daripada dedahan sistem perbankan kepada segmen ini kekal terurus dengan nisbah pinjaman terjejas kekal rendah pada 0.8% (2011: 1.1%) daripada jumlah pinjaman kepada segmen ini dan dedahan yang secara relatifnya

Rajah 1.19

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman: Kadar Kekosongan Ruang Pejabat di Malaysia

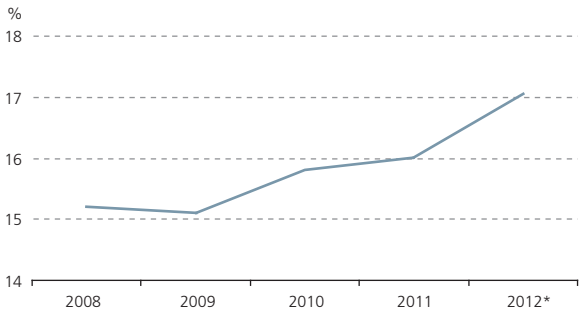

* Berdasarkan angka awalan suku ketiga tahun 2012

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Rajah 1.20

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman: Kadar Kekosongan Kompleks Beli-belah

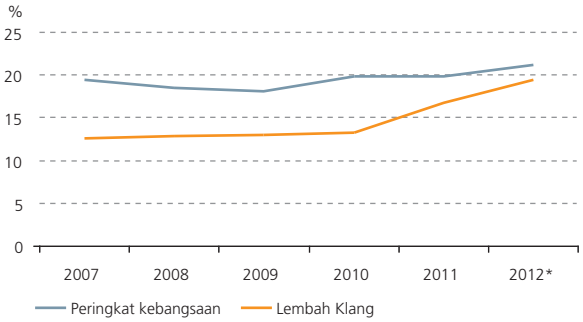

* Berdasarkan angka awalan suku ketiga tahun 2012

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Rajah 1.21

Pasaran Harta Tanah, Bukan Kediaman: Indeks Kadar Sewa Kompleks Beli-belah di Kuala Lumpur

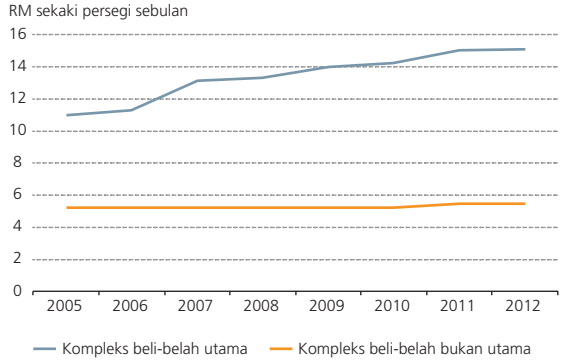

Sumber: Jones Lang Wootton

kecil kepada bangunan pejabat lama. Kadar kekosongan kompleks beli-belah, terutamanya di Lembah Klang, kekal jauh di bawah catatan tertinggi dalam sejarah, iaitu 32.6% pada tahun 1998 (Rajah 1.20). Kadar sewa juga bertambah baik sejak kebelakangan ini (Rajah 1.21). Sebagaimana ruang pejabat, pembiayaan akhir bank kepada segmen ini juga rendah, iaitu 1% daripada jumlah pinjaman bank, dengan nisbah pinjaman terjejas pada 1.6%.

MENGURUSKAN DEDAHAN RISIKO KREDIT TERHADAP PERNIAGAAN

Perniagaan dalam negeri secara relatif terus berada dalam kedudukan yang baik, disokong oleh permintaan dalam negeri dan serantau yang mampan, di samping fleksibiliti kewangan dan

Rajah 1.22

Sektor Perniagaan: Keupayaan Membayar balik Hutang dan Prospek Risiko Kredit

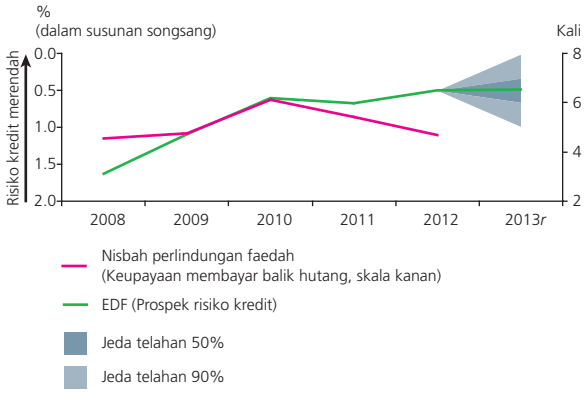

r ramalan

Sumber: Moody's KMV Credit Edge™, Bloomberg dan pengiraan dalaman

Rajah 1.23

Sektor Perniagaan, Sistem Perbankan: Pinjaman Kepada Sektor Perniagaan Mengikut Industri

Sumber: Bank Negara Malaysia

operasi dalam menghadapi cabaran daripada perdagangan luar negeri yang lebih perlahan. Prospek risiko kredit bagi perniagaan, seperti yang diukur oleh Kebarangkalian Jangkaan Mungkir (Expected Default Frequency, EDF), bertambah baik kepada 0.5% (2011: 0.68%), dengan keupayaan

Rajah 1.24

Sektor Perniagaan: Pertumbuhan Pinjaman dan Sumbangan Kepada Pertumbuhan Mengikut Industri

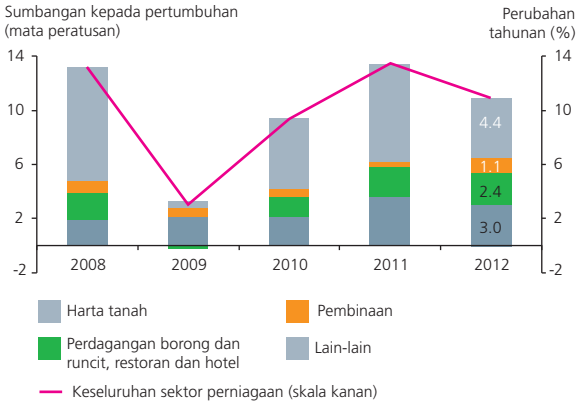

Sumber: Bank Negara Malaysia

membayar balik hutang keseluruhan kekal pada paras yang kukuh (Rajah 1.22). Kebanyakan industri yang memperoleh peminjaman yang besar daripada sistem perbankan (Rajah 1.23 dan 1.24) mencatat EDF yang bertambah baik, kecuali industri yang berkaitan dengan sektor pembinaan dan bahan binaan (building- and construction-related materials, BCM) serta industri air. EDF untuk industri BCM merosot kerana pengeluar keluli dalam negeri mengalami tekanan yang berterusan ke atas margin keuntungan mereka berikutan harga jualan yang lebih rendah dan persaingan daripada import yang lebih murah (Rajah 1.25). Kemajuan dalam pelaksanaan projek pembinaan di bawah Program Transformasi Ekonomi (Economic Transformation

Rajah 1.25

Sektor Perniagaan: Keberuntungan dan EDF bagi Industri Berkaitan Pembinaan dan Bahan Binaan

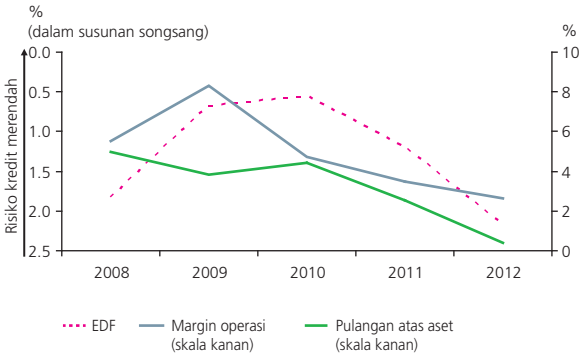

Sumber: Moody's KMV Credit Edge™, Bloomberg dan pengiraan dalaman

Rajah 1.26

Sektor Perniagaan: Keberuntungan dan EDF bagi Industri Air

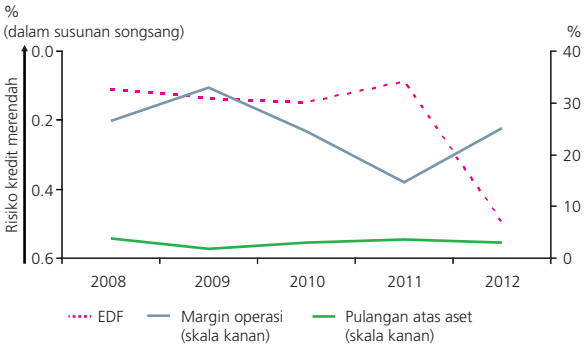

Sumber: Moody's KMV Credit Edge™, Bloomberg dan pengiraan dalaman

Rajah 1.27

Sektor Perniagaan: Leveraj dan Penunjuk Mudah Tunai

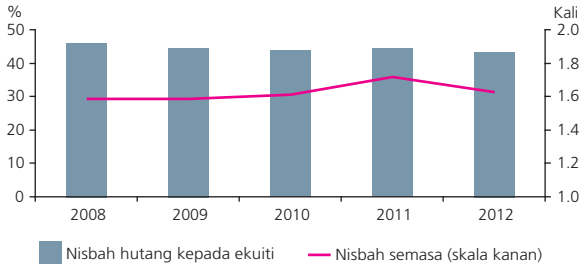

Sumber: Bloomberg dan pengiraan dalaman

Programme, ETP) dan Rancangan Malaysia ke-10 dijangka meningkatkan permintaan terhadap produk keluli dalam negeri. Risiko kredit yang lebih tinggi dalam industri air mencerminkan kos operasi yang semakin meningkat dan ketidakpastian yang berpanjangan dalam penstrukturan semula industri itu, yang dijangka meningkatkan kecekapan dan produktiviti, serta menyumbang kepada kos operasi yang lebih rendah (Rajah 1.26).

Prestasi kewangan perniagaan dalam negeri secara keseluruhan, termasuk peminjam besar dalam sistem perbankan, kekal mampan pada tahun 2012. Agregat leveraj perniagaan bertambah baik dengan kedudukan mudah tunai yang mampan (Rajah 1.27). Sektor perniagaan secara keseluruhan mencatat pendapatan yang stabil dan perolehan sebelum faedah dan cukai yang lebih baik disebabkan oleh kos input yang lebih rendah, kecuali sektor komoditi dan sektor berorientasikan eksport, yang telah terjejas oleh harga komoditi yang lebih rendah dan permintaan

Rajah 1.28

Sektor Perniagaan: Penunjuk Keberuntungan

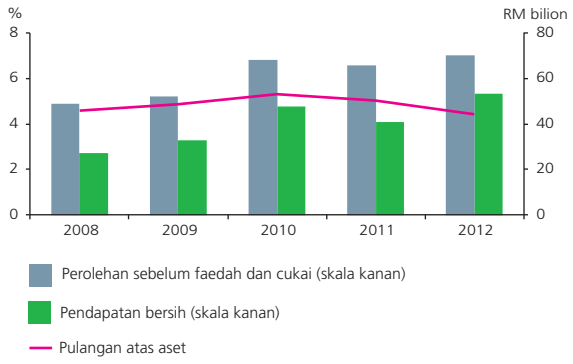

Sumber: Bloomberg dan pengiraan dalaman

luaran yang lebih lemah (Rajah 1.28). Baki tunai perniagaan kekal lebih daripada mencukupi dan meningkat sebanyak 6.3% pada tahun 2012. Walaupun paras keberhutangan perniagaan secara keseluruhan beransur-ansur meningkat seiring dengan pengembangan ekonomi, paras ini kekal terurus dan jauh di bawah paras sebelum berlakunya Krisis Kewangan Asia (Rajah 1.29). Jumlah hutang terkumpul sektor perniagaan berkembang sebanyak 12.5% (2011: +8.7%), didorong terutamanya oleh kegiatan terbitan sekuriti hutang dalam pasaran modal. Terbitan sekuriti hutang swasta (private debt securities, PDS) dan sukuk baharu oleh perniagaan (tidak termasuk institusi kewangan) pada tahun 2012 berjumlah RM94.4 bilion. Bank, penanggung insurans dan pengendali takaful memegang sebanyak 67.2% daripada jumlah PDS dan sukuk yang diterbitkan oleh sektor perniagaan dalam negeri. Pemberian pinjaman

Rajah 1.29

Sektor Perniagaan: Nisbah Hutang kepada KDNK

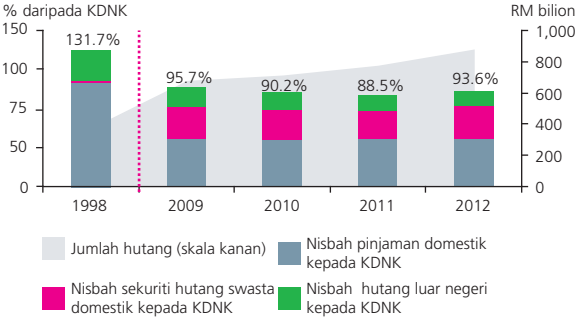

Sumber: Bank Negara Malaysia dan Bloomberg

Rajah 1.30

Sistem Perbankan: Aktiviti Perlindungan Nilai oleh Entiti Bukan Bank Domestik

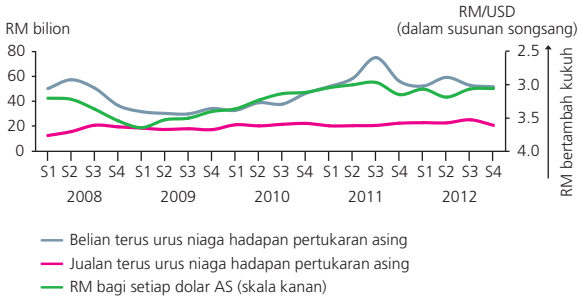

Sumber: Bank Negara Malaysia

bank kepada perniagaan berkembang dengan kukuh walaupun pada kadar yang lebih perlahan sebanyak 10.9% (2011: +13.5%), dengan terdapat perbezaan dari segi pertumbuhan pemberian pinjaman kepada perniagaan yang besar dan perusahaan kecil dan sederhana (PKS). Paras hutang keseluruhan yang lebih tinggi ini mencerminkan pengembangan aktiviti dalam sektor benar, yang diterajui terutamanya oleh industri berkaitan pembinaan. Peminjaman menerusi pinjaman dan PDS oleh sektor pembinaan dan infrastruktur meningkat sebanyak 27% (2011: +0.1%), berikutan pelaksanaan projek infrastruktur utama oleh Kerajaan, manakala peminjaman untuk sektor berkaitan harta tanah meningkat sebanyak 25.1% (2011: +23.6%) berikutan permintaan yang terus kukuh terhadap harta tanah. Berdasarkan anggaran dalaman oleh Bank, institusi perbankan tetap mempunyai kapasiti dan penampan mudah tunai yang mencukupi untuk memenuhi keperluan pembiayaan yang lebih tinggi pada masa hadapan untuk projek-projek di bawah ETP, melalui pembiayaan langsung dan pelaburan dalam sekuriti hutang, meskipun dalam persekitaran piawaian Basel III yang lebih ketat.

Kedudukan hutang luar negeri sektor perniagaan secara keseluruhan adalah lebih rendah berbanding dengan tahun 2009. Hutang luar negeri syarikat Malaysia mencakupi kira-kira 14.6% daripada jumlah hutang syarikat dan terdiri terutamanya daripada pinjaman dan sekuriti hutang. Peminjaman luar negeri oleh sektor perniagaan, yang kebanyakannya dalam denominasi dolar AS menurun sebanyak 1.7% (2011: +2.1%). Keupayaan membayar balik hutang syarikat Malaysia yang mempunyai peminjaman asing yang besar kekal memuaskan, disokong oleh kedudukan kewangan dan aliran tunai yang kukuh, serta kegiatan perlindungan nilai terhadap risiko pertukaran asing (Rajah 1.30).

Dedahan bank dan IKP kepada peminjam besar[3] (dalam bentuk pembiayaan langsung serta pemegangan PDS dan sukuk) mencakupi sebanyak 19.9% (2011: 21.5%) daripada jumlah pembiayaan bank dan pelaburan dalam PDS serta sukuk pada tahun 2012. Kira-kira 51% daripada jumlah ini telah diberikan kepada syarikat berkaitan Kerajaan. Dedahan agregat sektor insurans dan takaful kepada peminjam besar mencakupi sebanyak 19% daripada aset dana. Peminjam besar kebanyakannya terdiri daripada syarikat perniagaan yang pelbagai, dan syarikat dalam sektor infrastruktur dan utiliti. Secara agregat, pinjaman kepada peminjam besar ini terus menunjukkan trend pembayaran balik yang kukuh. Pinjaman delinkuensi kekal kecil pada 0.3% daripada jumlah pinjaman kepada segmen ini (2011: 0.4%). Pembiayaan bank kepada PKS meningkat dengan kukuh sebanyak 15.5%, sejajar dengan pengembangan aktiviti ekonomi. Bagi mencerminkan kedudukan kewangan sektor perniagaan yang kukuh secara keseluruhan, pembiayaan terjejas kasar perniagaan besar dan PKS masing-masing menurun kepada RM7 bilion dan RM5.3 bilion, dengan nisbah pinjaman terjejas masing-masing bertambah baik kepada 2.9% (2011: 4.2%) dan 3% (2010: 3.9%) (Rajah 1.31). Nisbah pembayaran balik kepada pengeluaran pinjaman bagi sektor perniagaan juga bertambah baik kepada 94.8% (2011: 91%), menunjukkan keupayaan berterusan

Rajah 1.31

Sistem Perbankan: Nisbah Pinjaman Terjejas Kasar dalam Sektor Perniagaan

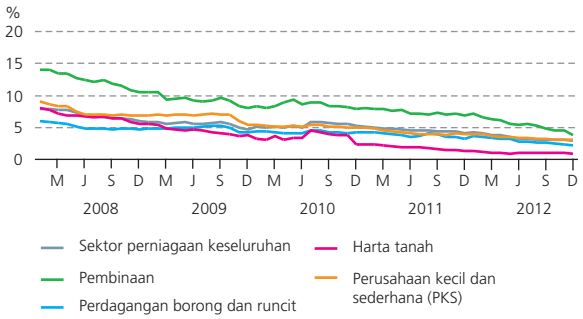

Sumber: Bank Negara Malaysia

[3] Peminjam besar merujuk kepada syarikat yang jumlah peminjaman > RM1 bilion (kedua-dua pinjaman dan PDS).

perniagaan untuk mengurus paras hutang yang lebih tinggi secara berhemat. Di bawah senario ujian tekanan berasaskan keadaan makroekonomi yang buruk bagi tempoh tiga tahun, kerugian risiko kredit daripada dedahan kepada sektor perniagaan dalam negeri dianggarkan kekal terurus pada 5.4% daripada modal asas sistem perbankan.

Amalan pengunderaitan dan fungsi kawalan pengurusan risiko yang digunakan oleh bank terhadap dedahan perniagaan telah menjadi kukuh dengan ketara sejak beberapa tahun yang lalu. Terdapat penambahbaikan yang ketara dalam pendekatan bank untuk menetapkan tahap kesanggupan mengambil risiko untuk pelbagai sektor ekonomi pasaran sasaran. Ini termasuk memastikan bahawa penumpuan risiko kredit diurus dengan baik melalui had-had pendedahan kepada kumpulan peminjam dan segmen berisiko tinggi tertentu. Sejajar dengan keperluan bagi bank untuk mewujudkan Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman di bawah Tunggak 2 rangka kerja modal, bank telah mencapai kemajuan besar dalam meningkatkan kaedah untuk mengukur dan memantau risiko kredit serta risiko penumpuan rakan niaga. Kriteria penerimaan risiko untuk dedahan perniagaan juga nyata lebih mantap. Bank Negara Malaysia, berdasarkan penilaian penyeliaannya, berpuas hati bahawa piawaian penilaian kredit secara keseluruhan adalah mencukupi dan disokong oleh infrastruktur pengurusan risiko kredit yang teguh dan komprehensif, serta amalan peruntukan kerugian pinjaman yang konservatif dan fungsi pengawasan yang kukuh.

MENGURUS RISIKO PENULARAN DARIPADA DEDAHAN LUARAN, PENYAHLEVERAJ DI EROPAH DAN OPERASI LUAR NEGERI

Sistem kewangan domestik terus berdaya tahan walaupun berhadapan dengan peningkatan risiko akibat perkembangan di luar negeri, terutamanya yang berkaitan dengan perkembangan di Eropah, kebimbangan fiskal di Amerika Syarikat (AS), paras hutang di Jepun, dan pertumbuhan sederhana dalam ekonomi sedang pesat membangun. Perkembangan-perkembangan ini telah menyumbang kepada ketidaktentuan yang berterusan dalam pasaran kewangan domestik pada tahun 2012. Risiko penularan ke atas kestabilan kewangan domestik berpunca terutamanya daripada empat saluran: (i) kesan turun naik pasaran terhadap dedahan risiko pasaran institusi kewangan; (ii) tuntutan luaran institusi kewangan terhadap rakan niaga luar negeri; (iii) aktiviti penyahleveraj oleh institusi kewangan asing; dan (iv) limpahan daripada pengembangan operasi bank-bank Malaysia di luar negeri. Risiko-risiko ini dapat dibendung dengan baik hasil sokongan pengantaraan aliran portfolio jangka pendek yang teratur oleh pasaran kewangan domestik; dedahan kredit institusi kewangan Malaysia yang terhad kepada rakan niaga di Eropah; impak yang rendah daripada aktiviti penyahleveraj oleh institusi perbankan Eropah; dan kedudukan modal serta pendanaan kukuh yang menyokong operasi institusi perbankan Malaysia di luar negeri.

Pengantaraan aliran portfolio jangka pendek oleh pasaran kewangan

Aliran portfolio jangka pendek kekal tidak menentu pada tahun 2012, mencerminkan persekitaran luaran yang dinamik dan ketidakpastian yang berterusan dalam ekonomi maju. Berikutan aliran modal dua hala yang besar dan tidak menentu, terutamanya pada separuh tahun pertama, sebanyak RM59.2 bilion aliran masuk portfolio bersih telah dicatat untuk keseluruhan tahun. Defisit belanjawan Kerajaan yang lebih rendah serta prospek yang positif bagi pertumbuhan dalam negeri dan global, terutamanya selepas pelaksanaan pelonggaran kuantitatif (quantitative easing) di AS (Rajah 1.32), telah menarik aliran masuk

Rajah 1.32

Pasaran Kewangan: Aliran Portfolio Bersih Suku Tahunan

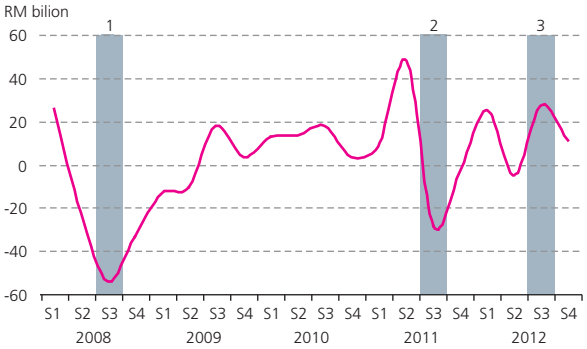

[1]Kebankrapan Lehman
[2]Penurunan penarafan hutang AS
[3]Pelonggaran kuantitatif ketiga oleh Federal Reserve dan penurunan kadar faedah Bank Pusat Eropah

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.33

Pasaran Kewangan: Pemegangan MGS, BNMN dan Ekuiti oleh Bukan Pemastautin

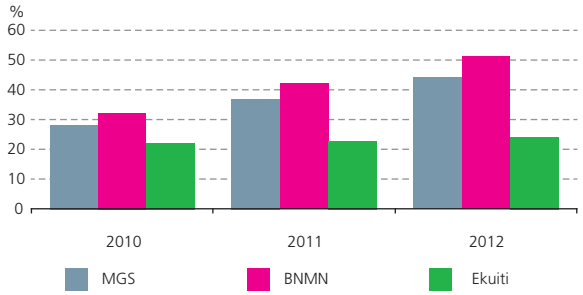

Pemegangan MGS dan BNMN disebut sebagai peratusan daripada jumlah terkumpul manakala pemegangan ekuiti disebut sebagai peratusan daripada jumlah permodalan pasaran

Sumber: Bursa Malaysia, Bank Negara Malaysia dan pengiraan dalaman

Rajah 1.34

Pasaran Kewangan: Turun Naik 90 Hari FBM KLCI dan Kadar Hasil MGS

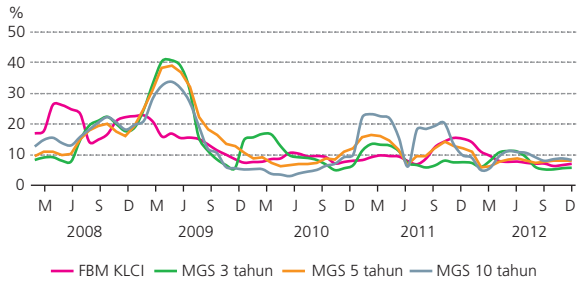

Sumber: Bloomberg

Rajah 1.35

Pasaran Kewangan: Indeks Harga dan Nisbah Harga kepada Perolehan FBM KLCI

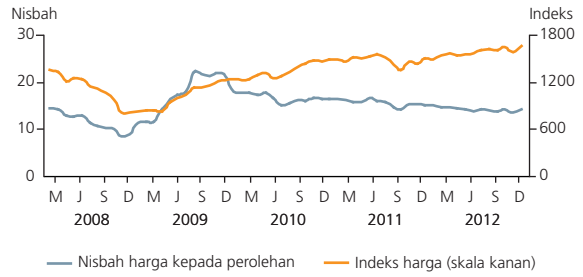

Sumber: Bloomberg

yang kukuh ke Malaysia. Ini menyumbang kepada peningkatan dalam pemegangan sekuriti hutang awam – kebanyakannya dalam Nota Monetari Bank Negara (Bank Negara Monetary Notes, BNMN) dan Sekuriti Kerajaan Malaysia (Malaysian Government Securities, MGS) – oleh

Rajah 1.36

Pasaran Kewangan: Kadar Hasil MGS

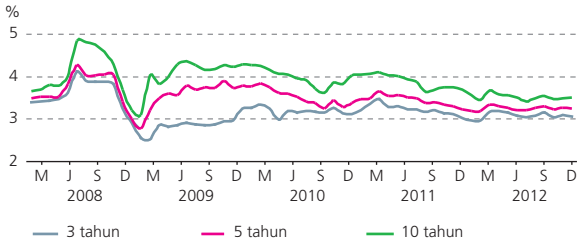

Sumber: Bank Negara Malaysia

bukan pemastautin kepada 35.3% (2011: 29.9%) daripada sekuriti hutang awam terkumpul. Pelaburan oleh bukan pemastautin dalam ekuiti juga meningkat sedikit kepada 24.5% (2011: 23.1%) daripada jumlah permodalan pasaran (Rajah 1.33). Secara keseluruhan, pengantaraan aliran masuk telah diurus dengan baik. Walaupun trend FBM KLCI bergerak naik dan mencapai paras tertinggi beberapa kali sepanjang tahun, turun naik dalam pasaran ekuiti juga telah menurun kepada 7% (akhir 2011: 15.3%) (Rajah 1.34) dan kekal lebih rendah daripada paras turun naik yang dicatatkan di serantau dan semasa kemuncak krisis kewangan global (global financial crisis, GFC). Harga ekuiti keseluruhan terus disokong oleh pendapatan yang mampan, dengan nisbah harga perolehan (price-to-earnings ratio, PE) kekal stabil tetapi lebih rendah berbanding tahun sebelumnya (Rajah 1.35). Permintaan dalam dan luar negeri yang kukuh terhadap MGS telah mendorong kepada kemerosotan kadar hasilnya, terutamanya bagi spektrum tempoh matang jangka panjang (Rajah 1.36). Mudah tunai pasaran dalam pasaran ekuiti dan pasaran bon domestik kekal utuh dengan mencatatkan nisbah pusing ganti dan spread bida-tawar yang stabil (Rajah 1.37 dan 1.38). Sekiranya berlaku pembalikan (reversal) secara mengejut dalam pelaburan bukan pemastautin, pelabur institusi dalam negeri seperti syarikat insurans, serta kumpulan wang simpanan dan pencen mempunyai kapasiti yang mencukupi untuk menyerap instrumen hutang yang dijual oleh bukan pemastautin. Secara purata, kumpulan wang simpanan dan pencen mencakupi lebih 20% daripada jumlah sekuriti hutang awam terkumpul dalam tempoh tiga tahun kebelakangan ini.

Aktiviti institusi perbankan tidak menunjukkan bukti perubahan yang ketara dalam amalan

Rajah 1.37

Pasaran Kewangan: Spread Bida-tawar Purata FBM KLCI dan MGS

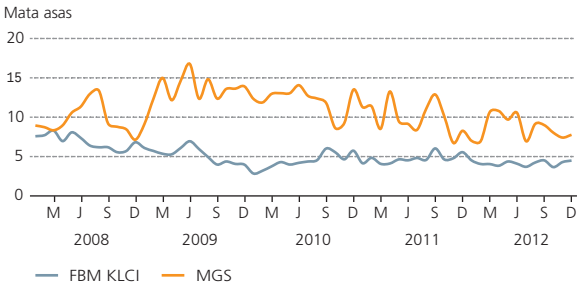

Sumber: Bloomberg, Reuters dan pengiraan dalaman

Rajah 1.38

Pasaran Kewangan: Nisbah Pusing Ganti Bulanan FBM KLCI dan MGS

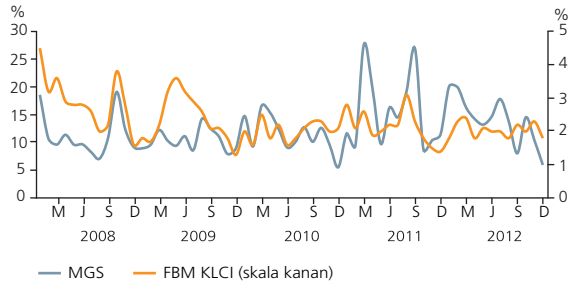

Sumber: Bloomberg, Bank Negara Malaysia dan pengiraan dalaman

pengambilan risiko. Komposisi struktur aset perbendaharaan yang dipegang oleh bank pada amnya kekal tidak berubah meskipun permintaan yang besar terhadap aset berkualiti tinggi mendorong penggandaan pemegangan BNMN (Rajah 1.39). Pelaburan dalam ekuiti oleh bank kekal kecil pada kadar kurang 1% daripada modal asas (Rajah 1.40). Pengurusan dedahan risiko pasaran yang aktif membolehkan bank terus mencatat keuntungan bersih daripada aktiviti perdagangan dan portfolio pelaburan yang mencakupi 14.6% daripada jumlah pendapatan bersih (2011: 15.7%). Bank terus aktif dalam melindung nilai dedahan kadar faedah dan pertukaran asing menghasilkan jumlah nosional terkumpul kontrak derivatif berkaitan kadar faedah dan pertukaran asing yang lebih tinggi, dengan masing-masing mengembang sebanyak 2.7% kepada RM726 bilion dan 8.9% kepada RM523 bilion. Dedahan kadar faedah kekal terurus dengan kedudukan agregat wajaran durasi risiko kadar faedah stabil pada 4.9% daripada modal asas (Rajah 1.40). Risiko asas menunjukkan trend meningkat pada separuh tahun kedua

Rajah 1.39

Sistem Perbankan: Komposisi Portfolio Sekuriti

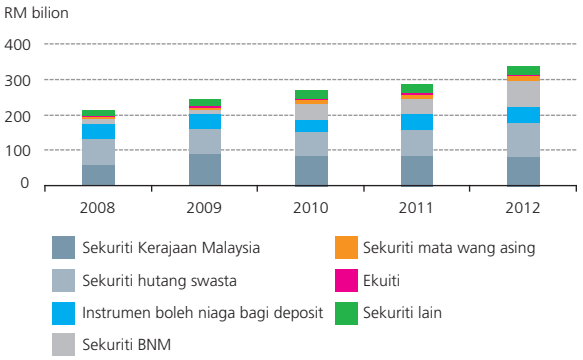

Sumber: Bank Negara Malaysia

susulan peluasan spread antara kadar MGS dengan kadar faedah swap (interest rate swap, IRS) bagi semua tempoh kematangan didorong oleh jangkaan paras inflasi dan kadar faedah yang lebih tinggi. Walau bagaimanapun, pergerakan spread kekal dalam julat yang lalu dan kadar turun naiknya berkurang berbanding tahun sebelumnya dan ketika kemuncak GFC. Potensi kerugian daripada risiko asas bagi sistem perbankan akibat daripada peningkatan 30 mata asas dalam perbezaan antara perubahan dalam kadar hasil MGS dengan kadar IRS, seperti diperhatikan semasa GFC, kekal kecil pada 1% daripada modal asas sistem perbankan.

Agregat kedudukan terbuka bersih mata wang asing bagi sistem perbankan adalah lebih rendah pada 6.1% daripada modal asas (2011: 6.7%)

Rajah 1.40

Sistem Perbankan: Risiko Ekuiti, Pertukaran Asing dan Kadar Faedah (% daripada Modal Asas)

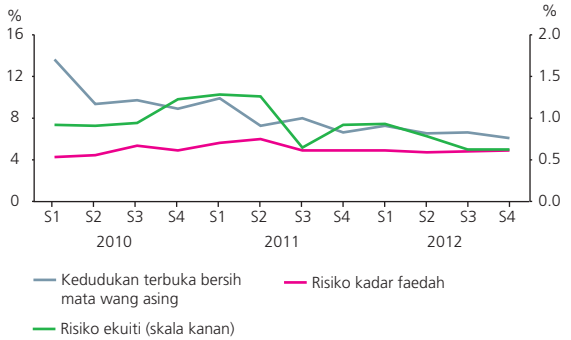

Nota: Pengiraan kedudukan terbuka bersih kepada modal asas adalah berdasarkan *Basel II Standardised Market Risk Approach* untuk risiko pertukaran asing.

Sumber: Bank Negara Malaysia

(Rajah 1.40). Institusi perbankan terus mengurus dedahan mata wang asing mereka secara aktif, disokong oleh had nilai berisiko dalaman. Secara agregat, sistem perbankan mencatat kedudukan terbuka dolar AS singkat yang kecil pada 0.2% daripada modal asas, sementara kedudukan singkat bersih dalam mata wang utama lain seperti euro, dolar Singapura, paun sterling dan dolar Australia adalah kurang daripada 0.3% daripada modal asas bagi setiap mata wang berkenaan. Secara umumnya, kejutan risiko pasaran memberikan kesan yang lebih kecil terhadap institusi perbankan berbanding kejutan risiko kredit. Kebanyakan bank perdagangan dan bank-bank Islam mempunyai kedudukan terbuka bersih pertukaran asing yang kecil, maka kejutan kadar pertukaran yang ketara (susut nilai ringgit sebanyak kira-kira 20%) akan memberikan kesan buruk yang terhad terhadap modal. Meskipun kebanyakan bank memegang sekuriti Kerajaan terutamanya untuk tujuan mudah tunai, bagi sistem secara keseluruhan, peningkatan dalam wajaran risiko bagi sekuriti Kerajaan daripada 0% kepada 20% hanya akan menyebabkan penurunan 25 mata asas dalam nisbah modal. Bank pelaburan dan sesetengah bank perdagangan mungkin menerima kesan yang lebih teruk, namun institusi-institusi ini mempunyai tahap permodalan yang tinggi untuk menyerap potensi kerugian.

Pelaburan penanggung insurans dan pengendali takaful terus tertumpu pada PDS bergred tinggi dengan penarafan 'AA' dan yang lebih tinggi. Instrumen tersebut mencakupi 37.9% daripada jumlah aset dana insurans dan takaful (Rajah 1.41 dan 1.42). Jumlah pelaburan industri insurans dalam ekuiti berkembang sebanyak

Rajah 1.41

Sektor Insurans: Komposisi Aset

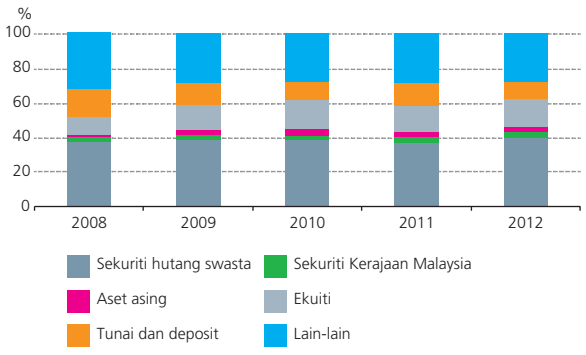

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.42

Sektor Takaful: Komposisi Aset

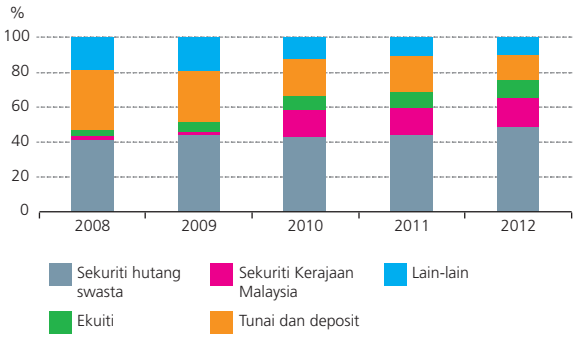

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.43

Sektor Insurans: Komposisi Risiko Pasaran

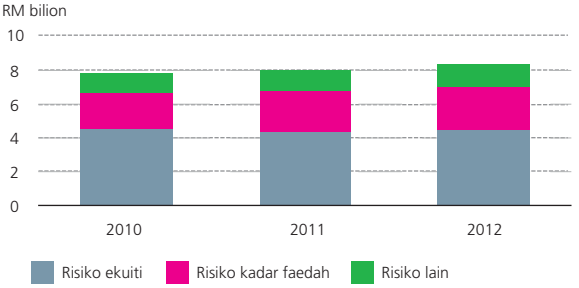

Sumber: Bank Negara Malaysia

16.1% kepada RM31.8 bilion, mencatat sedikit kenaikan kepada 19% daripada jumlah aset (2011: 18%). Secara keseluruhan, dedahan risiko pasaran penanggung insurans secara relatif kekal stabil pada 12.2% daripada modal asas (2011: 12.6%). Secara kolektif, risiko ekuiti dan kadar faedah mencakupi 83.3% daripada jumlah dedahan risiko pasaran penanggung insurans (Rajah 1.43). Aset dalam denominasi mata wang asing bagi sektor insurans ialah 8% daripada modal asas, disebabkan pelaburan asing bagi dana insurans (tidak termasuk dana yang menyokong perniagaan di luar Malaysia) adalah tertakluk kepada had kehematan 10% daripada jumlah aset bagi setiap dana individu.

Risiko rakan niaga daripada dedahan luaran institusi kewangan

Tuntutan oleh bank yang diperbadankan di Malaysia terhadap entiti di Pusat Perniagaan dan Kewangan Antarabangsa Labuan (Labuan International Business and Financial Centre, IBFC), Eropah dan di negara lain di dunia meningkat

Rajah 1.44

Sistem Perbankan: Komposisi Tuntutan Luaran Mengikut Lokasi

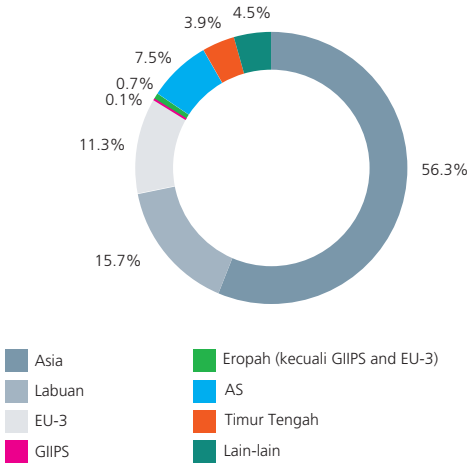

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.45

Sistem Perbankan: Dedahan kepada Eropah Mengikut Mata Wang, Instrumen dan Rakan Niaga

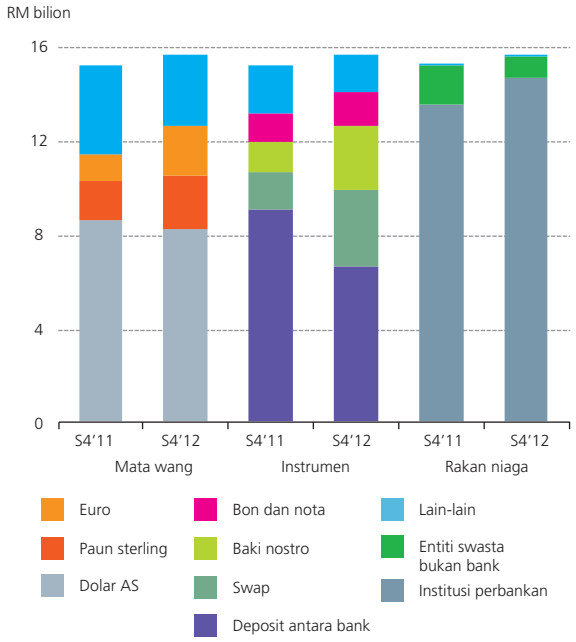

Sumber: Bank Negara Malaysia

12% pada tahun 2012 kepada RM129.6 bilion atau 6.8% daripada jumlah aset. Ini disebabkan terutamanya oleh tuntutan terhadap ekonomi serantau sejajar dengan pengembangan perdagangan dalam rantau dan pengembangan operasi bank Malaysia ke luar negeri (Rajah 1.44). Meskipun eksport Malaysia ke Kesatuan Eropah pada masa ini mencakupi kira-kira 8.8% daripada eksport kasar Malaysia, dedahan institusi kewangan melalui pinjaman dan pemegangan PDS terhadap entiti perniagaan yang mempunyai hubungan perdagangan dengan negara-negara Eropah mencakupi hanya 0.7% daripada jumlah pinjaman terkumpul dan pemegangan PDS oleh semua institusi kewangan.

Tuntutan luaran oleh bank Malaysia terhadap semua rakan niaga Eropah meningkat 2.8% kepada RM15.5 bilion atau 8.5% daripada modal asas, disebabkan terutamanya oleh tuntutan lebih tinggi terhadap Jerman, Perancis dan United Kingdom (UK). Kebanyakan tuntutan ini adalah dalam bentuk deposit antara bank, swap dan baki nostro (Rajah 1.45). Rakan niaga Eropah bagi bank Malaysia sebahagian besarnya tidak terjejas oleh penurunan penarafan malah telah mengekalkan penarafan antarabangsa yang kukuh. Tuntutan lain dalam bentuk urus niaga derivatif dan pemegangan instrumen pasaran wang, sekuriti hutang dan ekuiti yang diterbitkan oleh rakan niaga Eropah kekal sangat kecil pada kurang 0.3% daripada jumlah aset atau 3% daripada modal asas sistem perbankan, sekali gus mengehadkan dengan ketara sebarang kesan daripada kemungkinan kerugian perdagangan dan kerugian penilaian ke atas sistem perbankan sekiranya turun naik pasaran menjadi lebih ketara. Dedahan bank Malaysia terhadap kerugian penilaian berikutan pergerakan mata wang euro juga terhad ekoran tuntutan luaran dalam denominasi euro kekal rendah pada 2.3% daripada modal asas (2011: 1.5%). Selain itu, dedahan risiko kredit bank daripada pinjaman bertempoh yang diberikan kepada syarikat swasta bukan bank di kawasan euro yang mungkin terjejas akibat prospek pertumbuhan lebih lemah bagi rantau Eropah mencakupi hanya 0.5% daripada modal asas.

Tuntutan luaran terhadap semua rakan niaga yang bermastautin di Greece, Ireland, Itali, Portugal dan Sepanyol (GIIPS) adalah kurang 0.1% daripada modal asas bank. Komposisi tuntutan ini sebahagian besarnya tidak berubah, dengan pinjaman jangka panjang kepada entiti swasta bukan bank sebagai komposisi utama, manakala selebihnya terdiri daripada deposit antara bank dan baki akaun nostro dengan bank koresponden untuk memudahkan penyelesaian mata wang. Seperti yang dilaporkan pada tahun

Rajah 1.46

Sektor Insurans: Dedahan Pelaburan Luar Negeri Mengikut Rantau

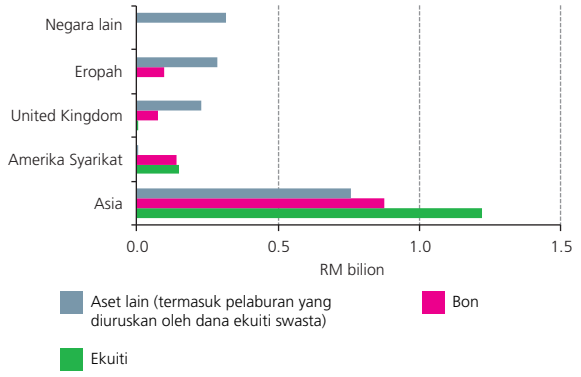

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.47

Sektor Insurans: Nisbah Insurans Semula Tersid Mengikut Kelas Perniagaan Terpilih

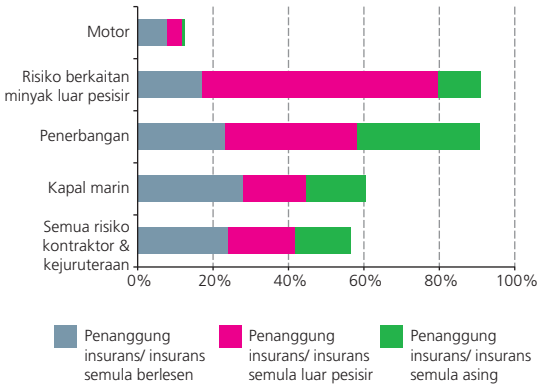

Sumber: Bank Negara Malaysia

2011, kesan simulasi kerugian 100% akibat mungkir bagi semua dedahan aset terhadap negara GIIPS adalah kecil pada peringkat sistem dan institusi. Simulasi yang dikemas kini menunjukkan kesan ini berkurang selanjutnya pada peringkat bank individu, dengan kesan terbesar mencakupi hanya 0.4% daripada modal asas.

Tuntutan luaran oleh penanggung insurans Malaysia kebanyakannya adalah dalam bentuk dedahan insurans semula dan pelaburan luar negeri. Pelaburan luar negeri kekal rendah pada 2.5% daripada jumlah aset atau 8% daripada jumlah modal asas. Kira-kira 56% daripada pelaburan luar negeri adalah di Asia, khususnya di Indonesia dan Singapura, dan terutamanya dalam ekuiti. Dedahan pelaburan penanggung insurans Malaysia terhadap Eropah adalah rendah, iaitu RM0.4 bilion atau 0.6% daripada jumlah modal asas, kebanyakannya dilaburkan dalam dana ekuiti swasta (74.4%) dan bon (25.6%) di negara EU-3 (Rajah 1.46).

Pada tahun 2012, penanggung insurans Malaysia menginsurans semula premium berjumlah RM3 bilion, mewakili 16.5% daripada jumlah premium yang diunderait, kepada penanggung insurans/insurans semula di luar negeri (termasuk penanggung insurans/insurans semula) yang beroperasi di Labuan IBFC. Premium ini kebanyakannya adalah terhadap risiko besar dan khusus dalam kelas penerbangan, minyak dan gas, kejuruteraan dan badan kapal (Rajah 1.47). Risiko rakan niaga daripada dedahan penanggung insurans Malaysia terhadap penanggung insurans/ insurans semula global adalah rendah disebabkan keadaan keseluruhan pasaran penanggung insurans semula global meningkat dengan ketara pada tahun 2012. Penanggung insurans semula global mencatat keuntungan lebih kukuh untuk memperoleh pulangan atas ekuiti sebanyak 10.7% (2011: 5%). Ini disebabkan terutamanya oleh kerugian akibat bencana besar yang lebih rendah pada tahun 2012. Susulan kerugian bencana besar tertinggi yang dicatat pada tahun sebelumnya, spread swap mungkir kredit bagi penanggung insurans semula global melebar tetapi secara relatif kekal rendah. Gabungan permodalan penanggung insurans semula global mencapai paras tertinggi pada USD480 bilion pada tahun 2012, sekali gus memberikan tambahan kepada kapasiti insurans semula (Rajah 1.48).

Rajah 1.48

Sektor Insurans: Modal dan Nisbah Gabungan Penanggung Insurans Semula Global

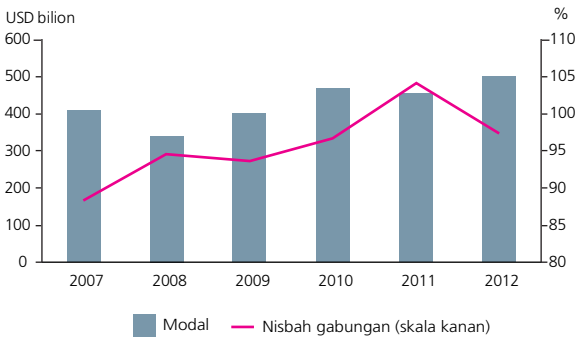

Sumber: Aon Benfield

Rajah 1.49

Sektor Insurans: Dedahan Insurans Semula Asing Mengikut Tuntutan Tertunggak

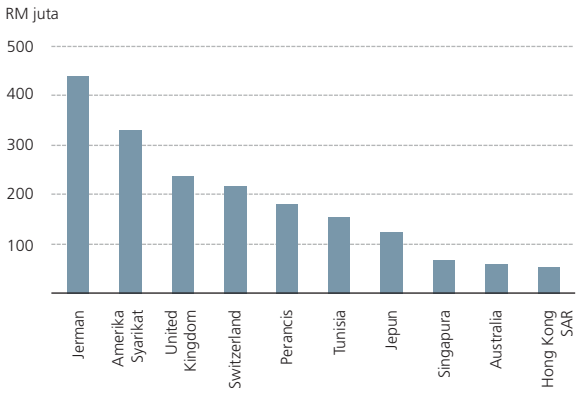

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.50

Tuntutan Asing Bank-bank Eropah Terhadap Malaysia

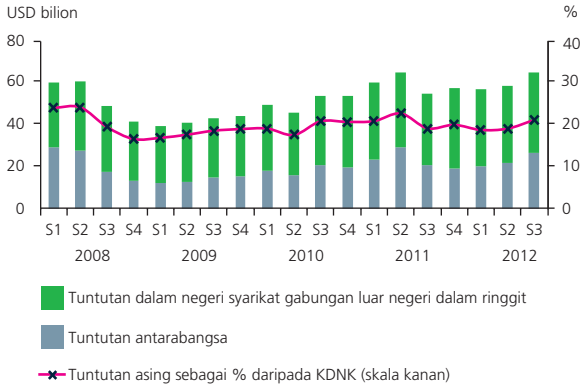

Sumber: Bank for International Settlements, Bank Negara Malaysia dan pengiraan dalaman

Dedahan insurans semula terhadap penanggung insurans/insurans semula yang berpangkalan di Eropah mencakupi 52% daripada jumlah tuntutan terkumpul terhadap penanggung insurans/insurans semula asing. Dedahan ini lebih rendah pada tahun 2012, iaitu RM0.8 bilion (2011: RM0.9 bilion) atau 9.4% daripada jumlah modal asas. Sebahagian besar dedahan ini adalah terhadap penanggung insurans/ insurans semula yang beribu pejabat di Jerman, Switzerland dan UK yang terus mencatat kedudukan modal dan hasil kewangan yang kukuh (Rajah 1.49). Kira-kira separuh daripada dedahan adalah terhadap insurans semula dengan cawangan di Malaysia yang dimiliki oleh tiga penanggung insurans semula yang berpangkalan di Eropah. Kesemua cawangan ini dikehendaki memperuntukkan modal khusus yang ditetapkan untuk operasi di Malaysia. Pada akhir tahun 2012, cawangan-cawangan ini memiliki gabungan nisbah kecukupan modal sebanyak 216% (2011: 277%), jauh melebihi keperluan modal penyeliaan domestik. Dedahan tuntutan insurans semula terhadap entiti Labuan IBFC, yang terdiri terutamanya daripada cawangan atau subsidiari syarikat terkemuka yang mempunyai penarafan kredit dan kedudukan kewangan yang kukuh berjumlah RM1.5 bilion atau 17.6% daripada jumlah modal asas bagi industri insurans am.

Implikasi penyahleveraj dan pengurangan operasi institusi kewangan Eropah

Aktiviti penyahleveraj oleh institusi kewangan Eropah hanya memberi kesan yang kecil ke atas sistem kewangan Malaysia dan pengantaraan kewangan domestik. Hal ini berlaku sungguhpun tuntutan oleh bank Eropah terhadap Malaysia (termasuk entiti di Labuan) pada tahun 2012 bertambah, berdasarkan Consolidated Banking Statistics yang diterbitkan oleh Bank for International Settlements (statistik BIS). Tuntutan terhadap Malaysia meningkat kepada USD63.8 bilion (2011: USD56.6 bilion) atau 20.9% daripada KDNK pada akhir suku ketiga 2012. Profil tuntutan ini kekal tidak berubah, dengan sebahagian besar (58.6%) daripada jumlah tuntutan sebanyak USD37.4 bilion atau 12.2% daripada KDNK adalah hasil daripada tuntutan yang didenominasi dalam ringgit oleh subsidiari bank Eropah di Malaysia (Rajah 1.50 dan Jadual 1.8). Tuntutan sedemikian mencerminkan pelaburan ekuiti oleh syarikat induk dan asset subsidiari Malaysia. Operasi tempatan subsidiari ini terdiri sebahagian besarnya daripada pemberian pinjaman kepada peminjam Malaysia, pemegangan sekuriti yang diterbitkan oleh entiti Malaysia, deposit dalam institusi kewangan di Malaysia, dan urus niaga yang melibatkan kontrak kewangan dengan rakan niaga Malaysia. Tidak termasuk bank yang berpangkalan di UK, jumlah tuntutan asing oleh bank Eropah terhadap Malaysia seperti dilaporkan dalam statistik BIS hanya mencakupi sebanyak USD18.5 bilion atau 6% daripada KDNK, setara dengan kebanyakan negara serantau.

Penilaian oleh Bank terus menunjukkan bahawa kesan yang mungkin timbul daripada aktiviti penyahleveraj oleh bank Eropah terhadap Malaysia kekal rendah. Seperti yang dilihat

Jadual 1.8

Tuntutan Bank Eropah Terhadap Malaysia[1]

		% daripada KDNK Malaysia	(A) Tuntutan merentas sempadan[2] bank Eropah terhadap Malaysia	(B) Tuntutan dalam negeri[3] syarikat gabungan luar negeri[4] bank Eropah dalam mata wang asing		(C) Tuntutan dalam negeri syarikat gabungan luar negeri bank Eropah dalam ringgit	
				Bank Eropah yang diperbadankan di Malaysia	Syarikat gabungan luar negeri lain	Bank Eropah yang diperbadankan di Malaysia	Syarikat gabungan luar negeri lain
(i)	Tuntutan asing (A + B + C)	20.9[5]					
(ii)	Tuntutan antarabangsa (A + B)	8.6					
(iii)	Tuntutan dalam negeri syarikat gabungan luar negeri dalam ringgit (C)	12.2					
(iv)	Tuntutan tujuh bank Eropah yang diperbadankan di Malaysia	16.7					

Nota: [1] Setiap tuntutan dalam baris (i) hingga (iv) merujuk kepada jumlah lajur terlorek yang sepadan. Tuntutan dalam baris (i) hingga (iii) adalah berdasarkan *BIS Consolidated Banking Statistics*. Tuntutan dalam baris (iv) dianggarkan daripada jumlah pinjaman terkumpul dalam ringgit dan mata wang asing, simpanan antara bank bersih dengan Bank Negara Malaysia, sekuriti dipegang dan modal asas tujuh bank Eropah yang diperbadankan di Malaysia

[2] Tuntutan yang diberikan kepada bukan pemastautin

[3] Tuntutan daripada syarikat gabungan luar negeri bank pelapor (cawangan dan subsidiari) terhadap pemastautin negara tuan rumah (negara kediaman syarikat gabungan)

[4] Syarikat gabungan luar negeri merujuk kepada subsidiari dan cawangan luar negeri bank pelapor

[5] Tuntutan asing bank UK terhadap Malaysia berdasarkan perangkaan BIS mencakupi 14.8% daripada KDNK

[6] Tuntutan bersepadu kumpulan perbankan tempatan, iaitu bank domestik dengan ibu pejabat di sesebuah negara dan pejabat luar negeri (cawangan dan subsidiari)

Sumber: BIS Consolidated Banking Statistics[6] (immediate risk basis) dan pengiraan dalaman

sebelum ini, sebahagian besar tuntutan bank asing terhadap Malaysia yang dilaporkan oleh BIS berpunca terutamanya daripada operasi subsidiari bank Eropah yang diperbadankan di Malaysia (locally-incorporated European banks, LIEB), dimana aset dan deposit mereka sebahagian besarnya didenominasi dalam ringgit. Kini terdapat tujuh LIEB dari negara EU-3 di Malaysia, di mana tiga daripadanya ialah kumpulan perbankan dari UK. LIEB ini terus mencatat prestasi operasi dan pulangan yang kukuh dan tekal serta mengekalkan bahagian-bahagian pasaran yang stabil (8.2% daripada jumlah aset sistem perbankan, 7.4% daripada jumlah pinjaman sistem perbankan dan 8.2% daripada jumlah deposit). Pembiayaan perdagangan

menjadi sederhana sedikit seperti dicerminkan oleh prestasi perdagangan Malaysia dan ekonomi global keseluruhannya yang lebih perlahan. Bank domestik turut mengekalkan kedudukan yang mantap dengan kapasiti dan keupayaan untuk memenuhi keperluan pembiayaan perdagangan daripada perniagaan tempatan, lebih-lebih lagi kerana pada masa ini seolah-olahnya tiada perbezaan atau pengkhususan ketara antara instrumen pembiayaan perdagangan yang ditawarkan oleh bank domestik dan bank asing. Bagi industri insurans dalam negeri, penanggung insurans yang berpangkalan di Eropah mencakupi 21.8% daripada jumlah premium. Pada tahun 2012, dua penanggung insurans Eropah mengecilkan saiz operasi mereka di Asia ekoran kekangan kawal selia pada peringkat syarikat induk. Namun, industri insurans dalam negeri tidak terjejas kerana operasi entiti berkenaan di Malaysia telah diambil alih dengan pantas oleh penanggung insurans lain yang ingin mengembangkan dan mengukuhkan operasi mereka di Asia dan Malaysia.

Operasi kumpulan perbankan domestik di luar negeri

Risiko penularan daripada operasi merentas sempadan bank Malaysia kekal rendah. Meskipun bank giat memperluas operasi mereka di rantau ini, ini dilaksanakan dengan mengambil kira kapasiti untuk mengurus risiko yang timbul. Pengembangan perniagaan ke luar negeri tertakluk kepada kelulusan oleh Bank terlebih dahulu berdasarkan penilaiannya tentang keupayaan institusi perbankan untuk mengendalikan skop dan tahap operasi yang makin luas. Pengawasan kawal selia berterusan oleh Bank mengesahkan daya tahan institusi kewangan domestik terhadap kejutan luar, pada peringkat entiti dan juga kumpulan.

Jumlah aset cawangan dan subsidiari kumpulan perbankan domestik di rantau ini dan di negara lain berjumlah RM353 bilion pada akhir suku keempat 2012, dan hampir 70% daripada jumlah ini adalah hasil daripada operasi di Singapura dan Indonesia (Rajah 1.51). Sumbangan operasi luar negeri kepada jumlah aset kumpulan perbankan domestik individu adalah antara 0.1% hingga 18.6%. Profil operasi bank domestik di luar negeri secara amnya tidak berubah. Aktiviti pemberian pinjaman lazim dan pelaburan dalam sekuriti hutang terus mendominasi profil aset entiti di luar negeri, yang merangkumi 79% daripada jumlah aset operasi luar negeri. Profil risiko aktiviti ini

Rajah 1.51

Sistem Perbankan: Komposisi Aset Operasi di Labuan IBFC dan Luar Negeri

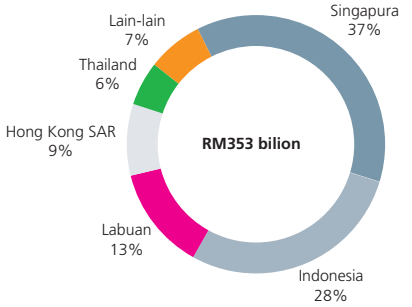

Sumber: Bank Negara Malaysia

kekal rendah. Pinjaman perniagaan yang diberikan oleh syarikat gabungan kumpulan perbankan domestik di luar negeri sebahagian besarnya terdiri daripada kemudahan modal kerja, jaminan bank dan surat kredit untuk aktiviti perdagangan antarabangsa (Rajah 1.52). Pinjaman runcit sebahagian besarnya bercagar, terutamanya untuk pembelian harta kediaman (51%) dan kenderaan (28%), manakala pembiayaan tidak bercagar mencakupi 22% daripada jumlah hutang terkumpul operasi luar negeri (Rajah 1.53). Operasi perusahaan di luar negeri terus dibiayai sebahagian besarnya oleh deposit pelanggan (75%) (Rajah 1.54). Nisbah pinjaman kepada deposit bagi operasi luar negeri tertentu adalah antara 65% hingga 108%, dan secara relatif kekal stabil pada tahun 2012 diperkuat oleh sistem dan amalan pengurusan risiko yang lebih mantap pada seluruh peringkat kumpulan lantas mengehadkan risiko kemungkinan tekanan pendanaan operasi luar negeri daripada menular ke dalam operasi

Rajah 1.52

Sistem Perbankan: Komposisi Pinjaman Operasi Luar Negeri Terpilih

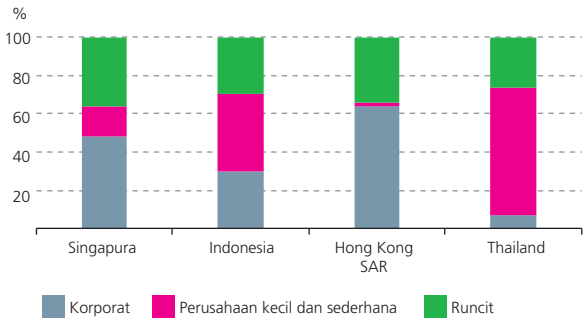

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.53

Sistem Perbankan: Komposisi Pinjaman Runcit Operasi Luar Negeri Terpilih

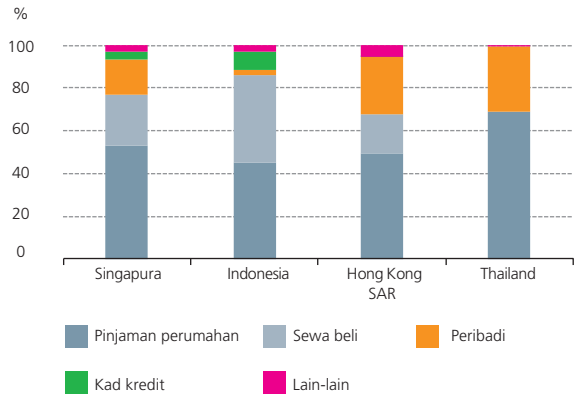

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.54

Sistem Perbankan: Struktur Pendanaan Operasi Luar Negeri Terpilih

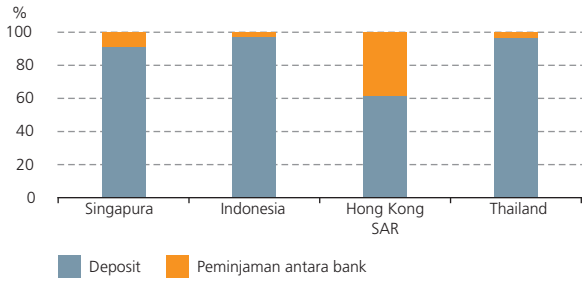

Sumber: Bank Negara Malaysia

di Malaysia. Kedudukan kewangan operasi luar negeri milik kumpulan perbankan domestik juga terus teguh. Nisbah modal wajaran risiko subsidiari terpilih terus kukuh, antara 10.4% hingga 16.4%. Kualiti pinjaman keseluruhan juga teguh dengan paras pinjaman terjejas secara amnya tidak berubah sejak tahun 2011 (Rajah 1.55). Pada tahun 2012, sumbangan beberapa operasi luar negeri tertentu kepada keberuntungan kumpulan perbankan domestik individu adalah antara 1.2% hingga 33.8%. Operasi merentas sempadan penanggung insurans domestik masih lagi kecil dengan jumlah aset sebanyak RM959.9 juta (mencakupi hanya 0.4% daripada jumlah aset industri insurans) dan meliputi tiga negara pada tahun 2012 (2011: RM979.8 juta).

Pendekatan bersepadu Bank untuk menyelia institusi kewangan domestik termasuk langkah

Rajah 1.55

Sistem Perbankan: Julat Penunjuk Kekukuhan Kewangan Utama Operasi Luar Negeri Terpilih

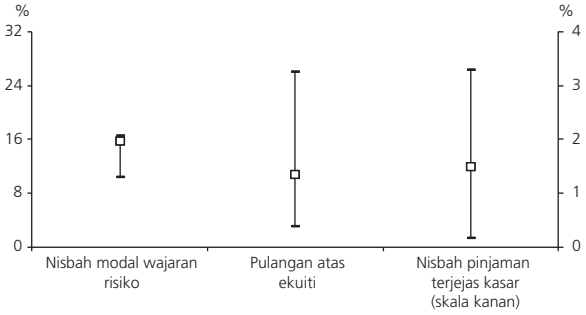

Sumber: Bank Negara Malaysia

menilai risiko yang mungkin timbul daripada operasi luar negeri institusi kewangan domestik. Usaha ini antara lain dilaksanakan menerusi keperluan pelaporan secara tetap bagi semua operasi luar negeri. Bagi operasi luar negeri utama pula, Bank melaksanakan penilaian di premis setiap tahun. Seiring dengan tahap operasi kumpulan perbankan domestik yang makin mengembang di rantau Asia, Bank turut memperkukuh pengaturan sedia ada bagi pertukaran maklumat secara tetap dengan penyelia negara tuan rumah mengenai perkembangan keadaan ekonomi dan kewangan tempatan, serta sebarang kebimbangan dan tindakan penyeliaan. Bank menganjurkan forum penyeliaan (supervisory college) bagi tiga kumpulan perbankan domestik yang mempunyai operasi merentas sempadan yang besar. Interaksi antara negara asal dengan negara tuan rumah ini menyokong pengenalpastian awal mengenai kelemahan pada peringkat entiti dan kumpulan, serta tindak balas penyeliaan yang tepat pada waktunya.

MENGURUSKAN RISIKO MUDAH TUNAI

Sistem perbankan dalam negeri terus mencatat kedudukan mudah tunai yang lebih daripada mencukupi dan pendanaan yang stabil yang dapat menampung pengeluaran deposit dan obligasi tanggungan lain. Jumlah penampan mudah tunai ringgit dan mata wang asing dalam sistem perbankan terus melebihi keperluan minimum pengawalseliaan, iaitu pada 17% dan 16.2% daripada jumlah deposit bagi keperluan mudah tunai yang tempoh matangnya masing-masing kurang daripada satu minggu dan satu bulan. Penempatan antara bank bersih dengan Bank

Rajah 1.56

Sistem Perbankan: Penampan Mudah Tunai dan Simpanan Antara Bank Bersih

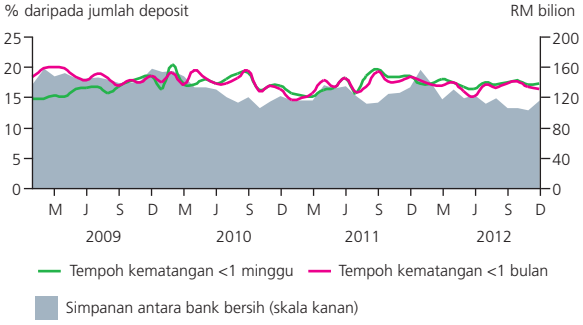

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.57

Sistem Perbankan: Aset Mudah Tunai kepada Jumlah Aset dan Liabiliti Jangka Pendek

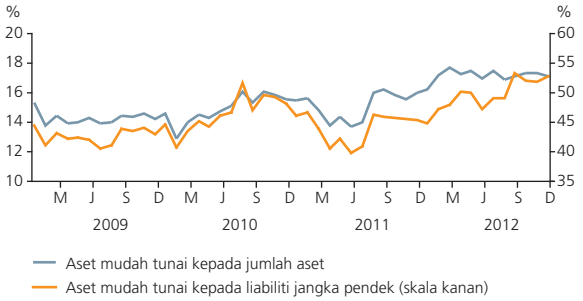

Sumber: Bank Negara Malaysia

berjumlah RM114 bilion atau 8.1% daripada jumlah deposit (Rajah 1.56) manakala kadar antara bank bagi ringgit stabil bagi semua tempoh matang, tanpa tanda-tanda besar segmentasi pasaran atau peningkatan dalam kegiatan penghindaran risiko rakan niaga antara bank yang berlainan. Paras aset mudah tunai terus stabil pada 17.1% daripada jumlah aset atau 52.8% daripada liabiliti jangka pendek (Rajah 1.57). Meskipun kekangan mudah tunai dalam zon euro dan pasaran wang Asia tertentu menjadi lega pada tahun 2012, sektor perbankan Malaysia tidak begitu terjejas oleh perubahan dalam keadaan pendanaan dalam dolar AS dan mata wang asing. Bank Malaysia tidak banyak bergantung pada pendanaan luar daripada pasaran borong luar pesisir, dan jumlahnya hanya mencakupi kurang 10% daripada jumlah pendanaan luar. Struktur pendanaan berasaskan deposit ringgit di kalangan bank di Malaysia disokong kukuh oleh pertumbuhan teguh yang berterusan dalam

Rajah 1.58

Spread Swap Asas Mata Wang Bersilang MYR-USD

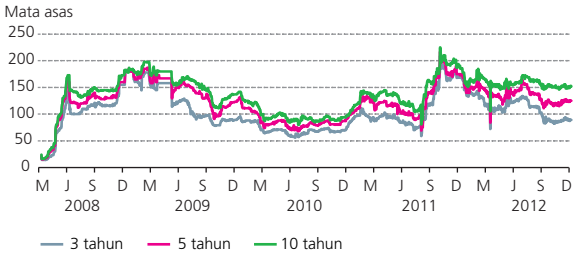

Sumber: Bank Negara Malaysia

deposit pada kadar 8.4%, yang menghasilkan nisbah pinjaman kepada deposit sebanyak 82.1%. Profil deposit sebahagian besarnya tidak berubah sebagaimana dicerminkan oleh pengagihan yang hampir sama rata antara deposit daripada individu (36.2%) dan perusahaan perniagaan dalam negeri (36.3%). Dari segi jenis instrumen, 32.3% daripada deposit bank terdiri daripada akaun semasa dan simpanan serta instrumen deposit boleh niaga, manakala 37.9% lagi merupakan deposit bertempoh. Meskipun deposit ini lazimnya deposit yang mudah dikeluarkan, pada hakikatnya deposit ini telah dan masih terus memaparkan tahap kestabilan yang tinggi, termasuk semasa GFC baru-baru ini dan ketika tempoh aliran keluar modal yang lebih tinggi. Deposit bukan pemastautin hanya merangkumi 3.2% daripada jumlah deposit.

Kedudukan pendanaan dan mudah tunai mata wang asing secara keseluruhan juga terus stabil, kerana bank di Malaysia tidak banyak bergantung pada pendanaan mata wang bersilang bagi operasi dalam negeri. Keadaan mudah tunai dolar AS dalam negeri makin lega, dan spread swap mata wang bersilang MYR-USD mengecil kepada antara 10 hingga 40 mata asas merentas pelbagai tempoh matang sejak suku ketiga 2012 (Rajah 1.58). Jurang pendanaan mata wang asing dalam sistem perbankan kekal stabil dan kecil pada 0.3% daripada modal asas (Rajah 1.59), dengan ketakpadanan bagi mata wang atau tempoh matang merentas sempadan yang rendah ekoran dedahan luar terhadap rakan niaga bukan pemastautin. Jumlah tuntutan asing sistem perbankan terus mengatasi tanggungan asing bagi semua mata wang, mencerminkan kedudukan aset luar bersih yang agak seimbang bagi dedahan yang didenominasi dalam dolar AS, dolar Singapura, euro dan mata wang asing lain. Sistem perbankan mengekalkan

Rajah 1.59

Sistem Perbankan: Aset dan Liabiliti dalam Denominasi Mata Wang Asing

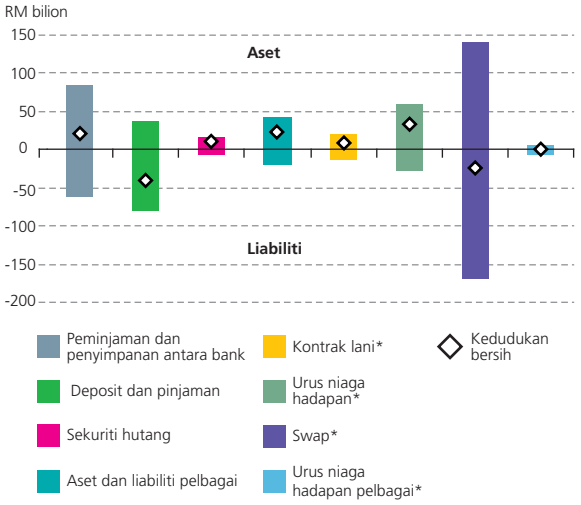

* Dalam jumlah nosional

Sumber: Bank Negara Malaysia

lebihan kedudukan mudah tunai dolar AS dalam kumpulan tempoh matang kurang daripada satu minggu, manakala ketakpadanan bagi kumpulan tempoh matang kurang daripada satu bulan nyata bertambah baik daripada kedudukan ketakpadanan negatif hampir sepanjang tahun kepada kedudukan lebihan pada suku terakhir 2012 (Rajah 1.60). Sejak beberapa tahun kebelakangan ini, bank telah mengurangkan pemegangan pelaburan yang didenominasi dalam dolar AS yang dibiayai oleh peminjaman tak bercagar jangka pendek. Ini lantas mengurangkan tahap dedahan bank Malaysia terhadap potensi risiko bergulung matang yang mungkin

Rajah 1.60

Sistem Perbankan: Ketakpadanan Mudah Tunai Dolar AS

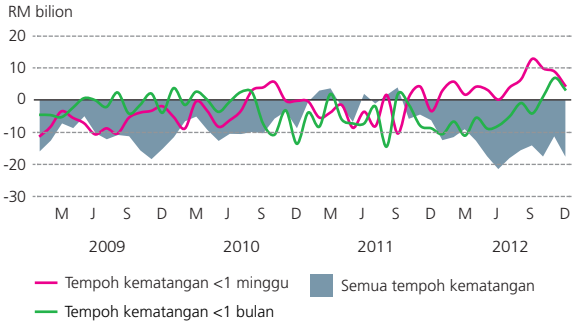

Sumber: Bank Negara Malaysia

berbangkit daripada gangguan kepada pasaran pendanaan borong dolar AS. Sejak GFC, bank di Malaysia juga lebih proaktif dalam mengurus dedahan dolar AS. Ini dilakukan menerusi fungsi pengurusan mudah tunai berpusat, khususnya untuk dana dolar AS, selain memastikan komposisi dana mata wang asing mengikut tempoh matang adalah lebih seimbang.

Ujian tekanan mudah tunai yang dijalankan terhadap sistem perbankan Malaysia di bawah FSAP mengesahkan daya tahan bank di Malaysia terhadap kejutan pelbagai faktor dalam tempoh satu bulan. Bagi aset dan liabiliti yang didenominasi dalam ringgit, bank secara agregat mencatat lebihan kumulatif bersih pascakejutan pada 3.2% daripada jumlah deposit untuk menangani tekanan mudah tunai sepanjang tempoh satu bulan itu; manakala dari aspek aset dan liabiliti dalam denominasi dolar AS, sistem perbankan mencatat kurangan sebanyak USD6.4 bilion. Ini dijangka boleh diurus memandangkan jumlah rizab antarabangsa Bank yang berjumlah lebih kurang USD140 bilion pada 28 Februari 2013. Penilaian FSAP juga mendapati bahawa meskipun GFC mencetuskan kejutan mudah tunai dan pendanaan yang ketara dan tersebar merentas pelbagai sistem kewangan antara tahun 2008 hingga 2009, bank di Malaysia terus mengekalkan penampan ringgit dan dolar AS yang kukuh tanpa mengalami tekanan pendanaan yang teruk atau pengeluaran dana secara mengejut. Dengan menggunakan kadar ketirisan yang nyata lebih tinggi untuk deposit yang dialami oleh bank lain dalam beberapa ekonomi pasaran sedang pesat membangun yang lebih terdedah kepada kejutan GFC, ujian tekanan mudah tunai atas ke bawah (top-down) yang dijalankan di bawah FSAP merumuskan bahawa walaupun dalam keadaan tekanan yang lebih tinggi, hanya kira-kira enam buah bank perdagangan yang kecil sahaja yang berkemungkinan akan menghadapi kekurangan mudah tunai untuk tempoh matang kurang daripada satu minggu. Meskipun FSAP membangkitkan kemungkinan kelemahan yang disebabkan oleh tahap pergantungan yang tinggi kepada deposit yang mudah dikeluarkan, deposit runcit dan korporat tersebut telah menunjukkan tahap kestabilan yang tinggi sepanjang GFC dan juga semasa tempoh tekanan yang lain, termasuk ketika gelembung *dot-com* pada tahun 2001 dan wabak SARS pada tahun 2003. Paras deposit korporat yang tinggi sebahagiannya mencerminkan tahap simpanan oleh sektor perniagaan

yang tinggi. Risiko penularan merentas bank melalui pasaran antara bank bagi ringgit dan mata wang asing juga terkawal dengan baik, dengan keputusan ujian tekanan menunjukkan bahawa kesan yang teruk hanya akan dialami sekiranya terdapat tekanan yang ekstrem yang melibatkan kemungkiran serentak oleh bank perdagangan domestik yang utama. Kemungkiran oleh bank asing yang disimulasikan dengan andaian bahawa krisis di zon euro akan bertambah buruk atau keadaan yang serupa dengan GFC menunjukkan bahawa tiada satu pun daripada peristiwa tersebut berkemungkinan untuk mencetuskan penularan kemungkiran secara meluas dalam kalangan bank Malaysia yang lain.

KEKUKUHAN DAN DAYA TAHAN INSTITUSI KEWANGAN

Institusi kewangan terus berdaya tahan sepanjang tahun 2012 dengan mengekalkan prestasi kewangan sambil terus mengukuhkan pengurusan operasi dan risiko. Ini dicerminkan peningkatan dalam penarafan risiko komposit (composite risk rating, CRR), bagi 13% daripada bank dan penanggung insurans. CRR ialah penarafan penyeliaan yang ditetapkan oleh Bank dan merupakan penilaian keseluruhan atas risiko yang sedia ada dan kualiti pengurusan risiko sesebuah institusi kewangan merentas semua aktiviti utamanya, dengan mengambil kira kekukuhan modal dan kemampanan pendapatan institusi tersebut. CRR bagi kebanyakan institusi tidak berubah. Sebagai satu kumpulan, institusi kewangan terus mengurus perniagaan mereka dengan berhemat, dan memberi perhatian teliti terhadap pengurusan risiko yang berkesan dalam setiap institusi.

Kedudukan modal institusi kewangan kekal kukuh dari segi tahap dan kualiti modal. Nisbah agregat modal wajaran risiko dan nisbah agregat modal teras bank masing-masing pada 15.2% dan 13.4% (2011: 15.7% dan 13.7%) (Rajah 1.61), dengan jumlah penampan modal melebihi RM80 bilion untuk menyokong keperluan perniagaan dan menghadapi kemungkinan berlakunya tekanan. Dengan sebahagian besar (85%) modal bank dalam bentuk modal ekuiti (terdiri daripada ekuiti biasa dan rizab), bank berada pada kedudukan yang baik untuk mematuhi pelaksanaan Basel III yang dimulakan secara berperingkat mulai bulan Januari 2013. Nisbah modal ekuiti biasa kumpulan 1 agregat, nisbah modal kumpulan 1 dan nisbah jumlah modal

Rajah 1.61

Sistem Perbankan: Nisbah Kecukupan Modal dan Lebihan Modal

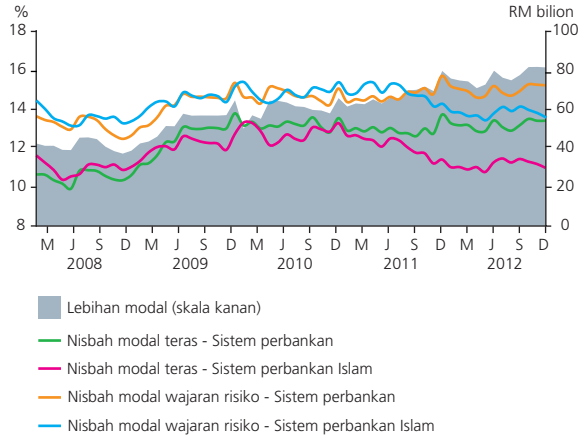

Sumber: Bank Negara Malaysia

masing-masing adalah pada 12.1%, 13% dan 14.5% pada akhir bulan Januari 2013. Penampan lebihan bagi sistem perbankan pada keseluruhannya dianggarkan kekal tinggi melebihi RM70 bilion di bawah Basel III.

Bank (termasuk bank-bank Islam) mencatat keuntungan yang lebih tinggi pada tahun 2012 hasil daripada pertumbuhan yang berterusan dalam pemberian pinjaman dan aktiviti berkaitan dengan fi, manakala kualiti aset kekal teguh. Keuntungan sebelum cukai meningkat sebanyak 12.3% kepada RM29.4 bilion, dengan pulangan purata atas aset dan ekuiti tidak berubah, masing-masing pada 1.6% dan 17.5%. Sistem perbankan Islam sahaja mencatat pertumbuhan keuntungan yang kukuh, iaitu lebih daripada 60% pada tahun 2012 kepada RM4.9 bilion (2011: RM3 bilion) lantas menjana pulangan purata atas aset dan ekuiti masing-masing pada 1.4% dan 19.6% (2011: masing-masing 1% dan 13.5%). Keuntungan sistem perbankan didorong terutamanya oleh pendapatan faedah/pembiayaan yang lebih tinggi (+12.9%) daripada pertumbuhan porfolio pembiayaan bank, melebihi kos pendanaan yang lebih tinggi disebabkan asas deposit yang lebih besar (+17.5%). Selain itu, perbelanjaan untuk peruntukan kerugian pinjaman menurun dengan ketara, hampir separuh tahap lepas, selaras dengan pinjaman tertunggak baharu yang lebih rendah dan kutipan semula hutang lapuk yang lebih baik. Sungguhpun begitu, bank terus mengekalkan amalan peruntukan kerugian pinjaman konservatif dengan nisbah perlindungan kerugian pinjaman

Rajah 1.62

Sistem Perbankan: Tahap dan Nisbah Pinjaman Terjejas (IL)/ Pembiayaan Terjejas (IF)

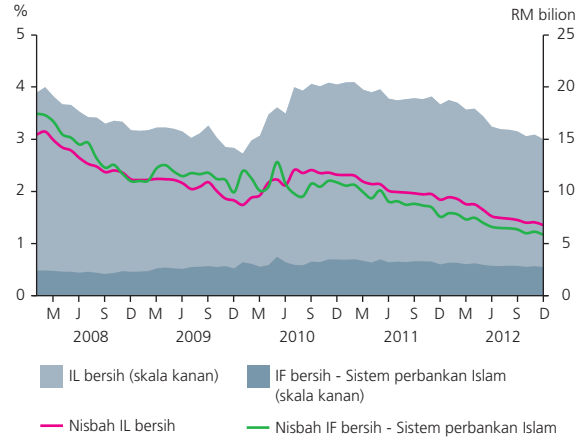

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.63

Sistem Perbankan: Margin Faedah Kasar dan Bersih

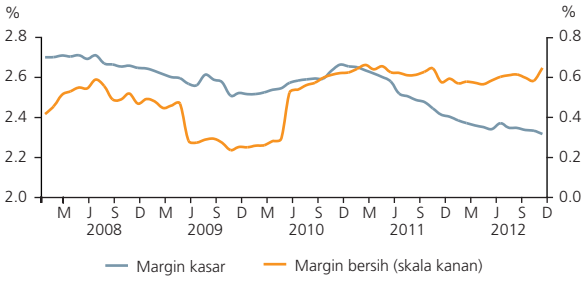

Sumber: Bank Negara Malaysia

yang melebihi 100% (Rajah 1.62). Caj lebih rendah bagi kerugian pinjaman pada tahun 2012 meningkatkan margin faedah/pembiayaan bersih kepada 0.64 mata peratusan (2011: 0.57 mata peratusan) (Rajah 1.63). Turut menyumbang kepada keuntungan ialah pertumbuhan berterusan dalam aktiviti berasaskan fi (terutamanya kemudahan kredit, jaminan, pengunderaitan, bankasurans dan produk pengurusan kekayaan) (+7.6%). Keuntungan perbendaharaan dan pelaburan bersih meningkat dengan sederhana (+0.8%). Walaupun terdapat peningkatan perbelanjaan yang berterusan untuk kakitangan dan overhed, masing-masing sebanyak 8.3% dan 10.6%, keadaan ini telah menjadi sederhana berbanding tahun-tahun sebelumnya. Pasaran tenaga mahir dalam sektor kewangan yang tinggi daya saingnya terus menjadi cabaran utama kepada institusi perbankan dengan kekurangan

Rajah 1.64

Perbankan Islam: Kadar Akaun Pelaburan Am (GIA) dan Kadar Deposit Tetap (FD) Disebut

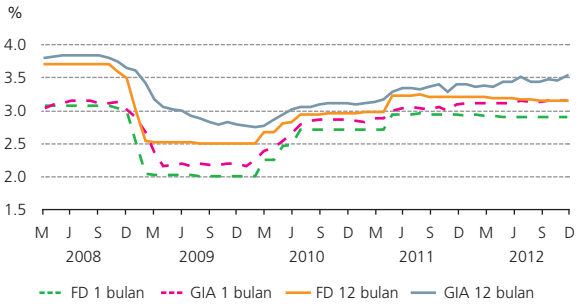

Sumber: Bank Negara Malaysia

tenaga mahir merentas pelbagai kategori, termasuk fungsi pakar, teknikal dan pengurusan, dan paling ketara dihadapi oleh industri kewangan Islam.

Pengurusan yang aktif terhadap risiko kadar pulangan oleh bank-bank Islam dan kos pendanaan yang stabil telah mengurangkan risiko komersial teralih (displaced commercial risks, DCR) yang dihadapi oleh bank-bank Islam (Rajah 1.64). DCR timbul daripada jangkaan lazim pendeposit Akaun Pelaburan Am (General Investment Account, GIA) (mewakili 27.5% daripada deposit bank-bank Islam) bahawa pelaburan prinsipal adalah terlindung dan keyakinan bahawa pulangan adalah setara dengan produk konvensional. Dalam menangani risiko ini, bank-bank Islam mengambil strategi pengurangan risiko pada bahagian aset dan liabiliti dalam lembaran imbangan. Pada bahagian aset, bahagian aset kadar terapung dalam buku pembiayaan berkembang sebanyak 27% untuk mencakupi 44.2% daripada jumlah pembiayaan (2011: 41.1%). Sebahagian besar daripada aset ini adalah dalam bentuk kontrak *musharakah mutanaqisah* (perkongsian semakin berkurang) dan kontrak *ijarah* (pajakan). Komposisi aset kadar terapung yang lebih tinggi mengurangkan risiko jurang penentuan semula harga yang disebabkan oleh ketakpadanan antara pulangan yang diperoleh daripada aset dengan penentuan semula harga liabiliti (Rajah 1.65). Pada bahagian liabiliti, lebih banyak deposit *murabahah* komoditi yang memberi pulangan tetap ditawarkan untuk melanjutkan tarikh penetapan semula harga liabiliti dalam usaha untuk mengecilkan jurang penetapan semula harga antara aset dengan liabiliti. Deposit

Rajah 1.65

Perbankan Islam: Pembiayaan Kadar Tetap dan Kadar Terapung

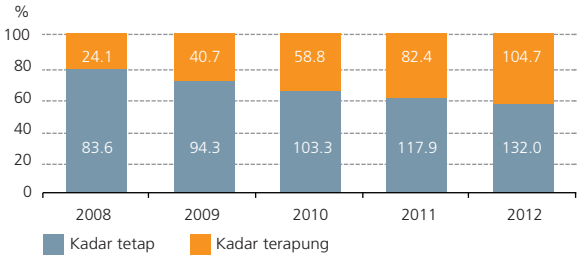

Nota: Semua jumlah adalah dalam RM bilion

Sumber: Bank Negara Malaysia

sebegini meningkat sebanyak 47.4% kepada RM52.7 bilion atau 17.2% daripada jumlah deposit (Rajah 1.66). Bank-bank Islam juga telah mengambil langkah untuk mengurangkan pergantungan pada rizab penyamaan keuntungan (profit equalisation reserves, PER) sebagai instrumen untuk mengurus jangkaan pulangan oleh pendeposit. Langkah tersebut termasuk fleksibiliti yang diberikan kepada nisbah perkongsian keuntungan bagi bank untuk mengenepikan bahagian keuntungan mereka dan mengurangkan tumpuan dalam pembiayaan jangka panjang dengan pulangan tetap. Hasilnya, paras PER menurun sebanyak 29.4% kepada RM85.6 juta pada akhir tahun 2012 (Rajah 1.67). Instrumen deposit boleh niaga juga terus digunakan dan mencakupi 7.4% daripada jumlah deposit, bagi mencapai kestabilan dan kepelbagaian yang lebih baik dalam struktur pendanaan. Beberapa bank Islam juga melanjutkan struktur tempoh

Rajah 1.66

Perbankan Islam: Komposisi Deposit

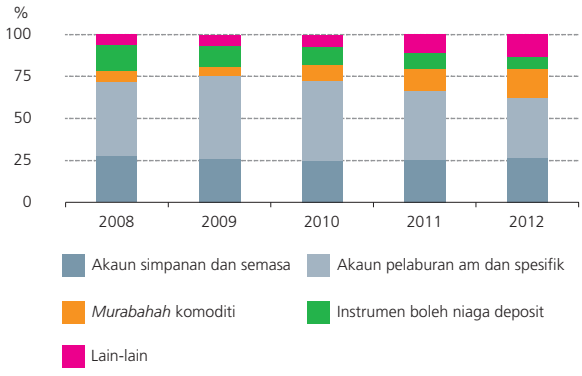

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.67

Perbankan Islam: Rizab Penyamaan Keuntungan (PER)

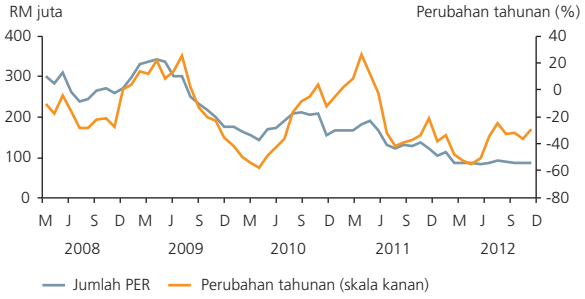

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.68

Sektor Insurans: Keberuntungan dan Pertumbuhan Premium

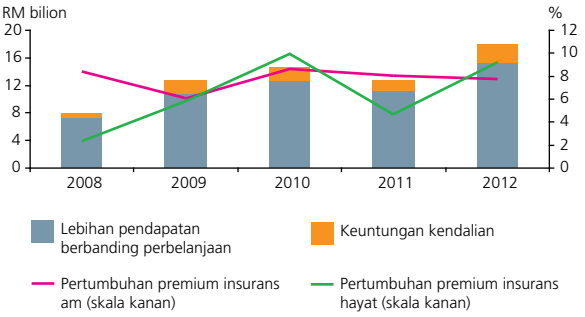

Sumber: Bank Negara Malaysia

kematangan asas pendanaan mereka menerusi terbitan sukuk jangka sederhana lantas terus mengurangkan risiko ketakpadanan pendanaan.

Industri insurans dan takaful mencatat peningkatan yang kukuh dalam keberuntungan didorong oleh pengembangan perniagaan baharu yang berterusan, pengalaman tuntutan yang lebih baik serta pulangan pelaburan yang lebih menggalakkan. Ini mengurangkan tahap relatif dedahan risiko dalam industri walaupun penanggung insurans (termasuk pengendali takaful) terus menangani cabaran untuk beroperasi dalam persekitaran kadar hasil rendah yang berterusan. Sektor insurans hayat dan takaful keluarga melaporkan pemulihan yang kukuh dalam lebihan pendapatan berbanding perbelanjaan, yang meningkat sebanyak 38.2% kepada RM17.6 bilion dengan disokong oleh premium dan caruman bersih yang lebih tinggi sebanyak 11.2% dan peningkatan keuntungan modal bersih ketara sekitar 200% (Rajah 1.68).

Keuntungan kendalian sektor insurans am dan takaful am meningkat sebanyak 72.6% kepada RM2.9 bilion, ekoran nisbah gabungan yang lebih rendah, iaitu 96.9% (2011: 104.7%) dan pertumbuhan hasil premium diperoleh lebih tinggi sebanyak 11.1% (Rajah 1.69).

Permodalan industri insurans terus kukuh dengan nisbah kecukupan modal agregat (capital adequacy ratio, CAR) insurans am dan hayat stabil pada 222.3% (2011: 222.5%). Ini disokong oleh tahap keuntungan tertahan dan rizab bonus yang stabil (Rajah 1.70). Jumlah modal yang diperlukan meningkat sedikit selaras dengan pertumbuhan perniagaan yang berterusan. Risiko insurans, yang mengukur ketidakcukupan liabiliti insurans, pengalaman tuntutan dan kesan daripada pendiskaunan liabiliti, kekal sebagai komponen terbesar sebanyak 50.7% daripada jumlah modal yang diperlukan, manakala risiko pasaran mencakupi 30.6% daripada jumlah modal yang diperlukan.

Persekitaran kadar faedah rendah yang berpanjangan meningkatkan cabaran untuk mengurus risiko insurans, khususnya dalam kalangan penanggung insurans hayat. Memandangkan dana insurans dilaburkan dalam aset yang menjana hasil yang lebih rendah, dedahan penanggung insurans terhadap kos tuntutan akan datang adalah lebih tinggi, khususnya jika harga produk ditentukan berasaskan andaian hasil yang lebih tinggi. Disebabkan kesan pendiskaunan dan keperluan bagi penanggung insurans hayat untuk mendiskaunkan liabiliti mereka dengan menggunakan kadar diskaun yang bebas daripada risiko, penilaian liabiliti yang lebih tinggi akibat hasil MGS yang lebih rendah, akan meningkatkan jumlah modal pengawalseliaan yang perlu dipegang oleh penanggung insurans. Bagi portfolio yang dipadankan dengan baik, penilaian aset juga akan meningkat dengan sejajar, lantas meningkatkan nilai modal yang ada, namun impak relatif ke atas modal mungkin tidak dapat diimbangi sepenuhnya, khususnya bagi liabiliti jangka lebih panjang. Pada tahun 2012, kedudukan modal penanggung insurans secara amnya tidak terlalu terjejas oleh penurunan agregat sebanyak kira-kira 20 mata asas dalam hasil MGS. Berdasarkan senario tekanan di mana kadar hasil MGS menurun 50 mata asas, semua penanggung insurans hayat masih berupaya untuk memenuhi tahap modal sasaran penyeliaan minimum.

Rajah 1.69

Sektor Takaful: Keberuntungan dan Pertumbuhan Caruman

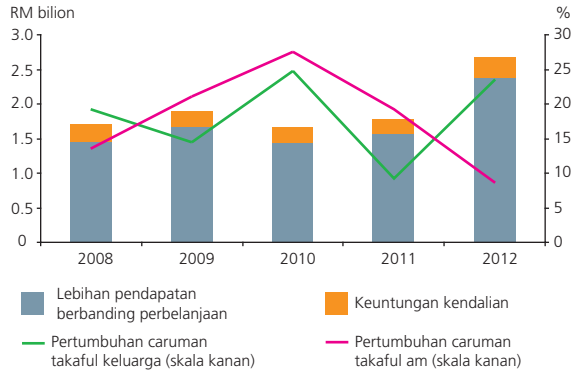

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1.70

Sektor Insurans: Nisbah Kecukupan Modal

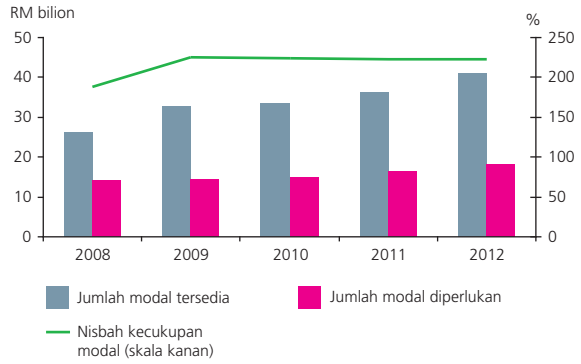

Sumber: Bank Negara Malaysia

Sehingga kini, hasil pelaburan purata penanggung insurans hayat adalah mencukupi untuk memenuhi jumlah manfaat. Kadar hasil pelaburan adalah dalam lingkungan 5% hingga 6% dalam lima tahun kebelakangan ini, dan meningkat kepada 7.3% pada tahun 2012. Pembentukan dan strategi produk yang pada amnya konservatif oleh kebanyakan penanggung insurans hayat dalam beberapa tahun kebelakangan ini telah menjana hasil yang positif. Andaian kadar hasil pulang modal yang digunakan untuk menentukan harga manfaat insurans kekal rendah – kira-kira 3% bagi manfaat terjamin dan 5% bagi jumlah manfaat produk sertaan. Beberapa penanggung insurans hayat juga telah mengambil langkah untuk mengimbangi semula portfolio mereka bagi meningkatkan komposisi produk berkaitan pelaburan yang kurang berintensif modal dan produk tanpa sertaan (Rajah 1.71). Dengan

Rajah 1.71

Sektor Insurans: Komposisi Produk Insurans Hayat

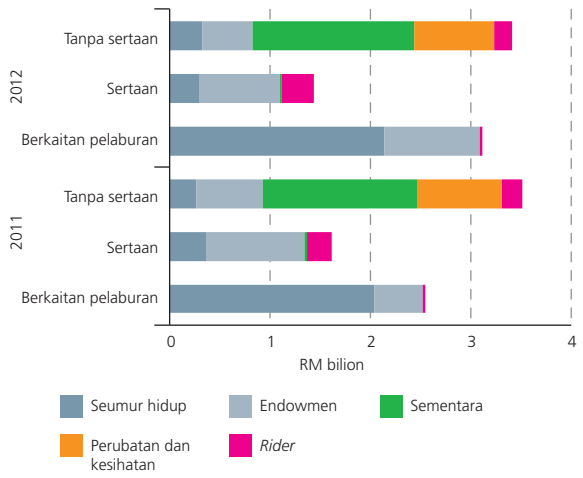

Sumber: Bank Negara Malaysia

mengambil kira batasan yang sedia ada terhadap keupayaan penanggung insurans hayat untuk membuat padanan sepenuhnya antara dedahan insurans jangka panjang dengan aset bertempoh matang yang sama, strategi ini telah membantu mengurangkan kelemahan penanggung insurans terhadap risiko kadar faedah.

Dalam sektor insurans am, risiko yang berkaitan dengan ketakjajaran struktur antara premium dengan kerugian tuntutan kekal tinggi. Nisbah tuntutan yang ditanggung insurans liabiliti motor kecederaan anggota pihak ketiga (motor 'Akta') nyata lebih rendah pada tahun 2012, iaitu 236% (2011: 302.8%), yang mungkin disebabkan oleh tindakan penanggung insurans memindahkan lebih banyak risiko yang merugikan kepada Kumpulan Insurans Motor Malaysia (Malaysia Motor Insurance Pool, MMIP) yang seterusnya mengagih semula risiko tersebut secara sama rata dalam kalangan semua penanggung

Jadual 1.9

Ujian Tekanan Kesolvenan: Andaian dan Parameter Kejutan Utama untuk Senario Buruk

	Andaian utama	Perbezaan terbesar daripada senario dasar pada satu masa
Kejutan KDNK Malaysia	Kegawatan yang ketara (setanding dengan kegawatan ekonomi pada tahun 2009) diikuti dengan pemulihan beransur-ansur yang mengambil kira limpahan daripada perkembangan buruk di Eropah, AS dan Republik Rakyat China	
Unjuran kunci kira-kira dan pendapatan	Penurunan pertumbuhan tahunan: • Pendapatan faedah bersih • Pendapatan perdagangan dan pelaburan bersih • Pendapatan berasaskan fi dan lain-lain	 Lebih daripada 60% Lebih daripada 250% Lebih daripada 300%
Pertumbuhan modal (mengambil kira pengolahan hentian secara berperingkat mengikut Basel III)	• Peningkatan nisbah keuntungan tertahan (pertumbuhan modal secara organik sahaja yang dibenarkan)	Lebih daripada 30%
Kejutan risiko kredit	• Kejutan kebarangkalian mungkir (probability of default, PD) - Pinjaman perniagaan (termasuk kemungkiran peminjam besar yang terpilih) - Pinjaman isi rumah • Kejutan kerugian akibat mungkir (loss given default, LGD) - Pinjaman perniagaan - Pinjaman isi rumah	 Lebih daripada 180% Lebih daripada 170% Lebih daripada 27% Lebih daripada 17%
Kejutan risiko pasaran	• Penurunan FBM KLCI • Kejutan kadar hasil - Sekuriti Hutang Kerajaan (MGS) tempoh 10 tahun - Bon korporat bertaraf A tempoh 10 tahun • Penambahan/penyusutan nilai mata wang asing utama berbanding dengan ringgit	Lebih daripada 40% Lebih daripada 12% Lebih daripada 23% Lebih daripada 20%

insurans am. Fleksibiliti premium yang lebih luas yang dibenarkan di bawah MMIP mungkin telah menyumbang kepada nisbah tuntutan yang lebih baik. Perkongsian kerugian yang sama rata, walaupun mengakibatkan kesan yang berbeza terhadap penanggung insurans individu, tidak begitu menjejaskan keberuntungan keseluruhan industri.

Institusi kewangan kekal berdaya tahan terhadap keadaan makroekonomi dan kewangan yang ekstrem berdasarkan ujian tekanan yang dijalankan oleh Bank (rujuk kepada rencana mengenai 'Penggunaan Ujian Tekanan Kehematan Makro dan Mikro di Malaysia'). Ujian tekanan kesolvenan yang dijalankan terhadap bank mensimulasikan kesan daripada satu siri peristiwa risiko hujung (tail-risk) yang berlaku pada tempoh 2013-2015, termasuk kesan penularan akibat peningkatan krisis hutang kerajaan yang membawa kepada potensi keruntuhan euro, pengurangan perbelanjaan awam di AS yang lebih besar daripada jangkaan, dan prestasi ekonomi yang lebih buruk di Republik Rakyat China. Dengan mengandaikan tiada intervensi dasar oleh pihak berkuasa, limpahan susulan terhadap keadaan dalam negeri melalui saluran perdagangan dan kewangan digunakan untuk mensimulasikan kesan tahunan yang terkumpul terhadap pertumbuhan kunci kira-kira bank, penjanaan pendapatan, dedahan risiko kredit dan pasaran, perolehan tertahan dan permodalan. Kesan ini turut mengambil kira pelaksanaan keperluan modal Basel III secara berperingkat (Jadual 1.9). Berdasarkan keputusan ujian tekanan, nisbah jumlah modal sistem perbankan kekal melebihi 11% walaupun di bawah senario yang teruk, iaitu apabila risiko-risiko utama yang boleh menjejaskan ekonomi global berlaku serentak. Nisbah modal ekuiti biasa kumpulan 1 selepas kejutan adalah lebih daripada dua kali keperluan minimum 4.5% di bawah Basel III.

Ujian tekanan kesolvenan FSAP menunjukkan bahawa bank pada peringkat sistem dan institusi berupaya menanggung kesan daripada kemerosotan ekonomi yang mendadak, diikuti dengan pemulihan yang pantas atau pertumbuhan KDNK rendah yang berpanjangan. Ujian tekanan turut menunjukkan bahawa disebabkan oleh kedudukan modal permulaan yang lebih rendah, beberapa bank Islam yang kecil tampaknya lebih mudah mengalami kerugian kredit yang lebih tinggi. Ini bukanlah sesuatu yang membimbangkan kerana bank sedemikian merupakan subsidiari bank perdagangan yang mengamalkan strategi pengurusan modal bersepadu yang cekap, dan dengan itu, mengekalkan penampan modal yang secara relatif lebih rendah pada peringkat subsidiari. Penggunaan strategi modal seperti itu perlu disokong oleh komitmen modal yang kukuh oleh bank induk bagi memastikan kemerosotan kesolvenan pada peringkat subsidiari tidak menimbulkan risiko reputasi kepada keseluruhan kumpulan perbankan.

Tahap kesan penularan yang berpunca daripada kejadian kejutan kredit dan pembiayaan secara serentak melalui saluran antara bank turut dinilai sebagai terhad dan sebahagian besarnya terkawal dalam lingkungan kumpulan perbankan tersebut (Jadual 1.10). Penjejasan modal seluruh sistem yang berkemungkinan berlaku disebabkan oleh eksternaliti rangkaian seperti itu adalah kurang daripada 1.5 mata peratusan. Kesan sistemik daripada kesalinghubungan bank dalam pasaran antara bank turut terhad, dengan kegagalan dua buah bank sahaja yang terhasil daripada simulasi mungkir 56 institusi dan kesan yang menyusuli. Tiada kegagalan baharu diperhatikan selepas dua pusingan penularan. Simulasi mungkir secara serentak (dua atau lebih simulasi mungkir pada tahap awal) berdasarkan saiz, kesalinghubungan dan jenis institusi perbankan, juga menunjukkan kesan penularan ke seluruh sistem yang terurus.

Keputusan ujian tekanan mengesahkan daya tahan institusi kewangan terhadap keadaan makroekonomi dan pasaran kewangan yang ekstrem. Kapasiti bank untuk menangani kejutan disahkan oleh penilaian di bawah Program Penilaian Sektor Kewangan

Ujian tekanan beberapa tahun turut dijalankan bagi industri insurans dengan penerapan sedikit variasi bagi merangkumi elemen risiko insurans. Secara khusus, kejutan kadar hasil MGS sebanyak 50 mata asas digunakan bagi mensimulasikan kesan penilaian semula liabiliti masa hadapan bagi penanggung insurans

Jadual 1.10

Ujian Tekanan Risiko Penularan – Andaian dan Parameter Kejutan

Parameter kejutan	Magnitud kejutan
Kadar had kesolvenan atau nilai ambang kemungkiran	Nisbah jumlah modal 8%
Wajaran risiko bagi pinjaman antara bank	20%
Kerugian akibat mungkir bagi pinjaman antara bank	100%
% pendanaan yang tidak dibiayai semula dengan setiap kemungkiran	50%
Potongan nilai jualan paksa aset	50%

hayat, dan kejutan tuntutan yang lebih tinggi yang mencerminkan pengalaman terburuk masa lalu dirangkumkan untuk penanggung insurans am. Begitu juga dengan bank, kejutan tersebut dikenakan terhadap keberuntungan dan kedudukan modal penanggung insurans. Ujian tekanan menunjukkan bahawa semua penanggung insurans yang besar dan kebanyakan penanggung insurans yang lebih kecil akan terus mendapat keuntungan pascatekanan, sekali gus memberikan kesinambungan dalam penjanaan modal. Keuntungan keseluruhan industri insurans dianggarkan berkurang sebanyak 18.4%, sementara nisbah kecukupan modal pascatekanan penanggung insurans secara keseluruhannya kekal melebihi keperluan pengawalseliaan minimum.

PROSPEK KESTABILAN SISTEM KEWANGAN DOMESTIK DAN TUMPUAN PEMANTAUAN PADA TAHUN 2013

Institusi kewangan Malaysia cukup bersedia untuk menghadapi kebimbangan berkaitan dengan sektor perbankan dan isu fiskal di Eropah, serta kedudukan fiskal AS, yang dijangka berterusan pada tahun 2013. Kedudukan kewangan dan pendanaan bank global belum lagi pulih sepenuhnya lantaran menghalang usaha untuk membina semula dan meningkatkan daya tahan sistem kewangan di ekonomi maju. Ini turut ditunjukkan oleh kemajuan pelaksanaan Basel III yang lebih perlahan daripada kadar yang diingini di negara-negara tersebut. Prospek pertumbuhan global yang sederhana akan terus memberi kesan kepada ekonomi serantau termasuk Malaysia melalui saluran perdagangan, walaupun hubungan ekonomi dan perdagangan dalam rantau ini dijangka terus meningkat. Ketidaktentuan yang lebih ketara mungkin sesekali kembali melanda pasaran kewangan global dan menyebabkan perubahan berkala dalam pasaran kewangan domestik. Keadaan ini akan menjadi lebih nyata kesan daripada jumlah aliran modal yang besar selagi langkah pelonggaran kuantitatif terus dilaksanakan di banyak ekonomi maju yang besar.

Undang-undang perkhidmatan kewangan yang baharu akan mengukuhkan keupayaan Bank untuk menangani risiko terhadap kestabilan kewangan dengan lebih awal dan secara lebih menyeluruh

Sektor kewangan Malaysia berada pada kedudukan yang baik untuk menangani perkembangan luaran yang tidak menentu berdasarkan keadaan ekonomi dalam negeri dan serantau yang lebih menggalakkan. Dedahan risiko kredit bank pada tahun 2013 dijangka terkawal dalam lingkungan paras yang wajar berikutan amalan pengurusan risiko kredit yang kukuh oleh bank, kedudukan kewangan perniagaan yang baik, dan jangkaan prospek pendapatan dan guna tenaga yang stabil dan berterusan yang akan mengekalkan pendapatan isi rumah. Sungguhpun begitu, pengembangan perniagaan dan aktiviti pemberian pinjaman oleh IKBB serta pengambilan hutang yang tinggi oleh isi rumah berpendapatan lebih rendah merupakan aspek utama yang akan terus dipantau rapi oleh Bank. Interaksi dan penyelarasan dengan pihak berkuasa lain yang berkenaan akan turut ditingkatkan. Langkah-langkah yang sewajarnya juga akan terus diambil untuk mengurus sumber-sumber risiko yang meningkatkan kelemahan isi rumah berpendapatan rendah.

Penguatkuasaan undang-undang perkhidmatan kewangan yang baharu pada tahun 2013 akan memperkukuh keupayaan Bank untuk menangani risiko terhadap kestabilan kewangan dengan lebih awal dan secara lebih menyeluruh. Undang-undang baharu tersebut juga memberi kuasa kepada Bank untuk mengenakan peraturan

kepada entiti yang tidak dikawal selia oleh Bank bagi memelihara kestabilan kewangan secara keseluruhannya. Pasaran pemberian pinjaman runcit akan kekal berdaya saing dan akan memerlukan perhatian penyeliaan supaya terus fokus pada pelaksanaan yang berkesan bagi amalan pembiayaan yang bertanggungjawab, kesanggupan bank untuk mengambil risiko, piawaian pemberian pinjaman dan amalan penentuan harga risiko. Dedahan risiko pasaran bagi institusi kewangan dijangka kekal pada paras seperti pada tahun 2012. Pasaran kewangan domestik juga dijangka kekal terurus dan mempunyai kapasiti untuk mengantarakan pergerakan aliran modal yang tidak menentu. Keadaan mudah tunai dan pendanaan pada tahun 2013 turut dijangka terus menyokong pengantaraan dalam negeri yang cekap oleh institusi kewangan di Malaysia.

Keutamaan pemantauan dan penyeliaan Bank pada tahun 2013 akan terus ditumpukan pada usaha:

- memantau perkembangan dalam pengambilan hutang sektor isi rumah, harga harta kediaman, dan keadaan penawaran dalam segmen ruang pejabat;
- memantau perubahan dalam aktiviti pengambilan risiko oleh institusi kewangan, termasuk kesanggupan untuk mengambil risiko, dengan fokus khusus pada piawaian pemberian pinjaman, amalan penentuan harga risiko dan penilaian, serta pengendalian bertanggungjawab terhadap pengguna;
- menilai secara berterusan ciri-ciri, skala dan skop aktiviti IKBB yang terlibat dalam pemberian kredit kepada sektor isi rumah, dan menilai perkara yang sama bagi entiti bukan bank lain yang sistemik;
- meneruskan interaksi dengan pihak berkuasa pengawalseliaan dalam negeri yang lain, termasuk dalam menangani risiko yang melibatkan aktiviti IKBB, dalam memperkukuh rangka kerja bagi menambah baik ketelusan dedahan derivatif di kaunter (over-the-counter derivative) serta dalam mengukuhkan rangka kerja pengurusan krisis dalam negeri;
- terus memantapkan penyeliaan dan pemantauan operasi institusi kewangan Malaysia di luar negeri;
- terus memperkukuh rangka kerja pengawalan dan penyeliaan dalam negeri bagi melaksanakan Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 dan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013;
- terus memperkukuh infrastruktur pasaran kewangan, khususnya sistem pembayaran dan penyelesaian, bagi menyokong pertambahan jumlah urus niaga rentas sempadan dan pelbagai mata wang; dan
- menggalakkan kerjasama dan penyelarasan serantau yang berkesan dalam pengawalseliaan kewangan dan pengurusan krisis melalui penglibatan aktif dalam kumpulan pelbagai hala bank-bank pusat dan pihak berkuasa penyeliaan.

Perkembangan dalam Pasaran Perumahan dan Implikasinya Terhadap Kestabilan Kewangan

Perkembangan dalam pasaran perumahan boleh memberikan impak yang penting terhadap kestabilan kewangan. Perubahan harga rumah memberikan impak langsung dan tidak langsung terhadap permintaan kredit oleh isi rumah dan kemampuan mereka untuk membayar hutang, khususnya dalam keadaan kenaikan harga rumah tidak diiringi oleh piawaian pemberian pinjaman yang ketat, dan sekiranya ia mengakibatkan pengumpulan hutang yang berlebihan oleh isi rumah dan pemaju perumahan. Sekiranya harga rumah turun dengan mendadak, impak ke atas kedudukan kewangan institusi perbankan boleh menjadi buruk sehingga menimbulkan risiko yang ketara terhadap kestabilan kewangan.

Seperti kebanyakan ekonomi lain, pasaran perumahan di Malaysia merupakan komponen penting kepada ekonomi negara. Bagi sektor isi rumah dan perniagaan, harta kediaman juga telah menjadi satu bentuk pelaburan yang menarik. Sepanjang tempoh S1 2010 hingga S2 2012, harga rumah di Malaysia yang diukur menggunakan Indeks Harga Rumah Malaysia (IHRM) mencatat kenaikan purata yang tinggi sebanyak 9.1% setahun, mengatasi kenaikan purata tahunan sebanyak 3.2% dalam tempoh 10 tahun yang lalu. Sepanjang tempoh yang sama, pembiayaan bank bagi pemerolehan dan pembangunan harta tanah juga mencatat pertumbuhan tahunan yang tinggi, pada kadar dua angka sejak bulan Februari 2008. Pemberian pinjaman bank (termasuk pemegangan sekuriti hutang oleh bank) lebih tertumpu pada pasaran harta tanah, khususnya dalam segmen kediaman. Pembiayaan agregat oleh sistem perbankan bagi pemerolehan dan pembangunan harta tanah berjumlah RM454.3 bilion atau 41% daripada jumlah pembiayaan pada akhir tahun 2012, sementara pemegangan sekuriti hutang swasta (private debt securities, PDS) oleh bank adalah sebanyak RM4.6 bilion. Daripada jumlah ini, dedahan bank kepada pasaran harta kediaman dalam bentuk pembiayaan pembelian harta kediaman adalah sebanyak RM303.9 bilion atau 27.4% daripada jumlah pinjaman sistem perbankan (2011: RM269.2 bilion), manakala sebanyak RM19 bilion lagi merupakan pinjaman modal kerja dan pinjaman penyambung bagi pembinaan harta tanah. Walau bagaimanapun, pasaran pemberian pinjaman bagi pembelian harta kediaman adalah kompetitif dan secara relatifnya sama rata merentas semua institusi, dengan Indeks Herfindahl-Hirschman ternormal (normalised Herfindahl-Hirschman Index, HHI) dinilaikan pada 0.08 pada akhir tahun 2012.

Sebagai langkah awalan, dasar kehematan makro diperkenalkan oleh Bank pada akhir tahun 2010 untuk menangani isu pembangunan sektor harta tanah yang tidak mampan. Apa yang penting, langkah ini juga diiringi oleh pemantauan pengawalseliaan yang lebih teliti terhadap amalan pemberian pinjaman bank yang dilihat kekal teguh tanpa sebarang tanda-tanda pelonggaran secara menyeluruh dalam piawaian pemberian pinjaman berhemat. Bank juga mengambil tindakan awal untuk mengatasi kelemahan dalam amalan penentuan harga bagi pinjaman perumahan yang dilihat berlaku dalam beberapa institusi perbankan.

Penilaian yang dibuat oleh Bank terus mendapati bahawa risiko terhadap kestabilan kewangan ekoran perubahan harga dalam pasaran perumahan adalah terkawal. Pembiayaan terjejas sistem perbankan (impaired financing) bagi sektor harta kediaman kekal rendah pada 1.9% daripada jumlah pembiayaan bagi pembelian harta kediaman (akhir 2011: 2.3%). Selain beberapa tanda positif bahawa langkah kehematan makro menunjukkan hasil dan disiplin berterusan dalam amalan pemberian pinjaman bank, risiko terhadap kestabilan kewangan juga adalah sederhana berdasarkan bukti bahawa asas makroekonomi terus memacu perkembangan harga rumah. Rencana ini membentangkan analisis terhadap faktor pendorong trend harga rumah di Malaysia berdasarkan dapatan daripada model regresi multivariat IHRM.

Pemodelan Harga Rumah di Malaysia

Meskipun kenaikan harga rumah secara umumnya meluas, trend ini lebih ketara di lokasi tertentu seperti di Kuala Lumpur, Selangor dan Pulau Pinang (Jadual 1) dan bagi jenis harta tanah tertentu seperti harta tanah bertingkat tinggi dan harta tanah sesebuah.

Jadual 1

Pertumbuhan Tahunan Harga Rumah di Malaysia

	Kadar pertumbuhan purata (%)	
	S1 2001 - S4 2009	S1 2010 - S2 2012
Malaysia	**3.2**	**9.1**
Kuala Lumpur	4.0	12.2
Selangor	2.4	11.3
Penang	4.3	8.9
Sarawak	4.1	5.1

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Bagi menganalisis faktor yang mendorong trend harga rumah di Malaysia, satu set pemboleh ubah tak bersandar telah dikenal pasti dan diuji untuk menentukan kepentingan awalannya dalam konteks Malaysia. Pemboleh ubah tersebut dibahagikan kepada tiga kelompok (faktor makroekonomi, faktor kewangan dan langkah dasar) dan diregresikan kepada IHRM menggunakan kaedah kuasa dua terkecil biasa (ordinary least squares). Kesemua 13 pemboleh ubah ini ditunjukkan dalam Gambar Rajah 1. Pemboleh ubah ini dipilih berdasarkan pelbagai kajian yang telah diterbitkan mengenai penentu harga rumah dalam ekonomi sedang membangun dan ekonomi maju. Dua kajian utama yang banyak memberi penunjuk bagi tujuan ini ialah (i) kajian oleh Glindro et. al. (2011)[1] ke atas sembilan ekonomi negara Asia Pasifik, termasuk Malaysia, dari tahun 1993 hingga 2006 dengan menggunakan 13 pemboleh ubah[2] yang mendapati bahawa harga rumah lebih tidak menentu bagi pasaran yang mempunyai keanjalan bekalan perumahan yang lebih rendah dan persekitaran perniagaan yang lebih mesra[3]; dan (ii) kajian oleh Tsatsaronis dan Zhu (2004)[4] yang meliputi 17 negara industri antara tahun 1970 hingga 2003 berdasarkan 6 pemboleh ubah[5], yang mendapati harga rumah dipacu oleh pertumbuhan ekonomi, inflasi, spread tempoh antara bon kerajaan bertempoh matang jangka panjang dengan kadar faedah jangka pendek, dan kredit bank[6].

Tempoh kajian adalah dari S1 2001 hingga S2 2012, yang kemudiannya dibahagikan kepada dua tempoh kajian. Tempoh kajian pertama adalah dari S1 2001 hingga S2 2010. Tempoh kedua yang

[1] Glindro, E.T. et. al. (2011) 'Determinants of House Prices in Nine Asia-Pacific Economies', International Journal of Central Banking, September, 163-204.

[2] Data suku tahunan bagi sembilan ekonomi Asia Pasifik. Data merangkumi harga rumah, KDNK benar, populasi, indeks pembinaan, indeks bekalan tanah, nisbah kredit gadai janji kepada KDNK, kadar gadai janji benar, kadar pertukaran wang benar, indeks harga saham, indeks kebebasan perniagaan, indeks kebebasan kewangan, indeks rasuah dan indeks hak milik.

[3] Merujuk kepada persekitaran perniagaan yang dicirikan oleh tahap pengendalian perniagaan yang sangat mudah, keadaan pengawalseliaan yang lebih baik, kadar rasuah yang rendah, rangkaian fungsi pengantaraan yang lebih luas, tahap fleksibiliti pemerolehan tanah yang lebih tinggi dan perlindungan undang-undang yang lebih baik kepada pemilik tanah/ rumah.

[4] Tsatsaronis, K. dan Zhu, H. (2004) 'What Drives Housing Price Dynamics: Cross-Country Evidence', BIS Quarterly Review, Mac, 65-78.

[5] Data suku tahunan bagi 17 ekonomi maju. Data merangkumi harga rumah, KDNK benar, inflasi harga pengguna, kadar faedah jangka pendek, spread tempoh dan kredit bank.

[6] Untuk bacaan lanjut mengenai harga rumah di peringkat antarabangsa, lihat Adams, Z. dan Fuss, R. (2010), 'Macroeconomic Determinants of International Housing Markets', Journal of Housing Economics, Jil. 19, Isu 1, 38-50.

Gambar Rajah 1

Pemboleh Ubah Terpilih untuk Analisis Faktor yang Mendorong Harga Rumah di Malaysia

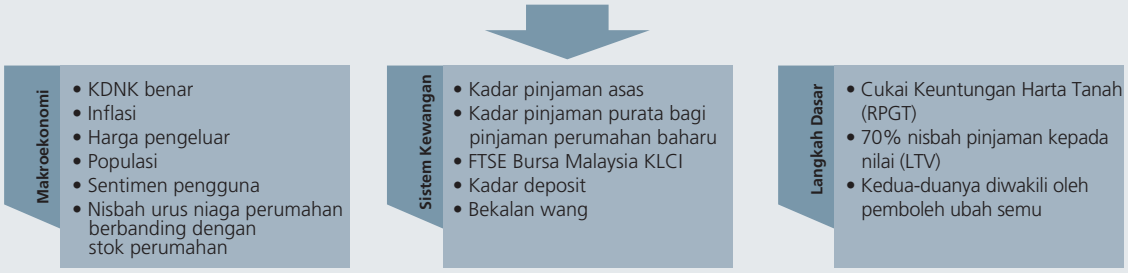

Nota: Penunjuk bekalan perumahan dan pemboleh ubah yang berkaitan dengan kredit bank seperti pinjaman terkumpul, permohonan, kelulusan dan pengeluaran pinjaman, telah dikecualikan daripada analisis regresi disebabkan oleh kecenderungan endogen. Selain itu, kredit bank didapati tidak penting dalam mempengaruhi harga rumah berdasarkan kajian pasaran rumah Malaysia yang dijalankan oleh misi IMF-World Bank Program Penilaian Sektor Kewangan (Financial Sector Assessment Program, FSAP) pada 2012.

Sumber: Bank Negara Malaysia

lebih panjang sedikit adalah dari S1 2001 hingga S2 2012, untuk meliputi kenaikan harga rumah yang lebih tinggi dalam tempoh S3 2010 hingga S2 2012.

Keputusan Kajian Model

Keputusan kajian menunjukkan bahawa pada amnya, harga rumah di Malaysia dipacu terutamanya oleh faktor makroekonomi, dan sebahagian kecilnya pula oleh faktor kewangan, serta peraturan dan dasar Kerajaan (Jadual 2). Dalam tempoh kebelakangan ini, nilai harga rumah pada masa lalu juga merupakan salah satu penentu harga rumah yang relevan (Gambar Rajah 2 dan Rajah 1).

Jadual 2

Pemodelan Harga Rumah di Malaysia

Pemboleh ubah bersandar: Indeks Harga Rumah Malaysia (IHRM)

	Model 1	Model 2
Pemalar	2.41***	5.48***
KDNK Benar (-2)	-	0.28***
KDNK Benar (-4)	0.49***	-
Sentimen Pengguna	0.06***	0.04***
Sentimen Pengguna (-1)	0.09***	0.03*
Sentimen Pengguna (-2)	0.06***	0.02***
Sentimen Pengguna (-4)	0.03***	-
Populasi (-4)	7.14***	7.75**
RPGT	-0.48*	-
Kadar Pinjaman Asas (-1)	-2.87***	-
Inflasi	0.88***	0.36**
Inflasi (-2)	0.31**	-
Kos Bahan Binaan (-3)	-0.34***	-
LTV	-	-4.24***
IHRM (-5)	-	0.33**
R kuasa dua terlaras	0.90	0.88

Nota: Anggaran kuasa dua terkecil biasa (OLS) ***,** dan * menandakan paras kritikal pada tahap 1, 5 dan 10 peratus.

Sumber: Bank Negara Malaysia

Gambar Rajah 2

Faktor yang Mempengaruhi Kenaikan Harga Rumah

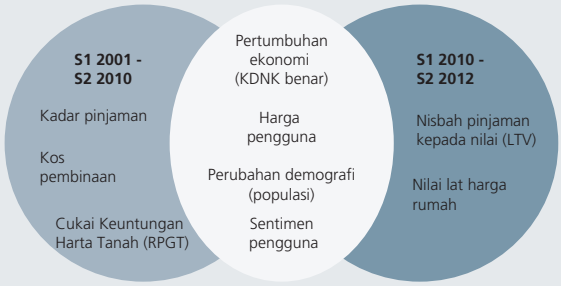

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1

Indeks Harga Rumah Malaysia (IHRM) dan Nilai Dipadan (S1 2002-S2 2012)

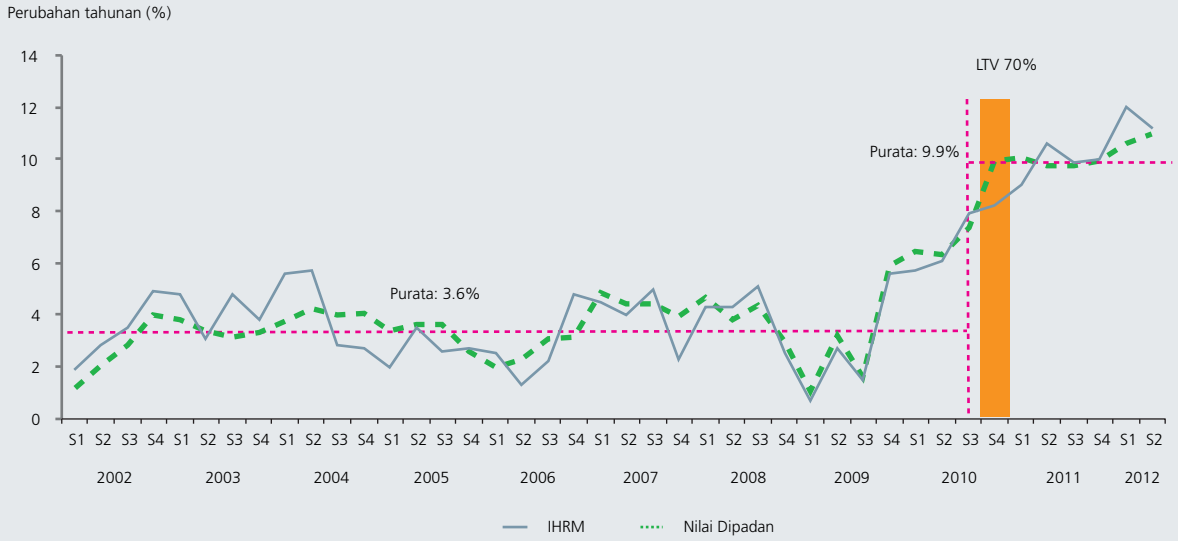

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara dan pengiraan dalaman

S1 2001 hingga S2 2010

Dalam tempoh ini, harga rumah di Malaysia meningkat pada kadar purata 3.4%. Kenaikan harga rumah dipacu terutamanya oleh faktor yang berikut:

(i) Pertumbuhan ekonomi (keluaran dalam negeri kasar benar)

Sepanjang tempoh pertumbuhan ekonomi yang kukuh dan kadar pemberian pinjaman yang stabil dari tahun 2002 hingga 2008, harga rumah meningkat dengan sederhana pada kadar purata tahunan sebanyak 3.6% sebelum menjadi lebih perlahan kepada 0.7% pada S1 2009 ketika ekonomi domestik mengalami penguncupan akibat kemelesetan ekonomi global. Perkara ini menunjukkan impak positif daripada kenaikan pendapatan isi rumah ke atas harga rumah. Sejajar dengan pertumbuhan ekonomi, pendapatan isi rumah turut meningkat bersama-sama dengan kemampuan untuk memiliki rumah. Ini seterusnya merangsang permintaan terhadap rumah, lantas menyebabkan kenaikan harga rumah.

(ii) Perubahan demografi

Berdasarkan keputusan koefisien tertinggi, perubahan dalam struktur demografi merupakan penentu utama harga rumah. Apabila semakin banyak golongan muda Malaysia memasuki pasaran pekerjaan, lebih banyak yang mula cenderung untuk membeli harta tanah pertama mereka pada usia muda, lantas menambah kepada permintaan yang sedia ada terhadap rumah kediaman. Berdasarkan Banci 2010 oleh Jabatan Perangkaan Malaysia, populasi umur bekerja (15 hingga 64 tahun) meningkat kepada 67.3% pada tahun 2010 daripada 62.8% pada tahun 2000. Selain itu, proses perbandaran yang pesat di beberapa negeri utama dan pusat pekerjaan turut menyumbang kepada peningkatan permintaan terhadap rumah di kawasan bandar.

(iii) Inflasi harga pengguna

Inflasi harga pengguna mempunyai impak positif terhadap harga rumah. Inflasi mempunyai impak langsung kepada harga rumah menerusi dua saluran. Pertama, melalui kos input yang lebih tinggi - apabila harga bagi bahan pembinaan, harga tanah dan upah pekerja meningkat, harga rumah baharu menjadi lebih mahal berbanding rumah lama. Saluran kedua berkaitan dengan kadar hasil sewa - kenaikan harga pengguna dan jangkaan terhadap inflasi yang berkaitan lazimnya diambil kira dalam kadar sewa yang lebih tinggi, seterusnya menaikkan harga rumah. Inflasi juga memberikan impak tidak langsung dengan meningkatkan daya tarikan rumah sebagai pelindung nilai terhadap inflasi. Hal ini juga diburukkan oleh pencarian untuk mendapatkan kadar pulangan yang lebih tinggi, memandangkan pulangan daripada bentuk pelaburan lain seperti deposit dan ekuiti adalah lebih rendah atau lebih tidak menentu.

(iv) Indeks Harga Pengeluar

Kos pembinaan mempunyai kesan terhadap harga rumah. Untuk memastikan hubungan tersebut, indeks terpiawai yang mengumpulkan harga bahan binaan penting seperti bumbung, simen, bahan dari kaca dan kayu, telah dihasilkan untuk menangani ketidaktentuan yang mendasari harga bahan-bahan tersebut. Indeks ini kemudiannya digunakan sebagai penunjuk pelopor harga rumah di Malaysia. Analisis ini yang meliputi tempoh S1 2005 hingga S3 2012, mendapati bahawa kenaikan harga rumah telah didahului oleh peningkatan paras indeks tersebut (Rajah 2).

Rajah 2

Indeks Terpiawai Bahan Binaan untuk Pasaran Perumahan

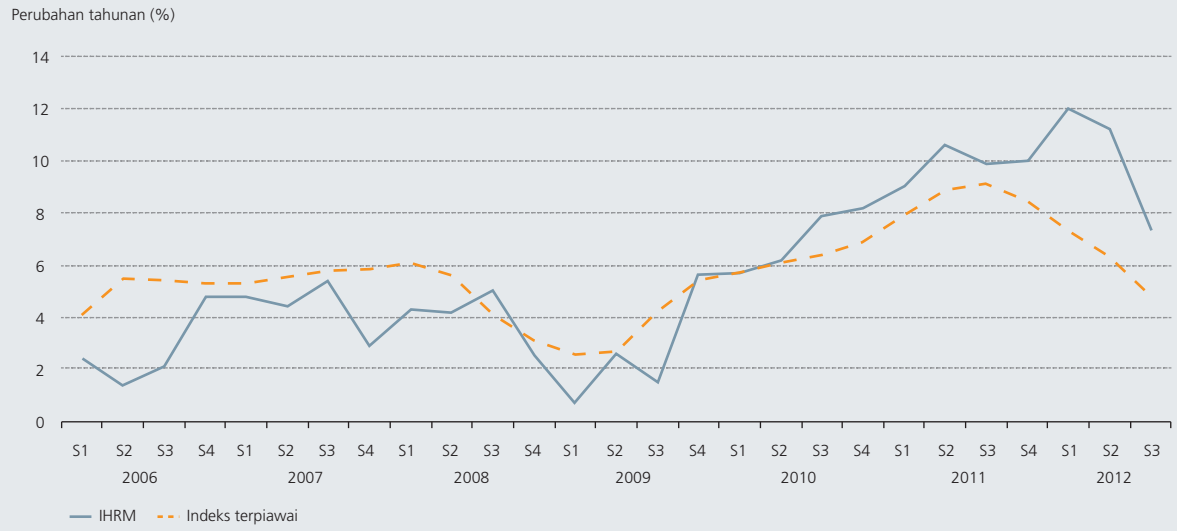

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara dan pengiraan dalaman

(v) Kadar pinjaman

Seperti yang dijangkakan, kadar pinjaman mempunyai kesan berlawanan dengan harga rumah. Pada amnya, kadar pinjaman yang lebih tinggi akan meningkatkan kos untuk mendapatkan pinjaman perumahan baharu bagi pengguna lantas mengurangkan permintaan terhadap rumah. Memandangkan bekalan rumah yang tidak anjal dalam jangka masa pendek mengekang keupayaan untuk menyelaraskan perubahan dalam permintaan, harga rumah akan menjadi lebih rendah.

(vi) Cukai Keuntungan Harta Tanah (RPGT) dan sentimen pengguna

Pelaksanaan RPGT memberikan kesan berlawanan dengan harga rumah seperti yang dikehendaki. Dengan mengurangkan pulangan bersih ke atas pelaburan harta tanah, RPGT mengimbangi peningkatan sentimen pengguna. Langkah ini mengawal keinginan yang tinggi di kalangan pelabur harta tanah dan mempunyai kesan untuk melembabkan aktiviti pelaburan yang berlebihan dan spekulasi dalam pasaran perumahan.

Hasil kajian ini sejajar dengan perlakuan rasional ejen ekonomi dalam pasaran harta tanah. Oleh itu, perkembangan harga rumah dalam tempoh ini diperjelaskan sebahagian besarnya oleh tindakan pembeli rumah dan pemaju harta tanah yang telah dijangkakan sebagai tindak balas kepada faktor ekonomi dan dasar. Hal ini menyumbang kepada harga yang hampir menyamai nilai harta tanah yang 'saksama' atau 'keseimbangan' dalam pasaran perumahan[7].

S3 2010 hingga S2 2012

Dalam tempoh kajian ini, harga rumah meningkat pada kadar yang lebih tinggi, pada purata 9.9% setahun. Sama seperti tempoh kajian terdahulu, aktiviti ekonomi, sentimen pengguna, perubahan demografi dan inflasi harga pengguna terus mempengaruhi perubahan harga rumah. Di samping itu, pemboleh ubah yang berikut juga adalah penting:

(i) Langkah kehematan makro

Pada penghujung tahun 2010, pengenaan nisbah pinjaman kepada nilai (loan-to-value, LTV) sebanyak 70% ke atas individu yang memiliki lebih daripada dua pinjaman perumahan telah melembabkan kenaikan harga rumah dan juga mengawal jangkaan jangka pendek dan aktiviti spekulasi. Pertumbuhan tahunan pemberian pinjaman kepada individu yang mempunyai tiga atau lebih pinjaman perumahan menurun dengan ketara, daripada 14.5% pada bulan November 2010 kepada 1.9% pada bulan Disember 2012 (Rajah 3).

(ii) Nilai lat (lagged value) harga rumah

Harga rumah pada masa lalu mempunyai kesan positif kepada harga rumah semasa. Keadaan ini berbeza dengan tempoh sebelum S3 2010 apabila pemboleh ubah ini didapati tidak signifikan dari segi statistik. Ini boleh dijelaskan oleh kenaikan harga rumah yang tinggi dalam tempoh masa yang singkat, yang mungkin telah mempengaruhi cara ejen ekonomi bertindak balas kepada maklumat baharu dalam penentuan harga harta tanah. Secara teorinya, dalam keadaan apabila maklumat baharu tentang aktiviti ekonomi dan kewangan tertangguh atau mahal untuk diperoleh dalam masa yang singkat, sesetengah ejen ekonomi mungkin membentuk jangkaan ekstrapolatif[8]. Menjelang S2 2012, harga rumah naik sebanyak 33% daripada paras terendah pada S1 2009. Kenaikan ini mungkin telah mendorong ejen ekonomi untuk mempercayai bahawa harga rumah akan terus meningkat, lantas menyebabkan sesetengah daripada mereka melibatkan diri dalam pelaburan berlebihan dan kegiatan spekulasi untuk menjana pulangan yang lebih tinggi daripada pelaburan. Permintaan tambahan yang terhasil, terutamanya dalam persekitaran untuk mendapatkan pulangan yang lebih tinggi, telah menyebabkan kenaikan harga rumah.

---

[7] Harga 'saksama' atau harga 'keseimbangan' bagi rumah perlulah bersamaan dengan nilai terdiskaun perkhidmatan akan datang yang dapat diperoleh daripada harta tanah. Walau bagaimanapun, dalam jangka masa pendek, harga rumah boleh melangkaui nilai 'saksama' atau nilai 'keseimbangan' disebabkan kejutan atau beberapa ciri unik harta tanah.

[8] Untuk tujuan perbincangan mengenai konsep ini, lihat Brunnermeier, M.K. dan Oehmke, M. (2012), 'Bubbles, Financial Crises and Systemic Risk', National Bureau of Economic Research, Siri Kertas Kerja NBER, No. 18398.

Rajah 3

Bilangan Peminjam dengan Akaun Pinjaman Perumahan Berbilang

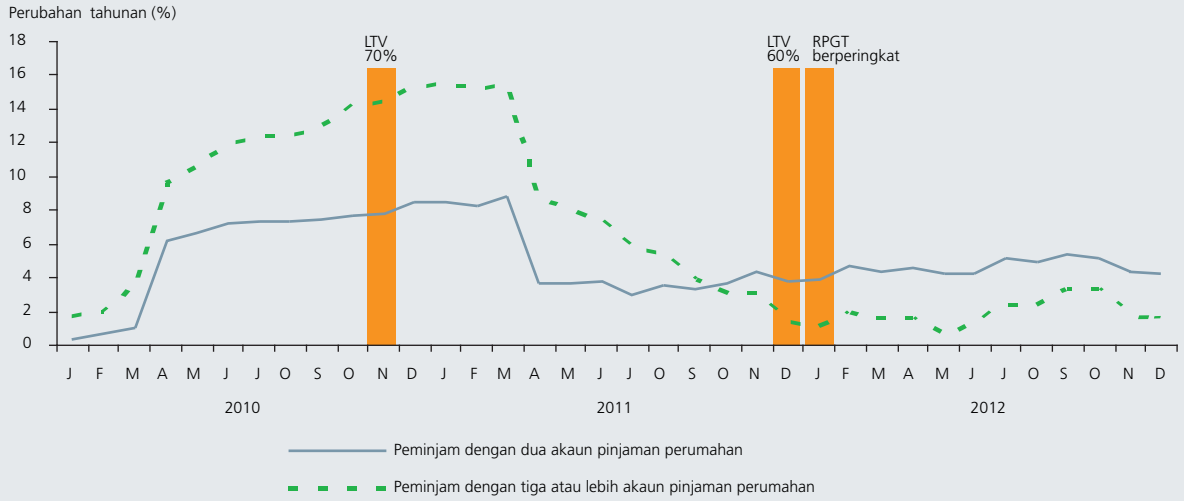

Sumber: Bank Negara Malaysia

Kesimpulan

Analisis ini menunjukkan bahawa kenaikan harga rumah sepanjang tempoh 2001 hingga 2012 sebahagian besarnya didorong oleh faktor makroekonomi, dan sebahagian kecilnya oleh pemboleh ubah kewangan, peraturan dan dasar Kerajaan, serta nilai harga rumah masa lalu. Pertumbuhan ekonomi, perubahan demografi dan inflasi merupakan pendorong utama harga rumah seperti yang diperhatikan sepanjang tempoh kajian. Dalam tempoh kebelakangan ini, perkembangan harga rumah memperlihatkan beberapa penyimpangan daripada pemboleh ubah penjelas (explanatory variables) berbanding tempoh terdahulu, menunjukkan kemungkinan petanda awal bagi peningkatan risiko berikutan pelaburan yang berlebihan dan kegiatan spekulasi di lokasi pilihan tertentu. Peranan harga rumah lat (lagged house prices), walaupun mempunyai kesan yang lebih kecil berbanding faktor lain yang mendorong kenaikan harga rumah yang lebih tinggi baru-baru ini, ia memerlukan pemantauan rapi yang berterusan dan jika perlu, tindakan sasaran untuk menangani apa-apa herotan pasaran selain memastikan kemampuan untuk memiliki rumah adalah berterusan.

Penting untuk diketahui bahawa kenaikan harga rumah yang agak tinggi di Malaysia baru-baru ini tidak dipengaruhi oleh perubahan dasar kredit bank. Kesimpulan ini dibuat oleh International Monetary Fund (IMF) dalam penilaian berasingannya terhadap perkembangan harga pasaran perumahan di Malaysia pada tahun 2012. IMF mendapati bahawa kadar pertumbuhan pinjaman bagi pemerolehan harta kediaman kekal stabil berbanding pendapatan peminjam masa kini dan jangkaan pendapatan akan datang, serta keadaan keseluruhan pasaran kredit. Ini lantas menyokong penilaian Bank bahawa risiko terhadap kestabilan kewangan daripada perkembangan harga rumah kekal sederhana. Meskipun momentum pertumbuhan dalam pemberian pinjaman untuk tujuan pembelian harta kediaman terus mampan pada tempoh selepas tahun 2010, pelaksanaan nisbah LTV oleh Bank menghasilkan kesan yang dikehendaki dalam menyederhanakan pemberian pinjaman bank bagi yang berkaitan dengan pembelian harta kediaman untuk tujuan pelaburan dan spekulasi, sambil mengekalkan akses kepada pembiayaan bagi pembeli rumah tulen. Bersama-sama dengan langkah terbaharu Kerajaan untuk menaikkan RPGT (berkuat kuasa 1 Januari 2013), langkah menambah bekalan rumah dan menambah baik pengangkutan awam, langkah-langkah ini akan terus menyokong trend harga rumah yang lebih mampan pada masa hadapan.

Penggunaan Ujian Tekanan Kehematan Makro dan Mikro di Malaysia

Ujian tekanan merupakan komponen yang penting dalam rangka kerja kestabilan kewangan Bank. Digunakan bersama alat penilaian kehematan makro dan mikro yang lain, ujian tekanan menyokong penilaian kestabilan kewangan dan memudahkan tindakan dasar awalan Bank melalui pemeriksaan bersifat pandang ke hadapan (forward-looking) terhadap prestasi modal dan kedudukan mudah tunai bank dalam pelbagai keadaan buruk pasaran dan kemantapan rancangan kontingensi mereka. Sejak akhir tahun 1990-an, penggunaan ujian tekanan telah melalui perubahan untuk mencakupi risiko yang lebih luas dan melibatkan pendekatan berbilang aspek, lantas mencerminkan kompleksiti dan kesalingbergantungan dimensi risiko sistemik dan keinstitusian yang semakin meningkat.

Ujian tekanan telah pun digunakan secara meluas oleh institusi kewangan dalam perumusan strategi dan perancangan perniagaan, pengurusan modal, dan penetapan had dan kesanggupan institusi mengambil risiko. Pengalaman menggunakan ujian tekanan semasa Krisis Kewangan Global juga menunjukkan kepentingan nilai maklumat ujian tekanan tersebut kepada pasaran pada masa kesukaran dari segi kekukuhan keinstitusian bank dan potensi berlakunya limpahan yang lebih meluas kepada sistem kewangan. Seperti yang diperhatikan semasa krisis tersebut, maklumat ini dapat membantu mengurangkan ketidakpastian pasaran dengan ketara, terutama ketika keadaan tertekan, dan juga berkemungkinan untuk mengurangkan kos penyelesaian.

Rencana ini memberikan gambaran keseluruhan rangka kerja ujian tekanan yang digunakan oleh Bank, mencakupi pendekatan utama yang digunakan dan ciri utama rekabentuk dan penggunaan ujian tekanan.

Penggunaan Bersepadu dan Berbilang

Pendekatan Bank terhadap ujian tekanan menggabungkan pendekatan atas ke bawah (top-down) dan bawah ke atas (bottom-up) untuk mengesan dan menilai kelemahan dalam seluruh sistem kewangan, dan untuk mengenal pasti risiko khusus kepada sesebuah institusi kewangan.
Ujian tekanan yang menggunakan pendekatan atas ke bawah menggunakan satu set senario makroekonomi yang ditetapkan dan faktor tekanan yang berkaitan pada nilai dedahan agregat supaya kelemahan dalam sistem kewangan yang timbul ekoran perubahan keadaan ekonomi dan kewangan dapat dikenal pasti. Sebaliknya, proses ujian tekanan bawah ke atas menggunakan pendekatan lebih terperinci yang disesuaikan kepada campuran portfolio dan pengalaman sesebuah institusi, dan memberikan ruang untuk mengambil kira variasi tindak balas keinstitusian terhadap perubahan keadaan pasaran. Dengan mengambil kira margin bagi ralat dalam teknik pemodelan dan andaian utama yang digunakan dalam menjalankan ujian tekanan, dan batasan yang sedia ada dalam pendekatan atas ke bawah dan bawah ke atas, penggunaan pendekatan ujian tekanan yang berbilang di Malaysia menyokong penilaian kestabilan sistemik dan kekukuhan keinstitusian yang lebih mantap. Pendekatan ini dipaparkan dalam Gambar Rajah 1 dan diterangkan di bawah.

(i) Ujian tekanan makro oleh Bank

Ujian tekanan makro merupakan pendekatan atas ke bawah yang digunakan untuk (i) menilai daya tahan dan tingkah laku seluruh sistem apabila berlakunya peristiwa risiko luar biasa tetapi munasabah; (ii) mengenal pasti risiko sistemik dan kelemahan, termasuk penularan merentas sektor dan merentas institusi, serta limpahan yang mungkin merebak kepada ekonomi secara lebih meluas; dan (iii) menentukan modal dan mudah tunai yang mungkin diperlukan oleh sistem kewangan dalam keadaan tekanan.

Ujian tekanan makro mula digunakan semasa Krisis Kewangan Asia pada tahun 1997/98 untuk menyumbang kepada keputusan berhubung perumusan strategi yang holistik dalam menangani krisis tersebut. Dengan mengunjurkan potensi kemerosotan kualiti aset dan penjejasan keupayaan penjanaan pendapatan bank merentas sistem kewangan, ujian tekanan memudahkan penilaian skala, skop dan sumber kewangan yang mungkin diperlukan untuk

Gambar Rajah 1

Pelbagai Pendekatan dan Penggunaan Ujian Tekanan

pengaturan keinstitusian yang dibangunkan pada masa itu. Maklumat yang diperoleh melalui ujian tekanan tentang kerugian dan ketidakcukupan modal yang mungkin berlaku adalah amat penting dalam membentuk strategi permodalan semula dan peruntukan (carve-out) aset yang menyusul. Sejak itu, ujian tekanan makro telah menjadi ciri tetap dalam penilaian kestabilan kewangan oleh Bank dan digunakan untuk menilai tindakan awalan oleh Bank bagi menangani risiko yang muncul sebelum keadaan menjadi buruk sehingga mencetuskan krisis pada peringkat sistem. Apabila digunakan bersama-sama dengan analisis kepekaan (sensitivity) dan penunjuk amaran awal yang lain, ujian tekanan makro memberikan maklumat berharga untuk menentukan sifat, masa dan penentukuran tindak balas dasar kehematan makro. Hasil ujian tekanan makro dibincangkan oleh Jawatankuasa Kestabilan Kewangan Bank.

(ii) Ujian tekanan oleh institusi kewangan

Ujian tekanan oleh institusi kewangan telah menjadi keperluan kehematan sejak tahun 1998, dan merupakan pendekatan bawah ke atas bagi memperlengkap ujian tekanan makro. Ketika mula diperkenalkan, ujian tekanan ini dijalankan oleh institusi kewangan menggunakan senario dan parameter kejutan yang ditetapkan oleh Bank. Pendekatan ini bertujuan untuk membolehkan institusi kewangan membina keupayaan untuk melaksanakan ujian tekanan dan pada masa yang sama membantu mengenal pasti potensi kelemahan institusi berkenaan terhadap risiko. Pendekatan berbentuk preskriptif ini diganti pada tahun 2007 dengan pendekatan yang lebih khusus berikutan penambahbaikan ketara dalam keupayaan pengurusan risiko, infrastruktur dan amalan institusi kewangan. Kini, institusi kewangan dikehendaki menjalankan ujian tekanan yang mencerminkan profil risiko masing-masing dan berasaskan pemacu risiko utama bagi perniagaan mereka. Ujian ini mesti mematuhi Garis Panduan Mengenai Ujian Tekanan yang dikeluarkan oleh Bank yang menggariskan reka bentuk, pelaksanaan dan tadbir urus proses ujian tekanan yang perlu dilaksanakan oleh institusi kewangan. Di samping itu, untuk memperkukuh keberkesanan ujian tekanan sebagai alat pengurusan risiko dan modal, ujian tersebut mesti memenuhi kriteria *use-test*. Dalam hal ini, institusi kewangan mesti berupaya menunjukkan bahawa hasil ujian tekanan benar-benar digunakan oleh pihak pengurusan untuk perancangan perniagaan, penetapan

had dan kesanggupan mengambil risiko, dan pengurusan modal dan mudah tunai. Hasil ujian tekanan tersebut perlu dikemukakan kepada Bank dua kali setahun dan digunakan oleh Bank untuk mengesahkan dan memperkaya ujian tekanan mikro yang dilaksanakan oleh penyelia. Ujian tekanan oleh institusi kewangan juga memberikan maklumat dan memperlengkap pelaksanaan ujian tekanan berbilang tahun di bawah Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman (Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP) yang bertujuan untuk menentukan keperluan modal berdasarkan peraturan Bank dan sasaran modal dalaman.

(iii) Ujian tekanan mikro oleh penyelia Bank (supervisors)

Ujian tekanan mikro oleh penyelia yang juga merupakan pendekatan bawah ke atas, dijalankan terutamanya untuk menilai kelemahan dan keupayaan menanggung risiko sesebuah institusi kewangan. Maklumat yang diperoleh daripada ujian ini adalah semakin penting dalam memaklumkan penilaian dan intervensi penyeliaan Bank yang bertujuan untuk mengenal pasti dan menangani risiko tepat pada masanya. Hasil ujian ini dipertimbangkan dalam interaksi antara penyelia dengan institusi kewangan bagi mendapatkan pandangan mengenai kecukupan rancangan kontingensi, strategi pengurangan risiko, dan penampan kewangan sesebuah institusi. Jika perlu, berdasarkan interaksi tersebut, Bank akan menghendaki institusi untuk meningkatkan kekukuhan penampan modal dan mudah tunai, termasuk pelarasan terhadap pembayaran dividen atau mengekang rancangan pengembangan. Selain itu, ujian tekanan mikro berperanan untuk menyemak hasil ujian tekanan makro dan ujian tekanan oleh institusi kewangan. Ujian tekanan mikro oleh penyelia memainkan peranan yang penting terutamanya dalam: (i) mengurangkan risiko kebergantungan yang melampau pada model yang kompleks dan menggunakan pengiraan intensif; (ii) mengenal pasti kelemahan yang khusus kepada institusi dan kesalinghubungan antara institusi yang mungkin tidak terserlah dalam data beragregat dan anggaran seluruh sistem; dan (iii) menggalakkan institusi kewangan mematuhi tahap kehematan yang sewajarnya apabila menjalankan ujian tekanan dalaman dan mengekalkan tumpuan secukupnya pada risiko hujung (tail-risk).

Ketiga-tiga pendekatan ujian tekanan ini diselaraskan dan disepadukan dengan rapi dalam Bank. Ujian tekanan makro menyediakan pemeriksaan kemantapan yang penting kepada ujian bawah ke atas, sambil mencapai penggunaan faktor tekanan yang konsisten merentas semua institusi untuk menyokong pengenalpastian kelemahan seluruh sistem. Ujian ini juga berupaya mendedahkan dengan pantas kelemahan dalam kualiti data serta model dan amalan pengurusan risiko sesebuah institusi kewangan. Ujian ini juga memupuk pemahaman lebih mendalam tentang impak tindak balas tingkah laku secara kolektif terhadap tekanan dan potensi kesan pusingan kedua yang timbul daripada hubungan sistemik antara sistem kewangan dengan makroekonomi, lantas menyumbang kepada penilaian risiko yang lebih menyeluruh oleh penyelia dan institusi kewangan.

Ujian tekanan mikro pula menggunakan dan memperincikan parameter kejutan yang digunakan dalam ujian tekanan makro untuk memberikan gambaran lebih baik tentang profil risiko yang khusus pada peringkat institusi, dengan mengambil kira pelbagai tahap kepekaan dan tindak balas tingkah laku setiap institusi terhadap faktor risiko umum. Ini mencerminkan strategi perniagaan dan kawalan risiko dalaman yang khusus bagi sesebuah institusi, sambil mengekalkan penggunaan yang konsisten (menerusi rujukan kepada senario makroekonomi yang diberikan oleh ujian tekanan makro) dan memberikan tumpuan sewajarnya pada risiko hujung. Penyelarasan antara ujian tekanan juga berfungsi dalam arah yang sebaliknya, iaitu input daripada ujian tekanan oleh penyelia pada peringkat makro digunakan untuk mengesahkan dan memperincikan penentukuran seluruh sistem bagi parameter kejutan yang digunakan dalam ujian tekanan makro. Penggabungan analisis yang bersifat pandang ke hadapan daripada pendekatan yang berbilang ini memberikan asas kukuh bagi penilaian risiko dan keputusan dasar Bank.

Gambar Rajah 2

Elemen dan Proses Utama Rangka Kerja Ujian Tekanan Bank

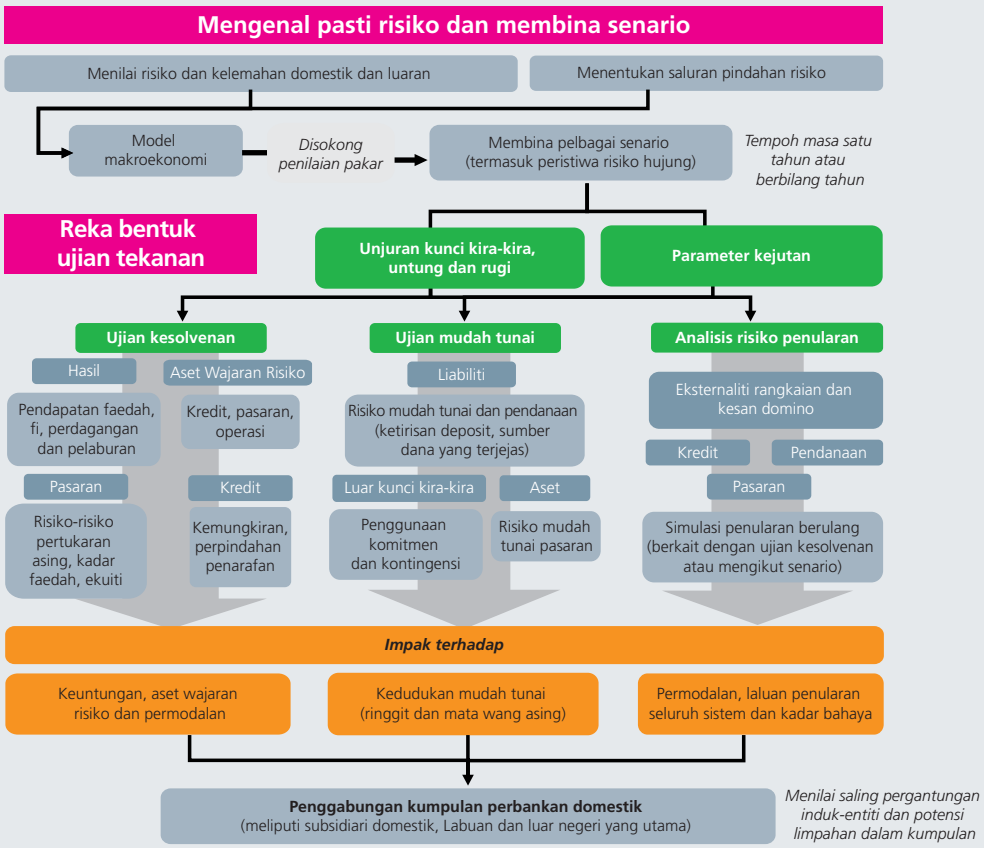

Ciri Utama Rangka Kerja Ujian Tekanan Bank

(i) Mengenal pasti risiko dan membina senario ujian tekanan

Bagi tujuan ujian tekanan, tiga senario, iaitu senario dasar (baseline), senario buruk dan senario ekstrem, dibina daripada pelbagai penunjuk ekonomi dan kewangan menggunakan teknik pemodelan makroekonomi yang merangkumi keadaan ekonomi dalam negeri dan global serta saluran pindahan risiko berdasarkan perhubungan yang telah ditetapkan antara sektor ekonomi yang berbeza (Gambar Rajah 2). Senario tekanan lazimnya digunakan untuk tempoh setahun (kecuali apabila mengikut pertimbangan Bank, keadaan yang khusus bagi institusi itu memerlukan tempoh yang lebih lama, contohnya supaya impak tekanan dapat dikenal pasti sepenuhnya, atau untuk menilai impak yang mungkin timbul daripada perubahan penting yang dirancang terhadap strategi). Dalam ujian tekanan yang dijalankan untuk Program Penilaian Sektor Kewangan (Financial Sector Assessment Program, FSAP) pada tahun 2012, tempoh ujian tekanan telah dilanjutkan kepada lima tahun untuk menilai daya tahan bank terhadap pemulihan ekonomi yang berbeza susulan kejutan ekonomi. Dengan menggunakan pendekatan model ekonometrik dan statistik, senario yang dikenal pasti dan pemboleh ubah kewangan makro yang sepadan digunakan untuk menentukur parameter kejutan bagi semua bidang risiko yang dicakupi dalam ujian tekanan, dan kemudiannya digunakan untuk mengunjurkan kunci kira-kira institusi kewangan. Tiga ujian tekanan utama yang dijalankan ialah ujian kesolvenan, ujian mudah tunai dan analisis risiko penularan. Untuk meminimumkan risiko model berkaitan dengan ketidaklinearan (non-linearities) dan anjakan struktur (structural breaks) yang lazimnya

diperhatikan dalam masa kesukaran teruk, pertimbangan kolektif pakar dan pengalaman sejarah merentas negara digunakan dalam proses penentukuran bagi mengurangkan berlakunya kurang anggaran kejutan.

(ii) Skop penggunaan

Ujian tekanan makro dan mikro dijalankan pada peringkat entiti dan digabungkan pada peringkat kumpulan untuk kumpulan perbankan. Keupayaan entiti induk untuk menyerap kerugian dinilai lebih lanjut jika hasil ujian tekanan peringkat entiti bagi mana-mana subsidiari dalam kumpulan tersebut berada di bawah nilai keperluan minimum. Dalam hal ini, parameter kejutan diperincikan lagi untuk mengambil kira kesalingbergantungan antara entiti induk dan subsidiari dan potensi penularan atau limpahan dalam kumpulan tersebut. Ujian tekanan juga dilakukan terhadap operasi utama luar negeri institusi kewangan berdasarkan senario makroekonomi dan kewangan serta parameter kejutan yang ditentukur terhadap persekitaran operasi di negara berkenaan serta profil risiko dan kawalan dalaman operasi berkenaan.

(iii) Ujian tekanan kesolvenan

Ujian tekanan kesolvenan berasaskan senario merangkumi kejutan serentak terhadap pendapatan, dedahan risiko pasaran dan kredit. Kejutan ini disimulasikan pada peringkat seluruh sistem atau peringkat institusi menggunakan model satelit dalaman Bank. Kejutan pendapatan digunakan dengan mensimulasikan kesan pembayaran balik pinjaman yang lebih perlahan dan pendapatan lebih rendah daripada pelaburan sekuriti serta aktiviti perdagangan empunya terhadap pendapatan kasar operasi, perdagangan dan pelaburan. Kejutan risiko kredit lazimnya melibatkan simulasi impak ekoran keadaan makroekonomi dan perubahan kualiti kredit bagi kelas aset utama terhadap keuntungan (melalui peningkatan peruntukan dan hapus kira yang disebabkan oleh perubahan keupayaan membayar balik hutang) dan modal (melalui wajaran risiko lebih tinggi yang diterapkan kepada dedahan untuk peruntukan kerugian yang tidak dijangka). Kejutan yang berkaitan termasuk: (i) peningkatan kemungkinan berlakunya mungkir (probability of default, PD) dan kerugian akibat mungkir (loss given default, LGD) bagi pelbagai segmen pembiayaan; (ii) perpindahan penarafan kredit yang semakin cepat dan kemungkiran yang lebih tinggi terhadap sekuriti pendapatan tetap dan pinjaman perniagaan bertaraf; dan (iii) penggunaan komitmen dan kontingensi yang lebih tinggi, digabungkan dengan kemungkiran yang lebih tinggi dalam tempoh tekanan. Untuk mensimulasikan kerugian yang dinilai mengikut pasaran (mark-to-market losses) dan kerugian penilaian daripada portfolio akaun dagangan yang mungkin berlaku, kejutan dikenakan atas dedahan risiko kadar faedah, ekuiti dan pertukaran asing. Kejutan risiko kadar faedah termasuk: (i) keluk kadar hasil yang semakin mencuram atau mendatar; (ii) spread kredit antara Sekuriti Kerajaan Malaysia dengan sekuriti hutang swasta yang semakin luas; dan (iii) risiko asas (basis risk) yang semakin meningkat. Kejutan pertukaran asing mensimulasikan kesan turun naik ekstrem kadar pertukaran asing pelbagai mata wang utama berbanding dengan ringgit terhadap kedudukan bersih panjang atau pendek (net long or short positions) institusi kewangan, manakala kejutan ekuiti melibatkan kejatuhan ekstrem pasaran ekuiti serta diterapkan kepada pemegangan ekuiti empunya dan portfolio pembiayaan margin saham institusi kewangan.

(iv) Ujian tekanan mudah tunai

Ujian tekanan mudah tunai melibatkan analisis aliran tunai berbilang faktor bagi menilai potensi kekurangan mudah tunai bank dalam tempoh sebulan bagi aset dan liabiliti berdenominasi mata wang ringgit dan mata wang asing utama. Senario ini bercirikan gabungan peristiwa tekanan umum pada seluruh pasaran dan yang khusus pada peringkat institusi, seperti penurunan penarafan dan penghakisan modal yang meruncing, yang menyebabkan peningkatan penghindaran risiko. Dari segi liabiliti, pengeluaran deposit secara besar-besaran disimulasikan berdasarkan kadar ketirisan (run-off rate) terburuk yang dialami oleh institusi

kewangan, meliputi instrumen deposit boleh niaga (negotiable instruments of deposit, NID), dan deposit runcit, korporat dan jangka pendek. Impak daripada kekurangan dana antara bank yang berlaku secara tiba-tiba dan pasaran swap mata wang asing yang terjejas disimulasikan dengan mengekang pelanjutan (rollover) peminjaman antara bank dan swap pertukaran asing belum bayar yang matang dalam tempoh yang telah ditetapkan. Selain itu, penggunaan kemudahan komitmen dan kontingensi diandaikan meningkat bagi mengenal pasti potensi aliran keluar daripada semua mudah tunai luar kunci kira-kira atau kemudahan kredit yang diberikan oleh bank. Dari segi aset, penghakisan nilai aset boleh cair untuk menampan kejutan mudah tunai, yang dibezakan mengikut jenis sekuriti, disimulasikan dengan menggunakan kejutan risiko pasaran yang digunakan dalam ujian kesolvenan.

(v) Analisis penularan rangkaian

Rangka kerja ujian tekanan Bank juga merangkumi penilaian potensi kesan penularan daripada kejutan kredit dan pendanaan yang berlaku secara serentak dalam pasaran antara bank. Pendekatan ini digunakan untuk mengenal pasti dan menilai kesan hubungan sistemik yang berkait dengan bank yang 'terlalu besar untuk gagal' (too big to fail) atau 'terlalu saling berhubung kait untuk gagal' (too interconnected to fail). Pendekatan ini menggunakan analisis eksternaliti rangkaian yang timbul daripada perhubungan antara bank dalam sistem perbankan bagi mengukur setakat mana kesan limpahan (atau domino) yang disebarluaskan oleh simulasi kegagalan bank dalam pasaran antara bank. Ini dicapai dengan mengesan laluan penularan dan mengira kuantiti kerugian modal yang mungkin timbul daripada kejutan kredit dan pendanaan yang berulang. Simulasi dimulakan dengan kegagalan bank tertentu atau sekumpulan bank (ditakrifkan sebagai bank pencetus). Dua bentuk kejutan penularan kemudiannya disimulasikan, tanpa mengambil kira sebarang tindak balas dasar oleh Bank. Yang pertama adalah kejutan kredit, iaitu apabila bank pencetus mungkir terhadap semua peminjaman antara bank, lalu memaksa bank-bank tersebut menyerap kerugian. Kesan penularan kedua ialah kejutan pendanaan, iaitu apabila bank pencetus tidak lagi menyediakan pendanaan antara bank, lantas mengakibatkan bank yang memperoleh dana daripada bank pencetus tersebut mengalami tekanan mudah tunai. Institusi yang terjejas itu diandaikan menggantikan dana yang 'hilang' menerusi jualan paksa aset (asset fire sales) bagi memulihkan kedudukan kewangan mereka. Harga aset yang meleset seterusnya mencetuskan kejatuhan meluas nilai pasaran bagi portfolio bank-bank lain. Kejutan penularan kredit dan pendanaan serentak ini disimulasikan secara berulang sehingga tiada lagi bank lain yang berada di bawah nilai keperluan kesolvenan yang ditetapkan. Dengan memerhatikan kesan kejutan kredit dan pendanaan, ujian tekanan ini bertujuan untuk mengenal pasti (i) bank yang menjadi punca utama penularan, dan (ii) bank yang sangat terdedah kepada kesan penularan.

2012

PEMBANGUNAN SEKTOR KEWANGAN

67 Mengukuhkan Struktur Pasaran

68 *Rencana: Bank Asing dalam Ekonomi Sedang Pesat Membangun: Perspektif Malaysia*

74 Memastikan Pengantaraan Dana yang Cekap dan Berkesan

76 Membangunkan Pasaran Kewangan yang Mendalam dan Teguh

78 Menggalakkan Sistem Kewangan yang Inklusif

80 *Rencana: Perbankan Ejen: Memajukan Lagi Agenda Rangkuman Kewangan Malaysia*

84 Memperkukuh Kesalinghubungan Kewangan Serantau dan Antarabangsa

87 Pengantarabangsaan Kewangan Islam: Mengembangkan Pasaran Kewangan Islam Antarabangsa

89 *Rencana: Rangka Kerja Pengawalseliaan Berasaskan Kontrak bagi Kewangan Islam*

93 Pembangunan Tenaga Mahir dalam Sektor Kewangan

Pada tahun 2012, Bank terus melaksanakan inisiatif jangka sederhana hingga jangka lebih panjang untuk membangunkan dan mengukuhkan sektor kewangan dengan memudahkan dan menjadi pemangkin kepada peralihan Malaysia menjadi ekonomi bernilai tambah tinggi dan berpendapatan tinggi. Seiring dengan penambahbaikan yang berterusan kepada rangka kerja pengawalan dan penyeliaan, tumpuan utama inisiatif pembangunan Bank adalah untuk menggalakkan keadaan yang kukuh bagi pengantaraan dana kepada bidang pertumbuhan baharu dan memantapkan kesalinghubungan dengan ekonomi serantau dan antarabangsa seperti yang digariskan dalam Pelan Sektor Kewangan 2011-2020. Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 (Financial Services Act 2013, FSA) dan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 (Islamic Financial Services Act 2013, IFSA) yang baharu amat penting bagi usaha ini. Pertama, perundangan ini memberikan sokongan yang lebih baik kepada pengawalan dan penyeliaan dengan jangkaan bahawa sistem kewangan akan menjadi lebih canggih dan berkembang.

Tumpuan utama inisiatif pembangunan Bank adalah untuk menggalakkan keadaan yang kukuh bagi pengantaraan dana kepada bidang pertumbuhan baharu dan memantapkan kesalinghubungan dengan ekonomi serantau dan antarabangsa

Kedua, perundangan ini juga mengekalkan tumpuan yang jelas pada risiko dan amalan saksama terhadap pengguna, dan pada masa yang sama membenarkan pembezaan antara institusi kewangan. Ini seterusnya menyokong persaingan yang sihat dan inovasi yang produktif dalam sektor kewangan. Ketiga, apabila sektor kewangan menjadi lebih terbuka dan saling berhubung kait dengan sistem kewangan global dan serantau, perundangan ini memastikan aktiviti sektor kewangan akan terus menyumbang dan menyokong ekonomi Malaysia secara positif. Akhir sekali, perundangan ini meningkatkan kecekapan pengawalseliaan dengan mengurangkan kos pengawalseliaan yang tidak diperlukan, sambil memastikan bahawa perlindungan yang diperlukan untuk sistem kewangan yang mantap terus terpelihara.

MENGUKUHKAN STRUKTUR PASARAN

Aktiviti penggabungan dan pengambilalihan dalam sektor perbankan dan insurans terus dilaksanakan pada tahun 2012 apabila persekitaran yang lebih berdaya saing memberikan dorongan dan peluang kepada institusi kewangan untuk memperoleh skala dan keupayaan yang lebih besar. Ini menyebabkan beberapa penggabungan dalam sektor perbankan pelaburan, lantas mengukuhkan bank pelaburan terutamanya yang berada dalam kumpulan perbankan domestik, dengan jangkaan wujud peluang pertumbuhan khususnya dalam aktiviti pasaran modal dalam rantau ini. Jumlah bank pelaburan di Malaysia berkurang daripada 15 kepada 12 pada akhir tahun 2012, yang terdiri daripada lapan bank pelaburan bersandarkan bank dan empat bank pelaburan kendiri. Kumpulan perbankan domestik kekal dominan dalam sektor perbankan, dengan gabungan bahagian pasaran yang stabil daripada jumlah aset sistem perbankan (73.3%) dan deposit (73.8%), lalu memberikan sokongan berterusan kepada pembangunan sistem kewangan domestik dan rangkuman kewangan. Sektor perbankan Malaysia juga mempunyai penyertaan bank asing yang agak besar, yang telah menyumbang kepada pasaran yang lebih cekap dan berdaya saing, dan pada masa yang sama, meningkatkan keluasan dan kedalaman sektor kewangan. Pada tahun 2012, dua bank perdagangan asing yang baharu telah memulakan operasi di Malaysia, menjadikan bilangan bank perdagangan asing yang beroperasi di Malaysia meningkat kepada 19.

Bank Asing dalam Ekonomi Sedang Pesat Membangun: Perspektif Malaysia

Sejak dua dekad kebelakangan ini, sektor kewangan kebanyakan negara semakin bersifat antarabangsa, dipacu oleh kuasa integrasi ekonomi global, teknologi baharu dan peningkatan liberalisasi sektor kewangan. Trend ini lebih ketara dalam ekonomi sedang pesat membangun dengan penyertaan bank asing dalam sistem perbankan meningkat daripada 18% kepada 36% antara tahun 1995 dengan tahun 2009, berbanding dengan peningkatan daripada hanya 19% kepada 24% di negara OECD pada tempoh yang sama[1]. Bilangan bank daripada ekonomi sedang pesat membangun yang telah meluaskan operasi di luar sempadan domestik juga bertambah daripada 147 pada tahun 1995 kepada 279 pada tahun 2009[2]. Pengantarabangsaan kewangan telah membawa manfaat dengan membolehkan perdagangan dan pelaburan merentas sempadan yang lebih luas, memudahkan penggemblengan dana yang lebih cekap serta menyediakan peluang perniagaan dan pekerjaan baharu.

Walau bagaimanapun, masih terdapat pelbagai pandangan mengenai impak penyertaan bank asing dalam ekonomi sedang pesat membangun. Meskipun berpotensi untuk menyumbang kepada pembangunan dan pertumbuhan sektor kewangan menerusi peningkatan kecekapan, disiplin pasaran, akses kepada kredit di samping produk dan perkhidmatan yang lebih canggih, pilihan oleh beberapa bank asing untuk beroperasi hanya dalam segmen pelanggan bernilai tinggi dan berpulangan tinggi telah mengurangkan manfaat keseluruhan liberalisasi. Khususnya, segmen bernilai lebih rendah akan terkecuali daripada menikmati akses yang sama seperti segmen lain bagi produk dan perkhidmatan yang ditawarkan oleh bank asing tersebut. Persaingan yang berlebihan juga mungkin menggalakkan amalan tidak sihat dalam persaingan harga serta amalan pemberian pinjaman yang berisiko, lantas menjejaskan keutuhan bank dan meningkatkan risiko terhadap kestabilan kewangan.

Pendapat juga berbeza mengenai impak penyertaan bank asing terhadap kestabilan sistem kewangan domestik. Kajian mengenai krisis kewangan mendapati bahawa negara sedang pesat membangun yang mempunyai sistem insurans deposit yang kurang maju menunjukkan bukti bahawa pengelakan kepada kualiti (flight to quality) merentas sempadan adalah lebih rendah, dengan pendeposit memindahkan dana kepada bank milik asing yang mempunyai kehadiran tempatan, dan tidak menyalurkan dana ke luar negara. Walau bagaimanapun, ada juga pendapat yang menyatakan bahawa kehadiran bank asing memburukkan lagi kesan krisis kewangan domestik. Pemerhatian menunjukkan bahawa bank asing yang tidak mempunyai asas deposit yang kukuh dalam ekonomi tuan rumah cenderung untuk mengurangkan pemberian pinjaman lebih daripada bank tempatan apabila berlakunya tekanan, lantas memburukkan lagi impak krisis kewangan domestik.

Krisis Kewangan Global yang berlaku baru-baru ini juga mendedahkan sumber risiko baharu yang timbul daripada sistem kewangan yang lebih bersifat antarabangsa. Satu saluran transmisi risiko yang berpotensi untuk memberikan implikasi buruk kepada ekonomi tuan rumah ialah aktiviti menyahleveraj (mengurangkan hutang) oleh bank asing sebagai tindak balas kepada kerugian dan penguncupan aktiviti pemberian pinjaman yang dialami dalam ekonomi negara asal mereka. Peningkatan kesalinghubungan pasaran sedang pesat membangun dengan ekonomi global yang wujud daripada hubungan perdagangan dan kewangan telah mempercepat kelajuan dan skala penularan kejutan luaran, lantas menimbulkan cabaran yang besar kepada negara untuk mengurus dan mengurangkan risiko penularan merentas sempadan, terutama sekali dalam pasaran kewangan domestik yang kurang maju. Sehubungan itu, perkembangan ini telah mengukuhkan kepentingan untuk mempunyai akauntabiliti yang jelas dan mekanisme kerjasama dalam kalangan pihak berkuasa pengawal selia negara asal dan negara tuan rumah untuk menyelia operasi bank asing, khususnya perkongsian maklumat, penyeliaan dan pengawasan, penyelesaian kegagalan keinstitusian dan perkongsian beban. Perkara ini akan menyumbang ke arah merapatkan perbezaan dalam pendekatan dan amalan pengawal selia di negara asal dan di

[1,2] Classens, K. dan van Horen, N. (2012) 'Foreign Banks: Trends, Impact and Financial Stability', Kertas Kerja IMF, Tabung Kewangan Antarabangsa.

negara tuan rumah, yang akan memudahkan pengurusan risiko penularan merentas sempadan yang lebih cepat dan berkesan.

Pertimbangan untuk Penyertaan Bank Asing: Perspektif Malaysia

Dengan mengambil kira semua pandangan ini, soalan utama yang memerlukan pertimbangan teliti oleh ekonomi sedang pesat membangun dalam pembentukan dasar penyertaan bank asing ialah sejauh mana manfaat bersih terakru kepada ekonomi tempatan. Dalam hal ini, objektif utama Bank adalah untuk meminimumkan risiko dan pada masa yang sama membolehkan manfaat yang maksimum diperoleh daripada liberalisasi sektor kewangan serta memastikan pertumbuhan sektor kewangan secara keseluruhannya setara dengan pertumbuhan ekonomi benar. Ini memerlukan pertimbangan terhadap kedua-dua objektif kestabilan dan pembangunan. Rencana ini seterusnya akan membincangkan pengalaman dan pertimbangan dasar Malaysia dalam meliberalisasi sektor kewangan. Pertimbangan ini diringkaskan di dalam Gambar Rajah 1.

Gambar Rajah 1

Bidang Dasar Utama dalam Meliberalisasi Sektor Kewangan di Malaysia

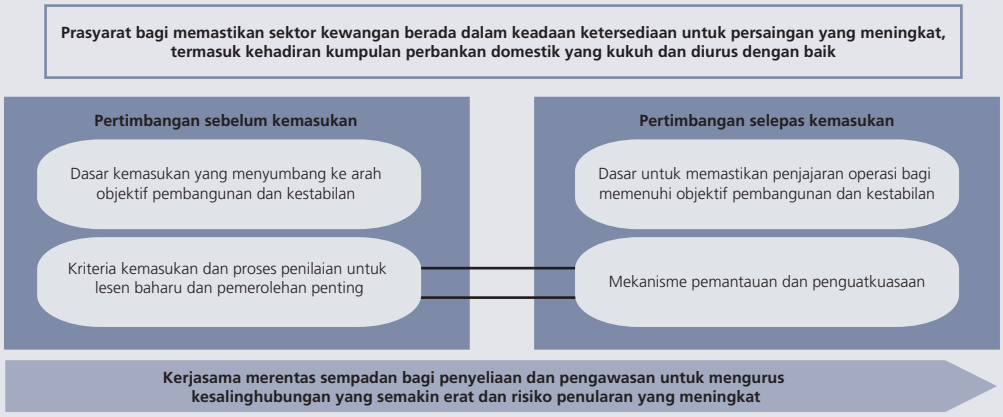

Sistem kewangan Malaysia telah lama menjadi tuan rumah kepada institusi perbankan milik asing, dan bank asing merupakan perintis dalam pembangunan sistem kewangan Malaysia sejak lebih daripada seratus tahun lalu. Bank tertua di Malaysia merupakan sebuah bank asing yang ditubuhkan untuk memenuhi keperluan kewangan pedagang Eropah awal. Bank asing utama lain menyusul apabila prospek pertumbuhan perdagangan yang besar menarik minat yang tinggi untuk beroperasi di Malaysia. Sejak itu, bank asing telah menjadi peserta utama dengan sumbangan yang besar kepada ekonomi Malaysia. Pada hari ini, bank asing mencakupi kira-kira 27% daripada bahagian pasaran aset sektor perbankan. Beberapa bank asing yang mempunyai kehadiran yang agak meluas di Malaysia juga memperakui potensi pertumbuhan dan kesalinghubungan Malaysia dengan ekonomi yang lain, dan telah meletakkan Malaysia sebagai pasaran utama rantau Asia-Pasifik.

Malaysia sentiasa mengamalkan pendekatan ke arah liberalisasi yang mengambil kira keupayaan dan ketersediaan sektor kewangan untuk memperoleh manfaat daripadanya, di samping menggalakkan pertumbuhan dan pembangunan sektor kewangan yang teratur dalam persekitaran yang liberal. Penyertaan asing yang semakin meluas telah dilaksanakan secara berturutan dan terurus susulan pewujudan prasyarat yang diperlukan (Gambar Rajah 2), seperti yang dinyatakan dalam Pelan Induk Sektor Kewangan 2001-2010. Teras utama pendekatan ini ialah kehadiran berterusan kumpulan perbankan domestik yang kukuh dan diurus dengan baik, serta jaringan keselamatan kewangan yang menyeluruh. Dalam hal ini, usaha untuk mengukuhkan daya tahan dan daya saing institusi kewangan

Gambar Rajah 2

Prasyarat untuk Meliberalisasi Sektor Kewangan di Malaysia

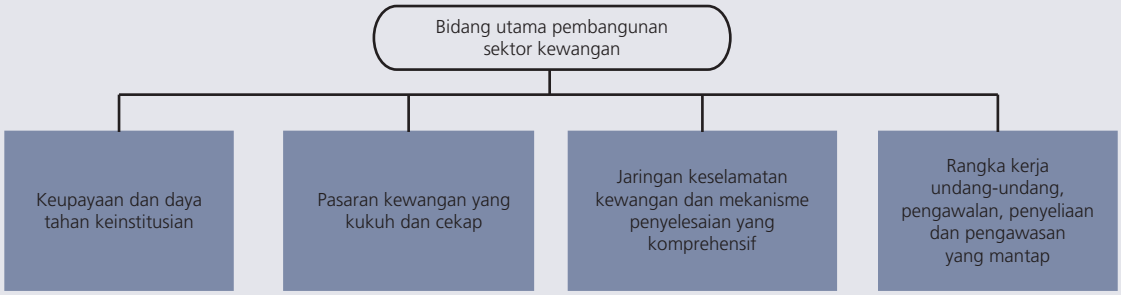

Jadual 1

Penunjuk Prestasi yang Meningkat oleh Bank Perdagangan Domestik

	2000		2010		2012	
	Domestik	Asing	Domestik	Asing	Domestik	Asing
Permodalan						
Nisbah Modal Wajaran Risiko (%)	11.7	14.0	14.2	14.6	15.0	16.1
Kualiti aset						
Nisbah Pinjaman Terjejas Bersih (%)	9.2	5.7	2.6	1.2	1.5	1.2
Keberuntungan						
Pulangan atas Aset (%)	1.1	2.1	1.6	1.6	1.7	1.5
Pulangan atas Ekuiti (%)	13.3	26.4	16.7	19.6	17.4	17.7

Nota: Mulai bulan Januari 2010, pinjaman yang dilaporkan adalah berdasarkan *Financial Reporting Standard* (FRS) 139. Penggunaan FRS 139 adalah berdasarkan tahun kewangan bank

Sumber: Bank Negara Malaysia

domestik telah mendorong kemunculan institusi perbankan hak milik Malaysia yang kukuh, dengan penunjuk prestasi yang meningkat dengan ketara sejak beberapa tahun lalu (Jadual 1).

Hasrat utama daripada liberalisasi yang lebih besar ialah bahawa bank asing yang kukuh dan diurus dengan baik akan menyumbang kepada pertumbuhan dan pembangunan sektor kewangan Malaysia secara teratur. Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 dan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 yang baharu menghuraikan dengan lebih lanjut dan memberikan lebih ketelusan mengenai kriteria kemasukan pasaran dengan mengkanunkan kehendak utama terhadap keutuhan kehematan dan kualiti tawaran nilai yang dikemukakan oleh bakal peserta (Gambar Rajah 3). Pertimbangan ini lazim digunakan di kebanyakan negara yang mempunyai sistem kewangan yang liberal dan terbuka, termasuk negara maju.

Satu lagi keperluan utama untuk bank perdagangan asing, yang juga dikenakan kepada bank domestik, ialah bank perlu diperbadankan di Malaysia. Keperluan ini adalah untuk memberikan tahap perlindungan yang lebih tinggi kepada rakyat Malaysia menerusi komitmen modal tetap yang melindungi kemampanan dan kesinambungan operasi domestik, dan mempunyai lembaga pengarah yang dedikasi dan mempunyai akauntabiliti dan tugas fidusiari yang khusus kepada entiti tempatan.

Gambar Rajah 3

Pentaksiran dan Penilaian Lesen Baharu dan Pemegang Saham Penting

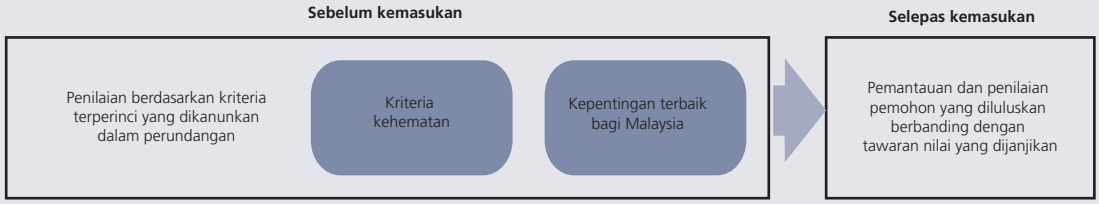

Kriteria kehematan:

- Perwatakan dan integriti pemohon atau reputasi untuk beroperasi dengan standard tadbir urus dan integriti yang baik;
- Kekukuhan dan daya maju rancangan perniagaan pemohon;
- Keadaan dan kecukupan sumber kewangan pemohon;
- Rekod perniagaan dan pengalaman pemohon;
- Ketelusan dan keupayaan untuk menyelia struktur kumpulan pemohon;
- Sama ada institusi akan dikendalikan oleh orang yang mempunyai kecekapan dan pengalaman yang sesuai; dan
- Sama ada perniagaan akan memudaratkan kepentingan orang ramai.

Kriteria kepentingan terbaik bagi Malaysia:

- Kesan pelaburan terhadap tahap dan keadaan aktiviti ekonomi di Malaysia;
- Sumbangan kepada peningkatan hubungan perdagangan dan pelaburan antarabangsa antara Malaysia dengan negara lain;
- Kesan pelaburan terhadap kestabilan sistem kewangan; dan
- Tahap dan kepentingan penyertaan rakyat Malaysia dalam sektor kewangan. Perkara ini termasuk kehadiran kumpulan perbankan domestik yang kukuh dan diurus dengan baik yang terus menggembleng lebih daripada 50% daripada deposit pemastautin.

Sepanjang Krisis Kewangan Global, operasi bank asing yang diperbadankan di Malaysia kekal berdaya tahan, dengan tahap permodalan yang tinggi, kualiti kredit yang mampan dan tahap keberuntungan yang positif.

Bank asing telah diberikan fleksibiliti operasi untuk meluaskan rangkaian mereka menerusi saluran elektronik, perbankan ejen dan penubuhan beberapa buah cawangan lagi. Fleksibiliti ini telah membolehkan bank asing memainkan peranan penting dalam proses pengantaraan kewangan dan menyumbang kepada pengendalian dan pertumbuhan ekonomi. Melangkah ke hadapan, sama seperti bank domestik, bank asing akan dibenarkan untuk menambahkan bilangan cawangan mereka dengan lebih bebas, sambil mengekalkan taburan lokasi cawangan yang seimbang oleh semua bank untuk menyokong keperluan kawasan yang kurang mendapat perkhidmatan kewangan. Fleksibiliti ini akan dilaksanakan dengan langkah-langkah untuk mencepatkan lagi pembangunan saluran penyampaian alternatif yang akan menggalakkan kemudahan dan kecekapan yang lebih tinggi dalam penyediaan perkhidmatan kewangan kepada pengguna.

Memandangkan penyertaan asing dalam sektor kewangan telah meningkat, tahap kerjasama merentas sempadan dalam pengawasan dan penyeliaan telah dipertingkat sejak beberapa tahun yang lalu. Malaysia bekerjasama secara proaktif dengan pihak berkuasa penyeliaan negara asal bagi memastikan tindakan awal boleh diambil untuk memelihara kestabilan kewangan sekiranya berlaku kejutan. Perkara ini merangkumi usaha membangunkan pengaturan untuk pertukaran maklumat dan kerjasama penyeliaan menerusi perjanjian persefahaman, serta penyertaan dalam forum penyeliaan (supervisory colleges) yang berkaitan dengan bank yang aktif pada peringkat antarabangsa. Usaha ini konsisten dengan prinsip umum yang dicadangkan oleh Lembaga Kestabilan Kewangan (Financial Stability Board) mengenai kerjasama merentas sempadan dalam pengurusan krisis kewangan.

Kemajuan seterusnya juga dicapai dalam mengurangkan bilangan peserta industri yang bersaiz kecil dalam industri insurans am. Pada tahun 2012, enam lagi skim penggabungan dan pengambilalihan selesai dilaksanakan dan ini mengurangkan jumlah penanggung insurans komposit dan insurans am daripada 33 pada tahun 2008 kepada 23 pada akhir tahun 2012. 10 penanggung insurans am yang terkecil kini mencakupi 25.7% daripada jumlah premium kasar dalam industri insurans am berbanding hanya 13.6% pada tahun 2008, lantas meningkatkan daya maju dan daya saing institusi ini dengan ketara. Had penyertaan ekuiti asing dalam syarikat insurans yang telah diliberalisasikan kepada 70% sejak tahun 2009 juga telah meningkatkan prospek penanggung insurans untuk menjalinkan usaha sama yang memberikan nilai ditambah dengan institusi kewangan asing. Pada tahun 2012, kelulusan telah diberikan kepada enam institusi kewangan asing baharu untuk berunding bagi mengambil alih kepentingan ekuiti dalam syarikat insurans sedia ada. Penyertaan institusi kewangan asing yang mantap dan kukuh dalam pasaran insurans domestik akan menyumbang kepada peningkatan prestasi dan keupayaan penanggung insurans sedia ada menerusi pemindahan kepakaran dan penambahbaikan sumber kewangan.

Dalam sektor insurans hayat, hasil penting daripada pasaran yang lebih berdaya saing dengan perwakilan yang luas pelbagai institusi ialah pengenalan kepada rangkaian produk yang meluas supaya individu boleh merancang dengan lebih baik dan memperoleh jaminan kewangan untuk keperluan persaraan, pendidikan dan kesihatan mereka. Dengan kemajuan ekonomi dan perubahan dalam struktur demografi di Malaysia, penyelesaian kewangan untuk persaraan telah menjadi semakin penting bagi memenuhi permintaan penduduk yang memasuki usia persaraan. Oleh itu, sistem pencen yang mampan untuk persaraan adalah penting bagi menggalakkan taraf hidup yang mencukupi apabila bersara. Untuk memacu pertumbuhan perniagaan pencen, Kerajaan meluluskan pengecualian cukai sebanyak 8% atas pendapatan pelaburan dalam dana anuiti tertangguh untuk penanggung insurans hayat dan pengendali takaful. Hal ini melengkapi pelepasan cukai 10 tahun sedia ada sebanyak RM3,000 bagi caruman yang dibuat secara sukarela kepada anuiti insurans dan takaful. Secara kolektif, insentif cukai ini dijangka akan menjadikan premium insurans lebih rendah untuk manfaat pemegang polisi.

Dalam industri insurans am, fasa pertama rangka kerja perlindungan motor yang baharu telah dilaksanakan pada bulan Januari 2012 seperti yang dirancang. Pelaksanaan ini melibatkan *tranche* pelarasan pertama kepada tarif premium bagi mencerminkan risiko pengunderaitan dengan lebih baik. Meskipun kajian semula sebelum ini telah dilaksanakan pada tahun 1978, komitmen yang diberikan adalah pelarasan secara berperingkat-peringkat. Premium polisi pihak ketiga untuk kebanyakan motosikal dan kereta persendirian diselaraskan masing-masing sebanyak antara RM2 hingga RM4 dan RM6 hingga RM34 setahun lantas hanya memberikan kesan kewangan yang kecil kepada pengguna. Meskipun pelarasan ini masih jauh daripada paras penentuan harga yang mencukupi dan setimpal dengan kerugian yang dialami disebabkan oleh tuntutan kepada penanggung insurans untuk kecederaan anggota akibat kemalangan motor, kajian semula yang pertama ini merupakan langkah penting dalam peralihan ke arah rangka kerja penentuan harga yang berasaskan pasaran menjelang tahun 2016.

Fasa pertama rangka kerja perlindungan motor yang baharu dilaksanakan hanya memberikan kesan kewangan yang kecil kepada pengguna

Dari awal lagi, Bank menyatakan dengan jelas bahawa pelarasan premium sahaja tidak mencukupi untuk menangani cabaran besar yang dihadapi oleh industri insurans motor. Bagi mewujudkan keadaan yang diperlukan untuk penawaran perlindungan motor yang berterusan dalam jangka yang lebih panjang, rangka kerja perlindungan motor yang baharu ini memberikan penekanan yang sama kepada langkah-langkah yang bertujuan untuk menambah baik kecekapan proses penyelesaian tuntutan dan mengawal kos tuntutan. Hal ini memerlukan penyelarasan rapi dengan pelbagai agensi Kerajaan, industri insurans, pengamal undang-undang, serta persatuan pengguna dan pengangkutan yang telah dipermudah melalui jawatankuasa kerja bersama yang

dipengerusikan oleh Bank. Jawatankuasa ini telah memudahkan inisiatif yang berikut:

- Mengurangkan kadar faedah yang digunakan untuk keputusan penghakiman daripada 8% setahun kepada tidak lebih daripada 5% setahun;
- Menggalakkan penggunaan pengantaraan mahkamah yang lebih meluas untuk penyelesaian pertikaian;
- Mengukuhkan kerjasama antara hospital Kerajaan dengan penanggung insurans untuk meningkatkan kualiti dan kesahihan laporan perubatan yang diserahkan kepada penanggung insurans bagi tujuan tuntutan; dan
- Mempercepat pengeluaran laporan polis dan perubatan menerusi komitmen yang lebih telus kepada tempoh masa yang piawai.

Kesan awal inisiatif ini dapat dilihat melalui masa yang lebih singkat bagi penanggung insurans membayar tuntutan motor bagi kecederaan anggota, yang kini mengambil masa sehingga tiga bulan dari tarikh tuntutan difailkan dengan dokumentasi yang lengkap. Rancangan untuk menubuhkan pusat panggilan bebas tol 24-jam seluruh negara yang menyediakan bantuan serta-merta di tempat kemalangan kepada mangsa kemalangan jalan raya juga akan membantu pengguna, di samping mempercepat lagi penyelesaian tuntutan dan mengurangkan penipuan tuntutan apabila berlakunya kemalangan jalan raya. Pusat panggilan ini akan beroperasi pada separuh pertama tahun 2013.

Rancangan untuk mengkaji semula keperluan pengawalan yang terpakai pada struktur kos untuk perniagaan insurans hayat dan takaful keluarga yang tertakluk di bawah Garis Panduan Kawalan Kos Operasi Perniagaan Insurans Hayat dan Takaful Keluarga (termasuklah perniagaan berkaitan pelaburan) diteruskan lagi pada tahun 2012. Garis Panduan ini mula-mula diperkenalkan sekitar tahun 1990-an dengan matlamat untuk memupuk disiplin kewangan yang lebih baik dalam kalangan penanggung insurans di samping menggalakkan tahap kecekapan yang lebih tinggi. Sejak beberapa tahun lalu, Garis Panduan ini telah memainkan peranan yang penting dalam mengawal kos operasi penanggung insurans dan memberikan nilai yang lebih baik kepada pemegang polisi. Nisbah belanja dalam industri insurans hayat (seperti yang diukur oleh jumlah perbelanjaan berbanding dengan pendapatan premium yang diperoleh) bertambah baik dengan ketara, daripada 44% pada tahun 1995 kepada 27.5% pada tahun 2011. Hal ini dicapai sambil memastikan struktur insentif untuk ejen, yang juga dikawal selia di bawah Garis Panduan ini, menyokong objektif untuk meningkatkan penembusan insurans di Malaysia dan menggalakkan pembangunan profesional para ejen. Sepanjang dekad yang lalu, kadar penembusan insurans (seperti yang diukur oleh nisbah jumlah polisi insurans hayat dan takaful keluarga kepada penduduk yang bekerja) telah meningkat daripada 40% pada tahun 2002 kepada 67% pada tahun 2012, manakala pendapatan tahunan purata ejen insurans sepenuh masa telah meningkat daripada RM65,000 kepada RM91,000. Bilangan ejen sepenuh masa juga telah meningkat sepadan dengan jumlah ejen, iaitu daripada 23% pada tahun 2002 kepada 39% pada tahun 2012.

Rangka kerja pengawalan dan penyeliaan yang lebih komprehensif kini disediakan untuk industri insurans, yang meliputi dasar yang telah diperkukuh dengan nyata bagi pengurusan kewangan yang mantap oleh penanggung insurans (seperti keperluan modal berasaskan risiko) dan perlindungan pemegang polisi (terutamanya keperluan khusus untuk memberikan nasihat yang sesuai kepada pengguna dan memastikan kehendak munasabah pemegang polisi terhadap polisi yang dijual kepada mereka dipenuhi). Pasaran insurans yang lebih berdaya saing juga telah berkembang dengan pilihan saluran pengagihan yang lebih luas termasuk bankasurans, dan penzahiran yang lebih baik untuk membantu pengguna memahami dengan lebih jelas produk dalam pasaran. Secara bersama, perkembangan ini membolehkan Bank mengkaji semula Garis Panduan dengan matlamat untuk membolehkan kuasa pasaran menjadi lebih berkesan bagi menggalakkan inovasi dan pembangunan lanjut saluran pengagihan alternatif dan pada masa yang sama menyediakan insentif yang lebih kukuh kepada kelompok agensi untuk meningkatkan kedudukan mereka supaya dapat memberikan perkhidmatan yang lebih baik kepada pemegang polisi berikutan pengembangan keperluan kewangan rakyat Malaysia. Fasa pertama kajian semula ini dilaksanakan pada 1 Januari 2013, dan melibatkan semakan terhadap had yang sedia ada dalam skim manfaat agensi, dan kemudahan pembiayaan agensi untuk menarik dan mengekalkan tenaga kerja mahir yang terbaik. Hal ini diikuti oleh penilaian semula kawalan kos, termasuk struktur komisen agensi dan pembayaran perbelanjaan

yang berkaitan agensi, bersama-sama langkah untuk meminimumkan gangguan pasaran dan memelihara nilai perlindungan bagi pemegang polisi.

MEMASTIKAN PENGANTARAAN DANA YANG CEKAP DAN BERKESAN

Meskipun persekitaran ekonomi pada tahun 2012 lebih mencabar, aktiviti pengantaraan kewangan terus disokong dengan baik oleh sektor kewangan. Jumlah pembiayaan terkumpul sektor perbankan meningkat sebanyak 10.4% kepada RM1,108 bilion pada akhir tahun 2012, manakala nisbah kelulusan pemohonan pada tahun 2012 kekal stabil pada 50.9%.

Pembiayaan oleh institusi perbankan dan institusi kewangan pembangunan (IKP) kepada perusahaan kecil dan sederhana (PKS) meningkat sebanyak 14.3% untuk mencakupi 40.5% atau RM189 bilion daripada jumlah pembiayaan perniagaan dengan kadar kelulusan kekal stabil melebihi 83%. Selain itu, PKS terus memperoleh manfaat daripada dana istimewa sedia ada di bawah Bank yang memberikan bantuan kewangan kepada PKS, iaitu Tabung untuk Makanan, Tabung Projek Usahawan Bumiputera-i, Dana Industri Kecil dan Sederhana 2, Dana Usahawan Baru 2, serta Dana Perusahaan Mikro. Pada akhir tahun 2012, jumlah pembiayaan yang diluluskan di bawah dana-dana ini berjumlah RM22.6 bilion dan telah memberi manfaat kepada lebih daripada 54,000 PKS. Pada bulan April 2012, industri kewangan Islam memperkenalkan Skim Pembiayaan PKS berlandaskan Syariah baharu yang bernilai RM2 bilion dengan sokongan daripada Kerajaan. Di bawah Skim ini, Kerajaan menyediakan subsidi sebanyak 2% atas kadar keuntungan pembiayaan yang disediakan oleh institusi perbankan Islam kepada PKS untuk tempoh sehingga lima tahun. Dengan penyertaan 13 institusi perbankan Islam dalam Skim ini, PKS kini mempunyai akses yang lebih luas kepada pembiayaan alternatif yang berlandaskan Syariah. Pada akhir tahun 2012, pembiayaan berjumlah RM65 juta telah diluluskan di bawah Skim ini untuk PKS dalam pelbagai sektor ekonomi. Institusi kewangan terus mengekalkan tumpuan yang kukuh terhadap sektor PKS dalam aktiviti pembiayaan mereka dengan beberapa institusi kewangan terus meningkatkan sasaran pembiayaan untuk PKS secara beransur-ansur dan melaburkan sumber untuk meningkatkan keupayaan bagi terus mengembangkan portfolio pembiayaan PKS mereka. Selain itu, institusi kewangan telah menubuhkan unit PKS yang khusus untuk meluaskan jangkauan dan perkhidmatan kepada PKS. Penunjuk pinjaman untuk PKS juga menunjukkan peningkatan dalam nilai purata pembiayaan yang diluluskan untuk PKS daripada RM570,000 kepada RM600,000. Bersama-sama pelbagai usaha bina upaya untuk PKS yang dilaksanakan oleh SME Corporation Malaysia dan persatuan PKS, perkembangan ini terus meningkatkan dengan ketara prospek pembiayaan untuk PKS di Malaysia.

Rajah 2.1

Pembiayaan Sistem Perbankan Terkumpul

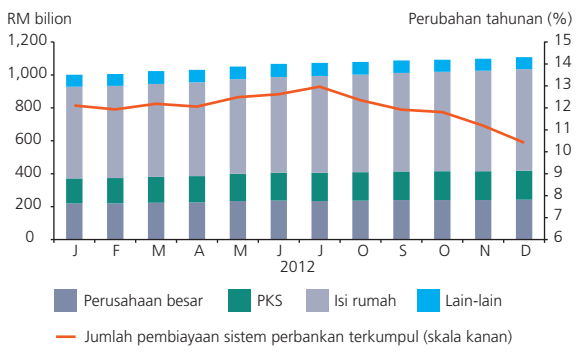

Sumber: Bank Negara Malaysia

Sektor kewangan terus menggerakkan dana untuk menyokong keperluan pembiayaan perusahaan mikro, yang merangkumi lebih daripada 75% daripada perniagaan di Malaysia. Menerusi skim Pembiayaan Mikro yang dilancarkan pada tahun 2006, jumlah pembiayaan adalah sebanyak RM870.3 juta dan telah disalurkan kepada lebih daripada 68,000 akaun kewangan mikro. Pada tahun 2012, industri kewangan telah memperkenalkan produk pembiayaan mikro yang lebih fleksibel yang memenuhi keperluan aliran tunai yang tidak menentu atau bermusim yang lazimnya dialami oleh perusahaan mikro dan sebelum ini telah menghalang perusahaan tersebut daripada layak menerima pembiayaan. Fleksibiliti ini membolehkan pengeluaran pembiayaan yang cepat apabila diperlukan, dengan had pinjaman yang lebih tinggi kepada peminjam yang menunjukkan amalan kredit yang bertanggungjawab.

Akses kepada pembiayaan untuk inisiatif teknologi hijau terus bertambah baik. Pada akhir tahun 2012, 78 syarikat berjaya memperoleh pembiayaan berjumlah RM1.1 bilion

daripada Skim Pembiayaan Teknologi Hijau (Green Technology Financing Scheme) Kerajaan, peningkatan daripada RM0.6 bilion pada akhir tahun 2011. Jumlah dana sebanyak RM1.5 bilion ini akan ditingkatkan lagi dengan tambahan RM2 bilion yang diperuntukkan oleh Kerajaan untuk Skim ini dalam Bajet 2013. Ini akan dilengkapi oleh pelaksanaan program latihan khusus mengenai penilaian kredit untuk projek pembiayaan teknologi hijau oleh Institut Bank-Bank Malaysia (IBBM), dengan kerjasama Bank dan Perbadanan Teknologi Hijau Malaysia (Malaysian Green Technology Corporation) pada tahun 2013. Tumpuan yang lebih ketara terhadap latihan merupakan strategi penting untuk mengatasi kekurangan pengetahuan dan kepakaran yang berkaitan dalam institusi kewangan, untuk mengenal pasti, mengukur dan mengurus risiko yang berkaitan dengan projek teknologi hijau dengan tepat yang merupakan halangan utama kepada akses yang lebih luas kepada pembiayaan untuk inisiatif teknologi hijau. Peningkatan ketampakan dalam peluang pembiayaan teknologi hijau dalam kalangan institusi perbankan juga digalakkan lagi melalui Persidangan Pengurus Bank Mengenai Pembiayaan Teknologi Hijau yang dianjurkan bersama oleh Bank dan IBBM pada bulan Oktober 2012. Pada persidangan itu, institusi perbankan memberikan komitmen kepada beberapa langkah untuk terus meningkatkan akses kepada pembiayaan bagi usaha niaga teknologi hijau. Ini merangkumi:

- Program oleh industri untuk meningkatkan kesedaran tentang kepentingan penyelesaian teknologi hijau (green technology solutions) dalam kalangan perniagaan dan orang ramai;
- Menambah baik kualiti data mengenai prestasi pembiayaan teknologi hijau yang dilaporkan kepada Bank, yang akan membantu mengesan penglibatan institusi kewangan dalam pembiayaan teknologi hijau; dan
- Meningkatkan pelaburan dalam program pembangunan modal insan untuk membina kepakaran dalam kalangan pengurus bank dan membangunkan kursus pendidikan tinggi untuk melahirkan kumpulan pakar dalam pembiayaan teknologi hijau.

Melangkah ke hadapan, pembangunan dan kemampanan teknologi hijau yang memberangsangkan dan dinamik serta ekosistem tenaga bersih memerlukan lebih daripada inisiatif pembiayaan, iaitu strategi yang holistik oleh Kerajaan serta pihak berkepentingan lain yang utama. Ini termasuk, contohnya, penjajaran semula subsidi bahan api fosil bagi menyokong peralihan yang lebih pantas ke arah teknologi hijau dengan mengukuhkan insentif untuk pelaburan sektor swasta yang lebih tinggi dalam teknologi hijau.

Melangkah ke hadapan, pembangunan dan kemampanan teknologi hijau yang memberangsangkan dan dinamik serta ekosistem tenaga bersih memerlukan lebih daripada inisiatif pembiayaan, iaitu strategi yang holistik oleh Kerajaan serta pihak berkepentingan lain yang utama

IKP terus memainkan peranan penting bagi menyokong pertumbuhan dan pembangunan sektor ekonomi yang strategik, termasuk pertanian, infrastruktur, PKS, serta industri yang berorientasikan eksport, berintensif modal dan berteknologi tinggi. Pada tahun 2012, pembiayaan oleh IKP di bawah kawal selia Bank mencatat pertumbuhan kukuh sebanyak 10.1% kepada RM111.1 bilion pada akhir tahun 2012, didorong terutamanya oleh pembiayaan kepada sektor perkhidmatan perniagaan, pembinaan, utiliti dan pertanian. Profil risiko IKP bertambah baik, seperti yang dibuktikan oleh penurunan nisbah pinjaman terjejas kasar kepada 6.3% (2011: 7.3%). Kedudukan modal IKP kekal teguh, dengan nisbah kecukupan modal wajaran risiko (risk-weighted capital adequacy ratio) pada 22.7% pada akhir tahun 2012 (2011: 23.3%). Pada bulan Disember 2012, Bank mengetatkan keperluan pelaporan kewangan dan penzahiran oleh IKP bagi meningkatkan ketelusan mengenai prestasi IKP berbanding dengan mandat mereka, dan memberikan kejelasan yang lebih baik mengenai pengaturan perkongsian risiko antara IKP dengan Kerajaan. Keperluan ini, yang terkandung dalam Garis Panduan Keperluan Pelaporan Kewangan yang dikeluarkan kepada IKP, memerlukan IKP menerbitkan (i) maklumat mengenai mandat, objektif strategik, pelan tindakan dan penunjuk prestasi utamanya; (ii) prestasi skim yang diurus

oleh IKP; serta (iii) prospek masa hadapan IKP terhadap sektor strategik yang disokong oleh IKP itu, termasuk strategi umum untuk berkembang dalam sektor tersebut. Inisiatif ini penting untuk memastikan prestasi IKP dikukuhkan secara berterusan bagi membolehkan IKP memenuhi mandat mereka.

MEMBANGUNKAN PASARAN KEWANGAN YANG MENDALAM DAN TEGUH

Pasaran sekuriti hutang terus menjadi sumber pendanaan yang penting kepada syarikat, melebihi RM1 trilion (atau 110% daripada KDNK) pada tahun 2012 dari segi nilai terbitan sekuriti hutang terkumpul. Jumlah pembiayaan menerusi pasaran sekuriti hutang syarikat dan sukuk terus meningkat pada tahun 2012, meneruskan trend yang menunjukkan bahagian pembiayaan yang lebih besar untuk sektor perniagaan dipenuhi menerusi pasaran hutang berbanding dengan sistem perbankan sejak tahun 2002. Pasaran sekuriti hutang kini mencakupi 61% daripada jumlah pembiayaan syarikat terkumpul (2011: 58.3%). Malaysia juga mempunyai pasaran sekuriti hutang terbesar di rantau Asia Tenggara dan kekal sebagai antara dua buah negara di Asia Tenggara yang mempunyai pasaran sekuriti hutang swasta yang saiznya hampir sama dengan pasaran hutang awam.

Rajah 2.2

Sukuk dan Sekuriti Hutang Terkumpul

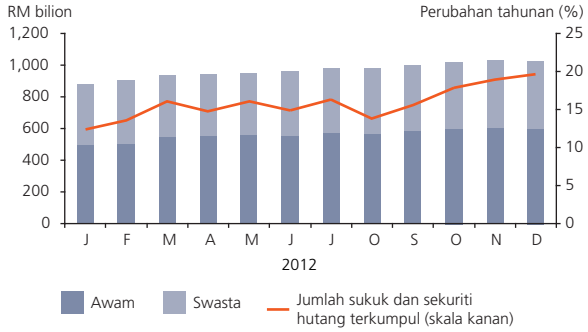

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 2.3

Terbitan Sukuk dan Sekuriti Hutang (Awam dan Swasta)

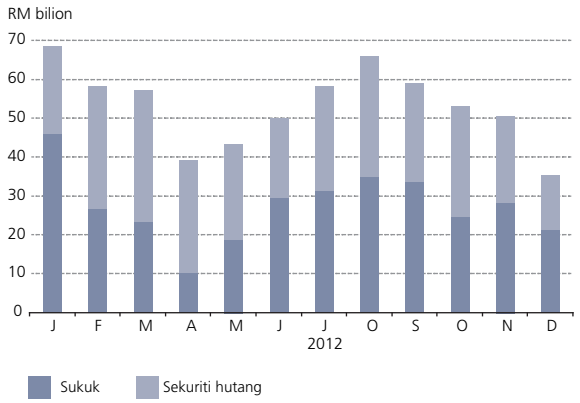

Sumber: Bank Negara Malaysia

Pada tahun 2012, Danajamin Nasional Berhad yang merupakan satu-satunya penanggung insurans jaminan kewangan Malaysia, meluluskan jaminan sebanyak RM2.8 bilion untuk terbitan bon dan sukuk. Ini meningkatkan jumlah jaminan yang diluluskan setakat ini kepada RM10.1 bilion pada akhir tahun 2012. Daripada jumlah ini, bon dan sukuk yang bernilai RM4.9 bilion telah diterbitkan (2011: RM3.2 bilion). Meskipun penghindaran risiko umum telah berkurang sejak penubuhan Danajamin pada tahun 2009, Danajamin terus memainkan peranan penting untuk meningkatkan akses kepada pasaran bon bagi penerbit yang ingin memperoleh dana untuk jangka yang lebih panjang pada kos yang berpatutan. Penambahbaikan kredit yang disediakan oleh Danajamin terus memberikan manfaat kepada penerbit daripada pelbagai sektor ekonomi, termasuk sektor pembinaan, harta tanah, perladangan, minyak dan gas, serta perkilangan, dengan terbitan bon yang agak besar, lazimnya melebihi RM100 juta. Pengaturan jaminan bersama dan jaminan bersindiket Danajamin dengan bank perdagangan, yang diperkenalkan sejak tahun 2011, menunjukkan kerjasama yang berterusan dengan institusi perbankan pada tahun 2012 dalam empat skim baharu. Pengaturan seperti ini membolehkan bank perdagangan mengambil bahagian dalam terbitan bon yang lebih besar dengan tempoh matang yang lebih panjang.

Danajamin terus membuat pelaburan besar untuk mengukuhkan keupayaan pengurusan risikonya, dengan memberikan tumpuan khusus pada dasar dan proses pengurusan modal dan mudah tunai, bagi menyokong peranannya dan memastikan keupayaan yang berterusan untuk memenuhi tanggungjawab jaminan. Dedahan jaminan Danajamin juga tertakluk kepada keperluan kehematan modal dan mudah tunai yang

Rajah 2.4

Pasaran Sekuriti Hutang Mata Wang Tempatan Terkumpul ASEAN

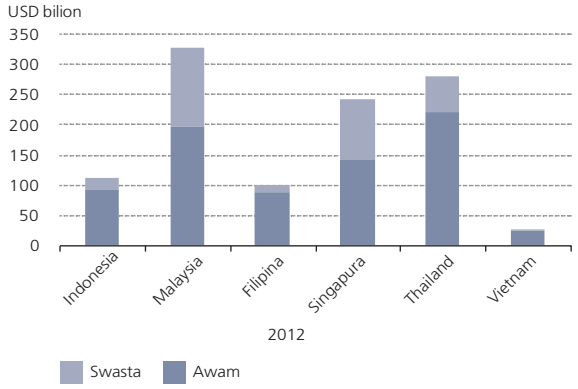

Sumber: Asian Bonds Online

dikenakan oleh Bank. Bagi meningkatkan lagi keupayaan Danajamin menyokong keperluan sebenar sektor perniagaan, khususnya dalam sektor ekonomi berkeutamaan, untuk akses kepada pendanaan daripada pasaran modal yang cekap, Kerajaan telah memperuntukkan RM400 juta lagi bagi meningkatkan modal Danajamin untuk dua tahun akan datang.

Dalam pasaran wang, Bank terus memperkenalkan produk baharu untuk memudahkan pengurusan mudah tunai yang lebih cekap oleh institusi kewangan Islam. Malaysia mempunyai pasaran wang Islam yang mendalam dan teguh, dengan 16 institusi kewangan Islam yang diluluskan menyertai pasaran antara bank dengan jumlah dagangan tahunan melebihi RM1 trilion. Pada bulan Mei 2012, Bank melancarkan satu lagi instrumen monetari Islam yang baharu, iaitu *Murabahah* Bercagar. Instrumen kewangan berisiko kredit rendah ini menggabungkan urus niaga pembiayaan *murabahah* dengan sukuk sebagai aset sandaran dan membolehkan urus niaga antara bank dikendalikan pada asas bercagar. Instrumen ini juga boleh disandarkan kepada Bank untuk mendapatkan sokongan mudah tunai. Setakat ini, Bank telah menandatangani perjanjian *Murabahah* Bercagar dengan 11 institusi perbankan Islam.

Ketika siasatan oleh pengawal selia kewangan terhadap amalan penipuan kadar (rate-rigging) meningkat dalam pusat kewangan utama di seluruh dunia, Bank mengambil langkah untuk mengukuhkan lagi kehendak terhadap proses pengawasan dalaman institusi perbankan untuk mencegah manipulasi dalam pengemukaan kadar untuk penetapan kadar penanda aras pasaran kewangan. Di Malaysia, kebimbangan mengenai potensi memanipulasikan kadar dalam pasaran kewangan domestik sebahagian besarnya dikurangkan oleh peranan dan tanggungjawab yang jelas yang dikenakan atas penyumbang Kadar Antara Bank Kuala Lumpur Ditawarkan (Kuala Lumpur Interbank Offered Rate, KLIBOR) yang diluluskan dan dilantik oleh Bank. Bank juga menyediakan proses dalaman yang ketat dalam pemilihan penyumbang dan mempunyai kuasa untuk menyingkirkan penyumbang yang tidak melaksanakan tanggungjawabnya. Selain itu, kadar yang dikemukakan oleh penyumbang juga dipantau dengan rapi oleh Bank.

> Bank mengukuhkan lagi kehendak terhadap proses pengawasan dalaman untuk mencegah manipulasi dalam pengemukaan kadar untuk penetapan kadar penanda aras pasaran kewangan

Amalan yang sedia ada ini ditambah baik lagi menerusi inisiatif pengawasan kendiri yang diperkenalkan oleh Persatuan Pasaran Kewangan Malaysia (PPKM), yang antara lain, memerlukan penyumbang kadar untuk menyediakan harga bida dan tawar dua hala yang boleh dipercayai dan boleh dirunding antara penyumbang. Pada bulan Disember 2012, Bank mengeluarkan keperluan tambahan untuk proses penetapan KLIBOR yang merangkumi kehendak yang lebih khusus terhadap peranan dan tanggungjawab lembaga pengarah dan pengurusan kanan institusi kewangan, serta keperluan kawalan dalaman. Secara kolektif, langkah ini berperanan memelihara kredibiliti KLIBOR sebagai kadar penanda aras domestik utama, dan mengukuhkan lagi keyakinan peserta pasaran dalam penggunaannya. Selain itu, untuk menentukan kadar USD/MYR, semua bank tempatan berlesen kini dikehendaki menggunakan kadar domestik sahaja sebagai rujukan dalam penentuan harga kontrak pertukaran asing yang melibatkan ringgit. Parameter sedia ada bagi menentukan proses penetapan yang ditentukan oleh PPKM juga telah ditambah baik untuk meningkatkan lagi

kualiti dan integriti proses penetapan, dan untuk memastikan parameter ini mencerminkan keadaan pasaran pada masa ini.

Sebagai sebahagian daripada kajian semula perundangan sektor kewangan yang lebih meluas yang selesai dilaksanakan pada tahun 2012, pindaan telah dibuat pada Akta Bank Negara Malaysia 2009 (Central Bank of Malaysia Act 2009) dan peruntukan baharu dimasukkan dalam FSA dan IFSA. Peruntukan ini bertujuan memelihara hak kontraktual dan tanggungjawab pihak lain yang berkenaan di bawah pengaturan *close-out netting* dan pencagaran dalam keadaan yang membolehkan Bank menggunakan kuasa tertentu yang diberikan padanya untuk melaksanakan resolusi institusi kewangan secara teratur. Ini menghapuskan ketidakpastian berhubung dengan penguatkuasaan pengaturan *close-out netting* dalam kontrak pasaran kewangan dengan ketara, yang penting untuk pasaran kewangan berfungsi dengan cekap dan untuk meningkatkan keupayaan institusi kewangan Malaysia menguruskan risiko dengan lebih cekap menerusi penggunaan kontrak seperti itu. Dengan perubahan pada perundangan, Persatuan Swap dan Derivatif Antarabangsa (International Swaps and Derivatives Association, ISDA) berpendapat bahawa sebelum campur tangan ketaksolvenan, pelaksanaan hak *close-out netting* di bawah Perjanjian Induk ISDA secara umumnya boleh dikuatkuasakan terhadap pihak lain yang berkenaan yang diperbadankan di Malaysia, tetapi telah mengenal pasti beberapa bidang di bawah beberapa perundangan lain yang perlu ditangani oleh pihak berkuasa berkaitan bagi mendapatkan status Malaysia sebagai *netting friendly jurisdiction.*

Sejak beberapa tahun yang lalu, pelbagai inisiatif telah diambil untuk mendalamkan pasaran pertukaran asing, bermula dengan tumpuan pada langkah meningkatkan kecekapan perniagaan untuk aktiviti perdagangan dan pembiayaan bagi memenuhi keperluan sektor benar dan memudahkan pelaburan langsung di luar negeri. Hasil daripada inisiatif ini, pasaran pertukaran asing telah berkembang enam kali ganda, mewakili kadar pertumbuhan tahunan purata sebanyak 20.4% antara tahun 2001 hingga tahun 2010. Urus niaga harian purata pasaran pertukaran asing adalah sebanyak USD10.8 bilion pada tahun 2012 (2011: USD9.6 bilion), mencakupi 3.6% daripada KDNK dan mencerminkan perdagangan serantau dan antarabangsa yang terus berkembang, pelaburan di dalam negeri oleh bukan pemastautin yang berterusan dan syarikat Malaysia yang mengembangkan operasi di luar negeri.

Hasil daripada pelbagai inisiatif yang telah diambil untuk mendalamkan pasaran pertukaran asing, pasaran ini telah berkembang enam kali ganda antara tahun 2001 hingga tahun 2010

Keutamaan pada masa hadapan adalah untuk membangunkan akses yang lebih luas serta ketersediaan instrumen pelindung nilai yang lebih pelbagai untuk memenuhi keperluan pembiayaan rakyat Malaysia apabila hubungan perdagangan dan pelaburan merentas sempadan semakin erat. Pada masa ini, pasaran pertukaran asing Malaysia sebahagian besarnya dikuasai oleh urus niaga semerta, iaitu 70% daripada jumlah pertukaran asing pada tahun 2012, manakala swap dan urusan niaga hadapan masing-masing merangkumi 23% dan 7%.

Bagi mencapai matlamat ini, langkah liberalisasi yang seterusnya diumumkan pada tahun 2012, termasuk fleksibiliti yang membenarkan (i) bank tempatan berlesen untuk berdagang mata wang asing dengan mata wang asing lain dengan pemastautin; (ii) bank tempatan berlesen menawarkan derivatif kadar faedah dalam denominasi ringgit kepada pelanggan bukan pemastautin bukan bank; dan (iii) pemastautin untuk menukar obligasi hutang ringgit atau mata wang asing sedia ada kepada obligasi hutang dalam mata wang asing yang lain. Langkah ini dijangka menggalakkan inovasi yang lebih tinggi dalam penawaran produk pertukaran asing yang setara dengan permintaan untuk penyelesaian pengurusan mata wang asing yang cekap.

MENGGALAKKAN SISTEM KEWANGAN YANG INKLUSIF

Malaysia terus memajukan agenda rangkuman kewangan dengan beberapa perkembangan

Indeks Rangkuman Kewangan

- Indeks rangkuman kewangan dibangunkan oleh Bank untuk mengukur kemajuan dan kesan dasar bagi mencapai rangkuman kewangan yang lebih besar di Malaysia.
- Indeks ini merangkumi empat dimensi rangkuman kewangan yang mempunyai pemberat yang sama yang terdiri daripada lapan penunjuk utama rangkuman kewangan.
- Nilai yang lebih tinggi menunjukkan prestasi yang lebih baik manakala dimensi yang mempunyai nilai yang lebih rendah memerlukan penambahbaikan dasar yang selanjutnya.

Jadual 1

Empat Dimensi dan Lapan Penunjuk Utama Indeks

Dimensi	Penunjuk	Sub-Indeks Sama Wajaran	Indeks Sama Wajaran
Tahap Boleh Akses yang Mudah	% mukim yang mempunyai jumlah penduduk sebanyak 2,000 orang atau lebih dengan sekurang-kurangnya satu lokasi akses	0.64	0.77
	% penduduk yang tinggal di mukim dengan sekurang-kurangnya satu lokasi akses		
Kadar Penerimaan	% penduduk dewasa yang mempunyai akaun deposit	0.7	
	% penduduk dewasa yang mempunyai akaun pembiayaan		
	% penduduk dewasa yang mempunyai polisi insurans hayat/takaful		
Penggunaan yang Bertanggungjawab	% pelanggan yang mempunyai deposit aktif	0.98	
	% pelanggan yang mempunyai akaun pembiayaan yang aktif		
Tahap Kepuasan	% pelanggan yang berpuas hati dengan perkhidmatan kewangan secara keseluruhan	0.76	
0 **0.25** **0.5** **0.75** **1**			0-1.00
Rendah **Sederhana** **Melebihi Purata** **Tinggi**			

Sumber: Bank Negara Malaysia

penting pada tahun 2012. Bilangan akaun deposit bagi setiap 10,000 orang dewasa bertambah pada tahun 2012 kepada 30,735 (2011: 30,355) akaun deposit. Pada masa yang sama, akaun pembiayaan bagi setiap 10,000 orang dewasa adalah lebih rendah tetapi kekal tinggi pada 8,337 (2011: 8,949).

Pada bulan November 2012, Bank telah berkongsi hasil usahanya membangunkan Indeks Rangkuman Kewangan di Bengkel Mengenai Penunjuk Rangkuman Kewangan, yang dianjurkan bersama dengan Jawatankuasa Irving Fisher mengenai Perangkaan Bank Pusat (Irving Fisher Committee on Central Bank Statistics), yang beroperasi di bawah Bank for International Settlements. Indeks ini mengukur tahap rangkuman kewangan berdasarkan empat dimensi, iaitu (i) tahap boleh akses yang mudah; (ii) kadar penerimaan; (iii) penggunaan yang bertanggungjawab; dan (iv) tahap kepuasan. Tujuan utamanya adalah untuk menyediakan penggubal dasar dengan instrumen bagi menilai hasil inisiatif rangkuman kewangan dalam jangka pendek dan jangka sederhana. Ia juga memudahkan perbandingan tahap rangkuman kewangan antara segmen penduduk yang berbeza, lantas menumpukan usaha untuk meningkatkan rangkuman kewangan dengan cara yang akan mencapai kemajuan yang sekata di seluruh negara. Indeks komposit Malaysia secara keseluruhannya ialah 0.77 daripada

Perbankan Ejen: Memajukan Lagi Agenda Rangkuman Kewangan Malaysia

Malaysia telah mencapai kemajuan yang besar dalam melaksanakan agenda rangkuman kewangan sejak sedekad yang lalu. Pernyataan yang jelas mengenai fungsi utama Bank Negara Malaysia (Bank) untuk menggalakkan sektor kewangan yang kukuh, progresif dan inklusif seperti yang terkandung dalam Akta Bank Negara Malaysia 2009 terus memperkukuh fokus strategik Bank dalam melaksanakan dasar rangkuman kewangan. Sehingga kini, 92% daripada jumlah orang dewasa di negara ini mempunyai akaun simpanan formal[1] dan terdapat sekurang-kurangnya satu pusat akses kewangan[2] di kesemua 144 daerah di Malaysia. Malaysia juga berada pada kedudukan yang membanggakan dalam beberapa penarafan rangkuman kewangan antarabangsa[3].

Sebagai salah satu inisiatif utama di bawah Pelan Sektor Kewangan 2011-2020, pengenalan perbankan ejen oleh Bank pada tahun 2012 akan terus menyumbang kepada agenda rangkuman kewangan dengan meningkatkan akses kepada perkhidmatan kewangan yang berkualiti pada kos yang berpatutan, terutamanya di kawasan yang kurang mendapat perkhidmatan kewangan dan di kawasan pedalaman. Perbankan ejen ialah penyediaan perkhidmatan perbankan kepada pelanggan oleh institusi kewangan berlesen menerusi ejen pihak ketiga seperti saluran dagang runcit dan pejabat pos. Dengan pengurangan kos penyediaan perkhidmatan perbankan yang ketara dan juga memudahkan orang perseorangan untuk mendapatkan khidmat perbankan dalam persekitaran yang biasa buat mereka, saluran perbankan ejen boleh membantu menghubungkan kepentingan komersial dengan rangkuman kewangan, khasnya bagi akaun bernilai rendah yang banyak bilangannya. Gambar Rajah 1 menunjukkan transaksi deposit dan pengeluaran melalui ejen bank dalam masa nyata.

Gambar Rajah 1

Transaksi Deposit dan Pengeluaran Masa Nyata melalui Ejen Bank

Nota: Bagi transaksi deposit dan pengeluaran, ejen bank dan pelanggan perlu mempunyai akaun dengan institusi kewangan berkenaan

Rangka Kerja Pengawalseliaan Perbankan Ejen

Perbankan ejen di Malaysia beroperasi di bawah rangka kerja pengawalseliaan yang menggalakkan ejen bersikap profesional serta memastikan keselamatan dan integriti transaksi perbankan ejen terpelihara.

[1] Kaji Selidik Rangkuman Kewangan dari Segi Permintaan, Bank Negara Malaysia, 2011.
[2] Pusat akses kewangan ialah saluran untuk perkhidmatan kewangan asas seperti simpanan dan pengeluaran wang yang meliputi cawangan, unit bergerak dan ejen institusi kewangan.
[3] Menduduki tempat pertama sejak tahun 2008 bagi penarafan 'Mendapatkan Kredit' (Doing Business Report, World Bank, 2008-2012). Tempat kelapan daripada 144 negara bagi 'Kemudahan Akses kepada Pinjaman' (The Global Competitiveness Report, World Economic Forum, 2012).

Perkara utama dalam rangka kerja ini ialah tanggungjawab institusi kewangan untuk memberi kuasa dan mengawasi ejen bank mereka dengan sewajarnya serta menyediakan maklumat yang mencukupi kepada pelanggan tentang cara untuk melindungi transaksi kewangan mereka yang dibuat melalui ejen bank. Perkara-perkara ini dinyatakan dalam Garis Panduan Perbankan Ejen yang dikeluarkan oleh Bank pada tahun 2012 yang diringkaskan dalam Jadual 1.

Jadual 1

Ciri-ciri Utama Garis Panduan Perbankan Ejen

Proses pelantikan dan pemantauan ejen	• Hanya entiti bukan bank yang ditubuhkan secara sah dan mempunyai premis perniagaan tetap boleh dilantik sebagai ejen secara kontrak. • Ejen perlu mempunyai kedudukan kewangan yang kukuh serta pengetahuan dan kompetensi untuk mengendalikan perkhidmatan perbankan bagi pihak institusi kewangan. • Institusi kewangan perlu mewujudkan mekanisme urusan pengawasan untuk memantau amalan ejen dan memastikan risiko yang berkaitan dengannya dapat diuruskan dengan berkesan.
Penyediaan perkhidmatan perbankan asas	• Ejen boleh menerima deposit, membuat pengeluaran wang, memindahkan dana serta menyediakan kemudahan pembayaran bil dan pembayaran balik pembiayaan. • Pembukaan akaun bank, perkhidmatan penukaran wang dan penilaian permohonan pembiayaan hanya boleh dikendalikan oleh institusi kewangan sahaja bagi memastikan keperluan berkaitan 'kenali pelanggan anda', kesesuaian pelanggan dan pembiayaan bertanggungjawab dipatuhi.
Perlindungan untuk memastikan transaksi yang selamat	• Transaksi dilakukan dalam masa nyata di premis perniagaan ejen. • Institusi kewangan perlu mempunyai infrastruktur yang teguh untuk menyokong kemudahan perbankan ejen, termasuk sistem yang mempunyai sekurang-kurangnya dua faktor pengesahan untuk transaksi perbankan ejen.
Kesedaran dan perlindungan pengguna	• Maklumat terperinci tentang ejen berdaftar perlu disiarkan dan dikemas kini dalam laman sesawang institusi kewangan. • Institusi kewangan perlu melaksanakan langkah-langkah untuk memastikan pelanggan dimaklumkan mengenai hak dan tanggungjawab mereka dengan secukupnya, termasuk mekanisme pengesahan ejen, mekanisme penyelesaian pertikaian dan pembelaan serta usaha mendidik pelanggan mengenai perbankan ejen. • Logo perbankan ejen kebangsaan (Gambar Rajah 2) perlu dipaparkan dengan jelas bersama-sama logo institusi kewangan di premis perniagaan ejen untuk memudahkan pelanggan mengenal pasti ejen berdaftar.

Gambar Rajah 2:
Logo Perbankan Ejen Kebangsaan

Impak Perbankan Ejen

Inisiatif perbankan ejen telah menghasilkan pencapaian yang menggalakkan. Tiga institusi kewangan, iaitu Malayan Banking Berhad, RHB Bank Berhad dan Bank Simpanan Nasional mempunyai rangkaian ejen sebanyak 4,120 ejen pada akhir Disember 2012, termasuk pejabat pos, stesen minyak, saluran dagang runcit dan ejen telekomunikasi (Rajah 1). Bank Simpanan Nasional telah mengumumkan rancangannya untuk memperluas rangkaian perbankan ejen mereka kepada 5,000 ejen di kawasan luar bandar di seluruh negara menjelang tahun 2014.

Rajah 1

Perbankan Ejen mengikut Jenis Ejen

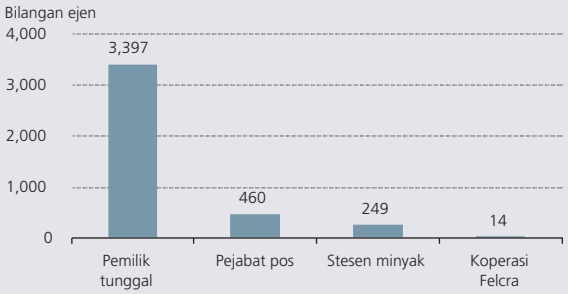

Gambar Rajah 3

Akses kepada Perkhidmatan Kewangan Asas

Sebelum perbankan ejen diperkenalkan

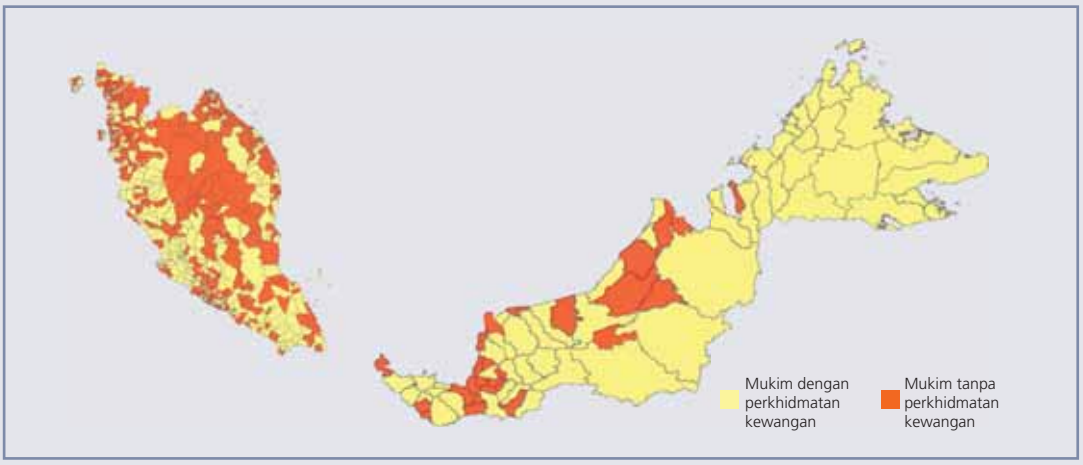

Selepas perbankan ejen diperkenalkan

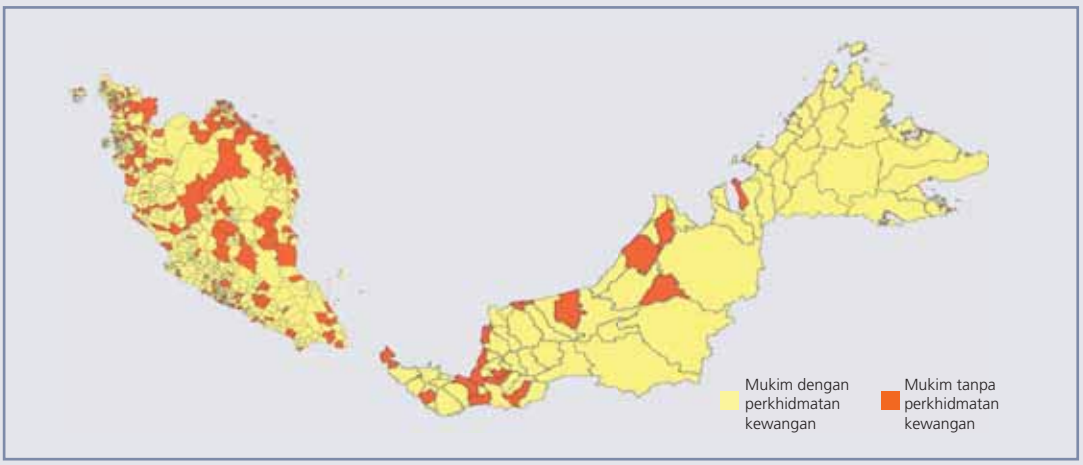

Sejak pelaksanaan perbankan ejen pada tahun 2012, usaha pemetaan geografi oleh Bank mendapati bahawa 75% daripada 837 mukim dengan penduduk lebih daripada 2,000 orang mempunyai sekurang-kurangnya satu pusat akses kewangan. Ini merupakan peningkatan ketara daripada hanya 46% pada tahun 2011 (Gambar Rajah 3). Jumlah ini dijangka meningkat kepada 90% menjelang akhir tahun 2014. Jumlah transaksi melalui ejen bank sejak pengenalan perbankan ejen adalah lebih daripada tiga juta dengan nilainya melebihi RM446 juta. Institusi kewangan melaporkan bahawa saluran perbankan ejen berjaya menjimatkan kos sebanyak lebih daripada 80% berbanding dengan kos membuka cawangan. Pihak ejen bank pula mendapat manfaat dari segi bilangan pelanggan yang bertambah ke premis perniagaan mereka.

jumlah skor 1, dengan skor 1 mencerminkan rangkuman sepenuhnya. Hasil daripada ukuran komponen Indeks menunjukkan bahawa walaupun rakyat Malaysia pada umumnya menggunakan perkhidmatan kewangan secara bertanggungjawab dan berpuas hati dengan produk dan perkhidmatan yang disediakan, namun masih terdapat lagi skop yang besar untuk menambah baik tahap boleh akses yang mudah kepada perkhidmatan kewangan dan seterusnya, kadar penerimaan produk dan perkhidmatan kewangan. Ukuran komposit Indeks akan terus diperincikan dengan penambahbaikan berterusan terhadap pengumpulan data yang akan meningkatkan nilai maklumat Indeks ini bagi menyokong keutamaan strategik dan dasar Bank dalam bidang rangkuman kewangan.

Dua inisiatif yang dilaksanakan pada tahun 2012 untuk menambah baik akses dan dijangka memberikan kesan yang ketara terhadap peluasan jangkauan perkhidmatan kewangan ialah pelaksanaan saluran perbankan ejen dan MyMobile, iaitu platform perbankan dan pembayaran mudah alih Malaysia. Maklumat lanjut mengenai saluran perbankan ejen dan platform MyMobile masing-masing terdapat dalam rencana 'Perbankan Ejen: Memajukan Agenda Rangkuman Kewangan Malaysia', dan dalam Bab 5.

Bank juga akan mengeluarkan cadangan untuk terus menambah baik Rangka Kerja Perkhidmatan Perbankan Asas untuk perundingan dengan pihak awam. Mula diperkenalkan pada tahun 2005, Rangka Kerja ini mewajibkan institusi perbankan dan IKP untuk menawarkan akaun simpanan dan akaun semasa yang asas kepada semua rakyat Malaysia pada kos yang minimum atau tidak melibatkan sebarang kos. Sejak lima tahun kebelakangan ini, permintaan terhadap akaun simpanan dan akaun semasa asas telah stabil, masing-masing pada kira-kira 15% dan 10% daripada jumlah akaun simpanan dan jumlah akaun semasa. Kajian semula terhadap Rangka Kerja ini bermatlamat untuk memastikan ia terus memenuhi keperluan perbankan am untuk pelanggan runcit, yang merangkumi penyediaan untuk peningkatan penggunaan saluran pembayaran elektronik yang lebih cekap. Penambahbaikan yang dicadangkan meliputi urus niaga pembayaran kad debit tanpa had dan secara percuma dengan akaun deposit asas, dan meluaskan akses kepada semua individu yang bermastautin di Malaysia, termasuk orang asing yang mempunyai pengenalan dan dokumen yang sah bagi menggalakkan penggunaan saluran pembayaran yang formal untuk pengiriman wang ke luar negeri.

Bank Simpanan Nasional, dalam peranannya sebagai institusi kewangan yang khusus dan mempunyai mandat khas untuk menggalakkan rangkuman kewangan, telah memudahkan akses yang lebih luas kepada pembiayaan untuk kumpulan sasaran di bawah beberapa skim yang diperkenalkan pada tahun 2012. Ini termasuk perkhidmatan kewangan yang disediakan kepada 1,145 orang pemilik teksi dan kereta sewa untuk mendapatkan pembiayaan sebanyak RM58.8 juta bagi membeli kenderaan sejak bulan Januari 2012. Lebih daripada 8,000 individu yang berpendapatan rendah juga menerima pembiayaan berjumlah RM38.8 juta menerusi Skim Amanah Rakyat 1Malaysia untuk membeli saham Amanah Saham 1Malaysia bagi meningkatkan kedudukan kewangan mereka.

Bank telah diberikan penghormatan untuk menjadi tuan rumah bersama untuk Forum Dasar Global tahunan Persatuan bagi Rangkuman Kewangan (Alliance for Financial Inclusion, AFI) di Sasana Kijang pada bulan September 2013. Forum ini menjadi arena untuk wakil peringkat tinggi ahli AFI yang terdiri daripada bank pusat dan kementerian kewangan, selain pihak berkepentingan lain untuk berkongsi pengetahuan dan pengalaman untuk bekerjasama bagi memajukan agenda rangkuman kewangan. Rangkaian AFI bermatlamat untuk mempercepat penerapan penyelesaian dasar rangkuman kewangan yang inovatif, dengan matlamat utamanya untuk menjadikan perkhidmatan kewangan lebih mudah diakses oleh 2.5 bilion penduduk yang tidak mempunyai akses kepada sistem kewangan formal. Model pembelajaran rangkaian rakan-ke-rakan global AFI membantu ahli institusi AFI berkongsi pengetahuan serta mengenal pasti dan melaksanakan penyelesaian dasar berasaskan bukti yang berkesan di negara asal mereka.

MEMPERKUKUH KESALINGHUBUNGAN KEWANGAN SERANTAU DAN ANTARABANGSA

Kesalinghubungan Malaysia dengan ekonomi serantau dan antarabangsa semakin erat sejak beberapa tahun kebelakangan ini. Pada tahun

2012, kumpulan perbankan domestik telah memperluas kehadiran mereka di rantau ini, dengan enam daripada lapan kumpulan perbankan domestik menjalankan operasi luar negeri di 21 buah negara, berbanding 19 negara sebelum ini. Jumlah aset kumpulan perbankan domestik di luar negeri meningkat sebanyak 19% kepada RM313.8 bilion pada tahun 2012 (2011: RM264.7 bilion), mencakupi 19.2% daripada jumlah aset kumpulan perbankan ini (2011: 19%). Ini seterusnya mendorong sumbangan operasi luar negeri yang lebih tinggi kepada pendapatan operasi kumpulan yang meningkat daripada RM10.3 bilion kepada RM12.8 bilion pada tahun 2012. Kehadiran kumpulan perbankan domestik yang semakin ketara di luar negeri disokong oleh pengawasan yang lebih ketat oleh Bank dan kerjasama erat dengan pihak berkuasa penyeliaan negara-negara tersebut untuk menggalakkan aktiviti penyeliaan dan penilaian yang lebih berkesan terhadap kumpulan secara menyeluruh merentas sempadan.

Negara anggota ASEAN kini berada pada peringkat akhir pelancaran rangka kerja integrasi sektor perbankan yang akan menyokong peranan lebih dinamik dan lebih bermakna bagi bank-bank ASEAN yang berkelayakan dalam memacu integrasi kewangan serantau

Usaha untuk mengukuhkan integrasi kewangan antara Pertubuhan Negara-negara Asia Tenggara (Association of Southeast Asian Nations, ASEAN) terus meningkat di bawah Perjanjian Rangka Kerja ASEAN mengenai Perkhidmatan (ASEAN Framework Agreement on Services). Susulan pengiktirafan Rangka Kerja Integrasi Kewangan ASEAN (ASEAN Financial Integration Framework) pada tahun 2011, negara anggota ASEAN kini berada pada peringkat akhir pelancaran rangka kerja integrasi sektor perbankan yang akan menyokong peranan lebih dinamik dan lebih bermakna bagi bank-bank ASEAN yang berkelayakan dalam memacu integrasi kewangan serantau. Rangka Kerja ini menyediakan satu mekanisme yang membolehkan bank-bank ASEAN yang diuruskan dengan baik dan berupaya untuk berkembang dan beroperasi di rantau ini dengan sokongan usaha sama dan kerjasama pengawalseliaan merentas sempadan antara negara asal dengan negara tuan rumah yang diperkukuh bagi memudahkan perkongsian maklumat dan penyeliaan bank-bank ASEAN secara berkesan. Memandangkan tahap pembangunan sektor kewangan di negara anggota ASEAN yang berbeza-beza, Rangka Kerja ini memberikan fleksibiliti kepada negara anggota untuk mengambil bahagian berdasarkan penilaian manfaat bersama kepada negara-negara tersebut dan keupayaan sektor kewangan dan rangka kerja pengawalseliaan untuk menguruskan peserta baharu. Teras kepada usaha ini ialah kewujudan prasyarat penting untuk menyokong proses integrasi, termasuk wujudnya infrastruktur dan rangka kerja pengawalseliaan yang diperlukan bagi memastikan bahawa kestabilan kewangan serantau terus terpelihara dalam persekitaran yang lebih liberal. Proses integrasi ini juga akan dilengkapi dengan inisiatif pembinaan kapasiti untuk menyokong ketersediaan negara-negara untuk mengambil bahagian dalam Rangka Kerja ini.

Kerjasama serantau dalam pengurusan krisis terus dipertingkat dengan perjanjian negara-negara anggota ASEAN+3 (merangkumi semua anggota ASEAN, Republik Rakyat China, Jepun dan Korea Selatan) untuk mengukuhkan Perjanjian Multilateralisasi Inisiatif Chiang Mai (Chiang Mai Initiative Multilateralisation, CMIM) bagi merangkumi kemudahan pencegahan krisis. Pengukuhan ini membolehkan negara-negara peserta menggunakan kemudahan CMIM sekiranya berlaku tekanan ke atas imbangan pembayaran atau kedudukan mudah tunai jangka pendek mereka, seterusnya membolehkan tindak balas lebih awal terhadap cabaran yang boleh menimbulkan risiko kepada kestabilan kewangan. Sebelum pengukuhan terhadap kemudahan tersebut, ia hanya tersedia apabila negara-negara itu menghadapi kejutan imbangan pembayaran atau mudah tunai jangka pendek. Jumlah kemudahan CMIM juga telah ditambah daripada USD120 bilion kepada USD240 bilion pada bulan Mei 2012, menandakan komitmen rantau ini terhadap pengukuhan rangka kerja serantau bagi pengurusan krisis untuk memelihara kestabilan kewangan di rantau ini. Sementara itu,

kerja-kerja diteruskan untuk mengukuhkan protokol komunikasi dan pengaturan institusi sedia ada bagi pengurusan dan penyelesaian krisis dalam Mesyuarat Eksekutif Bank-bank Pusat Asia Timur dan Pasifik (Executives' Meeting of East Asia-Pacific Central Banks, EMEAP). Sebahagian penting inisiatif ini termasuk meneliti kekangan alat dasar semasa bagi mengurus krisis merentas sempadan dan membuat penambahbaikan atau mewujudkan instrumen baharu yang wajar untuk menyokong tindak balas serantau terhadap krisis.

Pembangunan pengawalseliaan global menentukan hala tuju penting terhadap sektor kewangan domestik. Penilaian sektor kewangan Malaysia adalah berdasarkan piawaian yang ditetapkan oleh badan penetapan piawaian antarabangsa. Piawaian tersebut diterima pakai di lebih daripada 140 buah negara, termasuk negara-negara asal institusi kewangan yang beroperasi di Malaysia serta negara-negara institusi kewangan Malaysia beroperasi. Manfaat yang besar akan dapat diraih daripada operasi merentas sempadan yang lancar dan penyeliaan institusi kewangan merentas sempadan yang berkesan sekiranya piawaian pengawalseliaan domestik dan antarabangsa dapat diselaraskan dengan rapat. Atas sebab-sebab ini, Bank terus menyumbang secara aktif kepada forum serantau dan antarabangsa yang menumpukan pada perkembangan pengawalseliaan kewangan untuk memastikan supaya kepentingan Malaysia khasnya, dan negara sedang pesat membangun di rantau ini amnya, diberikan pertimbangan sewajarnya dalam proses membuat keputusan pada peringkat antarabangsa. Bank merupakan pengerusi bersama Lembaga Kestabilan Kewangan (Financial Stability Board, FSB) bagi Kumpulan Perundingan Serantau untuk Asia (Regional Consultative Group for Asia), iaitu salah satu daripada enam kumpulan perundingan serantau yang ditubuhkan oleh FSB pada tahun 2011, untuk membincangkan kelemahan yang menjejaskan sistem kewangan global, dan inisiatif semasa dan yang dicadangkan untuk menggalakkan kestabilan kewangan antarabangsa. Ia turut menyokong pelaksanaan inisiatif dasar dan piawaian pengawalseliaan global dalam rantau ini dengan mengkaji isu-isu yang berkaitan dengan rantau ini amnya dan pasaran sedang pesat membangun khususnya, serta mengemukakan isu-isu penting kepada FSB. Kumpulan ini bermesyuarat sebanyak dua kali pada tahun 2012, dan pada mesyuarat kedua telah bersetuju untuk membentuk dua kumpulan kerja bagi mengkaji dengan lebih terperinci aktiviti perbankan bayangan (shadow banking) di rantau ini dan kesan rangka kerja dasar bagi institusi kewangan yang penting dari segi sistemik terhadap sektor kewangan Asia. Di samping itu, Bank juga bertindak sebagai penyelaras serantau bagi inisiatif latihan di bawah Persatuan Antarabangsa Penyelia Insurans (International Association of Insurance Supervisors) yang menyokong pelaksanaan inisiatif latihan dan pendidikan yang disasarkan untuk memperkukuh kapasiti penyeliaan dan meningkatkan kerjasama dalam kalangan penyelia insurans di rantau ini.

Pengaturan infrastruktur yang penting untuk menyokong integrasi kewangan serantau juga telah dilaksanakan dengan pelancaran platform rintis bagi pelaburan merentas sempadan dan penyelesaian sekuriti hutang. Usaha sama oleh Bank, Pihak Berkuasa Monetari Hong Kong serta Euroclear Bank menandakan pencapaian penting ke arah pasaran bon yang bersatu di rantau ini, dengan membolehkan pelabur dan pengantara pasaran mengakses pasaran bon di Malaysia dan Hong Kong dengan lebih cekap dan berkesan. Usaha ini seterusnya menyumbang kepada pengukuhan pasaran bon Asia. Di samping itu, untuk menyokong pembangunan pasaran bon yang berfungsi dengan baik di rantau ini, negara-negara anggota ASEAN+3 bersetuju untuk menerima pakai Pelan Hala Tuju Baharu+ (New Roadmap+) berdasarkan Inisiatif Pasaran Bon Asia (Asian Bond Markets Initiative), yang merangkumi strategi penting seperti penubuhan pengantara penyelesaian serantau, pembangunan pasaran bon kerajaan dan pengenalan program jaminan.

Susulan integrasi ekonomi dan kewangan yang semakin mendalam di rantau ini, Bank selanjutnya mengukuhkan hubungan dua halanya dengan bank-bank pusat lain untuk menggalakkan pertumbuhan dan pembangunan yang saling memperkuat dan terkait. Perjanjian swap mata wang dua hala antara Bank dengan People's Bank of China diperbaharui untuk tempoh tiga tahun lagi seiring dengan pertumbuhan berterusan dalam hubungan perdagangan dan pelaburan Malaysia dengan Republik Rakyat China sejak beberapa tahun lalu. Dana swap RMB/MYR turut meningkat daripada RM40 bilion (bersamaan RMB80 bilion) kepada RM90 bilion (bersamaan RMB180 bilion) untuk memudahkan penyelesaian perdagangan dan pelaburan yang lebih besar

dalam renminbi. Bank turut menandatangani memorandum persefahaman dengan Bank Pusat Republik Turki, seterusnya melakar laluan buat kedua-dua buah negara menjalin kerjasama strategik dalam pembangunan sektor perkhidmatan kewangan dan mengukuhkan hubungan ekonomi dan kewangan menerusi perdagangan dan pelaburan dua hala.

PENGANTARABANGSAAN KEWANGAN ISLAM: MENGEMBANGKAN PASARAN KEWANGAN ISLAM ANTARABANGSA

Sektor perbankan Islam meneruskan trajektori pertumbuhannya dengan mencatat pertumbuhan dua angka sebanyak 13.8% dalam jumlah aset, mencakupi 23.8% daripada jumlah aset dalam keseluruhan sistem perbankan (termasuk IKP). Dengan peralihan sistem kewangan Islam Malaysia kepada sistem yang lebih berorientasi antarabangsa, jumlah perniagaan mata wang asing termasuk yang dijalankan oleh Bank-bank Islam Antarabangsa (International Islamic Banks) dan Unit Perniagaan Mata Wang Antarabangsa (International Currency Business Units) telah meningkat sejak beberapa tahun ini (Rajah 2.5). Kini terdapat 16 institusi perbankan Islam di Malaysia yang beroperasi sebagai subsidiari berasingan dan 10 operasi perbankan Islam yang dijalankan melalui jendela Islam pada akhir tahun 2012. Dalam sektor takaful, jumlah aset dana takaful meningkat sebanyak 12.4% kepada RM19 bilion, sementara caruman takaful

Rajah 2.5

Aset, Pembiayaan dan Deposit Mata Wang Asing Islam bagi Bank Islam Antarabangsa dan Unit Perniagaan Mata Wang Antarabangsa

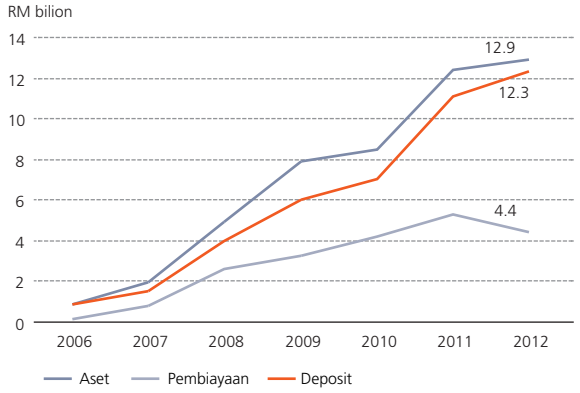

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 2.6

Jumlah Sukuk dalam Denominasi Dolar AS Terkumpul Global Tahun 2012

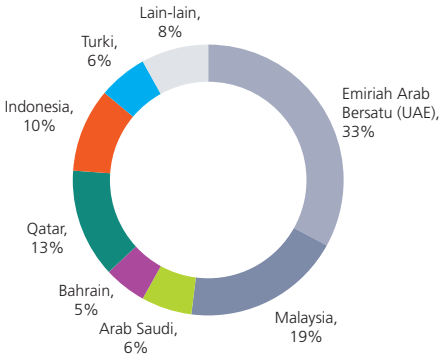

Sumber: Bloomberg

mencakupi 13.6% daripada jumlah premium dan caruman dalam industri insurans dan takaful. Meskipun menghadapi persekitaran global yang mencabar, terbitan sukuk di Malaysia kekal kukuh dengan beberapa terbitan sukuk berbilang mata wang yang penting oleh syarikat multinasional, korporat dan agensi multilateral. Hasilnya, Malaysia terus menjadi peserta utama dalam pasaran sukuk global dengan sukuk yang diterbitkan di Malaysia mencakupi 74% daripada jumlah terbitan sukuk global (2011: 71.6%). Malaysia juga kekal sebagai pemilik salah sebuah pasaran sukuk yang didenominasikan dalam dolar AS yang terbesar pada peringkat global (Rajah 2.6).

Perkembangan pada tahun 2012 mengukuhkan lagi asas dan pengaturan institusi bagi pertumbuhan kewangan Islam yang teratur di Malaysia, sambil menyokong pengantarabangsaan kewangan Islam.

Dalam langkah untuk mengukuhkan elemen yang menyokong tadbir urus dan pematuhan Syariah sepenuhnya, IFSA yang turut memodenkan dan mengukuhkan dengan ketara rangka kerja pengawalan dan penyeliaan untuk institusi kewangan Islam, memperkenalkan asas penting bagi evolusi rangka kerja pengawalan berasaskan kontrak untuk sektor kewangan Islam. Usaha ini dihuraikan dalam rencana 'Rangka Kerja Pengawalseliaan Berasaskan Kontrak bagi Kewangan Islam'.

Memandangkan kadar pengantarabangsaan kewangan Islam mencapai momentum yang

lebih pesat, kebolehkuatkuasaan kontrak komersial kewangan Islam yang dijalankan merentas sempadan menjadi semakin penting. Oleh itu, peranan Pusat Timbang Tara Serantau Kuala Lumpur (Kuala Lumpur Regional Centre for Arbitration, KLRCA) untuk menimbang tara pertikaian kewangan Islam telah diperkukuh dengan pembentukan 'Peraturan Timbang Tara-i' (i-Arbitration Rules) yang mentadbir pertikaian domestik dan antarabangsa dalam kewangan Islam. Peraturan ini yang menerima pakai Peraturan Timbang Tara Suruhanjaya Bangsa-bangsa Bersatu mengenai Undang-undang Perdagangan Antarabangsa (United Nations Commission on International Trade Law Arbitration Rules) memberikan sokongan kepada KLRCA sebagai pusat timbang tara bagi penyelesaian pertikaian dalam urus niaga komersial Islam pada peringkat antarabangsa. Selain timbang tara, panduan juga disediakan berhubung dengan penggunaan prinsip Syariah untuk prosiding mahkamah.

Perkembangan pada tahun 2012 mengukuhkan lagi asas dan pengaturan institusi bagi pertumbuhan kewangan Islam yang teratur di Malaysia, sambil menyokong pengantarabangsaan kewangan Islam

Pasaran kewangan Islam yang dalam dan cair terus berkembang di Malaysia. Pada tahun 2012, inovasi dalam pasaran sukuk menghasilkan beberapa terbitan penting yang telah mengembangkan lagi kepelbagaian struktur, saiz dan tempoh matang sukuk. Ini termasuklah sukuk berbilang tempoh matang berjumlah RM500 juta menggunakan struktur *wakalah bil istithmar*, terbitan sukuk berterusan yang pertama di Malaysia berjumlah RM2.5 bilion dan terbitan *murabahah* sukuk bertaraf yang terbesar bernilai RM5 bilion berdasarkan pengaturan *tawarruq*. Sukuk dengan saiz program RM30.6 bilion dan tempoh matang daripada lima hingga 27 tahun telah diterbitkan untuk membiayai salah satu inisiatif penswastaan terbesar Malaysia. Kerajaan juga menerbitkan Sukuk Perumahan Kerajaan berjumlah RM4.5 bilion untuk membiayai semula pinjaman perumahan sedia ada yang diberikan kepada penjawat awam dan untuk membiayai pinjaman perumahan Kerajaan yang baharu. Pada tahun 2012, Bank memberikan status 'Emas', iaitu gelaran Malaysia untuk sukuk didenominasikan dalam mata wang asing yang berasal dari Malaysia, kepada tiga terbitan sukuk berbilang mata wang oleh sesebuah agensi multilateral dan syarikat di Malaysia. Pelancaran Indeks Sukuk Korporat Bloomberg-AIBIM-Bursa Malaysia (Bloomberg-AIBIM-Bursa Malaysia Corporate Sukuk Index) pada bulan September 2012 menandakan satu lagi kemajuan penting dalam pembangunan pasaran kewangan Islam domestik, sekaligus menyediakan penanda aras penting bagi para pelabur bon Islam didenominasikan dalam ringgit untuk menjejak dan mengukur prestasi sukuk korporat di Malaysia.

Dengan dimensi antarabangsa kewangan Islam semakin berkembang, ia menjadi komponen yang semakin penting bagi sistem kewangan global dan institusi kewangan Islam juga memperluas kehadiran mereka di persada antarabangsa. Terdapat keperluan kritikal untuk merangsang pembangunan instrumen mudah tunai berkualiti tinggi berlandaskan Syariah untuk memudahkan pengurusan mudah tunai merentas sempadan yang lebih berkesan dan cekap. Untuk memenuhi keperluan ini, usaha sama oleh 10 bank pusat dan Kumpulan Pembangunan Islam (Islamic Development Group) telah menubuhkan Perbadanan Pengurusan Likuiditi Islam Antarabangsa (International Islamic Liquidity Management Corporation, IILM) di Kuala Lumpur pada tahun 2010 dengan mandat untuk menerbitkan sukuk mudah tunai berkualiti tinggi dengan tujuan memudahkan pengurusan mudah tunai berlandaskan Syariah. IILM sedang memuktamadkan penarafan program sukuk jangka pendeknya untuk memudahkan terbitan pertamanya.

Untuk menyokong pembangunan tenaga mahir bagi sistem kewangan Islam, Pusat Antarabangsa bagi Pendidikan dalam Kewangan Islam (International Centre for Education in Islamic Finance, INCEIF), yang ditubuhkan pada tahun 2005, terus membina reputasi globalnya yang kukuh sebagai penyedia pendidikan profesional dan lanjutan dalam kewangan Islam untuk membangunkan dan melahirkan tenaga mahir berkaliber tinggi bagi memenuhi keperluan

Rangka Kerja Pengawalseliaan Berasaskan Kontrak bagi Kewangan Islam

Kewangan Islam memperoleh nilainya menerusi penggunaan pelbagai kontrak Syariah dalam urus niaga kewangan dengan menawarkan profil risiko dan pulangan yang berbeza. Kepatuhan yang tinggi oleh institusi kewangan Islam terhadap prinsip Syariah di bawah kontrak yang tersendiri ini telah memelihara kewibawaan dan kesahihan urus niaga kewangan Islam. Rencana ini memaparkan inisiatif utama di Malaysia bagi membina rangka kerja pengawalseliaan berasaskan kontrak yang menyeluruh bagi kewangan Islam.

Pembinaan Asas Undang-Undang yang Kukuh

Asas bagi tadbir urus dan pematuhan Syariah sepenuhnya bagi sektor kewangan Islam terus diperkukuh dengan pelulusan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam (Islamic Financial Services Act, IFSA) 2013 pada bulan Disember 2012. Akta ini menyediakan premis undang-undang bagi rangka kerja pengawalseliaan kewangan Islam yang menyeluruh di Malaysia yang menggambarkan ciri-ciri khusus pelbagai jenis kontrak kewangan Syariah, dan menyokong keberkesanan penggunaan kontrak kewangan Islam yang berkesan dalam penawaran produk dan perkhidmatan kewangan Islam - daripada pemeteraian kontrak hinggalah kepada pembubaran institusi kewangan Islam yang gagal (Gambar Rajah 1). Pelulusan Akta ini adalah suatu langkah ke hadapan yang penting dalam menjajarkan prinsip undang-undang dan pengawalseliaan seiring dengan tuntutan Syariah selain boleh berperanan sebagai penanda aras yang berguna bagi pengembangan rangka kerja pengawalseliaan yang lebih menyeluruh pada peringkat global bagi membina keyakinan yang lebih kukuh terhadap undang-undang dan pengendalian operasi kewangan Islam.

Gambar Rajah 1

Rangka Kerja Pengawalseliaan Berasaskan Kontrak

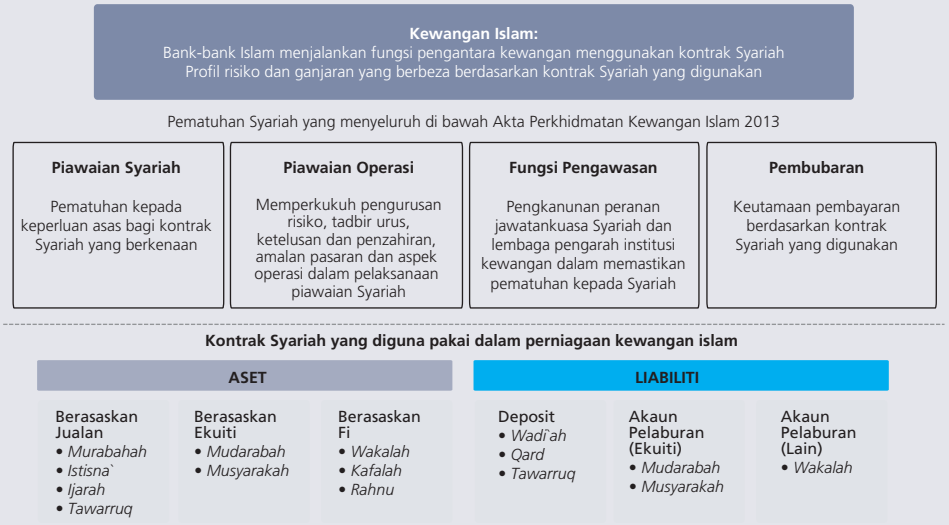

Bagi mencapai penjajaran yang lebih kukuh terhadap prinsip Syariah, tiga elemen dalam perundangan baharu tersebut perlu diberi perhatian:

- **Akta tersebut mentakrifkan dengan jelas skop aset dan liabiliti perniagaan perbankan Islam berdasarkan ciri-ciri kontrak yang mendasarinya.** Dari segi liabiliti, penggunaan kontrak Syariah yang memberi jaminan prinsipal seperti *qard, wadi`ah* dan *tawarruq* dalam pengambilan deposit dibezakan dengan jelas daripada kontrak Syariah yang tidak memberi jaminan prinsipal bagi tujuan pelaburan seperti *mudarabah* dan *wakalah*. Dari segi aset, skop

aktiviti pembiayaan turut memperjelas ciri-ciri khusus kontrak kewangan Islam yang meliputi kontrak pembiayaan ekuiti dan perkongsian seperti *musyarakah mutanaqisah*, kontrak pembiayaan berasaskan sewaan seperti *ijarah muntahia bittamleek*, dan aktiviti berasaskan yuran di bawah kontrak *wakalah*.

- **Peruntukan yang mentadbir urus perniagaan takaful mempertegas sifat kontrak Syariah yang mendasari rangka kerja operasi takaful.** Perundangan baharu ini memberi kesan undang-undang kepada pengasingan pemilikan dana antara peserta takaful dengan pemegang saham pengendali takaful mengikut tuntutan Syariah. Perkara ini diperkukuh melalui keperluan pengawalseliaan yang menekankan hubungan fidusiari antara pengendali takaful dengan peserta takaful seperti yang ditetapkan dalam kontrak *mudarabah* atau *wakalah* yang digunakan dalam perniagaan takaful, iaitu dana takaful hendaklah diuruskan bagi pihak dan untuk kepentingan peserta takaful.

- **Perundangan tersebut menyediakan rangka kerja undang-undang bagi pembubaran institusi kewangan Islam sejajar dengan elemen khusus kontrak kewangan Islam yang berkaitan (Gambar Rajah 2).** Aset yang diuruskan oleh bank-bank Islam bagi pihak pelabur dilindungi secara sah daripada aset bank-bank Islam berikutan larangan percampuran keuntungan dan kerugian antara akaun pelaburan dengan dana lain. Pengasingan yang serupa juga terpakai untuk jendela Islam dalam bank perdagangan dan bank pelaburan berlesen, iaitu aset dan dana operasi perbankan Islam diasingkan daripada perniagaan perbankan konvensional. Jika berlaku pembubaran sesebuah institusi kewangan Islam, bayaran kepada pendeposit perbankan Islam akan diberi keutamaan selaras dengan sifat kontrak jaminan yang digunakan dalam produk deposit perbankan Islam. Begitu juga bagi perniagaan takaful, aset dana takaful dan dana pemegang saham diasingkan dan digunakan untuk memenuhi liabiliti masing-masing jika berlaku pembubaran pengendali takaful. Obligasi ini berbeza tahap keutamaannya kerana ia tertakluk kepada kontrak khusus yang mendasari model perniagaan takaful.

Mengukuhkan Rangka Kerja Pengawalseliaan

Perundangan tersebut juga mengandungi peruntukan yang membolehkan Bank menetapkan keperluan pengawalseliaan untuk mendokong dan memastikan ia sejajar dengan rangka kerja operasi berasaskan kontrak Syariah. Dalam hal ini, Bank boleh menetapkan piawaian Syariah bagi kontrak perbankan Islam yang utama setelah berunding dengan Majlis Penasihat Syariah Bank. Piawaian ini bertujuan untuk mentakrifkan ciri penting prinsip asas Syariah yang diterima pakai oleh institusi kewangan Islam, di samping meningkatkan kepastian dan keyakinan orang ramai terhadap urus niaga kewangan Islam. Bank mengeluarkan Piawaian Syariah *Mudarabah* pada bulan Oktober 2012, manakala piawaian Syariah *murabahah, musyarakah, ijarah, wadi`ah* dan *istisna`* dijangka menyusul pada tahun 2013 dan 2014.

Bagi menyokong pelaksanaan piawaian Syariah yang berkesan dan memastikan pematuhan oleh institusi kewangan Islam, Bank juga mengeluarkan panduan atau piawaian pengendalian operasi berkaitan hal-hal Syariah. Panduan dan piawaian pengendalian operasi tersebut mengambil kira prinsip amalan yang utuh selain untuk memenuhi jangkaan Bank bagi pengurusan risiko, tadbir urus, penzahiran maklumat serta olahan perundangan dan perakaunan yang sesuai dan berkesan bagi kontrak utama kewangan Islam untuk memastikan pematuhan kepada Syariah di bawah kontrak kewangan Islam yang pelbagai. Sejak beberapa tahun lalu, jangkaan Bank terhadap lembaga pengarah dan pihak pengurusan institusi kewangan Islam dan jawatankuasa Syariahnya dalam memastikan pematuhan kepada Syariah sepenuhnya telah meningkat secara progresif, seiring dengan peningkatan kepentingan perniagaan kewangan Islam pada peringkat institusi, kumpulan dan keseluruhan sistem. Pada tahun 2012, Garis Panduan Pelaporan Kewangan untuk Institusi Perbankan Islam telah disemak dalam usaha untuk menambah baik kualiti maklumat untuk para pengguna penyata kewangan bagi menzahirkan profil risiko dan pulangan yang berbeza serta ciri-ciri yang dikaitkan dengan pelbagai kontrak kewangan Islam. Penambahbaikan selanjutnya terhadap panduan

Gambar Rajah 2

Keutamaan Pembayaran Berdasarkan Kontrak Syariah

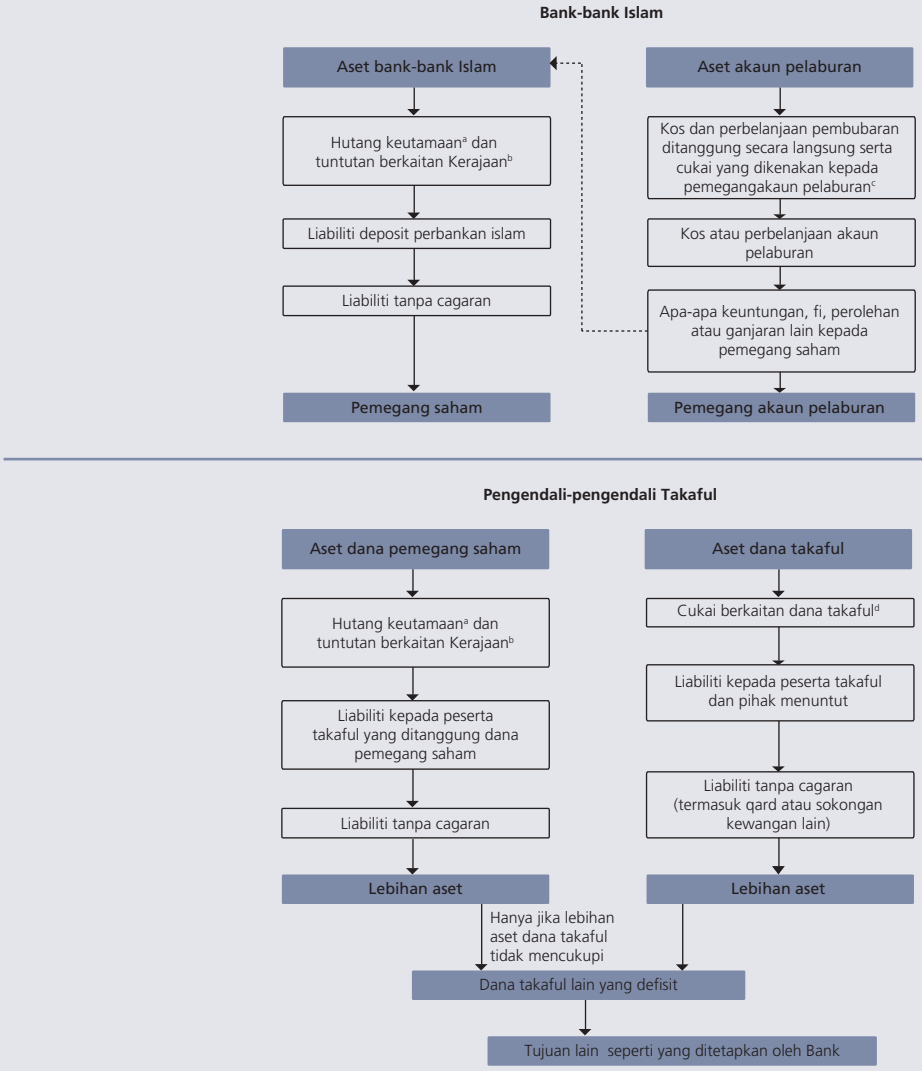

[a] Seksyen 292(1) Akta Syarikat 1965
[b] Seksyen 10 Akta Prosiding Kerajaan 1956
[c] Seksyen 292(1) (a) & (f) Akta Syarikat 1965
[d] Seksyen 292(1) (f) Akta Syarikat 1965

dan piawaian yang sedia ada akan terus dilaksanakan di bawah rancangan kerja tiga tahun untuk terus memperkukuh rangka kerja pengawalseliaan bagi penggunaan kontrak Syariah.

Bank mempunyai kuasa yang luas di bawah undang-undang untuk menangani isu ketidakpatuhan kepada piawaian Syariah dan pengendalian operasi. Ini termasuk keupayaan untuk mengarahkan tindakan pembetulan segera melalui campur tangan penyeliaan, selain rangka kerja penalti menyeluruh sebagai langkah pencegahan yang berwibawa.

Membina Infrastruktur Bersepadu pada Peringkat Kebangsaan

Malaysia telah membangunkan infrastruktur dan rangka kerja undang-undang yang menyeluruh untuk mendokong penguatkuasaan kontrak Syariah yang berkesan, menjangkaui undang-undang

dan peraturan perkhidmatan kewangan. Pada tahun 2010, Jawatankuasa Pengharmonian Undang-undang ditubuhkan dengan mandat untuk menyemak secara objektif undang-undang berkaitan yang lain, mencadang perubahan yang sesuai untuk mendapatkan pengiktirafan undang-undang terhadap ciri-ciri kontrak Syariah, serta memperkukuh kepastian undang-undang bagi urus niaga kewangan berlandaskan prinsip Syariah. Fokus semasa Jawatankuasa ini melalui kerjasamanya dengan pihak berkepentingan yang berkaitan adalah untuk merangka mekanisme berkesan untuk mengiktiraf kepentingan bermanfaat yang terhasil daripada kontrak pembiayaan seperti *ijarah* dan *musyarakah mutanaqisah* dalam Kanun Tanah Negara 1965 bagi melindungi kepentingan pihak-pihak yang berkontrak yang terlibat dalam pembiayaan secara Islam. Kepastian perundangan turut diperkasa menerusi pengiktirafan dari segi undang-undang terhadap peranan Majlis Penasihat Syariah Bank Negara Malaysia sebagai pusat rujukan bagi mahkamah dan penimbang tara bagi isu Syariah yang berkaitan dengan perniagaan kewangan Islam. Perkembangan ini penting untuk memastikan penggunaan prinsip kontrak Syariah yang tekal dalam urus niaga kewangan Islam.

Dari perspektif percukaian, prinsip percukaian neutral yang ditadbir oleh Jawatankuasa Keneutralan Cukai memastikan struktur kos urus niaga bagi penggunaan kontrak Syariah dalam kewangan Islam tidak melebihi kos urus niaga kewangan konvensional yang menjana kesan ekonomi yang sama lantas mengekalkan olahan percukaian yang setara.

industri kewangan Islam. INCEIF telah berjaya menarik lebih daripada 2,000 penuntut sejak penubuhannya, termasuk lebih daripada 1,800 penuntut yang mengikuti kursus kelayakan Profesional Kewangan Islam Berkanun dan 300 penuntut mengikuti pengajian Sarjana dan PhD dalam kewangan Islam. Para pelajar yang datangnya dari 78 negara membawa perspektif dan dimensi yang pelbagai ke dalam proses pembelajaran untuk penuntut INCEIF. Pada tahun 2012, INCEIF telah memulakan program Kelas Sarjana Eksekutif (Executive Master Class) buat julung kalinya, yang bertujuan untuk membangunkan pemimpin dalam industri kewangan Islam. Program ini telah menarik lebih daripada 300 peserta tempatan dan antarabangsa dari 36 negara sejak pelancarannya pada bulan September.

Untuk terus memperluas jangkauan global dan sumbangannya kepada kepelbagaian kumpulan tenaga mahir global untuk kewangan Islam, INCEIF juga telah memeterai pengaturan usaha sama yang baharu dengan rakan kongsi antarabangsanya, termasuk Bank Dunia, Perbadanan Islam bagi Pembangunan Sektor Swasta (bahagian sektor swasta Kumpulan Bank Pembangunan Islam) dan *Centre Africain D'Etude Superieure en Gestion* (institut latihan Bank Pusat bagi Negara-negara Afrika Barat). INCEIF turut bekerjasama dengan BNP Paribas Malaysia Berhad untuk menubuhkan Pusat Pengurusan Kekayaan Islam BNP Paribas-INCEIF di Malaysia yang merupakan pusat penyelidikan dan pembangunan khusus yang bertujuan menjadi pemangkin inovasi dalam pengurusan kekayaan Islam. Pada masa ini, Pusat ini menjalankan penyelidikan gunaan dengan pengkhususan dalam bidang pengurusan kekayaan Islam yang memberi tumpuan pada penyelesaian kewangan inovatif untuk memenuhi keperluan pelaburan yang lebih canggih dalam kalangan penduduk yang semakin mewah, khususnya di Asia dan Timur Tengah.

Dalam bidang penyelidikan gunaan Syariah dan kewangan Islam, Akademi Penyelidikan Syariah Antarabangsa bagi Kewangan Islam (International Shariah Research Academy for Islamic Finance, ISRA) terus melibatkan diri dan menyokong secara aktif badan-badan Islam antarabangsa, termasuk Akademi Fiqh Islam Antarabangsa (International Islamic Fiqh Academy), Lembaga Perkhidmatan Kewangan Islam (Islamic Financial Services Board) dan Pasaran Kewangan Islam Antarabangsa (International Islamic Financial Market) untuk menggalakkan inovasi yang lebih luas dalam produk Islam yang mematuhi prinsip Islam dan disokong oleh struktur tadbir urus dan pengurusan risiko yang sesuai. Kebanyakan penglibatan ini bertujuan untuk menggalakkan amalan dan peraturan yang lebih tekal bagi mengurangkan perbezaan dalam piawaian dan interpretasi Syariah, dalam usaha mencapai keseragaman yang lebih sekata merentas negara. ISRA telah melancarkan Portal Repositori Ilmu Kewangan Islam (Islamic Financial Knowledge Repository Portal, i-Fikr) pada tahun 2012 sebagai pangkalan data menyeluruh bagi penghakiman dan fatwa, keperluan perundangan dan pengawalseliaan, rencana, buku dan kompendium mengenai kewangan Islam. Dijangkakan bahawa i-Fikr berupaya menggalakkan kefahaman yang lebih mendalam mengenai prinsip kewangan Islam dalam kalangan pengamal industri, penggubal dasar, penyelidik dan ahli akademik.

PEMBANGUNAN TENAGA MAHIR DALAM SEKTOR KEWANGAN

Inisiatif pembangunan modal insan terus memberi tumpuan pada usaha menarik, membangunkan dan mengekalkan tenaga mahir untuk membina dan mengekalkan tenaga kerja berkualiti tinggi dan cekap, yang penting dalam pembangunan sektor kewangan yang dinamik dan berdaya saing. Usaha-usaha yang bertujuan untuk menangani isu berkaitan bekalan tenaga mahir dari tahap kemasukan hingga peringkat kepimpinan secara holistik telah memainkan peranan penting dalam mengurangkan jurang tenaga mahir dalam industri kewangan.

Sejak Program Meningkatkan Tenaga Mahir Sektor Kewangan (Financial Sector Talent Enrichment Programme, FSTEP) diwujudkan oleh Bank pada tahun 2007, ia telah menjadi inisiatif yang diterajui industri yang telah menghasilkan lebih daripada 1,240 individu berkaliber tinggi dan bersedia diambil bekerja oleh industri. FSTEP terus menghasilkan rekod cemerlang bagi individu yang menyertai FSTEP dan seterusnya diserap dengan segera ke dalam alam pekerjaan. Sejak tahun 2011, hampir 100% daripada graduan telah diambil bekerja dalam industri perkhidmatan kewangan dengan sebahagian kecil daripada graduan diserap masuk oleh sektor-sektor lain. Peningkatan terus dibuat pada reka bentuk dan program pembelajaran untuk memastikan program kekal berkesan dan relevan. Kini, FSTEP menyediakan program pendedahan kepada industri kewangan

dan kecekapan profesional yang diperlukan di tempat kerja kepada graduan yang ingin mencari kerja dalam industri perkhidmatan kewangan. Peningkatan selanjutnya terus dilaksanakan pada program dengan memanfaatkan usaha sama strategik dengan badan-badan domestik dan antarabangsa seperti CPA Australia Ltd, Institut Insurans Malaysia (Malaysian Insurance Institute, MII) dan Institut Insurans Berkanun (Chartered Insurance Institute), untuk membuka peluang pembelajaran yang saling memanfaatkan para peserta. Berkuat kuasa pada bulan Mei 2013, FSTEP akan memperluas programnya kepada peserta asing yang bekerja dalam subsidiari dan syarikat sekutu bagi institusi kewangan milik Malaysia yang beroperasi di rantau Asia Tenggara. Langkah ini akan menyediakan peluang pembelajaran merentas budaya dan menyokong keperluan tenaga mahir institusi kewangan Malaysia yang mengembangkan perniagaan di rantau ini.

Pusat Kepimpinan dan Tadbir Urus Iclif (Iclif Leadership and Governance Centre) terus mengembangkan kapasiti dan keupayaannya, seterusnya mengukuhkan tenaga pengajarnya untuk menyokong objektif membangunkan pemimpin bertaraf dunia untuk menerajui institusi kewangan. Pada tahun 2012, sebanyak 2,802 penuntut telah mengikuti program yang ditawarkan, termasuk pengarah institusi kewangan yang mengikuti program Pendidikan Pengarah Institusi Kewangan (Financial Institutions Directors' Education, FIDE). Iclif juga telah menyumbang kepada pembangunan pemimpin ke arah memudahkan proses transformasi ekonomi Malaysia dengan memperluas jangkauannya melangkaui sektor kewangan dan menyediakan latihan kepada institusi bukan kewangan dan syarikat multinasional. Dengan kejayaan pada peringkat domestik yang menggalakkan, Iclif telah meneroka ke pasaran baharu seperti Indonesia, Arab Saudi dan Mesir. Sebagai sebahagian daripada kepimpinan berwawasannya dalam bidang kepimpinan dan tadbir urus, Iclif telah memulakan penyelidikan dalamannya yang pertama mengenai pembangunan 'Indeks Kepimpinan Asia', yang bertujuan menjadi penanda aras bagi negara-negara menilai kualiti pemimpin eksekutif tertinggi mereka. Satu sampel yang meliputi 18 negara di seluruh rantau Asia telah dipilih untuk menyertai penyelidikan ini. Hasil penyelidikan yang dijangka diterbitkan pada tahun 2013 akan memberi input berharga kepada pembangunan dan reka bentuk program pada masa hadapan. Pada tahun 2012, Iclif telah memasukkan 'Program Kepimpinan Perniagaan' yang disediakan melalui usaha sama dengan Ross School of Business, Universiti Michigan, ke dalam senarai program pengajian yang ditawarkannya. Program ini meliputi kemahiran kritikal dan mengurangkan jurang pengetahuan yang relevan kepada eksekutif yang sedang melangkah ke peringkat kepimpinan mereka untuk membolehkan mereka memimpin organisasi dengan berkesan.

Pada bulan Mei 2012, Institut Kewangan Asia (Asian Institute of Finance, AIF) memulakan Program Pengurusan Kewangan Mikro yang direka untuk mempertingkat keberkesanan dan keupayaan penyedia kewangan mikro dalam menyokong perkhidmatan kewangan untuk perusahaan mikro. Program yang dibangunkan oleh

Tinjauan mengenai Prestasi Graduan FSTEP

Satu tinjauan bebas telah dijalankan oleh Jawatankuasa Pemandu FSTEP pada bulan Ogos 2012 untuk menilai prestasi graduan FSTEP. Kajian ini melibatkan tinjauan terhadap 104 graduan FSTEP (mewakili 36% daripada jumlah graduan bagi tiga ambilan antara tahun 2009 hingga 2012) yang meliputi aspek seperti sikap kerja secara am, kemahiran berbahasa Inggeris, pengetahuan teknikal, kemahiran dalam diri (soft skills), amalan perniagaan, kerja berpasukan, orientasi terhadap hasil kerja (result orientation) dan komunikasi, serta kepuasan majikan secara keseluruhan terhadap prestasi graduan FSTEP. Hasil daripada tinjauan ini menunjukkan bahawa:

- Prestasi graduan FSTEP nyata lebih baik berbanding graduan baharu lain dan memenuhi keperluan majikan;
- Majikan lebih cenderung memilih graduan FSTEP berbanding graduan baharu lain yang diambil bekerja secara langsung;
- FSTEP berkesan dalam menyediakan eksekutif peringkat kemasukan untuk kerjaya dalam industri perkhidmatan kewangan; dan
- Majikan sebulat suara berpuas hati dengan graduan FSTEP.

Pusat Rangkuman Kewangan AIF ini merapatkan jurang kemahiran yang penting bagi penyampaian penyelesaian kewangan mikro yang berkesan dan bertanggungjawab. Susulan inisiatif ini, satu lagi program utama yang menyediakan latihan pengurusan dan kepimpinan peringkat tinggi kepada eksekutif kanan di institusi kewangan mikro mula dikendalikan pada bulan Februari 2013. Pada tahun 2012, AIF juga telah melanjutkan program pengurusan strategi dan risiko operasinya, pengauditan serta tadbir urus yang sedia ada kepada institusi kewangan Islam. Untuk menyokong inisiatif baharu ini, AIF melancarkan 54 projek bina upaya berjumlah RM54 juta untuk mempertingkat kapasiti institusi latihan sekutunya yang terdiri daripada IBBM, Institut Perbankan dan Kewangan Islam Malaysia (Islamic Banking and Finance Institute Malaysia), MII dan Perbadanan Pembangunan Industri Sekuriti (Securities Industry Development Corporation).

Sebagai sebahagian daripada usaha untuk menyediakan insentif yang mantap terhadap pelaburan oleh institusi kewangan dalam latihan berkualiti tinggi bagi tenaga kerja mereka, selain untuk menetapkan piawaian yang jelas bagi menilai program latihan untuk ahli profesional perkhidmatan kewangan, bahagian jaminan kualiti dan akreditasi AIF telah diasingkan daripada AIF dan ditubuhkan sebagai entiti berasingan yang dinamakan Agensi Akreditasi Kewangan (Finance Accreditation Agency). Peranan utamanya adalah untuk menyediakan akreditasi bagi program pembelajaran dan kelayakan kepada industri perkhidmatan kewangan yang akan bertindak sebagai penanda kualiti program latihan perkhidmatan kewangan selain memudahkan pengiktirafan bersama terhadap pembelajaran dan pengalaman profesional dalam perkhidmatan kewangan.

Majlis Tenaga Mahir Sektor Kewangan akan ditubuhkan pada tahun 2013 untuk menyediakan khidmat nasihat dan hala tuju strategik bagi pembangunan tenaga mahir dalam sektor kewangan yang mengambil kira trend semasa dan akan datang

Menyedari akan pentingnya untuk mempunyai pendekatan yang holistik dan menyeluruh bagi pembangunan modal insan, Majlis Tenaga Mahir Sektor Kewangan akan ditubuhkan pada tahun 2013 untuk menyediakan khidmat nasihat dan hala tuju strategik bagi pembangunan tenaga mahir dalam sektor kewangan yang mengambil kira trend semasa dan akan datang. Majlis yang dipacu pihak industri ini akan menjalin kerjasama dengan pengawal selia, agensi Kerajaan, ahli akademik dan penyedia latihan. Fokus segera Majlis adalah untuk menyelia penentuan keperluan modal insan dan tenaga mahir dalam industri, di samping membangunkan strategi yang terselaras untuk memajukan pembangunan tenaga mahir dalam cara yang bersepadu.

Kemajuan Pelaksanaan Pelan Sektor Kewangan 2011-2020

Susulan pelancaran Pelan Sektor Kewangan pada bulan Disember 2011, Bank telah melaksanakan rangka kerja tadbir urus dalaman proses perancangan perniagaan Bank untuk memudahkan pemantauan dan pelaksanaan inisiatif Pelan Sektor Kewangan. Di bawah rangka kerja ini, inisiatif akan disemak secara berkala dari aspek keberkaitan dan keutamaannya, dengan mengambil kira kepentingannya kepada visi Pelan Sektor Kewangan, keupayaan pihak berkepentingan lain yang utama dalam menyokong pelaksanaan, serta kesan keadaan pasaran sedia ada terhadap hasil yang dikehendaki.

Pada tahun 2012, inisiatif di bawah Pelan Sektor Kewangan ini sebahagian besarnya tertumpu pada pengukuhan asas untuk pembangunan sektor kewangan selanjutnya. Sebanyak 76 inisiatif yang mencakupi 35% daripada jumlah inisiatif telah disempurnakan atau dilaksanakan secara berterusan. Daripada jumlah ini, tujuh inisiatif berikut telah disempurnakan:

- 2.2.1 (iii) : Meliberalisasikan penyertaan bukan pemastautin dalam pasaran derivatif kadar faedah tempatan dan menggalakkan penggunaan yang lebih meluas derivatif kadar faedah oleh peserta pasaran;

Rajah 2.7

Kemajuan Pelaksanaan Inisiatif Pelan Sektor Kewangan

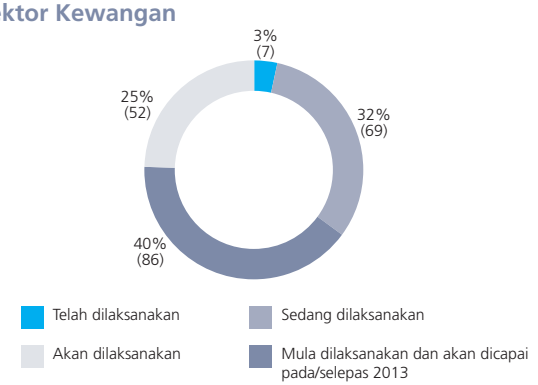

Sumber: Bank Negara Malaysia

- 2.2.5 (ii) : Membenarkan dana keinstitusian dan pelabur runcit untuk berdagang dalam mata wang asing tertakluk kepada perlindungan yang sewajarnya;
- 2.3.1 (i) : Membangunkan rangka kerja perbankan ejen yang menyeluruh bagi membolehkan jangkauan perkhidmatan kewangan pada kos yang lebih rendah;
- 2.3.2 (i) : Menggalakkan produk pembiayaan mikro yang fleksibel bagi membolehkan pengeluaran pembiayaan dengan cepat apabila diperlukan dan membuat prabayaran balik pembiayaan pada masa senang;
- 3.2.6 (i) : Mengiktiraf instrumen mata wang asing yang layak diterima sebagai aset cair dan digunakan sebagai cagaran untuk mendapatkan sokongan kecairan;
- 4.1.1 : Menggubal rangka kerja perundangan yang menyeluruh bagi sistem kewangan konvensional dan sistem kewangan Islam; dan
- 5.1.1 (vi) : Memudahkan penetapan had urus niaga yang lebih tinggi melalui saluran elektronik.

Sebanyak 69 inisiatif selebihnya sedang dilaksanakan secara berterusan dalam bidang-bidang berikut:

- Menggalakkan pengantaraan yang berkesan dan cekap dalam sektor kewangan termasuk menyokong pembangunan industri pencen swasta yang dinamik;
- Memperluas rangkaian produk dan penyertaan dalam pasaran pertukaran asing dan pasaran wang melalui pengenalan instrumen baharu, langkah-langkah pertukaran asing yang memudahkan dan platform perdagangan yang diperluas;
- Mengukuhkan pengaturan institusi bagi penawaran perkhidmatan kewangan secara berkesan dan berterusan kepada kumpulan yang kurang mendapat perkhidmatan kewangan;
- Menyokong inisiatif untuk memajukan integrasi kewangan serantau dan penyerantauan dan pengantarabangsaan institusi kewangan Malaysia yang layak; dan
- Membangunkan Malaysia sebagai pusat rujukan urus niaga kewangan Islam dan untuk mengembangkan Malaysia sebagai pasaran kewangan Islam antarabangsa.

Pelaksanaan 86 inisiatif lain telah pun dimulakan dan kini berada pada pelbagai peringkat pelaksanaan. Pada tahun 2013, fokus Bank tertumpu pada mempercepat perpindahan kepada pembayaran secara elektronik, termasuk mengkaji struktur penetapan harga bagi instrumen pembayaran. Untuk memastikan ketersediaan kumpulan tenaga mahir dalam jumlah yang besar dan berterusan bagi sektor kewangan, Majlis Tenaga Mahir Sektor Kewangan akan ditubuhkan untuk menyediakan khidmat nasihat dan hala tuju strategik inisiatif pembangunan tenaga mahir dalam sektor kewangan. Pada masa yang sama, usaha akan terus dijalankan untuk memperkukuh sistem yang mantap, telus dan bertanggungjawab bagi pengawalan dan penyeliaan yang berkesan. Langkah ini akan melibatkan peningkatan ketelusan kriteria kesesuaian untuk kepentingan mengawal yang signifikan dalam institusi kewangan serta pengukuhan pengawasan penyeliaan terhadap syarikat pemegangan kewangan.

2012

RANGKA KERJA PENGAWALAN DAN PENYELIAAN

99 Perkembangan Pengawalan dan Penilaian Penyeliaan

100 *Rencana: Rangka Kerja Undang-Undang untuk Kestabilan Kewangan*

111 Memelihara Integriti Sistem Kewangan

114 Keupayaan dan Kerjasama Penyeliaan

117 *Rencana: Penilaian Mengenai Pematuhan Malaysia Terhadap Prinsip Teras Basel untuk Penyeliaan Perbankan Berkesan*

122 *Rencana: Penilaian Mengenai Pematuhan Malaysia Terhadap Prinsip Teras Insurans IAIS*

Rangka kerja pengawalan dan penyeliaan di Malaysia kini berada pada kedudukan yang nyata lebih kukuh dengan penggubalan undang-undang perkhidmatan kewangan yang penting pada tahun 2012. Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 (Financial Services Act 2013, FSA) dan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 (Islamic Financial Services Act 2013, IFSA), bersama-sama dengan pindaan yang berkaitan dengan Akta Bank Negara Malaysia 2009, menyediakan asas baharu dan yang nyata lebih kukuh untuk membangunkan dan mengekalkan rangka kerja pengawalan dan penyeliaan yang berkesan, telus dan menyumbang kepada sistem kewangan yang cekap serta berdaya tahan untuk menghadapi tekanan pada masa hadapan. Maklumat lanjut mengenai rangka kerja undang-undang tersebut boleh didapati dalam rencana bertajuk 'Rangka Kerja Undang-undang untuk Kestabilan Kewangan'.

Sistem pengawalan dan penyeliaan Malaysia menerima ulasan yang positif daripada Tabung Kewangan Antarabangsa dan Bank Dunia di bawah Program Penilaian Sektor Kewangan

Bidang keutamaan pengawalseliaan Bank terus berpandukan fokus domestik dengan usaha berterusan untuk meningkatkan tahap dalam amalan tadbir urus dan pengurusan risiko agar sejajar dengan saiz dan kecanggihan aktiviti institusi kewangan yang semakin meningkat di dalam dan di luar Malaysia. Sebahagian besar usaha ini termasuklah pengukuhan dan pengemaskinian peraturan kehematan sejajar dengan reformasi pengawalseliaan antarabangsa, dan mengambil kira perkembangan sistem kewangan yang lebih maju di Malaysia dan peningkatan penyertaannya di rantau ini. Pada masa yang sama, dimensi pengawalan dan penyeliaan serantau dan antarabangsa kekal penting dalam usaha yang dilaksanakan Bank. Bank juga memainkan peranan yang aktif dalam inisiatif untuk membentuk piawaian pengawalseliaan antarabangsa, terutamanya dengan mengambil kira perspektif pasaran sedang pesat membangun dan dalam memperkukuh hubungan dengan penyelia negara asal institusi kewangan yang beroperasi di Malaysia dan penyelia tuan rumah di mana institusi kewangan Malaysia beroperasi.

Sistem pengawalan dan penyeliaan Malaysia menerima ulasan yang positif daripada Tabung Kewangan Antarabangsa (International Monetary Fund, IMF) dan Bank Dunia (World Bank) di bawah Program Penilaian Sektor Kewangan (Financial Sector Assessment Program, FSAP). Program ini melibatkan penilaian penuh terhadap rangka kerja pengawalan dan penyeliaan Bank bagi sektor perbankan dan insurans berdasarkan prinsip teras antarabangsa untuk sistem penyeliaan yang berkesan. Penilaian yang dibuat mengesahkan kekukuhan dan kualiti rangka kerja pengawalan dan penyeliaan di Malaysia, selain berperanan untuk mengesahkan hala tuju bidang keutamaan dan inisiatif semasa Bank untuk terus mengukuhkan sistem pengawalan dan penyeliaan. Ringkasan penilaian dan saranan yang dibuat oleh penilai FSAP bagi penyeliaan perbankan dan insurans masing-masing terkandung dalam rencana bertajuk 'Penilaian Mengenai Pematuhan Malaysia Terhadap Prinsip Teras Basel untuk Penyeliaan Perbankan Berkesan' dan 'Penilaian Mengenai Pematuhan Malaysia Terhadap Prinsip Teras Insurans IAIS'.

PERKEMBANGAN PENGAWALAN DAN PENILAIAN PENYELIAAN

Piawaian modal kawal selia dan mudah tunai
Satu langkah utama dalam pelaksanaan pakej reformasi pengawalseliaan global yang berkaitan dengan piawaian modal dan mudah tunai baharu di bawah Basel III di peringkat domestik telah dilaksanakan pada tahun 2012 dengan penerbitan peraturan oleh Bank pada bulan November 2012, yang akan meningkatkan **tahap dan kualiti modal kawal selia** yang perlu ada pada bank. Di bawah peraturan baharu ini, institusi perbankan dikehendaki mengekalkan modal berkualiti tinggi

Rangka Kerja Undang-Undang untuk Kestabilan Kewangan

Penggubalan Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 (Financial Services Act 2013, FSA) dan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 (Islamic Financial Services Act 2013, IFSA) yang diluluskan di Parlimen pada bulan Disember 2012, menandakan satu lagi pencapaian penting dalam pemodenan undang-undang sektor kewangan Malaysia. Undang-undang baharu ini merupakan kemuncak bagi usaha selama lebih enam tahun yang bermula serentak dengan kajian semula Akta Bank Negara Malaysia 1958, dan melibatkan kajian semula yang meluas terhadap undang-undang pengawalan dan penyeliaan sektor kewangan, dengan mengambil kira perubahan penting yang sedang berlaku dalam landskap kewangan domestik dan global. Semakan semula dan pemodenan undang-undang sektor kewangan di Malaysia ini memastikan undang-undang tersebut terus relevan dan berkesan dalam memelihara kestabilan kewangan dan menyokong pertumbuhan sistem kewangan Malaysia dan ekonomi benar.

Sepanjang dekad yang lalu, tumpuan dan pendekatan terhadap pengawalan dan penyeliaan sektor kewangan telah berkembang pesat, bukan sahaja di Malaysia malah pada peringkat antarabangsa. Memandangkan sistem kewangan kini menjadi lebih pelbagai, lebih canggih dan lebih berhubung kait, pengawalan kewangan juga telah berkembang seiringan, daripada yang bersifat peraturan terperinci dan berbentuk preskriptif kepada pendekatan berasaskan prinsip yang menggabungkan pertimbangan penyeliaan yang lebih rapi berserta prinsip amalan mantap tahap tinggi yang boleh digunakan pada institusi berdasarkan sifat, skala dan kompleksiti aktiviti mereka. Orientasi semula yang penting terhadap tumpuan penyeliaan kewangan juga telah dibuat untuk mengambil kira perkembangan dan risiko seluruh sistem, di samping tumpuan lazim terhadap setiap institusi kewangan. Ini telah melibatkan peluasan skop pengawasan untuk merangkumi penyeliaan kumpulan kewangan dan institusi kewangan bukan bank yang menjalankan aktiviti pengantaraan kewangan. Melangkaui pengawalan kehematan, aspek lain dalam pengawalan sektor kewangan seperti pengawalan amalan perniagaan yang menjurus kepada perlindungan pengguna dan rangkuman kewangan, juga semakin penting, didorong oleh perubahan demografi, kompleksiti produk kewangan yang semakin meningkat dan matlamat dasar awam untuk membasmi kemiskinan, memperbaiki kesamarataan dan meningkatkan pertumbuhan. Satu lagi ciri penting dalam pembangunan sistem kewangan Malaysia ialah kepentingan dan peranan kewangan Islam yang semakin meningkat. Perkembangan perundangan yang menyeluruh bagi kewangan Islam telah terus memperluas persempadanan pengawalan kewangan di Malaysia. Perkembangan ini telah memainkan peranan penting dalam membentuk statut-statut utama yang telah diperkenalkan sepanjang dekad yang lalu dan merupakan sebahagian daripada rangka kerja undang-undang untuk sektor kewangan, termasuk Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002 (Development Financial Institutions Act 2002, DFIA), Akta Sistem Pembayaran 2003 (Payment Systems Act 2003, PSA) dan Akta Perbadanan Insurans Deposit Malaysia 2011 (Malaysia Deposit Insurance Corporation Act 2011, MDICA). Penggubalan undang-undang perbankan pusat yang baharu pada 2009, Akta Bank Negara Malaysia 2009 (Central Bank of Malaysia Act 2009, CBA) serta FSA dan IFSA pada tahun 2013 memperlengkap siri pembaharuan perundangan yang menyeluruh.

Pada era pasca 9/11, usaha peringkat global untuk membanteras pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan menjadi lebih giat sebagai tindak balas kepada realiti politik baharu serta ekoran teknik dan kaedah pengubahan wang haram yang semakin canggih. Usaha memelihara integriti sistem kewangan dan mencegah penyalahgunaannya untuk tujuan jenayah dan keganasan menjadi agenda penting Kerajaan. Walaupun Malaysia telah pun mempunyai perundangan yang ketat untuk tujuan ini pada tahun 2001, skop institusi pelapor di bawah Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram dan Pencegahan Pembiayaan Keganasan 2001 (Anti-Money Laundering and Anti-Terrorism Financing Act 2001, AMLATFA) kini diperluas untuk meliputi institusi bukan kewangan bagi menangani risiko pengubahan wang haram dalam aktiviti di luar sektor kewangan dengan lebih berkesan. AMLATFA juga menyokong kerjasama yang lebih berkesan di antara Bank, institusi kewangan dan agensi penguatkuasa undang-undang dalam bidang pencegahan jenayah

dan keselamatan negara. Memandangkan sektor tertentu seperti sektor perkhidmatan pertukaran wang dan kiriman wang begitu mudah terdedah kepada aliran dana haram, Akta Perniagaan Perkhidmatan Wang 2011 (Money Services Business Act 2011, MSBA) dan rangka kerja pengawalan dan penyeliaan sokongan telah disediakan untuk memperkukuh pengawasan Bank ke atas sektor-sektor ini.

Secara bersama, pemodenan undang-undang sektor kewangan Malaysia bertujuan untuk terus menggalakkan daya tahan dan kecekapan sektor kewangan serta pertumbuhannya yang berterusan, mengukuhkan persekitaran pengawalan dan penyeliaan, menyediakan perlindungan yang lebih baik kepada pengguna dan memelihara tahap keyakinan yang tinggi terhadap sistem kewangan. Ini disokong oleh penambahbaikan pengaturan kerjasama dan penyelarasan antara agensi agar dapat menguruskan dengan lebih baik kesalinghubungan merentas industri dan sempadan negara yang semakin meningkat. Undang-undang sektor kewangan ini juga bertujuan untuk bergerak serentak dengan perubahan dalam landskap kewangan dengan cara yang akan membolehkan institusi kewangan memanfaatkan peluang baharu dan menangani cabaran masa hadapan dengan lebih baik, sambil memelihara keadaan kestabilan kewangan yang kukuh. Gambar Rajah 1 menunjukkan aspek-aspek utama sistem pengawalan dan penyeliaan yang kukuh di Malaysia yang disasarkan oleh statut-statut ini.

Gambar Rajah 1

Undang-undang Menyeluruh untuk Kestabilan Kewangan

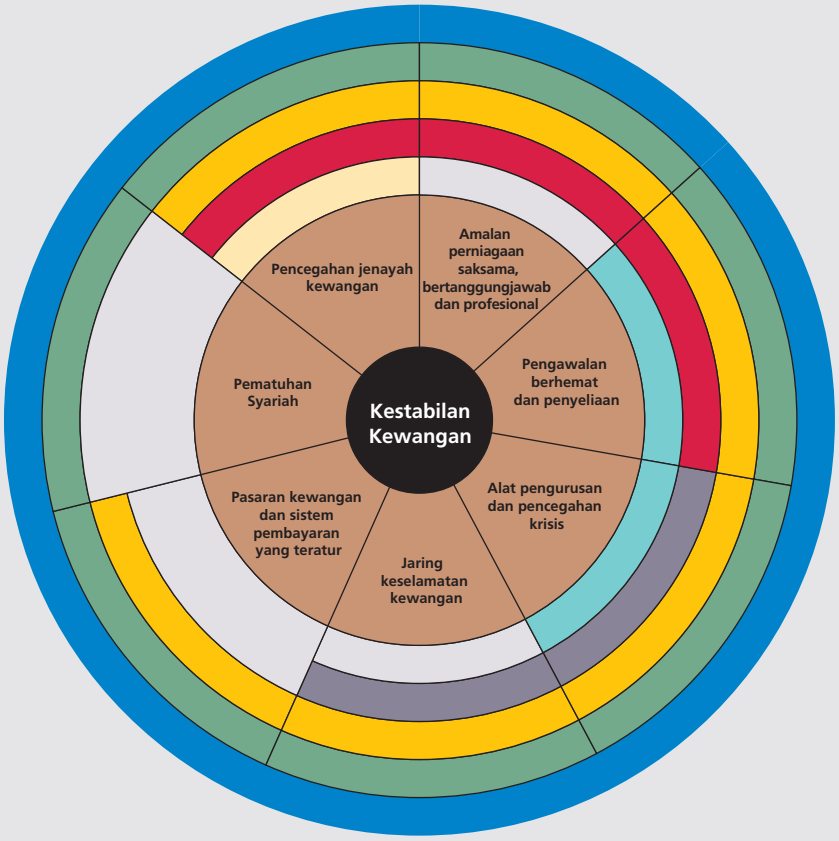

CBA Akta Bank Negara Malaysia 2009
IFSA Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013
FSA Akta Perkhidmatan Kewangan 2013
DFIA Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002
AMLATFA Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram dan Pencegahan Pembiayaan Keganasan 2001
MSBA Akta Perniagaan Perkhidmatan Wang 2011
MDICA Akta Perbadanan Insurans Deposit Malaysia 2011

Rencana ini seterusnya menerangkan mengenai perundangan utama yang menjadi sebahagian daripada rangka kerja undang-undang sektor kewangan di Malaysia, termasuk paparan perubahan perundangan utama yang diperkenalkan.

Akta Bank Negara Malaysia 2009

Kemuncak kepada perubahan-perubahan perundangan ini adalah penggubalan CBA yang berbetulan dengan ulang tahun Bank yang ke-50. CBA menggantikan Akta Bank Negara Malaysia 1958 susulan kajian semula yang menyeluruh selama dua tahun terhadap peranan, kuasa dan tanggungjawab bank pusat yang moden lantas memberi kejelasan berhubung dengan mandat Bank dalam menggalakkan kestabilan monetari dan kestabilan kewangan. Sehubungan dengan mandat kestabilan kewangannya, tanggungjawab statutori Bank dinyatakan dengan jelas dalam CBA, iaitu untuk mengawal dan menyelia institusi kewangan, menyediakan pengawasan terhadap pasaran wang dan pasaran pertukaran asing, menjalankan pengawasan ke atas sistem pembayaran dan membangunkan sistem kewangan yang kukuh, progresif dan merangkumi semua. Kesemua tanggungjawab tersebut merupakan asas kepada undang-undang pengawalseliaan yang ditadbir oleh Bank.

Dengan mengambil kira sektor kewangan domestik yang lebih maju dan matang serta cabaran yang timbul daripada persekitaran ekonomi dan kewangan yang lebih bersepadu dan bersifat global, CBA memperuntukkan Bank dengan kuasa dan instrumen kehematan makro yang lebih meluas untuk memelihara kestabilan kewangan. Ini termasuk kuasa yang lebih luas diberikan kepada Bank untuk mendapatkan maklumat bagi memantau risiko kepada kestabilan kewangan selain syarat dan kuasa yang diperkukuhkan untuk mengambil tindakan awal bagi mengelak dan mengurus krisis. Ia juga termasuk kuasa-kuasa khusus untuk mengambil langkah-langkah resolusi terhadap institusi kewangan yang penting dari segi sistemik yang tidak dikawal selia oleh Bank, apabila perlu, demi memelihara kestabilan kewangan negara. Selain itu, undang-undang ini membolehkan Bank membuat penyelarasan yang berkesan bersama-sama dengan pihak berkuasa pengawalseliaan lain merentas sektor dan sempadan, mencerminkan pertindanan yang lebih besar dalam produk dan perkhidmatan kewangan yang ditawarkan oleh institusi kewangan yang berlainan serta penyertaan institusi kewangan yang lebih meluas di seluruh dunia. Kuasa-kuasa yang diperkukuhkan ini dilengkapkan dengan rangka kerja yang lebih kukuh untuk tadbir urus, ketelusan dan kebertanggungjawaban terhadap mandat kestabilan kewangan. Ia juga termasuk penubuhan Jawatankuasa Eksekutif Kestabilan Kewangan untuk memperuntukkan pengawasan tambahan terhadap keputusan penting berhubung dengan kestabilan kewangan seperti penyediaan sokongan modal kepada institusi kewangan dan arahan untuk menghindarkan atau mengurangkan risiko kepada kestabilan kewangan terhadap entiti yang tidak dikawal selia oleh Bank.

Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 dan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013

FSA dan IFSA meneruskan asas-asas mandat kestabilan kewangan Bank dalam CBA dan memperuntukkan Bank dengan kuasa yang diperlukan untuk menjalankan peranan pengawalan dan penyeliaannya dengan berkesan. Akta-akta ini mencerminkan tumpuan lebih besar oleh Bank terhadap campur tangan awal untuk menangani masalah yang berbangkit dalam institusi kewangan, serta pendekatan yang lebih tertumpu pada risiko dan bersepadu dalam pengawalan dan penyeliaan institusi kewangan di bawah kawal selia Bank sebagai tindak balas kepada perubahan pantas yang sedang berlaku dalam sektor kewangan, termasuk kemunculan kumpulan kewangan yang menawarkan produk dan perkhidmatan kewangan yang lebih pelbagai. FSA dan IFSA masing-masing telah menggabungkan enam statut yang sedia ada, iaitu Akta Bank dan Institusi-Institusi Kewangan 1989, Akta Insurans 1996, PSA dan Akta Kawalan Pertukaran Wang 1953 (Exchange Control Act 1953, ECA), serta Akta Bank Islam 1983 dan Akta Takaful 1984. Undang-undang baharu ini menyediakan rangka kerja undang-undang yang lebih utuh dan bersepadu yang menyediakan cara

olahan yang tekal dan menyeluruh terhadap risiko yang sama lantas mengurangkan kemungkinan berlakunya arbitraj dan jurang pengawalseliaan, dan dengan nyata memudahkan proses kajian semula dan pengemaskinian pada masa hadapan. Ciri-ciri utama undang-undang baharu ini termasuk:

- Ketelusan dan kebertanggungjawaban Bank yang lebih tinggi dalam melaksanakan matlamat utamanya untuk memelihara kestabilan kewangan;

- Tahap pengawalan dan penyeliaan yang dibezakan (differentiated) terhadap institusi dan pasaran di bawah kawal selia Bank, setara dengan jenis aktiviti dan tahap risiko institusi dan pasaran tersebut kepada sistem kewangan keseluruhannya;

- Kriteria penilaian yang telus untuk memberi kebenaran kepada institusi untuk menjalankan perniagaan kewangan yang dikawal selia, dan untuk kesesuaian pemegang syer;

- Peruntukan baharu bagi pengawasan terhadap syarikat pemegangan kewangan dan entiti yang tidak dikawal selia bagi mengambil kira risiko sistemik yang mungkin timbul daripada interaksi antara institusi, aktiviti dan pasaran yang dikawal selia dengan yang tidak dikawal selia;

- Kehendak amalan perniagaan dan perlindungan pengguna yang lebih tinggi untuk meningkatkan keyakinan pengguna terhadap perkhidmatan dan produk kewangan;

- Peruntukan khusus untuk menyokong peranan Bank dalam pengawasan pasaran wang dan pasaran pertukaran asing melalui kerjasama dengan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia, yang mana relevan;

- Peruntukan yang lebih kukuh bagi penguatkuasaan dan campur tangan penyeliaan yang berkesan, termasuk membolehkan Bank untuk mengeluarkan arahan pematuhan atau menerima aku janji yang boleh dikuatkuasakan mengikut undang-undang yang menghendaki institusi kewangan untuk mengambil langkah tertentu bagi menangani risiko yang telah dikenal pasti, dan penalti yang lebih tinggi untuk menjadi instrumen pencegah yang berwibawa. Undang-undang ini juga memperuntukkan kepada Bank *locus standi* untuk memulakan tindakan sivil di mahkamah terhadap institusi kewangan; serta

- Fokus yang jelas mengenai pematuhan dan tadbir urus Syariah dalam sektor kewangan Islam. Secara khususnya, IFSA menyediakan rangka kerja undang-undang yang menyeluruh yang patuh Syariah dalam semua aspek pengawalan dan penyeliaan, daripada pelesenan hinggalah pembubaran sesebuah institusi.

Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002

Enam institusi kewangan pembangunan (IKP) adalah dikawal dan diselia oleh Bank menurut DFIA bagi memastikan mandat pembangunan IKP boleh dilaksanakan secara mampan dari segi kewangan, sambil menyumbang kepada kestabilan keseluruhan sistem kewangan. DFIA menyokong pengawalan dan penyeliaan IKP yang berkesan untuk memastikan pengurusan kewangan IKP yang mantap selain mengukuhkan kebertanggungjawaban mereka dalam melaksanakan peranan-peranan yang dimandatkan. Ini seterusnya akan menyumbang kepada pembangunan sektor kewangan yang kukuh, progresif dan inklusif di Malaysia. Sebagai sebahagian daripada program yang sedang dilaksanakan Bank untuk mengkaji semula dan mengemaskinikan rangka kerja undang-undang sektor kewangan secara kerap, cadangan pindaan terhadap DFIA sedang dibuat untuk terus meningkatkan rangka kerja pengawalan dan penyeliaan bagi IKP. Cadangan akan tertumpu pada pembaharuan untuk terus meningkatkan amalan tadbir urus IKP, mengukuhkan mandat mereka untuk mengisi ruang kekurangan dalam sistem kewangan, dan menggalakkan peningkatan kecekapan dalam pengendalian operasi.

Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram dan Pencegahan Pembiayaan Keganasan 2001

AMLATFA, yang sebelum ini dikenali sebagai Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram 2001 (Anti-Money Laundering Act 2001, AMLA), menyediakan rangka kerja undang-undang untuk mencegah pengubahan wang daripada hasil jenayah lantas memelihara integriti dan keyakinan terhadap sistem kewangan. Di bawah AMLA, Bank dilantik untuk menjalankan fungsi pihak berkuasa berwibawa, termasuk tanggungjawab memastikan pelaksanaan kewajipan melapor oleh institusi pelapor, dan pengumpulan serta perkongsian maklumat risikan kewangan. Pada tahun 2003, Kerajaan Malaysia membuat pindaan kepada lima undang-undang yang berbeza, termasuk AMLA, untuk membolehkan penyertaan dalam Konvensyen Antarabangsa bagi Penumpasan Pembiayaan Keganasan (International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism). Dengan berkuatkuasanya Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram (Pindaan) 2003 pada 6 Mac 2007, AMLA telah diubah namanya dan diperluaskan untuk memperuntukkan rangka kerja yang menyeluruh bagi langkah pencegahan kesalahan pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan, serta rampasan harta pengganas dan harta yang terlibat dalam pengubahan wang haram.

Akta Perniagaan Perkhidmatan Wang 2011

AMLATFA juga dilengkapkan oleh MSBA yang bertujuan untuk memodenkan dan meningkatkan status perniagaan pengurupan dan kiriman wang supaya menjadi industri yang lebih dinamik, berdaya saing dan profesional, sambil mengukuhkan perlindungan terhadap ancaman pengubahan wang haram, pembiayaan keganasan dan aktiviti haram yang lain. MSBA mula berkuat kuasa pada 1 Disember 2011 berikutan penggabungan Akta Pengurupan Wang 1998 dan beberapa bahagian daripada PSA dan ECA. Pengurup wang berlesen, penyedia perkhidmatan kiriman wang serta penyedia mata wang borong yang diluluskan kini dikawal selia di bawah satu undang-undang. Di bawah MSBA, keupayaan pengawasan Bank serta kuasa pemeriksaan dan penyiasatan terus ditingkatkan. Pada masa yang sama, kuasa penguatkuasaan yang lebih besar, meliputi penalti pentadbiran dan tindakan sivil, telah meningkatkan lagi keupayaan Bank untuk menangani dengan lebih berkesan kelemahan dalam industri yang boleh menimbulkan risiko penyalahgunaan untuk tujuan pengubahan wang haram dan jenayah kewangan.

Akta Perbadanan Insurans Deposit Malaysia 2011

Akta Perbadanan Insurans Deposit Malaysia 2005 mewujudkan sistem insurans deposit di Malaysia untuk melindungi deposit yang disimpan di institusi perbankan perdagangan dan perbankan Islam berlesen. Undang-undang ini juga memperuntukkan penubuhan Perbadanan Insurans Deposit Malaysia (PIDM) untuk mentadbir sistem insurans deposit, menyediakan insentif yang kukuh untuk pengurusan risiko yang mantap menerusi premium insurans deposit yang dibezakan, dan bertindak sebagai agensi penyelesaian. Pada tahun 2011, undang-undang ini digantikan dengan MDICA. Perubahan utama yang dibuat untuk menyediakan jaring keselamatan kewangan yang lebih luas juga meliputi sistem perlindungan manfaat takaful dan insurans serta kuasa kepada Menteri untuk memperluas liputan insurans atau perlindungan melangkaui skop perlindungan biasa bagi deposit dan manfaat insurans dan takaful untuk memelihara kestabilan sistem kewangan. Perundangan ini melengkapkan undang-undang pengawalseliaan Bank dalam menggalakkan pengurusan risiko yang mantap dalam institusi kewangan dan mengekalkan keyakinan orang ramai terhadap sistem kewangan, khususnya semasa berlakunya tekanan kewangan.

yang berupaya menyerap kerugian, terutamanya Ekuiti Biasa Kumpulan 1 (Common Equity Tier 1, CET1), yang terdiri daripada modal berbayar, keuntungan terkumpul dan rizab terzahir pada paras 7% daripada aset wajaran risiko institusi perbankan berbanding dengan paras 2% sebelum ini. Keperluan baharu ini dilaksanakan secara berperingkat-peringkat mulai bulan Januari 2013 sehingga Disember 2018, sejajar dengan garis masa pelaksanaan yang ditetapkan pada peringkat global.

Meskipun peraturan-peraturan tersebut pada umumnya adalah sejajar dengan parameter Basel III, Bank telah mengambil pendekatan yang lebih berhemat dalam beberapa bidang. Bank berpendapat bahawa pendekatan ini wajar setelah mengambil kira keadaan pasaran domestik dan hasrat untuk memelihara keutuhan dan kualiti penampan modal, terutamanya ketika berlakunya tekanan. Bidang utama tersebut ialah: (i) memerlukan pelaburan yang besar dalam instrumen modal syarikat insurans, pengendali takaful dan entiti kewangan lain ditolak sepenuhnya daripada CET1 untuk menangani isu leveraj (hutang) berganda secara lebih berkesan dan menyediakan daya tahan lebih kukuh terhadap risiko penularan dalam kumpulan kewangan; (ii) mengehadkan perakuan perolehan nilai saksama instrumen kewangan yang belum direalisasi memandangkan terdapat ketidakpastian dalam penilaian sesetengah instrumen, khususnya instrumen yang tidak didagangkan secara aktif ataupun semasa pasaran bagi instrumen sedemikian tidak begitu cair; (iii) mengukuhkan keperluan menyerap kerugian bagi instrumen modal Kumpulan 1 Tambahan (Additional Tier 1) dan Kumpulan 2 (Tier 2); dan (iv) memerlukan instrumen modal yang diterbitkan oleh bank Islam distrukturkan mengikut cara yang mematuhi prinsip Syariah berdasarkan kontrak yang digunakan.

Satu isu yang dibangkitkan oleh pihak industri ialah kemungkinan terbentuknya herotan kompetitif ekoran daripada pelaksanaan piawaian Basel III yang tidak sekata dalam sistem kewangan antarabangsa, sama ada dari segi masa pelaksanaannya mahu pun perinciannya. Berhubung dengan isu ini, Bank telah membuat pertimbangan teliti terhadap kedudukan permulaan yang kukuh bagi institusi perbankan Malaysia untuk memenuhi piawaian yang lebih tinggi dan tempoh peralihan yang panjang (Bank telah memutuskan untuk tidak mempercepat tempoh pelaksanaan dalam kebanyakan bidang), yang membolehkan pembinaan penampan yang diperlukan secara beransur-ansur. Bank juga berpendapat bahawa perbandingan setara merentas negara mungkin sukar kerana pendekatan berbeza-beza yang digunakan oleh pihak-pihak berkuasa negara lain, iaitu sama ada pendekatan lebih konservatif atau pendekatan konsesi yang telah dicerminkan oleh cara yang berbeza-beza dalam peraturan domestik. Sebagai contoh, beberapa pihak berkuasa telah memilih, atas sebab-sebab tertentu, untuk menetapkan paras minimum modal kawal selia yang lebih tinggi, sementara pihak berkuasa yang lain pula menggunakan kaedah lebih konservatif dalam bidang tertentu. Pihak berkuasa juga boleh menggunakan budi bicara seperti yang diperuntukkan di bawah Basel III untuk menentukan cara pengiraan modal kawal selia yang berlainan bagi dedahan tertentu. Perbezaan ini menyukarkan kebolehbandingan di peringkat antarabangsa nisbah modal kawal selia yang dilaporkan.

Sektor perbankan Malaysia berada pada kedudukan yang baik untuk memenuhi keperluan modal yang lebih kukuh, dengan kesan ke atas kos dan fungsi pengantaraan kewangan domestik dijangka kecil

Pertimbangan yang lebih penting di Malaysia ialah implikasi yang mungkin timbul daripada pembaharuan, terutamanya akibat tidak dijangka, terhadap aktiviti pengantaraan domestik. Penilaian Bank yang didasarkan kepada pengiraan modal terperinci dan unjuran pertumbuhan oleh institusi perbankan di bawah peraturan baharu ialah sektor perbankan Malaysia berada pada kedudukan yang baik untuk memenuhi keperluan modal yang lebih kukuh seperti yang ditakrifkan oleh Bank, dengan kesan ke atas kos dan fungsi pengantaraan kewangan domestik dijangka kecil (nisbah modal CET1 industri perbankan Malaysia yang dikira berdasarkan piawaian Basel III berada pada paras melebihi 12% pada akhir tahun 2012, jauh mengatasi paras minimum 3.5% yang berkuat kuasa pada tahun 2013). Sebaliknya, manfaat daripada penampan modal yang lebih kukuh, seperti yang terkandung dalam hasil ujian tekanan di bawah senario buruk yang ekstrem

tetapi munasabah (extreme but plausible adverse scenarios), adalah besar dari segi mengurangkan kebarangkalian dan kos kegagalan bank kepada ekonomi serta gangguan dalam pengantaraan kewangan. Manfaatnya adalah lebih besar dalam persekitaran ketidakpastian dan ketidaktentuan yang lebih ketara, dan sejajar dengan meningkatnya ciri-ciri saling bergantung dan saling berhubung sistem kewangan.

Pada bulan Jun 2012, Bank juga memulakan tempoh pemerhatian yang menghendaki kedudukan leveraj dan mudah tunai dilaporkan oleh institusi perbankan menggunakan parameter Basel III. Ini bertujuan membolehkan Bank memantau implikasi Nisbah Leveraj dan piawaian mudah tunai yang merupakan komponen penting lain dalam pakej pembaharuan Basel III, dan untuk menetapkan langkah-langkah dasar yang sewajarnya bagi memastikan pelaksanaan piawaian tersebut berjalan lancar. Hasil daripada keperluan pelaporan ini, institusi perbankan mula mengambil langkah untuk meningkatkan kualiti maklumat yang dikumpul berhubung dengan tingkah laku pendeposit mereka, khususnya pendeposit borong yang mempunyai hubungan operasi (operational relationships) dengan institusi perbankan, bagi menentukan jenis olahan kawal selia dengan tujuan untuk memenuhi piawaian mudah tunai.

Berdasarkan keputusan awal yang diperoleh daripada tempoh pemerhatian tersebut, kedudukan modal sistem perbankan yang kukuh dijangka memudahkan pelaksanaan **Nisbah Leveraj** pada tahun 2018. Walau bagaimanapun, masih terlalu awal untuk mendapatkan penilaian yang jelas mengenai potensi bagi piawaian leveraj yang perlu diguna pakai untuk merangsang institusi perbankan beralih kepada aktiviti berisiko lebih tinggi daripada aktiviti berisiko lebih rendah namun lebih produktif seperti pembiayaan perdagangan. Satu sebab hal ini berlaku ialah paras leveraj dalam sistem perbankan yang berada pada tahap yang lebih berhemat berbanding paras minimum yang ditetapkan di bawah Basel III sekali gus memberikan ruang kepada pelarasan pengiraan sejajar dengan peraturan Basel III yang akan berkuat kuasa tanpa terlalu menjejaskan hala tuju perniagaan semasa. Berdasarkan peraturan Basel III, kedudukan leveraj sistem perbankan kini melebihi 6%, jauh melebihi paras minimum 3%. Perlu juga diambil perhatian bahawa sebagai sebahagian daripada aktiviti penyeliaan dan pengawasan makro Bank, leveraj telah pun, dan akan terus, menjadi pengukur utama yang dipantau oleh Bank untuk mengenal pasti kemungkinan meningkatnya risiko berlebihan dalam sistem kewangan. Hal ini telah membawa kepada usaha mengawal paras leveraj daripada meningkat melepasi paras yang dianggap berhemat. Walau bagaimanapun, potensi impak daripada piawaian leveraj yang mengikat terhadap keupayaan bank untuk terus menyokong aktiviti ekonomi yang produktif masih menimbulkan kebimbangan yang akan dipantau dengan rapi oleh Bank dalam pelaksanaan Nisbah Leveraj di Malaysia.

Laporan awal daripada tempoh pemerhatian menunjukkan cabaran yang dijangka dihadapi oleh institusi perbankan dalam mematuhi **Nisbah Perlindungan Mudah Tunai (Liquidity Coverage Ratio, LCR)** (berdasarkan parameter asal yang ditetapkan oleh Jawatankuasa Penyeliaan Perbankan Basel, Basel Committee on Banking Supervision, pada bulan Disember 2010). LCR menggalakkan daya tahan jangka pendek bank terhadap kejutan mudah tunai melalui keperluan untuk bank mempunyai penampan mudah tunai yang mencukupi untuk bertahan selama tempoh 30 hari dalam senario tekanan mudah tunai. Cabaran yang dihadapi oleh institusi perbankan dalam mematuhi LCR ini disebabkan terutamanya oleh kepentingan deposit borong sebagai sumber pendanaan bagi sektor perbankan Malaysia. Deposit tersebut mencakupi lebih 60% daripada jumlah deposit sistem perbankan.

Tahap pematuhan dijangka meningkat seiring dengan perubahan yang dibuat baru-baru ini terhadap piawaian LCR oleh Jawatankuasa Basel pada bulan Januari 2013. Perubahan ini mengambil kira beberapa kebimbangan Malaysia berhubung pelaksanaan piawaian mudah tunai dalam tiga aspek penting. Pertama ialah berkaitan dengan andaian pengeluaran (atau kadar ketirisan) asal yang terlalu tinggi yang pada mulanya terpakai pada deposit korporat. Kadar ini telah diselaraskan untuk menghasilkan kadar ketirisan deposit korporat yang lebih rendah. Meskipun tidak ditangani secara langsung dalam peraturan yang telah disemak, Bank akan terus mempertimbangkan pilihan yang sesuai bagi olahan deposit oleh skim simpanan institusi di Malaysia, khususnya Kumpulan Wang Simpanan Pekerja, yang berperanan penting dalam menyalurkan dana yang stabil daripada isi rumah kepada sektor perbankan.

Kebimbangan kedua ialah kesan yang mungkin berlaku terhadap keadaan mudah tunai pasaran

akibat daripada terhadnya jumlah aset mudah tunai yang diiktiraf di bawah piawaian mudah tunai. Di bawah peraturan yang telah disemak, rangkaian aset mudah tunai berkualiti tinggi (high-quality liquid assets, HQLA) yang boleh diambil kira dalam pematuhan LCR telah diperluas. Ini termasuk sekuriti hutang korporat bertaraf lebih rendah, ekuiti tidak dihalang (unencumbered equities) dan sekuriti bersandarkan gadai janji harta kediaman (residential mortgage-backed securities), tertakluk kepada diskaun penilaian dan had kehematan yang sesuai. Aspek ketiga berkaitan dengan kekangan struktur yang dihadapi oleh bank Islam disebabkan kurangnya instrumen berlandaskan Syariah dalam pasaran untuk memenuhi LCR. Peraturan yang disemak memberi pilihan tambahan kepada pihak berkuasa penyeliaan untuk membangunkan rangka kerja aset mudah tunai alternatif khusus untuk bank Islam. Pilihan tersebut secara eksplisitnya membenarkan pihak berkuasa penyeliaan untuk menggunakan budi bicara bagi mentakrifkan produk kewangan yang mematuhi Syariah sebagai HQLA alternatif bagi bank Islam, tertakluk kepada syarat dan diskaun penilaian yang mungkin dikenakan oleh penyelia.

Bank mengalu-alukan perubahan ini yang mencerminkan dengan lebih baik tingkah laku pasaran dan keadaan pendanaan yang realistik di Malaysia. Selain itu, tempoh pelaksanaan secara berperingkat yang lebih panjang sehingga tahun 2019 (asalnya sehingga tahun 2015) untuk pematuhan sepenuhnya kepada piawaian tersebut juga telah diperuntukkan di bawah jadual pelaksanaan yang disemak yang diumumkan oleh Jawatankuasa Basel. Langkah ini akan terus membantu peralihan yang lancar kepada piawaian LCR baharu di Malaysia. Pemahaman yang lebih mendalam daripada tempoh pemerhatian adalah penting untuk mendapatkan gambaran lebih lengkap tentang implikasi kepada pasaran dan penyesuaian dalam tindakan bank yang mungkin diakibatkan oleh piawaian mudah tunai tersebut. Ini juga akan memaklumkan pendekatan yang diambil Bank berhubung dengan pelaksanaan LCR yang akan dikemukakan untuk perundingan dengan pihak industri pada awal tahun 2014, dan seterusnya pembentukan Nisbah Pendanaan Stabil Bersih (Net Stable Funding Ratio). Sementara itu, Bank akan terus berbincang dan berinteraksi secara kerap dengan komuniti penetapan piawaian antarabangsa bagi memberikan gambaran tentang implikasi piawaian baharu kepada pasaran sedang pesat membangun melalui penyertaannya dalam kumpulan bank pusat dan pihak berkuasa penyeliaan peringkat antarabangsa dan serantau.

Sebagai sebahagian daripada usaha Bank untuk menggalakkan **pengurusan risiko mudah tunai dalam kalangan institusi kewangan pembangunan (IKP)** yang lebih berkesan, Garis Panduan Rangka Kerja Pengurusan Mudah Tunai untuk Institusi Kewangan Pembangunan yang dahulunya hanya terpakai pada Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad (Bank Rakyat) dan Bank Simpanan Nasional, telah diperluas kepada tiga IKP lain yang mengambil deposit, iaitu Bank Pertanian Malaysia Berhad (Agrobank), Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank) dan Bank Pembangunan Malaysia Berhad pada bulan Mei 2012. Garis Panduan tersebut, yang sebahagian besarnya sama seperti Rangka Kerja Mudah Tunai semasa yang terpakai bagi bank, bertujuan memastikan IKP mempunyai sumber mudah tunai berkualiti tinggi untuk memenuhi pengeluaran deposit tidak dijangka dalam urusan perniagaan biasa dan semasa berlakunya tekanan. Sama seperti Rangka Kerja Mudah Tunai institusi perbankan, rangka kerja untuk IKP ini juga bertujuan mengehadkan tumpuan pendanaan.

Dalam sektor takaful, satu komponen utama reformasi pengawalseliaan untuk terus mengukuhkan rangka kerja kehematan bagi pengendali takaful telah dimuktamadkan dengan pengeluaran **Rangka Kerja Modal Berasaskan Risiko bagi Pengendali Takaful (Risk-Based Capital Framework for Takaful Operators, RBCT)** pada bulan Oktober 2012 hasil daripada perundingan yang menyeluruh dengan pihak industri dan penilaian impak kuantitatif. RBCT dari segi konsep adalah sama seperti Rangka Kerja Modal Berasaskan Risiko bagi Penanggung Insurans yang menilai kecukupan modal berdasarkan pendekatan yang lebih menyeluruh (total balance sheet approach). Pendekatan ini lebih peka kepada profil risiko pengendali takaful individu berbanding rejim solvensi mudah yang sedia ada. Walau bagaimanapun, RBCT mengandungi beberapa perbezaan penting yang mencerminkan model perniagaan yang khusus buat pengendali takaful dan sifat khusus kontrak Islam yang dimeterai oleh pengendali takaful.

Beberapa penambahbaikan telah dibuat terhadap RBCT susulan maklum balas daripada pihak industri semasa proses perundingan dan

hasil daripada penilaian impak kuantitatif yang dibuat oleh Bank. Ini termasuk pindaan untuk membolehkan penerimaan sumber modal yang lebih meluas dalam nisbah kecukupan modal yang digunakan untuk memenuhi Paras Modal Sasaran Penyeliaan. Caj modal bagi liabiliti caruman dan liabiliti perbelanjaan turut diselaraskan semula setelah mengambil kira penambahbaikan terhadap amalan peruntukan oleh industri baru-baru ini.

Satu komponen utama reformasi pengawalseliaan untuk memperkukuh rangka kerja kehematan bagi pengendali takaful telah dimuktamadkan dalam Rangka Kerja Modal Berasaskan Risiko bagi Pengendali Takaful yang dikeluarkan pada bulan Oktober 2012

RBCT akan berkuat kuasa sepenuhnya sebagai satu keperluan yang perlu diguna pakai bagi pengendali takaful bermula 1 Januari 2014, selepas tempoh pelaksanaan selari yang berlangsung selama setahun supaya pengendali takaful dapat menambah baik operasi dan sistem mereka sebagai persediaan untuk pelaksanaan sepenuhnya.

Preskripsi berasaskan peraturan terhadap modal kawal selia yang terpakai bagi bank dan penanggung insurans/pengendali takaful [di bawah Tunggak 1 (Pillar 1)] dilengkapi oleh proses kajian penyeliaan yang ketat terhadap amalan pengurusan modal sesebuah institusi di bawah Tunggak 2 (Pillar 2) yang memerlukan institusi untuk menilai dan mempunyai modal mencukupi yang setara dengan profil risikonya, termasuk risiko yang tidak diambil kira atau tidak dirangkumi sepenuhnya di bawah Tunggak 1. Dalam hal ini, mulai bulan Januari 2013, institusi perbankan dikehendaki mematuhi Garis Panduan Mengenai **Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman (Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP)** yang dikeluarkan oleh Bank. Sejak Garis Panduan tersebut dikeluarkan pada tahun 2010, institusi perbankan telah menunjukkan kemajuan yang menggalakkan dalam mengukuhkan elemen asas ICAAP, terutamanya dalam pembentukan rangka kerja formal mengenai kesanggupan mengambil risiko (risk appetite) dan penambahbaikan kepada sistem teknologi maklumat (IT) dan data untuk menyokong pengenalpastian dan pengukuran risiko yang lebih terperinci. Kajian penyeliaan di premis yang menyeluruh terhadap ICAAP institusi perbankan akan dijalankan oleh Bank pada tahun 2013.

Institusi perbankan juga terus menghalusi kaedah mereka untuk mengukur risiko nyata dan memperuntukkan modal di bawah Tunggak 2. Bidang yang didapati masih banyak perbezaan dari segi amalan ialah pengukuran, dan berikutan itu, modal yang diperuntukkan kepada **risiko kadar faedah dalam buku perbankan/kadar risiko pulangan dalam buku perbankan (interest rate risk in the banking book, IRRBB/ rate of return risk in the banking book, RORBB)**. Ini mencerminkan pendekatan berbeza yang digunakan oleh institusi perbankan dalam mengolah faktor utama yang mempengaruhi IRRBB/RORBB. Memandangkan pentingnya IRRBB/ RORBB terhadap dedahan bank, adalah penting untuk memastikan bahawa amalan pemodelan institusi disokong kuat oleh andaian kehematan dan pengaturan pengawasan yang berkesan. Dengan mengambil kira faktor ini, Bank telah memulakan langkah untuk meningkatkan keperluan pelaporan pengawalseliaan sedia ada bagi IRRBB/RORBB untuk menyokong penilaian penyeliaan yang lebih terperinci. Ini juga akan membolehkan Bank menentukan sama ada panduan industri yang lebih khusus diperlukan bagi memberi kejelasan yang lebih baik mengenai kehendak penyeliaan terhadap cara olahan IRRBB/RORBB.

Dalam industri insurans, **Garis Panduan ICAAP bagi Penanggung Insurans** dimuktamadkan oleh Bank pada bulan Mac 2012 dan berkuat kuasa pada 1 September 2012. Kemajuan dalam pelaksanaan pendekatan yang sistematik bagi ICAAP adalah lebih sekata di seluruh industri dengan adanya panduan rasmi yang dikeluarkan oleh Bank. Sebilangan penanggung insurans telah memperkukuh pengaturan pengawasan dalaman untuk perancangan dan pengurusan modal, dan telah memformalkan proses mengukur impak strategi perniagaan ke atas kedudukan solvensi penanggung insurans bagi menyokong pelaksanaan ICAAP. Bank meneruskan perbincangan dan interaksinya dengan penanggung insurans individu mengenai aspek khusus pelaksanaan Garis Panduan terhadap ICAAP yang masih mempunyai jurang perbezaan. Ini termasuk gambaran sebenar

kesanggupan penanggung insurans mengambil risiko secara keseluruhan dalam lingkungan operasi yang ditetapkan untuk unit perniagaan, membuat penilaian yang lebih teliti dan pelaporan dedahan risiko serta menambah baik pendekatan terhadap ujian tekanan untuk risiko yang besar. Pengendali takaful juga dikehendaki untuk menetapkan sasaran bagi paras modal individu yang sewajarnya, sejajar dengan pelaksanaan RBCT mulai bulan Januari 2014.

Keperluan pengurusan risiko dan kehematan

Pada tahun 2012, Bank menyatakan hasratnya untuk merumus keperluan berhubung dengan **tadbir urus risiko** yang berkesan yang perlu dipatuhi oleh semua institusi kewangan. Usaha ini telah selesai dengan penerbitan Garis Panduan Tadbir Urus Risiko untuk institusi perbankan, syarikat insurans, pengendali takaful dan IKP pada bulan Mac 2013 hasil daripada dua pusingan sesi perundingan dengan pihak industri. Garis Panduan tersebut memperjelas peranan lembaga pengarah untuk menetapkan dan mengawal kesanggupan sesebuah institusi kewangan untuk mengambil risiko dan juga strategi risikonya, serta menghendaki institusi kewangan untuk mewujudkan fungsi pengurusan risiko yang bebas dan cekap sejajar dengan peranan dan mandat yang jelas, iaitu satu kedudukan yang wajar dalam organisasi dengan akses langsung kepada lembaga pengarah dan pengurusan kanan. Garis Panduan ini juga mengambil kira keperluan ke atas institusi untuk memastikan sistem insentif dan ganjaran adalah sejajar dengan pengambilan risiko yang berhemat. Meskipun banyak institusi telah mengamalkan kebanyakan daripada keperluan yang dikehendaki di bawah Garis Panduan ini, namun beberapa institusi perlu membuat lebih banyak semakan asas terhadap pengaturan dan amalan organisasi yang sedia ada untuk mematuhi Garis Panduan ini. Kebanyakan institusi juga menyatakan keperluan untuk terus meningkatkan kemahiran dan pengetahuan teknikal dalam kalangan ahli profesional pengurusan risiko, dan mengatasi kekangan yang ada dalam sistem pengurusan risiko semasa untuk menyokong pengurusan risiko yang berkesan pada peringkat syarikat dan seluruh kumpulan apabila aktiviti mereka meningkat dari segi saiz dan kompleksiti. Secara keseluruhan, banyak pelaburan telah dibuat untuk memperkukuh infrastruktur pengurusan risiko dalam sektor perbankan sejak sedekad yang lalu dan perubahan lebih besar dijangka berlaku dalam kalangan institusi dalam sektor insurans, takaful dan IKP. Hasil utama yang dijangka diperoleh daripada Garis Panduan ini ialah pengukuhan prasyarat bagi pengurusan risiko yang berkesan pada peringkat kumpulan bagi beberapa kumpulan kewangan terbesar di Malaysia yang mempunyai operasi penting dalam lebih daripada satu sektor yang dikawal selia dalam industri kewangan, atau mempunyai operasi di luar negeri yang besar.

Sehubungan dengan usaha Bank untuk mengukuhkan amalan tadbir urus risiko dalam institusi kewangan ialah usaha Bank untuk mengkaji **keperluan kehematan sedia ada yang terpakai pada Aktuari Dilantik (Appointed Actuaries)**. Objektif utama kajian semula ini adalah untuk mengukuhkan keberkesanan fungsi aktuari amnya, dan Aktuari Dilantik khasnya, dalam menyokong pengurusan risiko kewangan sesebuah penanggung insurans atau pengendali takaful. Penambahbaikan yang dicadangkan oleh Bank terhadap Garis Panduan Aktuari Dilantik yang sedia ada dijangka dikeluarkan untuk perundingan pada bulan April 2013. Antara cadangan penambahbaikan itu ialah saranan untuk mengehadkan penglibatan Aktuari Dilantik dalam penentuan harga produk insurans/takaful. Cadangan-cadangan ini juga menggariskan keperluan untuk menyokong komunikasi yang lebih berkesan berhubung isu dan kebimbangan utama oleh Aktuari Dilantik kepada lembaga pengarah dan pihak pengurusan serta kehendak lebih tinggi bagi lembaga pengarah untuk mempunyai pemahaman yang baik tentang isu aktuari yang penting dan bagaimana isu ini mempengaruhi kesanggupan penanggung insurans atau pengendali takaful untuk mengambil risiko dan juga menentukan strategi perniagaan. Cadangan juga dibuat untuk memperluas Garis Panduan ini yang sebelum ini hanya terpakai pada penanggung insurans hayat dan pengendali takaful keluarga, untuk turut meliputi penanggung insurans dan pengendali takaful am. Ini memerlukan penanggung insurans am dan pengendali takaful melantik secara rasmi Aktuari Dilantik untuk menjalankan tugas khusus memastikan pengurusan institusi perniagaan insurans/takaful adalah kukuh dan berhemat, termasuk menyediakan laporan kedudukan kewangan untuk lembaga pengarah.

Memandangkan persaingan yang semakin sengit dalam pasaran untuk mendapatkan pinjaman dan pembiayaan runcit, Bank meneruskan pengawasan yang rapi terhadap perkembangan

dalam **amalan pengurusan risiko kredit** dalam industri perbankan. Meskipun pada amnya disiplin kredit kekal utuh, beberapa institusi perbankan didapati telah menetapkan harga pinjaman runcit pada kadar yang lebih agresif daripada kadar berdasarkan andaian realistik unjuran kerugian kredit. Aktiviti penyeliaan Bank terus peka terhadap kelemahan sistematik dalam amalan penentuan harga yang boleh menyebabkan herotan kepada pengagihan modal dan berkemungkinan meningkatkan kerugian yang ditanggung oleh institusi perbankan sekiranya pinjaman gagal dibayar. Pada sebahagian besarnya, amalan penentuan harga yang lebih agresif telah disokong oleh kriteria pemberian pinjaman yang ketat. Walau bagaimanapun, penerapan amalan penentuan harga berasaskan pengetahuan risiko yang lebih meluas di seluruh industri masih lagi merupakan sesuatu yang mencabar disebabkan kekangan data dan sistem – satu keutamaan yang Bank menghendaki institusi perbankan mengatasinya supaya sejajar dengan pertumbuhan kredit dalam segmen runcit. Sementara isu berhubung pelaksanaan Garis Panduan Mengenai Penentuan Harga Berpengetahuan Risiko untuk Pinjaman/Pembiayaan Runcit diselesaikan, setiap institusi perbankan digalakkan untuk menerima pakai amalan penentuan harga yang kukuh berdasarkan prinsip yang digariskan di bawah Garis Panduan ini. Perbincangan dan interaksi selanjutnya akan diadakan untuk membantu institusi perbankan menangani cabaran pelaksanaan yang masih ada, khususnya isu berkaitan dengan kekangan data dan sistem yang penting untuk meningkatkan amalan pengurusan kredit dalam segmen ini. Bank menjangkakan Garis Panduan ini akan dimuktamadkan pada separuh kedua tahun 2013.

Peraturan yang diperkukuh untuk mengurus dedahan kepada sesuatu rakan niaga berkuat kuasa pada 1 Mac 2013

Pada bulan Februari 2012, Bank menggariskan cadangan terperincinya untuk mengukuhkan **rangka kerja kehematan bagi mengurus dedahan kepada sesuatu rakan niaga (single counterparties)**. Cadangan ini bertujuan mengawal tumpuan risiko dalam persekitaran yang semakin berhubung kait dengan memperluas skop dedahan yang tertakluk pada had kehematan, dan menjuruskan tumpuan institusi perbankan kepada korelasi risiko yang mungkin timbul daripada kebergantungan ekonomi dalam kalangan rakan niaga yang berhubung kait. Cadangan industri tertumpu terutamanya pada cabaran operasi pemantauan kepatuhan kepada had dan keperluan untuk pengaturan peralihan yang sesuai bagi mengambil kira kesan segera daripada cadangan berkaitan dengan aspek tertentu operasi institusi perbankan. Setelah mengambil kira faktor ini, Bank memperhalus keperluan dalam beberapa bidang utama. Ini merangkumi kriteria berasaskan pertimbangan utama dan kemudahan penggantian yang akan digunakan untuk tujuan menggabungkan dedahan kepada rakan niaga yang berhubung kait. Pengecualian bagi dedahan antara bank dalam pasaran wang antara bank domestik daripada had tersebut telah dikekalkan di bawah peraturan baharu tersebut untuk memudahkan aktiviti pengurusan mudah tunai, walaupun ini akan terus dikaji semula oleh Bank apabila piawaian antarabangsa mengenai dedahan yang besar mula terbentuk. Pengaturan peralihan juga telah diperjelas, bagi dedahan sedia ada dan pelaksanaan secara berperingkat keperluan yang lebih menyeluruh di bawah peraturan baharu ini. Peraturan yang telah dimuktamadkan ini berkuat kuasa pada 1 Mac 2013.

Sebahagian besar daripada usaha untuk membentuk tunggak keenam dalam rangka kerja pengurusan risiko bagi industri kewangan telah disempurnakan pada tahun 2012, dengan pengeluaran Garis Panduan mengenai **Pengurusan Risiko Operasi** yang akan dikeluarkan untuk perbincangan pada separuh pertama tahun 2013. Tunggak lain merangkumi Garis Panduan Mengenai Tadbir Urus Risiko, yang dilengkapi garis panduan lebih khusus mengenai pengurusan risiko kredit, risiko pasaran, risiko mudah tunai dan risiko insurans. Kertas konsep ini menggariskan prinsip utama dalam pengurusan risiko operasi yang utuh berasaskan hasil kajian amalan domestik yang menyeluruh serta berpandukan piawaian antarabangsa dan juga amalan terbaik pengurusan risiko operasi. Ia juga secara khusus bertujuan menangani beberapa punca kegagalan risiko operasi besar yang dialami oleh beberapa institusi kewangan global terkemuka baru-baru ini meskipun terdapat kawalan pengurusan risiko yang seolah-olah

berkesan oleh institusi-institusi tersebut. Teras utama Garis Panduan ini ialah penekanan terhadap pembentukan persekitaran bagi membolehkan institusi kewangan menjadikan pengurusan risiko operasi sebagai tanggungjawab bersama pada semua peringkat institusi serta disokong oleh platform bagi perbincangan mengenai isu risiko operasi; had toleransi risiko operasi yang jelas dan wajar; dan proses memantau risiko operasi dan dedahan kepada kerugian yang berkesan.

Satu aspek risiko operasi yang perlu diuruskan dengan teliti oleh institusi perbankan secara berterusan ialah risiko ancaman kepada saluran perbankan dalam talian yang boleh menjejaskan keyakinan yang lebih meluas terhadap kemudahan perbankan elektronik. Ini bagi mengelak percubaan pihak yang menipu untuk memintas akses individu kepada akaun mereka melalui saluran dalam talian. Meskipun kerugian sebenar kepada institusi perbankan adalah rendah, Bank menghendaki institusi perbankan menyediakan perlindungan yang lebih kukuh, termasuk menambah baik infrastruktur yang sedia ada, serta melaksanakan proses pemantauan dan pengesanan ancaman keselamatan yang diperkukuh agar dapat melindungi sistem perbankan Internet mereka dengan lebih baik. Bank juga memperluas penggunaan Garis Panduan Mengenai Pengurusan Data dan Rangka Kerja Pengurusan Sistem Maklumat (Management Information System, MIS) kepada IKP pada bulan November 2012 untuk mengukuhkan keupayaan pengurusan data dalaman bagi IKP bagi menyokong penilaian perniagaan yang wajar dan pengurusan risiko yang berkesan.

Kompleksiti dan hubung kaitan yang makin meningkat serta operasi merentas sempadan kumpulan kewangan dalam tahun-tahun kebelakangan ini telah meningkatkan keperluan bagi **pengawasan yang lebih berkesan terhadap kumpulan kewangan**. Ini bagi memastikan aktiviti kumpulan tidak menimbulkan risiko yang tidak diingini kepada keselamatan dan kekukuhan institusi kewangan yang dikawal selia dan kestabilan sistem kewangan secara keseluruhan. Pemantauan dan penyeliaan risiko seluruh kumpulan sememangnya merupakan elemen penting dalam aktiviti pengawasan penyeliaan Bank. Isu utama bagi Bank ialah risiko yang mungkin timbul kepada institusi yang dikawal selia kesan daripada interaksi dan hubung kait institusi tersebut dengan entiti lain dalam kumpulan yang merangkumi institusi tersebut.

Walau bagaimanapun, sehingga kini, elemen penting dalam rangka kerja undang-undang tidak mencukupi untuk membolehkan Bank menggunakan dan menguatkuasakan piawaian kehematan yang wajar atas syarikat pemegangan institusi yang dikawal selia untuk menggalakkan kekukuhan kewangan dan operasi kumpulan secara keseluruhan. Kekurangan ini telah diatasi dengan penggubalan FSA dan IFSA yang memberi Bank kuasa yang jelas untuk menentukan piawaian kehematan bagi syarikat pemegangan kewangan membuat penyeliaan berterusan secara bersepadu serta menghendaki langkah pembetulan diambil oleh syarikat pemegangan kewangan bagi menangani risiko institusi yang dikawal selia yang telah pun dikenal pasti terlebih dahulu.

Dengan penggubalan undang-undang baharu ini, Bank menyasarkan untuk menerbitkan cadangan awal skop penyeliaan secara bersepadu pada separuh kedua tahun 2013 yang akan terpakai pada kumpulan kewangan; penetapan had bagi aktiviti bukan kewangan yang boleh dilaksanakan oleh syarikat pemegangan kewangan yang diluluskan; serta piawaian kehematan utama bagi modal, mudah tunai, tadbir urus korporat dan pengurusan risiko yang perlu dipatuhi oleh syarikat pemegangan kewangan. Hal ini juga memerlukan pengukuhan keperluan kehematan yang berkaitan dengan urus niaga dan dedahan dalam kumpulan, yang akan meliputi satu kajian semula yang dibuat terhadap Garis Panduan Mengenai Urus Niaga Kredit dan Dedahan dengan Rakan Niaga yang Berhubung Kait yang sedia ada yang terpakai pada institusi perbankan. Piawaian kehematan ini dijangka dilaksanakan secara berperingkat-peringkat mulai tahun 2014, dengan garis masa pelaksanaan bagi keperluan kewangan akan ditetapkan setelah tamatnya proses perundingan selanjutnya dengan kumpulan kewangan yang terlibat dan penilaian impak terancang dilaksanakan sepenuhnya.

MEMELIHARA INTEGRITI SISTEM KEWANGAN

Satu tanggungjawab penting Bank adalah untuk memelihara integriti sistem kewangan dengan menghendaki perniagaan yang dikawal selia menyediakan kawalan yang berkesan untuk membendung risiko daripada dipergunakan untuk tujuan aktiviti haram dan memantau pelaksanaan langkah-langkah kawalan tersebut. Langkah-langkah ini turut dilengkapi dengan

tindakan penguatkuasaan terhadap pengendalian perniagaan yang tidak sah yang dikawal selia di bawah undang-undang perbankan, insurans dan perkhidmatan wang.

Aktiviti penyeliaan dan penguatkuasaan Bank dalam bidang ini telah dipergiatkan pada tahun 2012. Sebahagian besar daripada usaha ini melibatkan penilaian semula lesen yang dikeluarkan kepada entiti dalam **industri perniagaan perkhidmatan wang** yang terdiri daripada perniagaan pengurupan wang, perniagaan pengiriman wang dan perniagaan mata wang borong, sebagai sebahagian daripada langkah peralihan kepada rejim pengawalseliaan yang lebih kukuh di bawah Akta Perniagaan Perkhidmatan Wang 2011. Objektif utama pelesenan semula ini adalah untuk memperkukuh keutuhan industri ini terhadap risiko penyalahgunaan untuk tujuan haram dengan memastikan hanya entiti yang dikawal dan diurus oleh mereka yang berintegriti sahaja, serta yang berupaya dan komited untuk mematuhi keperluan pengawalseliaan, diberikan lesen untuk menjalankan perniagaan perkhidmatan wang. Objektif kedua adalah untuk meningkatkan tahap amalan profesionalisme dan imej industri. Dalam memastikan kelancaran peralihan kepada rejim baharu ini, Bank telah mengadakan perbincangan dan interaksi yang berterusan dengan pihak industri dan berusaha untuk memastikan proses pelesenan semula ini dijalankan tanpa menjejaskan akses orang ramai kepada perkhidmatan wang.

Proses pelesenan semula yang telah selesai disempurnakan pada bulan Disember 2012 telah mencapai hasil seperti berikut:

- Lebih daripada 100 entiti yang gagal mengamalkan penyimpanan rekod yang asas dan sistem pematuhan yang perlu untuk mengesan dan mencegah aktiviti haram, atau mereka yang bertanggungjawab gagal memenuhi keperluan layak dan sesuai, telah dikehendaki untuk menghentikan operasi;
- Keupayaan kewangan dan operasi entiti telah diperkukuh dan ini telah membawa kepada peningkatan keupayaan entiti untuk melaksanakan kawalan berkesan terhadap risiko berkaitan dengan jenayah kewangan. Ini telah dicapai melalui beberapa faktor termasuk komitmen modal yang lebih tinggi terhadap entiti, seperti yang diperlukan di bawah perundangan baharu, penggabungan antara entiti-entiti yang lebih kecil dan peluang bagi entiti yang memilih untuk menjadi ejen untuk memanfaatkan sistem dan kawalan yang disediakan oleh penyedia perkhidmatan wang yang lebih besar dan kukuh;
- Lebih daripada 190 akses tambahan disediakan untuk orang ramai menjalankan transaksi kiriman wang hasil kelulusan yang diberikan kepada pengurup wang yang layak untuk menjadi ejen pengiriman wang kepada penyedia perkhidmatan kiriman wang berlesen. Pertambahan akses ini dijangka memudahkan lagi pemindahan kiriman wang, khususnya oleh pekerja asing daripada saluran tidak formal kepada saluran formal;
- Lebih banyak pemegang lesen yang diurus dengan baik telah diberikan kelulusan untuk menjalankan perniagaan mata wang borong (mengimport dan mengeksport mata wang asing untuk dibekalkan kepada pengurup wang tempatan) di kawasan tertentu di Malaysia. Langkah ini dijangka dapat menangani kesukaran yang dihadapi oleh pengurup wang untuk mendapat dan menjelaskan stok mereka, di mana sebelum ini, pengurup wang bergantung pada individu yang membawa mata wang asing merentas sempadan ke Malaysia, yang sumber dananya tidak dapat ditentukan kesahihannya; dan
- Tiga pengendali perniagaan perkhidmatan wang global telah diluluskan untuk menyertai industri ini dengan potensi yang besar untuk meningkatkan tahap kawalan terhadap pencegahan pengubahan wang haram dan aktiviti haram lain dalam industri menerusi pelantikan pengurup wang tempatan yang mempunyai rangkaian meluas sebagai ejen mereka. Syarikat berkenaan akan memainkan peranan penting dalam melaksanakan sistem dan kawalan yang berkesan terhadap ejen mereka. Selain itu, mereka dijangka menyumbang terhadap latihan untuk industri dan inisiatif pembangunan lain untuk meningkatkan tahap profesionalisme dan imej keseluruhan industri.

Secara keseluruhan, jumlah entiti dalam industri perkhidmatan wang berkurang dengan ketara kepada 515 daripada 839 pada bulan Disember 2011 berikutan inisiatif pelesenan semula. Entiti yang mendapat lesen di bawah Akta baharu ini pada amnya berada pada kedudukan yang lebih baik untuk menyediakan perkhidmatan profesional dan memenuhi keperluan pengawalseliaan bagi memperkukuh keutuhannya terhadap jenayah kewangan. Walau bagaimanapun, sebilangan

besar daripada entiti ini dikehendaki memperbaiki proses dan kawalan yang sedia ada untuk menangani risiko pengubahan wang haram dalam tempoh enam hingga dua belas bulan akan datang. Kelemahan yang terdapat dalam operasi perniagaan perkhidmatan wang termasuklah toleransi yang tinggi terhadap risiko dalam menjalankan transaksi yang sumber dananya dicurigai atau tidak diketahui, pelaksanaan prosedur usaha wajar pelanggan (customer due diligence) minimum yang tidak konsisten, serta kekurangan program yang berkesan untuk meningkatkan kecekapan memantau, mengendalikan dan melaporkan transaksi yang mencurigakan. Tindakan penguatkuasaan telah ataupun sedang diambil terhadap lebih 170 entiti kerana gagal mematuhi keperluan pengawalseliaan, termasuk kompaun monetari, penyingkiran orang bertanggungjawab utama atau pembatalan lesen bagi kesalahan yang lebih serius. Langkah pembetulan dan pemulihan oleh perniagaan perkhidmatan wang akan dipantau dengan rapi oleh Bank. Dari aspek positif, Bank juga melihat penambahbaikan yang ketara dalam penyimpanan rekod dalam industri dan pemahaman yang lebih baik mengenai keperluan pengawalseliaan hasil daripada pemeriksaan di premis oleh Bank dan sesi perbincangan dan interaksi serta taklimat yang berterusan antara pihak industri dengan Bank sepanjang tahun 2012.

Pada tahun 2012, Bank juga menyediakan panduan terperinci untuk memudahkan pematuhan oleh entiti dalam industri ini terhadap keperluan undang-undang dan pengawalseliaan. Panduan ini meliputi tanggungjawab pelaporan dan keperluan khusus terhadap pengawasan minimum serta pengaturan operasi dan kawalan yang menggalakkan perlindungan berkesan daripada aktiviti haram dan memastikan perlindungan yang mencukupi bagi urus niaga pelanggan.

Pada peringkat sistem yang lebih luas, Bank terus memainkan peranan utama dalam memacu **inisiatif pencegahan pengubahan wang haram dan pembanterasan pembiayaan keganasan (anti-money laundering/counter financing of terrorism, AML/CFT)** pada peringkat kebangsaan melalui kerjasama dengan agensi penguatkuasa undang-undang yang lain. Rangka kerja kebangsaan untuk membanteras jenayah kewangan di Malaysia disokong oleh Jawatankuasa Penyelaras Kebangsaan bagi Pencegahan Pengubahan Wang Haram (National Coordination Committee to Counter Money Laundering, NCC). Jawatankuasa ini dipengerusikan oleh Bank dan berperanan menyelaraskan inisiatif antara agensi dan memudahkan pertukaran maklumat antara 16 Kementerian dan agensi Kerajaan yang terlibat dalam usaha membanteras jenayah kewangan. Struktur institusi NCC telah ditambah baik pada tahun 2012 bagi membolehkan tumpuan lebih teliti dan pengawasan lebih baik oleh Jawatankuasa ini terhadap keutamaan strategik untuk membanteras jenayah kewangan. Langkah ini membawa kepada pembentukan jawatankuasa kerja untuk menyediakan sokongan operasi yang lebih berkesan bagi pelaksanaan langkah AML/CFT oleh agensi dan Kementerian di bawah NCC.

Struktur institusi Jawatankuasa Penyelaras Kebangsaan bagi Pencegahan Pengubahan Wang Haram telah ditambah baik pada tahun 2012 bagi membolehkan tumpuan lebih teliti dan pengawasan lebih baik oleh Jawatankuasa ini terhadap keutamaan strategik untuk membanteras jenayah kewangan

Rangka kerja undang-undang bagi membanteras aktiviti pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan juga terus diperkukuh pada tahun 2012 dengan menambah jenis kesalahan berat di bawah Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram dan Pencegahan Pembiayaan Keganasan 2001 (Anti-Money Laundering and Anti-Terrorism Financing Act 2001, AMLATFA), untuk meliputi pembiayaan aktiviti yang menyumbang kepada percambahan dalam pembuatan senjata pemusnah secara besar-besaran di bawah Akta Perdagangan Strategik 2010, aktiviti pengubahan wang haram yang timbul daripada pemerdagangan orang di bawah Akta Antipemerdagangan Orang dan Antipenyeludupan Migran 2007, aktiviti jualan langsung dan skim piramid di bawah Akta Jualan Langsung dan Skim Anti-Piramid 1993, serta kesalahan di bawah Akta Syarikat 1965, Akta Kawalan Bekalan 1961 dan Peraturan-peraturan Kawalan Bekalan 1974.

Pada tahun 2012, institusi kewangan dikehendaki oleh Bank untuk membuat penilaian kendiri terhadap tahap risiko pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan yang timbul dalam operasi mereka dan mengenal pasti jurang pematuhan. Hasil daripada penilaian kendiri ini menunjukkan bahawa tahap kesedaran dan pemahaman terhadap AML/CFT semakin meningkat, khususnya dalam kalangan ahli lembaga pengarah, terhadap isu-isu pematuhan kepada AML/CFT dan risiko jenayah kewangan. Institusi kewangan turut melaporkan usaha berterusan mereka untuk meningkatkan keberkesanan menyeluruh program pematuhan, khususnya yang berkaitan dengan pengurusan usaha wajar pelanggan dan pemantauan berterusan terhadap aliran dan pola transaksi yang mencurigakan. Usaha ini telah disokong oleh kumpulan pakar AML/CFT yang semakin berkembang dalam institusi kewangan. Secara keseluruhan, usaha ini bukan sahaja telah menambahkan bilangan laporan transaksi yang mencurigakan (suspicious transaction reports, STR) yang bertambah kepada Bank sejak beberapa tahun yang lalu, tetapi juga meningkatkan kualiti laporan STR untuk tujuan analisis dan siasatan selanjutnya.

Keupayaan penguatkuasaan oleh agensi penguatkuasa undang-undang secara keseluruhan juga meningkat pada tahun 2012, dengan bertambahnya bilangan pegawai penyiasat AMLATFA bertauliah dan penubuhan unit AML/CFT yang khusus dalam semua agensi penguatkuasa undang-undang berikutan pertambahan dalam peruntukan sumber untuk menyelaraskan dan menjalankan penyiasatan dan pendakwaan dengan lebih baik terhadap kegiatan pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan. Pada tahun 2012, jumlah siasatan oleh pihak polis dan agensi lain terhadap kegiatan pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan telah meningkat. Antara tahun 2008 hingga 2011, sebanyak 73 orang yang disyaki telah didakwa di mahkamah atas tuduhan pengubahan wang haram yang membabitkan 4,371 tuduhan dengan nilai hampir RM2 bilion. Daripada jumlah ini, 27 telah disabitkan kesalahan.

Usaha Malaysia untuk mengukuhkan undang-undang dan pelaksanaan langkah-langkah AML/CFT telah diiktiraf oleh IMF dan Bank Dunia semasa FSAP baru-baru ini apabila Malaysia diberikan penarafan 'Mematuhi' bagi kedua-dua Prinsip Teras Basel (Prinsip 18) dan Prinsip Teras Insurans (Prinsip 22) yang berkenaan AML/CFT. Melangkah ke hadapan, rejim AML/CFT Malaysia akan memasuki pusingan ketiga Usaha Penilaian Bersama oleh Kumpulan Asia/Pasifik Mengenai Pengubahan Wang Haram (Asia/Pacific Group on Money Laundering) pada tahun 2014. Sebagai langkah persediaan, kumpulan kerja pelbagai agensi telah ditubuhkan di bawah NCC bagi mengkaji rangka kerja AML/CFT yang sedia ada bagi memastikan rangka kerja ini terus relevan dan berkesan selain mengambil kira semakan dalam Piawaian Antarabangsa bagi Pembanterasan Pengubahan Wang Haram dan Pembiayaan Keganasan dan Percambahan yang dikeluarkan oleh Pasukan Petugas Tindakan Kewangan (Financial Action Task Force) pada bulan Februari 2012.

KEUPAYAAN DAN KERJASAMA PENYELIAAN

Untuk memastikan pengawasan sistem kewangan yang berkesan berikutan hubungan serantau dan antarabangsa yang terus berkembang, Bank terus mengukuhkan pengaturan kerjasamanya dengan bank-bank pusat dan pihak-pihak berkuasa penyeliaan yang lain. Forum penyeliaan (supervisory colleges) terus menjadi platform utama bagi pertukaran maklumat dan penyelarasan aktiviti penyeliaan yang melibatkan kumpulan kewangan merentas sempadan. Langkah ini membolehkan Bank menilai, dan jika perlu, mengambil langkah untuk mengurangkan kemungkinan operasi antarabangsa institusi kewangan mengakibatkan penularan risiko yang lebih besar merentas sempadan. Pada tahun 2012, Bank menjadi tuan rumah bagi mesyuarat forum penyeliaan untuk dua kumpulan kewangan Malaysia yang aktif pada peringkat serantau dan menyertai mesyuarat forum penyeliaan yang melibatkan lima institusi kewangan asing yang beroperasi di Malaysia. Selain perbincangan mengenai risiko utama dan perkembangan yang menjejaskan institusi kewangan yang berkaitan, perbincangan juga tertumpu pada kesan daripada pelaksanaan pelbagai inisiatif pembaharuan pengawalseliaan peringkat negara dan global ke atas perniagaan dan operasi kumpulan-kumpulan ini.

Baru-baru ini, pihak berkuasa kebangsaan mula memberikan tumpuan pada pengukuhan rangka kerja penyelesaian untuk kumpulan kewangan yang penting dari segi sistemik dan aktif pada peringkat antarabangsa. Pengukuhan ini menyahut seruan Lembaga Kestabilan Kewangan (Financial Stability Board) agar kumpulan pengurusan krisis (crisis management groups)

ditubuhkan untuk semua institusi kewangan global yang penting dari segi sistemik dengan objektif untuk meningkatkan ketersediaan selain memudahkan pengurusan dan penyelesaian krisis kewangan merentas sempadan yang melibatkan kumpulan kewangan yang penting. Bank terus menyokong semua inisiatif ini menerusi penyertaannya dalam perbincangan serantau mengenai pengurusan krisis. Meskipun inisiatif ini masih pada peringkat awal dan berdepan dengan pelbagai cabaran pelaksanaannya seperti cabaran yang berkaitan dengan perbezaan dalam rejim penyelesaian dan ketidaksolvenan negara, dan perkongsian maklumat sensitif, usaha mewujudkan rejim penyelesaian yang menyeluruh dan mantap semakin mendapat perhatian dunia. Pada peringkat serantau, Mesyuarat Eksekutif Bank Pusat Asia Timur-Pasifik (Executives' Meeting of East Asia Pacific Central Banks) memainkan peranan utama menyokong usaha pada peringkat kebangsaan untuk mengukuhkan rangka kerja penyelesaian serta membangunkan rangka kerja serantau untuk tindak balas yang tepat pada masanya, berkesan dan bersepadu dalam pelbagai senario krisis, termasuk kegagalan kumpulan kewangan yang mempunyai operasi serantau yang aktif.

Pengaturan domestik bagi kerjasama antara Bank dengan pihak berkuasa lain yang menyumbang kepada kestabilan kewangan juga terus diperkukuh. Pengaturan ini membolehkan Bank mendapatkan pandangan yang lebih lengkap mengenai potensi risiko kepada kestabilan kewangan, termasuk risiko yang berkaitan dengan aktiviti pengantaraan kewangan yang dijalankan oleh institusi kewangan bukan bank serta operasi pembayaran dan penyelesaian yang penting dari segi sistemik. Ia juga berperanan memberikan kejelasan tentang cara Bank menyelaras bersama-sama dengan pihak berkuasa lain dalam bidang pengawasan, pengawalan, penyeliaan dan penguatkuasaan yang mana tanggungjawab pengawasan digalas oleh Bank bersama dengan pihak berkuasa yang lain.

Di bawah FSA dan IFSA, Bank mempunyai tanggungjawab khusus untuk bekerjasama dengan pihak berkuasa lain yang berkaitan dalam hal pengawasan pasaran wang; mengenai isu di bawah bidang kuasa pihak berkuasa persaingan; dan dalam mengawal aktiviti pengambilan deposit oleh koperasi daripada mereka yang bukan ahli koperasi. Bagi menjalankan tanggungjawab tersebut, Bank telah menandatangani memorandum persefahaman (memorandum of understanding, MoU) yang telah ditambah baik dengan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia pada bulan Oktober yang nyata memperluas skop kerjasama antara Bank dengan Suruhanjaya selaras dengan peranan dan mandat lebih besar bagi kedua-dua agensi ini. MoU ini membolehkan penyeliaan yang lebih berkesan oleh Bank terhadap kumpulan kewangan, mengukuhkan kerjasama dalam pengawasan isu tingkah laku yang berkaitan dengan aktiviti perbankan dalam pasaran modal, dan memperkukuh protokol pertukaran maklumat yang bertujuan memantau risiko sistemik dalam pasaran modal dan sistem kewangan yang lebih luas. Ia juga menyediakan pengaturan bagi kerjasama dan pertukaran maklumat antara Bank dengan Lembaga Pengawasan Audit (Audit Oversight Board) yang ditubuhkan di bawah Suruhanjaya Sekuriti berhubung isu yang berkaitan dengan kualiti audit luar institusi kewangan. Pengaturan yang sama bagi kerjasama dengan Suruhanjaya Persaingan Malaysia dan Suruhanjaya Koperasi Malaysia juga sedang dibentuk.

Bank juga meneruskan kerjasama yang erat dengan Perbadanan Insurans Deposit Malaysia (PIDM) di bawah Perjanjian Perikatan Strategik (Strategic Alliance Agreement, SAA) baharu antara Bank dengan PIDM, yang ditandatangani pada bulan April 2012. Antara lain, SAA menjelaskan peranan dan tanggungjawab PIDM dan Bank dalam proses penyelesaian institusi kewangan yang merupakan ahli institusi kepada PIDM. Perkara ini telah ditetapkan dalam FSA dan IFSA dan akan menyumbang kepada peningkatan kejelasan undang-undang dan prosedur penyelesaian yang teratur seperti digariskan oleh Lembaga Kestabilan Kewangan dalam dokumennya bertajuk Ciri-ciri Utama Rejim Penyelesaian Berkesan Institusi Kewangan (Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions).

Dalam memastikan rejim penyeliaan terus berkesan dan responsif kepada keadaan operasi institusi kewangan yang lebih dinamik, Bank terus membuat pelaburan yang besar untuk mengukuhkan keupayaan dan sumber penyeliaannya. Latihan kemahiran penyeliaan berperingkat tinggi telah menggunakan sebahagian besar daripada belanjawan latihan Bank pada tahun 2012, sekali gus mencerminkan usaha Bank untuk memperkukuh kumpulan penyelia barisan hadapannya. Cabaran yang terus

dihadapi oleh Bank ialah keupayaannya untuk mengekalkan sekumpulan besar kakitangan berpengalaman meluas dalam penyeliaan dan mempunyai pengetahuan mendalam tentang industri, yang amat diperlukan untuk menyokong fungsi penyeliaan dan perumusan dasar Bank. Meskipun secara purata, pengalaman penyeliaan atau pengalaman industri yang relevan bagi kakitangan penyeliaan Bank kekal stabil, iaitu lebih daripada tujuh tahun bagi kakitangan penyeliaan teras, kadar keluar masuk (attrition) kakitangan penyeliaan akan terus menjadi risiko yang perlu ditangani oleh Bank. Sepanjang beberapa tahun yang lalu, Bank sentiasa meningkatkan pendekatannya dalam pembangunan dan pemprofilan kakitangan untuk mempercepat tempoh pencapaian kompetensi kakitangan baharu, dan menggalakkan kompetensi kepemimpinan yang kukuh dalam kalangan penyelia kanan agar boleh melatih kakitangan di bawah mereka dengan berkesan. Selain itu, kumpulan pakar Bank telah diperluas untuk merangkumi pakar perakaunan dan pakar Syariah bagi melengkapi tugas penyelia barisan hadapan. Inisiatif ini membantu mengekalkan kualiti yang tinggi dalam kalangan kakitangan penyeliaan sekali gus memastikan pendekatan penyeliaan berasaskan risiko Bank terus berkesan.

Pada tahun 2012, Bank juga membuat pelaburan bagi meningkatkan sistem IT penyeliaan dalamannya untuk meningkatkan kecekapan proses penyeliaan Bank. Penambahbaikan terhadap infrastruktur meliputi pembangunan skrin penyeliaan (supervisory dashboard) elektronik yang memudahkan pemantauan dan pengawasan berterusan terhadap institusi kewangan serta sistem pengurusan dokumen berpusat yang akan terus meningkatkan kualiti dan ketekalan dokumentasi bagi penilaian penyeliaan Bank. Langkah ini juga nyata telah meningkatkan kecekapan penyemakan dalaman ke atas penilaian penyeliaan melalui peningkatan aliran maklumat merentas kumpulan penyeliaan.

Satu langkah besar untuk menggabungkan Unit Perisikan Kewangan dengan Unit Penyiasatan Khas Bank telah dilaksanakan pada tahun 2012, bagi membentuk satu Jabatan Perisikan dan Penguatkuasaan Kewangan yang baharu. Jabatan ini bertanggungjawab merumuskan dasar dan strategi AML/CFT, selain menjalankan siasatan, pengawasan dan perisikan serta bertindak sebagai agensi pusat untuk perkongsian maklumat perisikan kewangan antara agensi penguatkuasa undang-undang yang berkaitan untuk tujuan penyiasatan. Di bawah struktur baharu ini, semua aktiviti penyiasatan dan penguatkuasaan di seluruh Bank akan dikendalikan di bawah satu jabatan. Penggabungan ini menyediakan struktur kebertanggungjawaban dan tadbir urus yang lebih jelas untuk tindakan penguatkuasaan oleh Bank, selain membolehkan Bank memperoleh sinergi penting dan memanfaatkan set kemahiran yang sama dalam fungsi-fungsi ini.

Dalam memastikan rejim penyeliaan terus berkesan dan responsif kepada keadaan operasi institusi kewangan yang lebih dinamik, Bank terus membuat pelaburan yang besar untuk mengukuhkan keupayaan dan sumber penyeliaannya

Inisiatif yang dihuraikan di atas melengkapi sebahagian besar rancangan yang dibuat oleh Bank pada tahun 2011 untuk meningkatkan sumber, proses dan alat penyeliaannya berlandaskan lima teras utama: (i) terus mengukuhkan keupayaan ujian tekanan Bank (lihat Bab 1); (ii) meningkatkan pengagihan dan penggunaan sumber penyeliaan Bank secara optimum; (iii) meningkatkan automasi dan menyepadukan sistem pengawasan dengan lebih baik; (iv) melaksanakan rangka kerja yang lebih baik untuk penyeliaan isu tatakelakuan pelanggan (lihat Bab 4); dan (v) memperkukuh pengawasan terhadap aktiviti penguatkuasaan.

Penilaian Mengenai Pematuhan Malaysia Terhadap Prinsip Teras Basel untuk Penyeliaan Perbankan Berkesan

Malaysia telah menunjukkan tahap pematuhan yang tinggi terhadap Prinsip Teras Basel untuk Penyeliaan Perbankan Berkesan (Basel Core Principles, BCP) berdasarkan penilaian yang dibuat oleh Tabung Kewangan Antarabangsa (International Monetary Fund, IMF) dan Bank Dunia (World Bank) di bawah Program Penilaian Sektor Kewangan (Financial Sector Assessment Program, FSAP). Kesemua 25 BCP merupakan prinsip piawaian antarabangsa pada peringkat tinggi untuk menanda aras dan menilai sistem pengawalan dan penyeliaan sesebuah negara. BCP tersebut dihuraikan secara terperinci menggunakan kriteria 'penting' dan 'tambahan' sebagai panduan untuk penilaian terhadap pematuhan. Berdasarkan penilaian yang dibuat, Malaysia telah diberikan penarafan sama ada 'mematuhi' atau 'mematuhi sebahagian besarnya' bagi kesemua 25 BCP tersebut (Jadual 1).

IMF memperakui bahawa undang-undang perkhidmatan kewangan baharu – Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 (Financial Services Act 2013, FSA) dan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 (Islamic Financial Services Act 2013, IFSA) – bersama-sama dengan penambahbaikan terhadap piawaian dan proses pengawalseliaan sedia ada yang sedang berjalan lancar pada masa penilaian dibuat, akan dapat melaksanakan hampir kesemua saranan untuk peningkatan. Isu-isu yang dikenal pasti di bawah enam BCP, yang kini diberikan penarafan mematuhi sebahagian besarnya, akan dapat diselesaikan dengan penambahbaikan yang telah dilaksanakan.

Rencana ini membentangkan ringkasan penilaian dan pemerhatian utama mengenai pematuhan Malaysia terhadap BCP tersebut. Penilaian terperinci dipaparkan secara berasingan di laman sesawang IMF dan Bank Dunia.

Hasil utama daripada penilaian ini adalah seperti yang berikut:

- **Fungsi pengawalan dan penyeliaan disokong dengan baik oleh rangka kerja undang-undang yang menyeluruh yang mentakrifkan objektif Bank secara jelas, pengaturan institusi yang kukuh dan sumber yang mencukupi.** Rangka kerja undang-undang membolehkan Bank membenarkan penubuhan institusi perbankan, mengeluarkan pelbagai peraturan kehematan, mengakses dan mendapatkan maklumat, mengambil tindakan penyeliaan yang perlu dan menyediakan perlindungan undang-undang kepada kakitangan yang bertindak secara jujur semasa menjalankan tugas mereka. Kebebasan operasi pada tahap yang tinggi diberikan kepada, dan ditunjukkan oleh Bank dalam menentukan fokus pengawalan dan penyeliaan serta dalam memperuntukkan sumber untuk menjalankan tugasnya. Tugas ini dikendalikan kakitangan yang berkelayakan dan kompeten dengan tahap profesionalisme dan integriti yang tinggi.

- **Kemasukan dalam industri melalui lesen baharu dan pengambilalihan pegangan saham dengan kepentingan yang ketara adalah tertakluk kepada penilaian yang teliti.** Satu proses penilaian yang menyeluruh dan mantap wujud untuk memastikan bahawa mana-mana penyertaan baharu dalam pasaran perbankan adalah tertakluk kepada piawaian kehematan.

- **Wujudnya satu kompendium menyeluruh mengenai keperluan dan panduan kehematan yang bertujuan menggalakkan keselamatan dan kekukuhan, disiplin pasaran dan integriti sistem kewangan.** Rangka kerja kecukupan modal adalah selaras dengan piawaian antarabangsa dan telah dilaksanakan dengan berkesan. Rangka kerja ini akan dipertingkatkan lagi dengan pelaksanaan pakej pembaharuan Basel III mulai tahun 2013. Piawaian kehematan tentang pengurusan risiko menyediakan asas kukuh untuk penyeliaan yang berkesan dan penilaian kualiti pengurusan risiko institusi perbankan. Rangka kerja mudah tunai memastikan terdapat penampan mudah tunai yang mencukupi di bawah keadaan normal dan tertekan, di samping menghendaki sumber pembiayaan dipelbagaikan dengan secukupnya. Keperluan, termasuk amalan menyediakan peruntukan berhemat, juga tersedia untuk mengendalikan aset bermasalah

Jadual 1

Tahap Pematuhan Terhadap Prinsip Teras Basel

	Prinsip Teras Basel	Tahap Pematuhan
1.	Objektif, kebebasan, kuasa, ketelusan dan kerjasama	
1.1	Tanggungjawab dan objektif	C
1.2	Kebebasan, kebertanggungjawaban dan ketelusan	LC
1.3	Rangka kerja undang-undang	C
1.4	Kuasa undang-undang	C
1.5	Perlindungan undang-undang	C
1.6	Kerjasama	LC
2.	Aktiviti yang dibenarkan	C
3.	Kriteria pelesenan	LC
4.	Pemindahan pemilikan ketara	LC
5.	Pengambilalihan utama	LC
6.	Kecukupan modal	LC
7.	Proses pengurusan risiko	LC
8.	Risiko kredit	C
9.	Aset bermasalah, peruntukan dan rizab	C
10.	Had dedahan besar	LC
11.	Dedahan kepada rakan niaga yang berhubung kait	LC
12.	Risiko negara dan pemindahan	LC
13.	Risiko pasaran	C
14.	Risiko mudah tunai	LC
15.	Risiko operasi	LC
16.	Risiko kadar faedah dalam buku perbankan	LC
17.	Kawalan dalaman dan audit	C
18.	Salah guna perkhidmatan kewangan	C
19.	Pendekatan penyeliaan	C
20.	Teknik penyeliaan	C
21.	Pelaporan penyeliaan	C
22.	Perakaunan dan penzahiran	C
23.	Kuasa pembetulan dan pemulihan penyelia	LC
24.	Penyeliaan bersepadu	LC
25.	Hubungan negara asal-tuan rumah	C

- **Mematuhi (Compliant, C)** – Semua kriteria penting yang terpakai di bawah Prinsip Teras dipenuhi tanpa apa-apa kekurangan yang ketara, atau apabila objektif Prinsip Teras telah dicapai melalui cara alternatif.
- **Mematuhi sebahagian besarnya (Largely compliant, LC)** – Hanya terdapat kelemahan kecil sahaja dan tidak menimbulkan apa-apa kebimbangan tentang keupayaan dan hasrat pihak berkuasa untuk mencapai pematuhan sepenuhnya terhadap Prinsip Teras. Bagi kriteria penting yang tidak dipenuhi, keberkesanan keseluruhan rejim pihak berkuasa perlulah tinggi untuk memastikan bahawa tiada risiko ketara yang tidak dapat ditangani.
- **Tidak mematuhi sebahagian besarnya (Materially non-compliant, MC)** – Terdapat kelemahan yang nyata, walaupun wujud peraturan, pengawalan dan prosedur rasmi. Terdapat bukti bahawa penyeliaan nyata tidak berkesan, pelaksanaan secara praktikal adalah lemah, ataupun kelemahan tersebut memadai untuk menimbulkan keraguan tentang keupayaan pihak berkuasa untuk mencapai pematuhan.
- **Tidak mematuhi (Non-compliant, NC)** – Tiada pelaksanaan Prinsip Teras yang ketara, beberapa kriteria penting tidak dipatuhi atau pengawasan nyata tidak berkesan.

dan dikaji semula dengan berkesan oleh penyelia. Pelaksanaan piawaian tadbir urus korporat dan garis panduan tentang kawalan dalaman, bersama-sama dengan fokus pengawalseliaan terhadap pendidikan pengarah, menggalakkan pengaturan tadbir urus dan kawalan dalaman yang berkesan dalam institusi perbankan. Satu rangka kerja undang-undang yang menyeluruh terus menyokong rejim pencegahan pengubahan wang haram dan pembanterasan pembiayaan keganasan (anti-money laundering/counter financing of terrorism) yang berkesan di Malaysia lantas membolehkan Bank mempunyai akses kepada maklumat dan rekod, menjalankan siasatan, mengeluarkan arahan dan bekerjasama dengan agensi kawal selia dan penguatkuasa lain untuk memelihara integriti sistem kewangan.

- **Rangka kerja penyeliaan Bank menyediakan sokongan yang berkesan kepada mandat dan objektif mengekalkan kestabilan kewangan.** Rangka kerja penyeliaan berasaskan risiko menyediakan pendekatan yang sistematik dan tekal bagi penyeliaan, dengan mengambil kira hasil penilaian yang bersepadu di premis dan luar premis serta dilengkapi hasil penilaian daripada aktiviti pengawasan makro oleh Bank. Ini turut disokong oleh penilaian terhadap risiko yang ditanggung dengan membuat perbandingan risiko antara instituti perbankan bagi memudahkan pengenalpastian risiko baharu yang timbul dan penilaian impaknya ke atas institusi individu dan juga seluruh industri. Bank memaklumkan penilaian penyeliaannya dan isu-isu berbangkit tepat pada masanya dan dalam cara yang berkesan, selain menghendaki institusi perbankan mengambil langkah pembetulan, dan pelaksanaannya dipantau oleh Bank. Bank juga mempunyai keupayaan untuk mendapatkan maklumat yang perlu bagi tujuan penyeliaan, selain boleh mengambil pelbagai tindakan campur tangan penyeliaan pada peringkat awal untuk mengelakkan kemungkinan timbulnya masalah dan mengenakan penalti ke atas ketidakpatuhan terhadap keperluan pengawalseliaan dan undang-undang. Ini diperlengkap oleh program yang dibangunkan dengan baik untuk pertukaran maklumat dan kerjasama penyeliaan dengan agensi pengawalseliaan domestik dan asing.

Saranan Utama

Penilaian pematuhan ini mencadangkan beberapa saranan yang akan memastikan pengaturan pengawalan dan penyeliaan sedia ada terus berkesan sejajar dengan perkembangan pasaran dan mencerminkan amalan terbaik. Undang-undang perkhidmatan kewangan baharu mengambil kira banyak daripada saranan ini, manakala Bank akan terus memberi tumpuan pada usaha meningkatkan keberkesanan amalan pengawalan dan penyeliaannya.

Saranan utama adalah seperti yang berikut:

- **Terus meningkatkan proses rundingan industri tentang langkah-langkah dasar yang dicadangkan bagi meningkatkan tahap ketelusan awam, dan memperjelas kehendak dan keutamaan penyeliaan yang terkandung dalam garis panduan dan arahan penyeliaan yang dikeluarkan oleh Bank.** Bank telah pun mengadakan perbincangan dan interaksi yang meluas dengan pihak industri mengenai keperluan kawal selia yang disarankan seperti yang dikehendaki di bawah rangka kerja dalaman untuk pembangunan dasar Bank. Bank menyedari bahawa dengan benar-benar melibatkan industri pada peringkat awal perumusan dasar pengawalseliaan boleh meningkatkan hasil pengawalseliaannya. Bagi tujuan ini, proses perundingan dengan industri tentang perubahan pengawalseliaan telah diperluas, merangkumi lebih banyak penglibatan yang disasarkan melalui kumpulan fokus dan penilaian impak berdasarkan input terperinci daripada institusi perbankan untuk memastikan supaya semua pandangan yang berkaitan difahami sepenuhnya dan dipertimbangkan dengan teliti. Sejajar dengan pendekatan pengawalseliaan berasaskan prinsip, Bank juga sedang mengkaji semula dokumen piawaian kehematannya untuk menghasilkan panduan yang lebih baik tentang piawaian yang perlu dipatuhi, dan pelbagai amalan yang mungkin dipertimbangkan oleh institusi perbankan untuk memenuhi piawaian tersebut setara dengan saiz dan kompleksiti institusi. Semua garis panduan kehematan yang baharu telah dipaparkan dalam laman

sesawang Bank, sementara garis panduan sedia ada yang sedang dikaji semula akan dipaparkan sebaik sahaja kajian semula ini selesai.

- **Meningkatkan ketelusan piawaian pelesenan dan keperluan kesesuaian bagi pemegang saham.** Ini akan dicapai di bawah FSA dan IFSA yang menetapkan kriteria yang jelas bagi pelesenan dan pengambilalihan kepentingan yang ketara dalam institusi perbankan, termasuk kriteria yang digunakan untuk menilai kesesuaian pemegang saham. Kriteria penilaian bagi permohonan lesen perbankan juga dipertingkat di bawah perundangan baharu untuk meliputi penilaian sama ada aktiviti kumpulan kewangan akan menghalang pengawalan dan penyeliaan yang berkesan oleh Bank.

- **Memperluas skop penggunaan rangka kerja perundangan dan kehematan untuk meliputi syarikat pemegangan kewangan dan membolehkan penyeliaan ke atas kumpulan kewangan secara bersepadu.** Bagi tujuan ini, FSA memberi kuasa kepada Bank untuk melantik dan membenarkan sesebuah syarikat pemegangan kewangan, dan juga mengenakan piawaian kehematan, termasuk keperluan modal, piawaian mudah tunai, keperluan pengurusan risiko dan jangkaan ujian tekanan, ke atas kumpulan kewangan secara bersepadu.

- **Mengeluarkan peraturan khusus mengenai risiko kadar faedah dalam buku perbankan (interest rate risk in the banking book, IRRBB), risiko negara dan risiko operasi serta melaksanakan sepenuhnya Tunggak 2.** Penilaian yang dibuat mendapati bahawa bidang-bidang ini telah pun menjadi perkara yang dikaji semula secara berterusan menerusi penyeliaan institusi perbankan oleh Bank bagi memastikan risiko dikenal pasti, dinilai dan dilaporkan dengan sewajarnya kepada Bank. Pelaksanaan penuh Tunggak 2 pada tahun 2013, selepas tempoh peralihan selama dua tahun, akan merintis jalan kepada kajian semula penyeliaan dan pemeriksaan terhadap proses penilaian modal dalaman oleh Bank dengan lebih giat, meliputi antara lain, pengurusan IRRBB dan risiko penumpuan kredit oleh institusi perbankan.

- **Menjajarkan Garis Panduan Mengenai Had Pendedahan kepada Sesuatu Rakan Niaga (single counterparties) yang sedia ada dengan piawaian antarabangsa, dan memperluas skop penggunaan keperluan kehematan bagi urus niaga kredit dengan rakan niaga yang berhubung kait untuk meliputi pemegang saham minoriti yang penting.** Pelaksanaan Garis Panduan Mengenai Had Pendedahan kepada Sesuatu Rakan Niaga semakan pada bulan Mac 2013, dan kajian semula yang dirancang terhadap Garis Panduan Mengenai Urus Niaga Kredit dan Dedahan dengan Rakan Niaga yang Berhubung Kait, yang juga akan dijalankan pada tahun 2013, akan mempertingkat pematuhan dalam bidang ini dengan nyata.

- **Menubuhkan rangka kerja penyelesaian menyeluruh, dengan peruntukan perundangan yang jelas bagi menentukan institusi perbankan yang tidak berdaya maju, untuk memperlengkap rangka kerja campur tangan penyeliaan yang sedia ada. Skop dan penggunaan rangka kerja tersebut juga perlu cukup meluas untuk membolehkan penyelesaian terhadap syarikat pemegangan kewangan.** Perjanjian Perikatan Strategik (Strategic Alliance Agreement) semakan antara Bank dengan Perbadanan Insurans Deposit Malaysia (PIDM), yang dimeterai pada bulan April 2012, telah meningkatkan penyelarasan bagi tindakan campur tangan dan penyelesaian serta menyediakan platform penting untuk membina rangka kerja penyelesaian. Pencetus yang jelas untuk menentukan keadaan tidak berdaya maju sesebuah institusi perbankan juga diambil kira di bawah perjanjian ini, sekali gus mengukuhkan kebertanggungjawaban kedua-dua agensi dalam memastikan penyelesaian segera bagi institusi yang bermasalah. Pencetus ini telah digunakan semula dalam piawaian Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) yang disemak oleh Bank baru-baru ini, sebagai syarat yang membolehkan Bank mengenakan kerugian ke atas pemegang instrumen modal bank.

- **Memperluas pengenaan penalti ke atas individu di bawah Undang-undang Sivil.** Undang-undang perkhidmatan kewangan baharu akan membolehkan saranan ini dilaksanakan menerusi peruntukan yang menyokong rangka kerja penalti yang lebih menyeluruh merangkumi penalti sivil, pentadbiran dan jenayah atas sebab tidak mematuhi keperluan pengawalseliaan dan undang-undang.

- **Memanfaatkan peluang untuk memupuk penyelarasan dan pertukaran maklumat yang lebih kukuh dengan agensi penyeliaan lain, termasuk pihak berkuasa negara asal bank asing yang aktif di Malaysia.** Usaha terus diambil untuk mengukuhkan lagi kerjasama antara Bank dengan agensi kawal selia domestik dan penyelia negara asal bank asing yang diperbadankan di Malaysia. Penambahbaikan utama telah dibuat sepanjang tahun 2012 terhadap pengaturan kerjasama dengan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia dan PIDM, serta menjadikan perjanjian pengaturan perkongsian maklumat dengan Suruhanjaya Koperasi Malaysia sebagai pengaturan rasmi. Bank juga meneruskan perbincangan dan interaksi dua hala dengan penyelia asing, serta giat menganjurkan dan menyertai forum penyeliaan (supervisory colleges) untuk membolehkan pertukaran maklumat dan penyelarasan aktiviti penyeliaan yang melibatkan kumpulan kewangan merentas sempadan.

Penilaian Mengenai Pematuhan Malaysia Terhadap Prinsip Teras Insurans IAIS

Prinsip Teras Insurans (Insurance Core Principles, ICP), yang diterbitkan buat kali pertama oleh Persatuan Penyelia Insurans Antarabangsa (International Association of Insurance Supervisors, IAIS) pada tahun 2000, sebahagian besarnya telah disemak pada tahun 2011. ICP baharu ini berdasarkan satu set penyataan prinsip peringkat tinggi yang disokong oleh piawaian dan panduan lebih khusus yang digunakan untuk menilai pematuhan terhadap ICP. ICP baharu ini lebih menekankan pendekatan berasaskan risiko bagi pengawalan dan penyeliaan selain memberi ruang kepada penggunaan ICP berasaskan prinsip perkadaran. Penambahbaikan juga dibuat khususnya dalam bidang tadbir urus korporat, pengurusan risiko, penyeliaan bersepadu dan pengawasan kehematan makro, untuk mencerminkan perkembangan pasaran dan penyeliaan insurans, serta mengambil kira saranan oleh Menteri-menteri Kewangan dan Gabenor-gabenor Bank Pusat Kumpulan Dua Puluh (Group of Twenty Finance Ministers and Central Bank Governors) serta Lembaga Kestabilan Kewangan (Financial Stability Board, FSB). Malaysia merupakan antara beberapa negara terawal yang dibuat penilaian oleh Tabung Kewangan Antarabangsa (International Monetary Fund, IMF) dan Bank Dunia (World Bank) berdasarkan set ICP yang telah disemak.

Rencana ini membentangkan ringkasan penilaian dan pemerhatian utama mengenai pematuhan Malaysia terhadap ICP. Penilaian terperinci dipaparkan secara berasingan di laman sesawang IMF dan Bank Dunia.

Bagi 22 daripada 26 ICP yang ada, Malaysia telah dinilai sama ada 'mematuhi' atau 'mematuhi sebahagian besarnya' ICP tersebut (Jadual 1). Empat ICP yang berkaitan dengan keperluan kehematan dalam pengurusan risiko institusi, penyeliaan bersepadu, pengaturan bagi perlindungan dari segi undang-undang bagi dana pelanggan yang dikendalikan oleh pengantara insurans, dan kerjasama merentas sempadan dalam pengurusan krisis telah dinilai sebagai 'mematuhi sebahagiannya'. Penilaian ini mendapati bahawa Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 (Financial Services Act 2013, FSA) dan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 (Islamic Financial Services Act 2013, IFSA) yang baharu akan melaksanakan banyak daripada saranan untuk penambahbaikan, manakala penambahbaikan yang sedang dilaksanakan terhadap keperluan pengawalseliaan sedia ada untuk memformalkan kehendak penyeliaan Bank, akan terus meningkatkan tahap pematuhan Malaysia. Penambahbaikan ini hampir dilaksanakan keseluruhannya. Khususnya, pelaksanaan Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman (Internal Capital Adequacy Assessment Process) dan pengeluaran keperluan baharu mengenai tadbir urus risiko akan mengukuhkan pengurusan risiko institusi dalam syarikat insurans, manakala perundangan baharu pula memberi perlindungan undang-undang terhadap wang yang diterima dan dipegang sebagai amanah oleh pengantara untuk manfaat pelanggan insurans/takaful.

Tahap pematuhan Malaysia terhadap ICP penyeliaan bersepadu, serta ICP kerjasama dan pengurusan krisis merentas sempadan adalah sebahagian besarnya mencerminkan sifat dan skop dedahan seluruh kumpulan dan aktiviti merentas sempadan penanggung insurans di Malaysia pada masa kini, serta risikonya kepada kestabilan kewangan. Penilaian yang dibuat mendapati bahawa kini tidak terdapat kumpulan insurans domestik yang signifikan sementara aktiviti merentas sempadan oleh penanggung insurans Malaysia adalah terhad. Atas sebab ini, skop dan tahap penyeliaan Bank yang bersepadu serta tumpuan pada pengaturan merentas sempadan yang lebih formal bagi pengurusan risiko adalah selaras dengan pandangan Bank bahawa risiko daripada dedahan kumpulan kepada penanggung insurans di Malaysia secara relatifnya rendah. Bank akan mempertingkat langkah-langkah untuk menangani isu-isu berkaitan dengan penyeliaan bersepadu dan merentas sempadan apabila dan sekiranya aktiviti penanggung insurans berkembang dengan pesat dan juga operasi merentas sempadan mereka semakin meluas.

Pemerhatian utama daripada penilaian ini adalah seperti yang berikut:

- **Terdapat rangka kerja perundangan yang menyeluruh, yang menyatakan dengan jelas kuasa dan tanggungjawab Bank, dan Bank diberikan pelbagai kuasa yang menyokong mandatnya.** Perundangan memperuntukkan Bank sebagai badan berkanun yang beroperasi

Jadual 1

Tahap Pematuhan Terhadap Prinsip Teras Insurans

Prinsip Teras Insurans	Tahap Pematuhan
1. Objektif, kuasa dan tanggungjawab penyelia	LO
2. Penyelia	LO
3. Pertukaran maklumat dan keperluan kerahsiaan	LO
4. Pelesenan	LO
5. Kesesuaian individu	LO
6. Perubahan kuasa dan pemindahan portfolio	LO
7. Tadbir urus korporat	LO
8. Pengurusan risiko dan kawalan dalaman	LO
9. Penilaian dan pelaporan penyeliaan	O
10. Langkah pencegahan dan pembetulan	O
11. Penguatkuasaan	LO
12. Pembubaran dan keluar daripada pasaran	O
13. Insurans semula dan bentuk lain pemindahan risiko	LO
14. Penilaian	O
15. Pelaburan	LO
16. Pengurusan risiko institusi untuk tujuan kesolvenan	PO
17. Kecukupan modal	LO
18. Pengantara	PO
19. Pengendalian perniagaan	LO
20. Penzahiran umum	LO
21. Menangani penipuan dalam insurans	LO
22. Pencegahan pengubahan wang haram dan pembanterasan pembiayaan keganasan	O
23. Penyeliaan bersepadu	PO
24. Pengawasan kehematan makro dan penyeliaan insurans	O
25. Kerjasama dan penyelarasan penyeliaan	O
26. Kerjasama dan penyelarasan pengurusan krisis merentas sempadan	PO

- **Mematuhi (Observed, O)** – Semua piawaian yang terpakai dipatuhi. Pihak berkuasa mempunyai kuasa undang-undang untuk menjalankan tugasnya dan menunjukkan penggunaan kuasa itu pada tahap yang memuaskan.
- **Mematuhi sebahagian besarnya (Largely observed, LO)** – Hanya terdapat kelemahan kecil sahaja, yang tidak menimbulkan apa-apa kebimbangan tentang keupayaan pihak berkuasa untuk mencapai pematuhan sepenuhnya.
- **Mematuhi sebahagiannya (Partly observed, PO)** – Kelemahan yang didapati cukup untuk menimbulkan keraguan tentang keupayaan pihak berkuasa untuk mencapai pematuhan sepenuhnya.
- **Tidak mematuhi (Not observed, NO)** – Didapati tidak mencapai peningkatan yang nyata dalam pematuhan.

secara bebas dan mempunyai kuasa hakiki terhadap tumpuan strategik dan pengagihan sumbernya untuk menjalankan aktiviti pengawalan dan penyeliaannya. Pegawai Bank dikehendaki supaya mematuhi tatakelakuan yang menggalakkan piawaian etika yang tinggi. Perlindungan undang-undang diberikan untuk membolehkan pelaksanaan tanggungjawab mereka dengan berkesan.

- **Kemasukan dalam industri tertakluk kepada penilaian yang teliti.** Lesen baharu dan pemegang saham dengan kepentingan yang ketara dinilai berasaskan set keperluan kewangan dan bukan kewangan yang luas, dan rangka kerja pengawalseliaan disediakan untuk memastikan pengarah, pengurusan kanan dan pegawai penting yang bertanggungjawab untuk menjalankan fungsi kawalan mempunyai kecekapan dan integriti untuk memainkan peranan mereka dengan berkesan.

- **Satu kompendium menyeluruh mengenai keperluan dan panduan kehematan telah disediakan, bertujuan menggalakkan keselamatan dan kekukuhan, disiplin pasaran dan integriti industri insurans.** Ini termasuk kehendak yang meluas terhadap tadbir urus korporat, dan pengurusan risiko dan fungsi kawalan yang berkesan terhadap aktiviti utama penanggung insurans. Asas utama bagi rangka kerja kehematan ialah Rangka Kerja Modal Berasaskan Risiko untuk Penanggung Insurans yang mencakupi risiko berdasarkan pendekatan yang lebih menyeluruh (total balance sheet approach) dan menghendaki penanggung insurans mengekalkan modal yang mencukupi untuk menyerap kerugian besar yang tidak dijangka. Keperluan penilaian dan penzahiran adalah sejajar dengan Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa (International Financial Reporting Standards) dan secara khusus mengambil kira penzahiran yang diperlukan berkaitan dengan kontrak insurans. Di samping itu, Bank memaparkan data industri yang terperinci di laman sesawangnya.

- **Keperluan pengawalseliaan mengambil kira kehendak bagi layanan adil kepada pelanggan dan diperkukuh dengan pengawasan amalan pasaran oleh Bank dan program pendidikan pengguna yang berstruktur.** Penanggung insurans dikehendaki mematuhi piawaian urusan yang saksama dalam membangunkan produk baharu, amalan jualan dan pemasaran termasuk nasihat dan penzahiran yang wajar kepada pengguna, serta penyelesaian tuntutan. Penilaian Bank berdasarkan pemantauannya di luar premis dan di premis terhadap amalan pasaran mempengaruhi tindakan penyeliaan dan keputusan untuk memperbaharui lesen pengantara insurans. Perundangan juga mengenakan penalti yang berat terhadap penipuan insurans dan pengubahan wang haram. Bank juga memantau secara rapat dan berkongsi maklumat dengan pihak berkuasa yang berkaitan untuk menyokong tindakan penguatkuasaan yang berkesan.

- **Rejim penyeliaan adalah teguh dan menyokong penilaian risiko penanggung insurans yang berkesan.** Rangka kerja penyeliaan berasaskan risiko membolehkan penyeliaan yang sistematik dan tekal terhadap semua penanggung insurans berlesen melalui pemantauan di luar premis secara berterusan, pemeriksaan di premis dan pemeriksaan tematik yang kerap. Ini disepadukan secara baik dengan aktiviti pengawasan makro Bank dan disokong program ujian tekanan yang ketat. Perundangan membolehkan Bank mengambil langkah pencegahan yang wajar dan tepat pada masanya. Isu-isu penyeliaan yang penting dimaklumkan dengan jelas kepada penanggung insurans dan langkah pembetulan dipantau rapi oleh Bank. Bank juga mempunyai pelbagai instrumen untuk melaksanakan tindakan pembetulan dan penguatkuasaan, dan untuk bekerjasama dengan Perbadanan Insurans Deposit Malaysia bagi menguruskan penanggung insurans yang bermasalah agar dapat memelihara kepentingan pemegang polisi dan mengurangkan kos kepada sistem kewangan.

- **Bank menerima pakai pendekatan pengawasan makro yang setara dengan sifat, skala dan kompleksiti sektor insurans.** Rangka kerja pengawasan mengesan penunjuk kekukuhan kewangan utama dan trend dalam industri insurans. Ujian tekanan dibuat dengan

kerap dan menggabungkan pendekatan makro (atas-ke-bawah) dan mikro (bawah-ke-atas). Di samping itu, Bank sedang berusaha untuk membentuk satu rangka kerja bagi menilai kepentingan sistemik penanggung insurans berdasarkan panduan yang dirumuskan oleh FSB.

Saranan Utama

Penilaian mengemukakan beberapa saranan yang dapat terus meningkatkan pematuhan Malaysia terhadap ICP. Beberapa saranan ini adalah berkaitan dengan pasaran insurans yang lebih maju dan dijangka menjadi lebih penting buat Malaysia apabila industri domestik menjadi semakin besar dan kompleks. Saranan ini diambil kira dalam rancangan jangka sederhana hingga jangka lebih panjang Bank.

Seperti penilaian pematuhan Malaysia terhadap Prinsip Teras Basel bagi Penyeliaan Perbankan Berkesan (Basel Core Principles for Effective Banking Supervision), saranan yang sama dibuat untuk meningkatkan ketelusan dalam keperluan pelesenan dan kesesuaian bagi pemegang saham, serta pengawalan dan penyeliaan syarikat pemegangan kewangan untuk menyokong penyeliaan penanggung insurans secara bersepadu (rujuk rencana 'Penilaian Pematuhan Malaysia Terhadap Prinsip Teras Basel bagi Penyeliaan Perbankan Berkesan'). Hal ini telah diambil kira dalam FSA dan IFSA yang baharu. Seperti dinyatakan di atas, risiko yang berkaitan dengan aktiviti merentas sempadan bagi kumpulan insurans domestik buat masa ini kekal rendah. Secara praktiknya, pengaturan yang tidak formal telah dibuat dengan penyelia di negara-negara tuan rumah operasi merentas sempadan kumpulan penanggung insurans Malaysia. Pendekatan penyeliaan juga mengambil kira penilaian berterusan terhadap risiko yang mungkin timbul daripada aktiviti entiti berkaitan yang mungkin boleh menjejaskan kedudukan kewangan penanggung insurans di Malaysia. Bank kekal komited untuk terus meningkatkan kerjasama dan pengaturan pertukaran maklumat yang sedia ada dengan penyelia dan pihak berkuasa lain, termasuk melalui penglibatan lebih luas dalam memorandum persefahaman dua hala selain mengukuhkan keupayaan untuk menyokong pengurusan dan penyelesaian krisis merentas sempadan secara berkesan sejajar dengan risiko yang mungkin timbul daripada aktiviti merentas sempadan penanggung insurans.

Saranan juga dibuat untuk mengkaji semula dan mengemaskinikan beberapa keperluan pengawalseliaan dengan mengambil kira prinsip amalan kukuh seperti dikehendaki oleh Bank ke atas penanggung insurans menerusi aktiviti penyeliaannya. Ini dilaksanakan melalui program yang sedang dijalankan untuk mengkaji semula keperluan Bank secara berkala seperti yang dikehendaki di bawah rangka kerja dalaman untuk pembangunan dasar Bank.

Saranan lain termasuk perkara yang berikut:

- **Memperkukuh instrumen penguatkuasaan dan melaksanakan rangka kerja penyeliaan khusus terhadap aktiviti amalan pasaran.** FSA dan IFSA baharu mewujudkan peruntukan khusus kepada Bank untuk mengeluarkan dan menguatkuasakan piawaian amalan perniagaan. Perkembangan utama dalam agenda pengawalseliaan Bank ialah membangunkan dan melaksanakan satu rangka kerja lebih berstruktur dan bersepadu sejak tahun 2011, untuk menyelia risiko amalan pasaran. Rangka kerja ini kini beroperasi sepenuhnya dan menyediakan penilaian yang lebih berkesan terhadap risiko kepada pengguna berdasarkan pelbagai maklumat dan aktiviti penyeliaan yang lebih tertumpu. Peruntukan bagi penalti pentadbiran dan sivil dalam FSA dan IFSA yang baharu akan terus menyokong usaha penguatkuasaan piawaian amalan pasaran yang berkesan oleh Bank.

- **Membangunkan rangka kerja modal yang lebih menyeluruh untuk insurans jaminan kewangan.** Danajamin Nasional Berhad (Danajamin) yang merupakan satu-satunya penanggung insurans jaminan kewangan di Malaysia adalah tertakluk kepada keperluan tadbir urus korporat dan pengurusan risiko yang turut terpakai pada institusi kewangan lain yang dikawal selia oleh Bank. Danajamin juga perlu mematuhi had dedahan kehematan atas asas tunggal dan agregat supaya setara dengan keupayaan kewangannya. Melangkah ke hadapan, Bank merancang untuk

menyediakan rangka kerja modal yang lebih menyeluruh dan peka terhadap risiko bagi perniagaan insurans jaminan kewangan agar boleh mengambil kira risiko yang sedia ada dalam perniagaan ini dengan lebih baik, di samping saling memperkukuh insentif bagi pengurusan risiko yang mantap. Ini juga akan menyokong pertumbuhan mampan Danajamin sejajar dengan peluasan peranannya untuk menyediakan penambahbaikan kredit kepada lebih banyak syarikat Malaysia dan dalam pelbagai sektor ekonomi.

- **Mengambil kira ciri saling bergantungan antara, dan dalam, kategori risiko di bawah rangka kerja modal.** Pada masa ini, keperluan ujian tekanan membantu mengenal pasti korelasi risiko dan memaklumkan keputusan pihak pengurusan mengenai tahap kecukupan penampan kewangan untuk menguruskan risiko serentak dan limpahan sekiranya risiko tertentu timbul. Bank bercadang untuk terus menambah baik keperluan modal pada masa hadapan bagi mengambil kira kesan korelasi risiko apabila lebih banyak data diperoleh untuk menyokong usaha memperkemas rangka kerja ini.

2012

AMALAN PASARAN DAN PEMERKASAAN PENGGUNA

129 Trend dan Perkembangan Utama
131 Mengukuhkan Rangka Kerja Undang-Undang dan Penyeliaan
133 Menangani Isu Pengguna
140 Pengawalan dan Penyeliaan Pengantara Insurans dan Takaful
141 Kerjasama dengan Agensi Lain
141 Pengguna Kewangan Berpengetahuan dan Bertanggungjawab
143 Mengukuhkan Saluran Bantuan Penyelesaian Pengguna

Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 (Financial Services Act 2013, FSA) dan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 (Islamic Financial Services Act 2013, IFSA) memberi Bank mandat yang jelas untuk memupuk amalan adil, bertanggungjawab dan profesional dalam kalangan penyedia perkhidmatan kewangan (PPK) yang dikawal selia oleh Bank. Bank melaksanakan mandat ini dengan menetapkan kehendak dan keperluan bagi mengawal selia amalan PPK terhadap pengguna dan menilai kelakuan PPK berdasarkan kehendak tersebut; menggalakkan ketelusan terhadap pengguna; mengambil tindakan penguatkuasaan terhadap pelanggaran amalan; dan melengkapi pengguna dengan pengetahuan kewangan, kemahiran dan akses kepada saluran bantuan penyelesaian yang berkesan untuk melindungi kepentingan mereka dengan lebih baik. Meskipun ini mungkin tidak dapat menghindarkan sepenuhnya potensi PPK untuk bertindak dengan kurang mengambil kira kepentingan pengguna, Bank memberikan komitmen untuk menyediakan langkah pencegahan yang berwibawa bagi amalan tidak adil terhadap pengguna melalui aktiviti penyeliaan dan penguatkuasaannya, dan memastikan bahawa apabila seseorang pengguna itu tidak dilayan dengan adil, terdapat saluran yang berkesan untuk pengguna mendapatkan pembelaan. Ini akan mewujudkan persaingan yang sihat dan inovasi dalam industri kewangan yang akhirnya akan memberi manfaat kepada pengguna, di samping mengurangkan bahaya moral untuk jangka lebih panjang dengan menggalakkan setiap pengguna bertanggungjawab untuk mengambil langkah yang sesuai bagi melindungi kepentingan kewangan mereka.

TREND DAN PERKEMBANGAN UTAMA

Keutamaan strategik Bank dalam bidang amalan pasaran adalah berpandukan perkembangan dan keadaan dalam persekitaran operasi serta risiko utamanya kepada pengguna. Sebahagian besar daripada perkembangan dalam pasaran kewangan runcit dalam tempoh kebelakangan ini banyak dipengaruhi oleh persekitaran kadar faedah yang rendah, peningkatan persaingan termasuk daripada PPK bukan bank dan pengukuhan keperluan kehematan yang mempunyai kaitan penting dengan struktur, reka bentuk dan pengedaran produk kewangan di pasaran. Sejak tahun 2006, industri insurans am juga berhadapan dengan cabaran besar dalam sektor insurans motor kerana kos tuntutan terus meningkat melebihi tahap mampan yang tidak dapat ditampung lagi oleh premium, lalu mengakibatkan pembaharuan asas yang akan mengubah landskap insurans motor dengan ketara. Keadaan ini seterusnya mempengaruhi tingkah laku PPK dan pengguna, dalam cara yang kadang kala boleh menjejaskan kepentingan pengguna (Gambar Rajah 4.1). Bank memantau keadaan ini dengan teliti dan mengambil langkah-langkah untuk mengurangkan risiko yang telah dikenal pasti terhadap pengguna.

Berlatarkan persekitaran ini, aktiviti pengawasan Bank pada tahun 2012 terus tertumpu pada pengurusan risiko utama kepada pengguna seperti yang berikut:

- **Bagi mendapatkan hasil lebih tinggi**, lebih banyak pengguna mungkin mencuba pelaburan alternatif tanpa memahami sepenuhnya risiko yang terlibat atau tanpa memeriksa terlebih dahulu kesahihan penyedia perkhidmatan berkenaan. Kesedaran yang agak rendah terhadap pengurusan risiko kewangan dalam kalangan pengguna di Malaysia terus menambahkan risiko pengguna membuat keputusan kewangan yang tidak berdasarkan maklumat yang lengkap. Kajian yang dijalankan oleh Pertubuhan bagi Kerjasama dan Pembangunan Ekonomi (Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD) pada tahun 2011 mendapati bahawa walaupun paras celik kewangan pengguna perkhidmatan kewangan di Malaysia setanding dengan pengguna di negara maju, pengguna di Malaysia kurang memberikan perhatian untuk mengurangkan risiko dalam menguruskan hal kewangan mereka;

Gambar Rajah 4.1

Trend dan Perkembangan Utama serta Implikasi Terhadap Amalan Pasaran

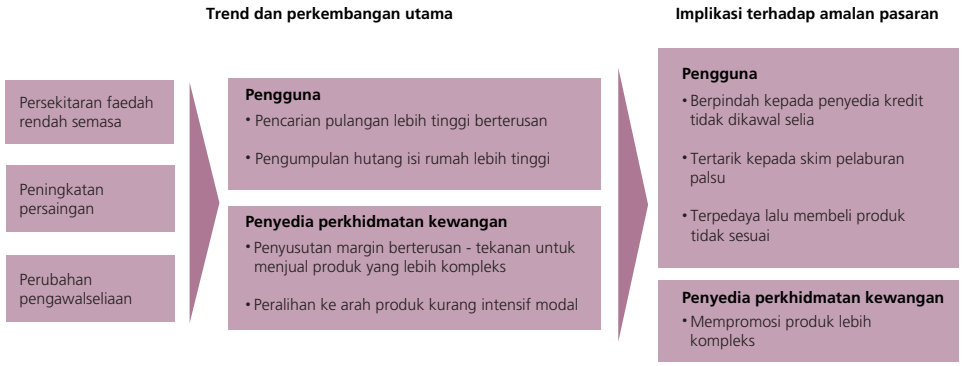

- **Peningkatan hutang oleh isi rumah berpendapatan rendah** berikutan kos pinjaman yang lebih rendah. Isi rumah menanggung beban yang berlebihan akibat keputusan pinjaman yang dibuat tanpa memikirkan kemampuan untuk melunaskan hutang itu. Risiko ini bertambah apabila peminjam tidak mempunyai penampan kewangan bagi menghadapi keadaan yang tidak dijangka. Keadaan menjadi lebih buruk apabila berlaku peningkatan pada trend pengambilan pinjaman isi rumah berpendapatan rendah daripada penyedia kredit bukan bank, yang tidak tertakluk kepada piawaian pengunderaitan yang ditetapkan oleh Bank;
- **Penyusutan berterusan margin PPK,** yang menyebabkan promosi bagi produk yang lebih kompleks dengan jangkaan pulangan lebih tinggi tanpa memikirkan kesesuaian produk bagi pengguna sasaran. Sebahagian daripada produk juga digabungkan dan dijual melalui saluran pengedaran alternatif dan pelbagai tanpa menyediakan latihan lengkap kepada kakitangan jualannya. Ini pula akan membawa kepada tingkah laku dan amalan jualan yang tidak baik; dan
- **Penawaran produk berstruktur kurang intensif modal oleh PPK dengan pengguna menanggung risiko yang lebih besar,** sebahagiannya sebagai respons kepada peningkatan kehendak pengawalan kehematan yang perlu bagi memastikan PPK kukuh dari segi kewangan dan mampu memenuhi obligasi kepada pengguna, termasuk dalam keadaan pasaran yang buruk.

Keutamaan Bank pada tahun 2012 terarah kepada pengukuhan asas undang-undang bagi mengawasi amalan pasaran, melaksanakan rangka kerja penyeliaan amalan pasaran yang dipertingkat, meningkatkan penelitian terhadap pengantara insurans dan memperkasa pengguna menerusi program pendidikan kewangan bersasaran

Dalam menguruskan risiko ini, keutamaan Bank pada tahun 2012 terarah kepada pengukuhan asas undang-undang bagi mengawasi amalan pasaran, melaksanakan rangka kerja penyeliaan amalan pasaran yang dipertingkat, meningkatkan penelitian terhadap pengantara insurans dan memperkasa pengguna menerusi program pendidikan kewangan bersasaran. Bank juga telah menggiatkan perbincangannya dengan pihak berkuasa dan agensi lain, serta meneruskan sesi dialog dengan persatuan pengguna bagi membincangkan isu-isu yang dihadapi pengguna.

MENGUKUHKAN RANGKA KERJA UNDANG-UNDANG DAN PENYELIAAN

Peruntukan khusus dalam FSA dan IFSA telah mengukuhkan dengan ketara prasyarat bagi suatu rejim pengawalan dan penyeliaan yang berkesan bagi amalan perniagaan dan perlindungan pengguna. Perundangan baharu ini memperuntukkan kuasa yang jelas dan lebih luas kepada Bank untuk menetapkan dan menguatkuasakan piawaian amalan perniagaan ke atas PPK, termasuk dalam bidang keperluan penzahiran, keadilan syarat kontrak, promosi kewangan, serta khidmat nasihat dan pengendalian aduan. Selain itu, perundangan ini dengan jelas menggariskan amalan dilarang yang memang tidak adil kepada pengguna, meningkatkan perlindungan undang-undang kepada pengguna berhubung dengan urusan dengan syarikat dan pengantara insurans dan takaful, serta membuka ruang bagi evolusi saluran bantuan penyelesaian pengguna. Ciri utama rangka kerja undang-undang baharu ini dihuraikan dengan lebih lanjut dalam Jadual 4.1.

Pelaksanaan rangka kerja penyeliaan amalan pasaran

Pelaksanaan rangka kerja penyeliaan amalan pasaran berdasarkan risiko terus menjadi suatu keutamaan pada tahun 2012. Pelaksanaan ini memerlukan peralihan ke arah rangka kerja yang lebih bersifat awalan, berdasarkan risiko dan berfokuskan hasil, dengan penekanan terhadap risiko amalan yang paling berpotensi mengakibatkan kemudaratan secara meluas kepada pengguna atau hilangnya keyakinan terhadap sistem kewangan.

Pendekatan penyeliaan ini menggabungkan semakan secara tematik yang berfokuskan isu dan firma individu berdasarkan pengenalpastian risiko amalan utama dalam tempoh semakan tersebut. Pada tahun 2012, tiga semakan tematik dan 19 semakan firma individu telah dijalankan oleh Bank, yang hasilnya dibincangkan dalam bahagian berikut bertajuk 'Menangani Isu Pengguna'. Bank sedang dalam proses membangunkan penilaian asas risiko amalan bagi institusi yang mempunyai segmen perniagaan runcit yang nyata dalam setiap sektor yang dikawal selia. Ini melibatkan penilaian mengenai risiko yang terdapat dalam aktiviti runcit utama sesebuah institusi dan cara ia mengawal risiko tersebut melalui aktiviti pengurusan operasi dan pengawasannya. Penilaian ini meliputi (i) pembangunan produk dan tadbir urus; (ii) keadilan dan ketelusan syarat kontrak; (iii) amalan jualan dan pemasaran; (iv) struktur insentif dan imbuhan; (v) kecekapan kakitangan jualan dan pemasaran; (vi) sokongan selepas jualan; (vii) saluran khidmat nasihat dan bantuan penyelesaian; (viii) perlindungan maklumat pengguna; dan (ix) pengendalian wang pelanggan. Bank menjangka menyiapkan penilaian risiko bagi 15 institusi dalam sektor perbankan, insurans dan takaful menjelang akhir tahun 2013. Kesemua institusi ini mencakupi kira-kira 30% daripada PPK yang mempunyai operasi yang signifikan dalam segmen pasaran runcit dalam subsektor masing-masing. Penilaian terhadap institusi yang lain dijangka siap menjelang akhir tahun 2015. Setelah selesai, penilaian risiko ini akan dikemas kini secara berkala dan digunakan sebagai asas untuk menentukan keutamaan aktiviti penyeliaan, termasuk semakan secara tematik dan institusi.

Pada amnya, semakan penyeliaan pada tahun 2012 menunjukkan bahawa PPK mempunyai tahap kesedaran yang lebih tinggi mengenai kesan isu pengguna ke atas strategi perniagaan dan risiko mereka. Kesedaran ini didapati agak seragam dalam kalangan pengurusan kanan, tetapi kurang sedikit pada peringkat lembaga pengarah, lantas menunjukkan bahawa proses untuk mengemukakan isu-isu amalan buat perhatian lembaga pengarah dalam sesebuah PPK, masih perlu diperbaiki. Mulai tahun 2013, Bank akan mula memasukkan penilaian amalan dalam mesyuarat penyeliaan tahunannya dengan lembaga pengarah PPK, yang lazimnya membincangkan penilaian risiko oleh Bank terhadap setiap PPK. Bank menjangkakan langkah ini akan menggalakkan perbincangan yang lebih meluas tentang risiko amalan pada peringkat lembaga pengarah PPK, dan memudahkan penyusunan keutamaan perhatian dan sumber pengurusan dapat diperuntukkan bagi menangani isu amalan utama yang dihadapi oleh sesebuah PPK.

Beberapa PPK telah pun menetapkan 'arahan dari atas' yang tegas dan tekal tentang bagaimana lembaga pengarah dan pihak pengurusan mahu PPK itu melayan pelanggan mereka. Obligasi amalan sering kali dianggap sebagai keperluan pematuhan dan bukannya pernyataan nilai teras sesebuah PPK itu. Pemikiran sebegini sedang berubah perlahan-lahan dengan beberapa PPK menjadikan amalan adil dan bertanggungjawab terhadap pengguna sebagai nadi bagi strategi pertumbuhannya. PPK ini telah

Jadual 4.1

Ciri Utama Rangka Kerja Undang-undang Baharu

Kuasa amalan pasaran lebih luas	• Kuasa kepada Bank untuk menetapkan piawaian bagi amalan perniagaan • Pengenalpastian yang jelas tentang amalan yang dilarang bagi PPK – Terlibat dalam amalan yang mengelirukan atau memperdayakan – Membuat gambaran palsu, mengelirukan atau tidak jujur – Memberikan tekanan yang tidak sewajarnya dalam memasarkan produk kewangan atau semasa meminta bayaran – Menuntut bayaran bagi produk atau perkhidmatan kewangan yang tidak diminta – Memaksa pengguna membeli sesuatu produk kewangan sebagai syarat pembelian produk kewangan yang lain – Berpakat untuk mengatur atau mengawal ciri atau syarat produk atau perkhidmatan kewangan sehingga merugikan pengguna • Bank boleh memberikan panduan tentang amalan yang dilarang
Peruntukan yang diperkukuh bagi perniagaan insurans dan takaful	• Perlindungan yang lebih baik bagi pengguna berhubung dengan obligasi penzahiran prakontrak mereka. Antara lain, penanggung insurans atau pengendali takaful hendaklah mengemukakan soalan yang khusus kepada pengguna bagi tujuan pengunderaitannya. Penyelesaian yang tersedia kepada penanggung insurans atau pengendali takaful akibat pengguna salah memberi gambaran secara jujur atau cuai hendaklah setara dengan tindakan yang akan diambil oleh penanggung insurans atau pengendali takaful itu seandainya pengguna tersebut tidak memberikan gambaran yang salah • Peruntukan baharu bagi sijil takaful keluarga menghendaki seseorang itu mempunyai manfaat takaful yang dibenarkan ke atas orang yang dilindungi untuk mengelak bahaya moral atau manipulasi kontrak takaful tersebut • Peruntukan baharu bagi ganti rugi terhadap jumlah tuntutan bagi mempercepat bayaran manfaat takaful keluarga • Peruntukan baharu bagi penamaan, termasuk peruntukan bagi *hibah* bersyarat, bagi memperjelas proses penamaan
Rangka kerja pengawalseliaan yang lebih cekap bagi pengantara insurans dan takaful	• Pengenalan suatu rejim kelulusan dan pendaftaran bagi pengantara insurans dan takaful yang lebih mencerminkan risiko yang ditimbulkan oleh entiti seumpama ini • Pengiktirafan penasihat kewangan Islam sebagai saluran pengedaran baharu bagi produk takaful keluarga • Keperluan baharu bagi menyediakan insurans indemniti profesional atau perlindungan takaful untuk melindungi kepentingan pelanggan • Keperluan baharu bagi menyediakan akaun berasingan bagi memastikan wang pelanggan dilindungi sepenuhnya
Saluran dipertingkat bagi bantuan penyelesaian pengguna	• Memberikan kuasa kepada Bank bagi meluluskan sebarang skim ombudsman kewangan yang bertujuan memastikan aduan serta penyelesaian pertikaian dikendalikan dengan berkesan dan adil • Bank boleh menetapkan fungsi, tugas dan skop skim tersebut • PPK wajib menjadi ahli sesuatu skim ombudsman kewangan yang diluluskan dan mematuhi *award* yang diberikan bawah skim tersebut
Kuasa penguatkuasaan diperkukuh	• Tindakan pentadbiran berbentuk kewangan dan bukan kewangan selain penalti sivil dan jenayah • Termasuk teguran awam, perintah untuk membuat pembetulan terhadap pelanggaran dan bagi PPK itu membuat restitusi terhadap mana-mana orang yang terjejas oleh pelanggaran tersebut
Kerjasama dengan agensi pengawalseliaan yang lain	• Keperluan bagi Bank untuk: – menyelaraskan dengan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia pengawalan amalan perniagaan yang berkaitan dengan aktiviti pasaran modal yang dijalankan oleh PPK yang di bawah kawal selia Bank – merujuk kepada Suruhanjaya Persaingan Malaysia (Malaysia Competition Commission, MyCC) tentang perkembangan garis panduan mengenai penjualan terikat (tied selling) dan tindakan berpakat, dan merujuk aduan berkaitan dengan tindakan ini kepada MyCC

menjadikan pengalaman pengguna sebagai fokus utama bagi pelan perniagaan mereka dan sedang dalam proses mengukuhkan jajaran antara sasaran pertumbuhan dengan sasaran prestasi, dengan fokus yang jelas terhadap pengguna. Bank juga terus mendapati wujud penambahbaikan dalam tahap ketelusan dan penzahiran produk jualan dan pemasaran PPK berikutan campur tangan Bank sebelum ini. Walau bagaimanapun, Bank percaya masih ada ruang untuk terus memperbaiki tahap kebolehbandingan dan mengurangkan tahap kompleksiti maklumat yang diberikan oleh PPK, yang penting bagi membantu pengguna membandingkan dan memahami penzahiran yang dibuat. Bank bercadang untuk menjalankan kajian pada tahun 2013 tentang cara pengguna menggunakan maklumat yang diberikan oleh PPK sebagai asas untuk mempertimbangkan penambahbaikan yang lebih spesifik dan terarah terhadap amalan dan keperluan penzahiran sedia ada.

Amalan perniagaan yang menggalakkan hasil pengguna yang positif bukan sahaja berperanan melindungi seseorang pengguna daripada risiko berlebihan, tetapi juga melindungi sesebuah institusi daripada kerugian yang boleh menjejaskan keselamatan dan keteguhannya

Sejak Krisis Kewangan Global, kaitan antara risiko amalan dengan hasil kehematan telah menjadi lebih ketara. Amalan perniagaan yang menggalakkan hasil positif kepada pengguna bukan sahaja berperanan melindungi seseorang pengguna daripada risiko berlebihan, tetapi juga melindungi sesebuah institusi daripada kerugian yang boleh menjejaskan keselamatan dan keteguhannya lantas mengurangkan risiko kepada kestabilan kewangan. Dalam Bank, semakan penyeliaan terhadap prosedur amalan pasaran, di samping fungsinya untuk menggalakkan dan memperkukuh amalan adil dan bertanggungjawab dalam kalangan PPK, juga memberikan input penting kepada penilaian risiko keseluruhan institusi perbankan, penanggung insurans dan pengendali takaful. Perkembangan amalan signifikan yang boleh memberikan kesan ke atas kestabilan kewangan dibincangkan oleh Jawatankuasa Kestabilan Kewangan Bank. Bank juga sedang menambahkan usaha untuk lebih memahami cara-cara utama bagaimana isu amalan boleh bertukar menjadi risiko tambahan ke atas keselamatan dan keteguhan sesebuah institusi. Ini juga akan menyumbang kepada perumusan pendekatan yang lebih mantap oleh Bank bagi mengambil kira risiko amalan dalam penarafan risiko penyeliaan keseluruhan PPK.

MENANGANI ISU PENGGUNA

Amalan pemberian pinjaman yang bertanggungjawab

Meskipun pertumbuhan pendapatan yang mampan dan keadaan guna tenaga yang menggalakkan telah mengukuhkan kemampuan pengguna untuk meminjam, namun leveraj (hutang) isi rumah berpendapatan rendah masih tinggi lantas mendedahkan kumpulan ini kepada kejutan pendapatan dan penyesuaian terhadap kos peminjaman. Garis Panduan Mengenai Amalan Pembiayaan Yang Bertanggungjawab yang mula dilaksanakan pada bulan Januari 2012, menghendaki PPK menumpukan pada penilaian kemampuan dan tanggungjawab mereka untuk memastikan peminjam mempunyai keupayaan untuk mengambil pembiayaan tambahan, berdasarkan pengesahan yang lebih mantap ke atas pendapatan dan penggunaan nisbah pembayaran balik hutang berhemat yang mengambil kira keadaan peminjam. Sejak Garis Panduan ini dilaksanakan, kebanyakan PPK telah membuat penyelarasan terhadap piawaian pengunderaitan dalaman mereka, terutamanya mengukuhkan keperluan dokumentasi bagi mengesahkan pendapatan dan menyediakan penampan yang lebih berhemat dalam penetapan nisbah pembayaran balik hutang bagi peminjam memenuhi perbelanjaan asas dan luar jangka. PPK juga lebih berhati-hati dalam memberikan pinjaman kepada pelanggan yang hampir bersara. Perubahan ini telah menyumbang kepada penambahbaikan dalam tahap interaksi antara PPK dengan bakal peminjam sebagai sebahagian daripada usaha PPK untuk lebih memahami keadaan kewangan peminjam sebelum pinjaman dibuat.

Kebimbangan orang ramai bahawa Garis Panduan ini akan lebih menyukarkan isi rumah mendapat akses kepada pembiayaan ternyata tidak berasas.

Pertumbuhan tahunan pinjaman terkumpul oleh sistem perbankan kepada sektor isi rumah kekal kukuh, dan pengguna yang mampu mengambil hutang baharu terus mendapat akses kepada pembiayaan. Walau bagaimanapun, selaras dengan objektif Garis Panduan ini, peminjaman baharu isi rumah mula menjadi sederhana kepada paras yang lebih mampan, dengan pertumbuhan sebanyak 11.6% pada akhir tahun 2012 (12.9% pada akhir tahun 2011). Kadar kelulusan bagi pinjaman perumahan dan pembiayaan kenderaan yang merupakan bahagian terbesar daripada pinjaman isi rumah, menurun sedikit sejajar dengan penilaian kemampuan yang lebih mantap dan langkah yang diambil oleh Bank untuk mencegah peminjaman untuk pembelian harta tanah bagi tujuan spekulasi. Kadar kelulusan bagi kad kredit juga terus menurun berikutan langkah yang dilaksanakan pada tahun 2011 yang menaikkan kelayakan pendapatan minimum untuk layak memiliki kad kredit, dan mengenakan had bagi bilangan kad kredit yang boleh dikeluarkan kepada seseorang individu yang pendapatan tahunannya di bawah RM36,000. Keperluan untuk PPK melaksanakan sendiri penilaian kemampuan dan bukannya bergantung pada faktor pemilikan kad kredit daripada PPK lain sebagai bukti kemampuan, turut menyumbang kepada kadar kelulusan kad kredit yang lebih rendah.

Walau bagaimanapun, kadar kelulusan bagi pembiayaan peribadi terus meningkat. Bank telah menggiatkan kajian semulanya terhadap amalan pemberian pinjaman dalam segmen ini bagi memastikan pematuhan kepada Garis Panduan Mengenai Amalan Pembiayaan Yang Bertanggungjawab. Dengan keperluan yang lebih tinggi terhadap PPK untuk menjalankan penilaian kemampuan yang sewajarnya, sebahagian daripada peminjam didapati beralih kepada penyedia kredit yang lain untuk mendapatkan pembiayaan. Ini dapat dilihat dalam peningkatan ketara pembiayaan peribadi yang ditawarkan oleh pemberi pinjaman bukan bank pada tahun 2012 berikutan pelaksanaan Garis Panduan bagi institusi perbankan. Amalan yang tidak seragam oleh pemberi pinjaman bukan bank dalam pembiayaan bertanggungjawab telah menyumbang kepada peningkatan paras keberhutangan golongan berpendapatan rendah. Oleh sebab institusi ini tidak dikawal selia secara langsung oleh Bank, Bank pada tahun 2012, telah menggiatkan perbincangannya dengan badan berkuasa pengawasan dan agensi Kerajaan yang berkenaan untuk menggalakkan pelaksanaan amalan pembiayaan bertanggungjawab yang lebih tekal bagi sektor isi rumah. Hasil daripada perbincangan ini, Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM) telah mengeluarkan arahan rasmi berhubung dengan keperluan amalan pembiayaan yang bertanggungjawab kepada koperasi kredit pada bulan Disember 2012.

Kesesuaian produk dan nasihat wajar kepada pengguna

Peningkatan terhadap kualiti nasihat yang diberikan kepada pengguna terus menjadi fokus utama pengawalan dan penyeliaan amalan. Perhatian khusus diberikan kepada industri insurans dan takaful untuk memastikan bahawa dalam persekitaran kadar faedah yang berterusan rendah ini, penanggung insurans dan pengendali takaful yang mengambil langkah untuk memperbaiki gabungan portfolio polisi baharu dengan polisi lama mereka yang dijual pada kadar faedah yang lebih tinggi, berbuat demikian secara bertanggungjawab. Pada tahun 2012, Garis Panduan Mengenai Amalan Nasihat Wajar bagi Perniagaan Insurans Hayat dan Takaful Keluarga telah disemak bagi mengukuhkan kehendak terhadap penanggung insurans dan pengendali takaful supaya menjalankan siasatan yang mencukupi agar lebih memahami keperluan dan keutamaan kewangan pengguna. Garis Panduan ini, yang telah diluaskan bagi meliputi broker insurans dan penasihat kewangan, juga memerlukan pihak pengantara mendedahkan sebarang konflik kepentingan yang boleh menjejaskan nasihat yang mereka berikan kepada pengguna.

Aktiviti pengawasan dan penyeliaan Bank yang berterusan telah mendapati amalan salah jual dalam jualan produk insurans oleh tiga institusi pada tahun 2012. Ini berlaku terutamanya kerana institusi berkenaan tidak menyediakan latihan dan kawalan yang mencukupi terhadap amalan jualan oleh ejen mereka, serta penggunaan bahan pemasaran yang mengelirukan oleh ejen. Bank telah menghendaki institusi berkenaan mengambil langkah segera bagi mengenal pasti dan menggantung sebarang jualan lanjut oleh ejen yang ingkar, mengkaji semula semua bahan latihan ejen, dan mengetatkan kawalan terhadap penggunaan bahan jualan dan pemasaran oleh ejen mereka. Institusi ini seterusnya diarahkan untuk memberikan bahan dan maklumat produk yang tepat kepada lebih 1,400 pemegang polisi yang terlibat, dan membenarkan pemegang polisi mengkaji semula keputusan mereka untuk

mengekalkan polisi yang telah dibeli. Pemegang polisi yang memilih untuk tidak menyambung polisi mereka diberikan pilihan untuk menamatkan polisi dengan bayaran balik penuh atau menukar polisi mereka kepada produk lain tanpa sebarang bayaran tambahan. Hasil daripada campur tangan penyeliaan ini, premium sebanyak lebih daripada RM30 juta telah dibayar balik kepada pemegang polisi berkenaan. Sebagai sebahagian daripada usaha untuk mengenal pasti peningkatan risiko salah jual pada peringkat lebih awal, Bank akan meneliti kesan struktur insentif ke atas kualiti nasihat berkaitan insurans dan takaful yang diberikan kepada pengguna. Kajian semula ini juga akan diperluas untuk merangkumi penilaian sama ada kawalan dalam institusi adalah memadai untuk memberikan kesan timbal balas ke atas insentif yang mendorong kakitangan jualan mempromosi sesuatu produk berbanding produk lain, atau mempengaruhi pelanggan untuk menggantikan polisi sedia ada dengan polisi baharu.

Penzahiran pelanggan yang berguna

Penzahiran yang berguna untuk membantu pengguna membuat keputusan berdasarkan maklumat yang lengkap dapat dicapai terutamanya menerusi keperluan ketelusan dan penzahiran produk, penggunaan bahasa yang mudah dalam kontrak pengguna kewangan dan jadual perbandingan yang diterbitkan oleh Bank tentang fi dan caj produk kewangan. Usaha ini bertujuan memberi pengguna kaedah untuk memahami dengan lebih baik maklumat tentang produk yang ditawarkan, dan membuat keputusan berdasarkan maklumat yang lengkap.

Sebagai sebahagian daripada aktiviti pemantauannya, Bank telah menyemak sebanyak lebih 1,400 iklan dan bahan promosi yang diterbitkan oleh institusi perbankan, penanggung insurans dan pengendali takaful pada tahun 2012 bagi memastikan keperluan ketelusan dan penzahiran produk Bank dipatuhi. Daripada jumlah ini, lebih 30 insiden ketidakpatuhan didapati berlaku dan PPK yang terlibat telah diarahkan untuk menarik balik atau mengubah suai penzahiran yang mengelirukan dengan serta-merta. Selain itu, Bank juga telah melarang penanggung insurans dan pengendali takaful daripada membuat perbandingan secara langsung ke atas pulangan antara produk yang berbeza ciri dan risikonya dalam ilustrasi produk mereka. Perbandingan tersebut secara amnya boleh mengelirukan pengguna kerana memberikan gambaran tidak seimbang mengenai risiko dan pulangan bagi produk yang mempunyai profil risiko yang sangat berbeza. Penanggung insurans dan pengendali takaful juga dilarang menggambarkan pulangan yang semata-mata berdasarkan senario yang optimistik serta menunjukkan bayaran faedah terjamin, sebagai pendapatan tambahan atau pulangan atas pelaburan memandangkan ia sebenarnya telah termasuk dalam premium yang dibayar oleh pemegang polisi.

Pada peringkat industri, Persatuan Insurans Hayat Malaysia, Persatuan Insurans Am Malaysia dan Persatuan Takaful Malaysia terus memainkan peranan penting dalam menerajui inisiatif penggunaan bahasa yang mudah

Penggunaan bahasa yang mudah dalam kontrak insurans dan sijil takaful membantu pengguna memahami hak dan tanggungjawab berkontrak mereka serta melengkapi langkah ketelusan dan penzahiran produk yang sedia ada. Pada peringkat industri, Persatuan Insurans Hayat Malaysia (Life Insurance Association of Malaysia, LIAM), Persatuan Insurans Am Malaysia (PIAM) dan Persatuan Takaful Malaysia (Malaysian Takaful Association, MTA) terus memainkan peranan penting dalam menerajui inisiatif penggunaan bahasa yang mudah yang dilaksanakan secara berperingkat. Semua polisi insurans pemilik rumah dan isi rumah telah menggunakan bahasa yang mudah sejak bulan Mac 2012. Ini diikuti oleh penukaran bahasa dalam polisi insurans kereta persendirian dan polisi insurans hospital dan pembedahan ke dalam bahasa yang mudah, yang dijangka siap pada separuh pertama tahun 2013. Penggunaan bahasa yang mudah memberikan manfaat yang besar kepada PPK dan pengguna. Ia mengurangkan jurang jangkaan antara PPK dengan pengguna, yang seterusnya mengurangkan insiden pertikaian dan litigasi. Di samping itu, penggunaan bahasa yang mudah turut membantu pengguna dalam memastikan bahawa sesuatu produk itu sesuai dengan keperluan khusus mereka. Bagi PPK, ini boleh menjadikan produk mereka lebih menarik bagi

pasaran yang lebih meluas. Penggunaan bahasa yang mudah bagi polisi insurans hospital dan pembedahan terutamanya amat berguna kepada ramai pengguna memandangkan terdapat syarat dan pengecualian penting yang perlu diketahui oleh pengguna apabila membeli produk seperti itu, dan aspek teknikal yang selalunya boleh menyebabkan pengguna tidak menyedari bahawa ia merupakan maklumat penting.

Persatuan Bank-bank dalam Malaysia (Association of Banks in Malaysia, ABM) juga, melalui rundingan dengan Bank dan Pasukan Petugas Khas Pemudahcara Perniagaan (PEMUDAH) yang ditubuhkan Kerajaan, telah menghasilkan templat bagi menyeragamkan dan memudahkan penerangan tentang terma dan syarat utama perjanjian pinjaman perumahan dan pembiayaan perumahan. Ini bagi memastikan maklumat ini disampaikan dengan jelas dan tekal oleh semua institusi yang menawarkan produk yang sama, selain mudah untuk difahami. Templat ini terpakai bagi perjanjian pinjaman dan pembiayaan yang melibatkan jumlah pokok RM500,000 dan kurang, yang meliputi 80% daripada pinjaman perumahan mudah yang ditawarkan oleh bank. Inisiatif ini dijangka menjadikan dokumen kontrak pembiayaan atau pinjaman perumahan lebih ringkas, dan memudahkan pengguna membaca dan memahami termanya serta membandingkannya dengan terma yang ditetapkan oleh institusi lain. Walaupun institusi perbankan bebas bersaing dari segi terma yang ditawarkan kepada pengguna, pengguna lebih mudah untuk membandingkan terma tersebut memandangkan ia kini dipaparkan secara konsisten. Industri perbankan Islam telah memulakan inisiatif yang sama untuk menghasilkan terma penting yang seragam bagi semua kontrak Syariah untuk perjanjian pembiayaan rumah yang melibatkan jumlah pokok RM500,000 atau kurang.

Amalan pemasaran dan tuntutan yang adil dalam sektor insurans motor

Walaupun langkah untuk membuat pembaharuan terhadap sektor insurans motor sedang dilaksanakan, Bank tetap memandang berat tindakan sesetengah penanggung insurans dalam tempoh peralihan ini yang telah meningkatkan baki perniagaan bukan motor mereka menerusi amalan tidak adil, sebagai salah satu cara menampung kesan kerugian yang berterusan yang dialami oleh bahagian perniagaan insurans motor. Suatu kebimbangan khusus ialah penjualan paksa insurans kemalangan peribadi sebagai syarat untuk mendapatkan perlindungan insurans motor. Bank telah mengambil tindakan terhadap lebih 50 kes yang dikenal pasti melibatkan penjualan paksa produk kemalangan peribadi bersama-sama dengan perlindungan insurans motor. Dalam kesemua kes ini, pemegang polisi telah mendapat bayaran balik sepenuhnya.

Bank juga telah melaksanakan beberapa langkah untuk menggalakkan penaksiran tuntutan motor yang adil dan mengurangkan masa yang diambil untuk menyelesaikan tuntutan. Ini termasuk memerlukan ajuster kerugian merujuk kepada pangkalan data berpusat yang dikendalikan oleh Motordata Research Consortium Sdn. Bhd. (MRC) bagi harga alat ganti motor dan tempoh kerja pembaikan untuk semua tuntutan motor, termasuk tuntutan pihak ketiga. Harga alat ganti motor dan tempoh kerja pembaikan standard yang disediakan dalam pangkalan data MRC ini membantu menghasilkan penaksiran tuntutan yang lebih telus dan objektif. Sistem MRC ini juga telah dipertingkat untuk memudahkan penyerahan secara dalam talian bagi penaksiran tuntutan pihak ketiga terus kepada penanggung insurans, yang dijangka dapat memendekkan tempoh pemprosesan tuntutan.

Dengan adanya maklumat yang lebih lengkap tentang taksiran tuntutan motor, pangkalan data MRC ini akan memudahkan pemantauan trend amalan industri dalam meluluskan dan menaksirkan tuntutan motor, serta menilai kemajuan dalam meningkatkan kecekapan penyelesaian tuntutan. Ini juga akan membolehkan analisis industri yang lebih meluas mengenai trend harga alat ganti, diskaun niaga dan kos pekerja, serta memudahkan pengesanan dan kawalan penipuan yang lebih berkesan.

Melindungi maklumat pengguna

PPK dan kakitangannya mempunyai tanggungjawab kontraktual dan statutori untuk tidak mendedahkan maklumat pelanggan kepada mana-mana pihak ketiga kecuali dengan keizinan yang jelas daripada pelanggan. Institusi perbankan dan pengeluar instrumen pembayaran terutamanya, dilarang secara khusus daripada membocorkan maklumat pelanggan kecuali di bawah keadaan yang dibenarkan oleh undang-undang, seperti pendedahan maklumat kepada agensi penguatkuasa undang-undang untuk tujuan penyiasatan atau dakwaan atas sesuatu kesalahan, atau pendedahan kepada

pihak berkuasa kawal selia. PPK perlu menetapkan dasar, prosedur dan kawalan dalaman yang berkesan bagi pendedahan maklumat pelanggan kepada pihak luar yang dibenarkan. PPK juga perlu memastikan sebarang aduan tentang pendedahan yang salah atau pengesanan pelanggaran kerahsiaan pelanggan disiasat sepenuhnya dan langkah pembetulan diambil.

Aktiviti penyeliaan terhadap PPK termasuklah penilaian mengenai kawalan dan amalan bagi melindungi maklumat pelanggan. Pada tahun 2012, Bank telah menjalankan semakan tematik meliputi kawalan bagi mendapatkan kembali, mengakses dan melupuskan maklumat pelanggan oleh institusi perbankan terpilih. Bank mendapati kebanyakan PPK mempunyai langkah kawalan yang berkesan bagi melindungi maklumat pelanggan, termasuk memastikan kesedaran yang tinggi dalam kalangan kakitangannya akan pentingnya mengendali maklumat pelanggan yang betul. Sebilangan kecil PPK diminta mengetatkan kawalan yang berkaitan dengan perkongsian maklumat pelanggan dengan syarikat bersekutu atau rakan kongsi strategik bagi tujuan pemasaran dan promosi. Bank berpuas hati bahawa perkongsian maklumat dalam situasi seperti ini tidak melibatkan maklumat khusus akaun pelanggan, tetapi terhad kepada maklumat hubungan asas. Walau bagaimanapun, Bank meminta PPK memantapkan kawalannya dengan mendapatkan keizinan pelanggan itu sendiri sebelum maklumat pelanggan dikongsikan. Bank juga pada amnya berpuas hati dengan prosedur dan amalan PPK dalam mengendalikan aduan tentang pendedahan yang salah, dan memastikan semua aduan disiasat dan diambil tindakan. Dalam kes terpencil apabila pelanggaran kepada peraturan didapati berlaku, biasanya dengan tujuan untuk menipu, Bank telah mengambil tindakan undang-undang dan penyeliaan ke atas orang yang bertanggungjawab terhadap pelanggaran itu, manakala PPK juga telah mengambil tindakan disiplin segera, termasuk menggantung tugas atau memecat pekerja berkenaan.

Fi dan caj yang munasabah

Pengawalseliaan fi dan caj dalam sektor perkhidmatan kewangan mempunyai dua tujuan utama: (i) memastikan ketelusan yang mencukupi kepada pengguna berhubung kos yang perlu mereka tanggung untuk mendapatkan sesuatu produk atau perkhidmatan kewangan; dan (ii) mengelakkan fi dan caj yang tidak adil atau berlebihan yang tidak mencerminkan kos yang ditanggung oleh PPK.

PPK mempunyai lebih fleksibiliti untuk menentukan amaun fi dan caj yang wajar bagi mendapatkan balik kos yang dibelanjakan untuk menyediakan sesuatu produk atau perkhidmatan kewangan, tetapi dalam berbuat demikian, perlu membuktikan bahawa prinsip amalan adil sebagaimana ditentukan oleh Bank dipatuhi. Ini termasuklah memastikan caj bagi perkhidmatan *ad hoc* yang mencerminkan kos yang ditanggung adalah munasabah dan bukannya untuk memindahkan caj kepada pelanggan bagi aktiviti yang merupakan sebahagian daripada proses dalaman PPK dalam menguruskan risikonya. Kini, fi baharu yang ingin diperkenalkan atau kenaikan fi oleh PPK perlu mendapatkan kelulusan Bank. Kira-kira 160 permohonan seumpama ini diterima setiap tahun untuk pertimbangan Bank. Pada tahun 2012, kira-kira 22% daripada permohonan yang diterima Bank ditolak atau diminta untuk diselaraskan kerana fi yang dicadangkan didapati tidak selaras dengan prinsip yang digariskan oleh Bank di bawah Garis Panduan Pengenaan Fi dan Caj ke atas Produk dan Perkhidmatan Kewangan. Tindakan penguatkuasaan juga diambil ke atas tujuh PPK kerana tidak mematuhi Garis Panduan Bank, yang telah menyebabkan jumlah bayaran balik sebanyak kira-kira RM4.7 juta dalam bentuk fi dan caj kepada pelanggan yang terlibat.

Dalam beberapa tahun ini, Bank mendapati peningkatan progresif dalam tahap pematuhan PPK terhadap prinsip amalan adil dalam mengenakan fi dan caj. Ini seterusnya telah mengurangkan secara progresif campur tangan berkaitan fi dan caj lantas menunjukkan PPK semakin memahami akan kehendak Bank. Selain itu, aduan yang diterima oleh Bank tentang fi dan caj yang tidak adil atau berlebihan kekal rendah. Perkembangan ini membolehkan Bank menjalankan kajian semula terhadap rejim kelulusan semasa, dengan tujuan untuk mengurangkan kos pematuhan bagi institusi perbankan dan membolehkan persaingan yang lebih cekap untuk kebaikan pengguna. Suatu premis penting dalam kajian semula ini ialah peningkatan tanggungjawab lembaga pengarah dan pihak pengurusan kanan PPK bagi memastikan fi dan caj yang dikenakan adalah adil dan sepadan dengan kualiti perkhidmatan yang ditawarkan serta

kos menyediakan produk atau perkhidmatan kewangan berkenaan. Kajian ini seiring dengan rejim penguatkuasaan yang kuat bagi amalan fi tidak adil di bawah FSA dan IFSA, termasuk sekatan awam, dan perintah pembetulan terhadap pelanggaran peraturan atau bayaran balik kepada mana-mana orang yang menjadi mangsa ekoran pelanggaran itu. Pertimbangan teliti juga akan diberikan kepada perlindungan yang perlu dikekalkan merangkumi larangan jelas terhadap pengenaan fi dan caj tertentu yang nyata tidak adil kepada pengguna. Suatu kertas konsep mengenai cadangan kajian semula Bank ini akan diterbitkan pada tahun 2013 untuk mendapatkan maklum balas.

Dalam sektor kewangan Islam, kepentingan pengguna dilindungi menerusi keperluan memberikan *ibra'* (rebat) kepada semua pelanggan bagi penyelesaian awal dalam kontrak pembiayaan berdasarkan jualan seperti *murabahah* dan *bai' bithaman 'ajil*. Pemberian *ibra'* oleh institusi kewangan Islam memberi kesan kewangan yang setara dengan amalan perbankan konvensional yang peminjam hanya perlu membayar balik jumlah pokok dan keuntungan yang terakru sehingga tarikh penyelesaian awal. Garis Panduan Mengenai Ibra' telah menyelesaikan masalah sebelum ini yang dikaitkan dengan elemen berdasarkan budi bicara *ibra'*, ketakjelasan tentang keadaan bagi memberikan *ibra'*, dan penzahiran yang tidak mencukupi dalam dokumentasi undang-undang telah mengakibatkan hasil yang berbeza-beza bagi pelanggan dan salah tanggapan umum bahawa pembiayaan Islam lebih mahal daripada pinjaman konvensional apabila peminjam membuat penyelesaian pembiayaan lebih awal (Jadual 4.2).

Membanteras skim penipuan kewangan

Bank terus menggiatkan usaha untuk memastikan pengguna tidak menjadi mangsa skim penipuan kewangan. Peningkatan ketara dalam kejadian penipuan – terutamanya skim cepat kaya, skim pelaburan melalui Internet dan loteri palsu – terus memberikan kesan buruk kepada rakyat daripada segenap latar belakang, umur dan paras pendapatan. Pada tahun 2012, sebanyak 11 skim haram yang membabitkan pelanggaran undang-undang yang ditadbir oleh Bank telah disiasat. Daripada jumlah ini, satu kes telah didakwa di mahkamah, dengan pihak tertuduh dijatuhi hukuman penjara, dua kes telah dibawa ke mahkamah untuk pendakwaan,

Jadual 4.2

Ciri-ciri Garis Panduan *Ibra'* (Rebat) bagi Pembiayaan Berdasarkan Jualan

Bidang Utama	Keperluan Dasar	Tarikh Pelaksanaan
Kelayakan bagi *ibra'*	• *Ibra'* hendaklah diberikan kepada pelanggan pembiayaan berdasarkan jualan, yang menjelaskan pembayaran balik sebelum tarikh matang (termasuk penyelesaiaan awal hasil daripada prapembayaran, kes-kes mungkir dan usaha penstrukturan semula)	1 Nov '11
Penzahiran tentang *ibra'*	• Penzahiran penuh tentang komitmen institusi kewangan Islam untuk memberikan *ibra'*, formula yang digunakan untuk mengira *ibra'* dan terma dan syaratnya dalam dokumentasi undang-undang yang berkaitan pada permulaan pembiayaan, semasa proses pemulihan dan berhubungan dengan litigasi di mahkamah • Pada permulaan kontrak, institusi kewangan Islam perlu memberikan gambaran khusus yang menunjukkan penggunaan formula *ibra'* dan jadual bayaran indikatif bagi membantu pelanggan memahami konsep *ibra'*	1 Jul '12
Pengiraan *ibra'*	• Penentuan *ibra'* hendaklah berdasarkan kaedah yang telah ditetapkan. Amaun *ibra'* adalah sama dengan keuntungan tak terakru ditolak caj penyelesaian awal	
Caj penyelesaian awal	• Pengenaan caj penyelesaian awal dibenarkan bagi mengambil kira anggaran munasabah kos yang ditanggung oleh institusi kewangan Islam sebagai akibat langsung daripada penyelesaian sebelum kematangan	

tiga kes menunggu pertuduhan; dan lima kes lagi yang sedang disiasat dijangka selesai pada suku pertama 2013. Memandangkan aktiviti penguatkuasaan terhadap skim kewangan haram melibatkan pelbagai agensi penguatkuasa, sebuah Pasukan Petugas Jenayah Kolar Putih ditubuhkan pada tahun 2012. Pasukan Petugas ini terdiri daripada Bank, Suruhanjaya Sekuriti Malaysia, Suruhanjaya Syarikat Malaysia, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia, Polis Diraja Malaysia, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan serta Lembaga Hasil Dalam Negeri. Pasukan Petugas ini menyediakan platform bagi menyelaraskan tindakan penguatkuasaan secara bersama. Pada bulan Oktober 2012, Pasukan Petugas ini membuat serbuan dan penyiasatan bersama terhadap empat syarikat yang disyaki mengendalikan skim kewangan haram berasaskan perdagangan emas.

Memandangkan skim penipuan kewangan terus berkembang dari segi bentuk dan kecanggihan, pengguna perlu terus berwaspada dan melaporkan kepada pihak berkuasa apabila ditawarkan skim pelaburan mencurigakan yang menjanjikan pulangan tinggi yang tidak munasabah dengan risiko yang rendah

Memandangkan skim penipuan kewangan terus berkembang dari segi bentuk dan kecanggihan, aktiviti penguatkuasaan sahaja tidak mencukupi untuk melindungi pengguna daripada skim penipuan. Oleh itu, pengguna perlu terus berwaspada dan melaporkan kepada pihak berkuasa apabila ditawarkan skim pelaburan mencurigakan yang menjanjikan pulangan tinggi yang tidak munasabah dengan risiko yang rendah. Pada tahun 2012, banyak sumber ditumpukan pada publisiti meluas tentang bahaya skim haram seumpama ini. Di samping liputan media massa yang meluas, bahan pendidikan (termasuk buku kecil, poster dan risalah) skim penipuan kewangan bertajuk 'Awas Penipuan Kewangan' telah diedarkan ke seluruh negara melalui saluran LINK dan MobileLINK dan rakan strategik Bank. Untuk menjangkau khalayak yang lebih besar, Bank juga menggunakan platform rangkaian sosial, seperti *Facebook* dan *Twitter*, untuk menyiarkan peringatan dan mewujudkan forum perbincangan interaktif. Pengguna juga dinasihatkan supaya merujuk Senarai Peringatan kepada Semua Pengguna Kewangan yang disediakan dalam laman sesawang Bank, untuk maklumat tentang modus operandi pelbagai skim penipuan kewangan serta nama syarikat dan laman sesawang yang tidak diberikan kuasa atau kelulusan di bawah undang-undang yang ditadbir oleh Bank.

Mencegah penipuan dalam talian

Dalam usaha untuk membanteras penipuan dalam talian, institusi perbankan melaksanakan langkah keselamatan yang diperkukuh bagi perbankan elektronik, termasuk penggunaan imej khas atau pengesahan perkataan untuk memastikan ketulenan pengguna perbankan elektronik. Ini adalah sebagai langkah keselamatan tambahan kepada penggunaan pengenalan dan kata laluan pengguna, mekanisme pengesahan tambahan bagi urus niaga berisiko tinggi, dan kawalan yang lebih ketat terhadap pendaftaran akaun perbankan elektronik.

Meskipun cubaan penipuan perbankan elektronik berterusan, kes penipuan perbankan elektronik yang sebenar terus menurun dengan ketara daripada 4,380 kes pada tahun 2010 kepada 1,992 kes pada tahun 2012, mencerminkan keberkesanan langkah yang telah diambil. Kerugian wang akibat penipuan perbankan elektronik hanya mencakupi 0.0002% daripada jumlah nilai transaksi dalam talian sebanyak RM2.8 trilion yang dicatatkan pada tahun 2012. Modus operandi utama penipuan dalam talian sebahagian besarnya kekal tidak berubah, dan kebanyakannya melibatkan *phishing* (penggunaan e-mel palsu atau khidmat pesanan ringkas (short message service, SMS) yang didakwa dihantar oleh institusi kewangan bagi menipu pelanggan yang tidak berwaspada supaya mendedahkan maklumat laluan masuk dan butiran peribadi), penipu menyamar sebagai orang yang mempunyai kuasa untuk mengarahkan pengguna memindahkan wang kepada penipu terbabit, dan *spoofing* (penipu menghubungi pengguna secara dalam talian tanpa mendedahkan identiti mereka dan memperdaya pengguna supaya mendedahkan maklumat akaun mereka). Kaedah ini bergantung

pada kerelaan pemegang akaun untuk mendedahkan maklumat peribadi dan butiran akaun mereka, yang tanpanya cubaan penipuan ini tidak akan berjaya. Oleh itu, dalam usaha meningkatkan kesedaran pengguna, institusi perbankan telah meningkatkan keterlihatan peringatan pengguna tentang modus operandi penipuan dalam talian dan akan pentingnya untuk tidak melayani permintaan untuk mendedahkan maklumat peribadi.

Penyeliaan bersepadu aktiviti kredit pengguna
Rangka kerja pengawalseliaan yang mentadbir penyediaan kredit pengguna di negara ini masih tidak bersepadu berikutan penglibatan pelbagai pihak berkuasa dalam mengawal selia aktiviti kredit pengguna dan kepelbagaian penyedia kredit dalam pasaran, termasuk institusi perbankan, koperasi kredit dan penyedia kredit bukan bank. Hal ini sering melahirkan kehendak dan penguatkuasaan yang tidak tekal terhadap amalan kewangan yang adil dan bertanggungjawab yang boleh meningkatkan risiko kepada pengguna sebagaimana yang diterangkan pada awal Bab ini. Bank melihat manfaat penting boleh diraih daripada penggubalan undang-undang kredit pengguna yang akan menyediakan rangka kerja yang lebih menyeluruh dan tekal bagi mengawal selia aktiviti kredit pengguna di Malaysia. Ini seharusnya menyediakan perlindungan penting kepada pengguna dalam bidang tertentu, termasuk penzahiran, pemberian pinjaman yang bertanggungjawab, amalan kutipan hutang yang adil, dan penyusunan semula hutang. Dengan mengambil kira faktor ini, Bank akan bekerjasama dengan Kementerian dan agensi Kerajaan yang berkenaan untuk menggubal undang-undang kredit kebangsaan. Platform antara agensi akan diwujudkan untuk membuat kajian semula yang menyeluruh terhadap kekurangan rejim pengawalseliaan yang sedia ada bagi penyedia kredit di Malaysia dan mencadangkan langkah wajar untuk rangka kerja perundangan yang lebih padu bagi menangani kekurangan tersebut, termasuk jurang berkaitan dengan transaksi dan penyedia kredit utama yang tidak dikawal selia pada masa ini.

PENGAWALAN DAN PENYELIAAN PENGANTARA INSURANS DAN TAKAFUL

Pada tahun 2012, Bank meningkatkan pemantauannya terhadap pengantara insurans dan takaful. Walaupun aktiviti ejen secara tradisinya merupakan tumpuan penting aktiviti penyeliaan amalan pasaran, pendekatan Bank berhubung pengawasan terhadap aktiviti broker dan ajuster telah pada amnya lebih bergantung pada kawalan lain yang diwujudkan untuk melindungi pengguna, berikutan terhadnya perhubungan langsung mereka dengan pengguna. Ini termasuk keperluan bagi broker untuk mempunyai perlindungan indemniti profesional yang mencukupi, penzahiran sewajarnya tentang kepentingan broker dalam transaksi insurans atau takaful, dan sistem sekatan dan imbangan (checks and balances) oleh penanggung insurans ke atas ajuster melalui proses panel. Perkembangan terbaharu memerlukan pendekatan ini dikaji semula, ekoran pelbagai langkah yang diambil untuk membuat pembaharuan terhadap industri insurans motor dan kelemahan dalam kawalan beberapa penanggung insurans terhadap aktiviti pengantara. Peningkatan pemantauan oleh Bank terhadap pengantara insurans juga merupakan persediaan ke arah perubahan rejim perundangan yang mentadbir pengantara di bawah FSA yang akan memperkenalkan rangka kerja pengawalseliaan yang lebih fleksibel bagi pengantara agar setara dengan risiko mereka, tetapi dengan penyeliaan dan penguatkuasaan berterusan yang lebih kukuh oleh Bank terhadap amalan pengantara.

Pada tahun 2012, keutamaan pengawalan dan penyeliaan Bank bagi pengantara insurans tertumpu pada: (i) pengendalian sewajarnya terhadap wang pelanggan oleh broker insurans dan takaful; (ii) pengendalian sewajarnya terhadap pengaturan dan fi pencadang oleh broker insurans dan takaful; (iii) penyerahan tuntutan kerosakan harta pihak ketiga yang sewajarnya oleh ajuster kerugian (rujuk bahagian sebelum ini tentang 'Amalan Pemasaran dan Tuntutan yang Adil dalam Sektor Insurans Motor'); dan (iv) meningkatkan kecekapan kakitangan dalam industri tersebut. Pada tahun 2012, tindakan penyeliaan, termasuk membatalkan atau tidak memperbaharui lesen, diambil terhadap tiga broker insurans atas pelbagai pelanggaran amalan. Langkah juga diambil dengan kerjasama Institut Insurans Malaysia (Malaysian Insurance Institute, MII), Persatuan Broker-broker Insurans dan Takaful Malaysia (Malaysian Insurance and Takaful Brokers Association, MITBA) dan Persatuan Ajuster Kerugian Malaysia (Association of Malaysian Loss Adjusters, AMLA)

untuk meningkatkan piawaian kelayakan profesional bagi broker dan ajuster kerugian serta memberikan sokongan lebih padu kepada ahli profesional sedia ada dalam industri untuk memenuhi piawaian ini. Bank turut mempergiat interaksi dengan broker insurans dan takaful, termasuk tinjauan di premis bagi pengantara yang lebih besar, sebelum memperbaharui lesen untuk mendapatkan kepastian lanjut tentang pematuhan pengantara terhadap keperluan pelesenan dan pengawalseliaan Bank.

KERJASAMA DENGAN AGENSI LAIN

Bank menyelaraskan aktiviti pengawasan amalan pasaran terutamanya bersama-sama dengan dua pihak berkuasa pengawalseliaan, iaitu Suruhanjaya Sekuriti Malaysia dan Suruhanjaya Persaingan Malaysia (Malaysia Competition Commission, MyCC). Ini memastikan supaya pertindihan pengawalseliaan ditangani secara berkesan dan cekap, sambil pihak berkuasa berusaha dalam hala tuju yang sama untuk merangsang tahap keyakinan yang tinggi dalam sistem kewangan. Pada tahun 2012, Bank bersama-sama Suruhanjaya Sekuriti memperkukuh Garis Panduan Mengenai Perlindungan Pelabur, yang dikeluarkan buat kali pertama pada tahun 2010, bagi PPK yang menjalankan aktiviti pasaran modal di bawah Akta Pasaran Modal dan Perkhidmatan 2007. Penambahbaikan tersebut bertujuan untuk memberikan penerangan lebih jelas kepada PPK berhubung skop dan kebolehterapan Garis Panduan tersebut dan memperkenalkan keperluan peperiksaan profesional untuk kakitangan PPK yang terlibat dalam pemasaran dan penjualan produk berstruktur dan sekuriti hutang tak tersenarai. Kumpulan kerja bersama juga ditubuhkan untuk membangunkan rangka kerja pengiktirafan bersama bagi penasihat kewangan dan perancang kewangan, serta memperbaik dan merasionalkan mekanisme sedia ada untuk menangani pertikaian terhadap PPK yang terletak di bawah bidang kuasa Biro Pengantaraan Kewangan (Financial Mediation Bureau, FMB) dan Pusat Penyelesaian Pertikaian Industri Sekuriti (Securities Industry Dispute Resolution Centre, SIDREC).

Bank juga bekerjasama dengan MyCC pada tahun 2012 untuk menangani isu-isu yang dibangkitkan oleh pihak industri tentang kesan undang-undang persaingan dan keperluan sokongan yang berkaitan terhadap amalan semasa dalam industri kewangan. Bank, pada tahun 2013, akan terus membuat penyelarasan rapi dengan MyCC dalam membangunkan panduan tentang penjualan terikat dan tindakan pakatan bersubahat.

PENGGUNA KEWANGAN BERPENGETAHUAN DAN BERTANGGUNGJAWAB

Pengguna yang mempunyai keupayaan kewangan adalah penting dalam menetapkan disiplin pasaran terhadap PPK, lantas menyumbang kepada pembangunan sektor kewangan yang cekap dan berdaya saing. Semakin diakui bahawa memperkasa pengguna melalui pendidikan kewangan merupakan pelengkap penting kepada amalan pasaran dan pengawalan berhemat. Khususnya, pengguna yang berwaspada dan celik kewangan kekal sebagai benteng pertahanan barisan hadapan terhadap penipuan kewangan. Dalam hal ini, inisiatif untuk memperlengkap pengguna dengan pengetahuan, kemahiran dan alat untuk membina, mengurus dan melindungi kekayaan peribadi, terus menjadi keutamaan Bank pada tahun 2012. Tumpuan dalam masa terdekat adalah untuk merangsang kemahiran keupayaan kewangan pada usia awal dengan merangkumkan elemen pendidikan kewangan ke dalam kurikulum sekolah dan untuk melancarkan program keupayaan kewangan berdasarkan model peristiwa hidup untuk golongan dewasa. Memandangkan matlamat merangsang celik kewangan dan memperkasa pengguna adalah sama bagi beberapa agensi di Malaysia, Bank menerajui inisiatif untuk menyediakan suatu platform bersama dalam kalangan pihak berkepentingan untuk memudahkan pendekatan yang lebih terselaras yang akan meningkatkan jangkauan dan keberkesanan usaha pendidikan kewangan yang sedia ada. Jadual 4.3 merumuskan pencapaian utama inisiatif pendidikan kewangan pada tahun 2012.

Memperkasa pengguna melalui pendidikan kewangan merupakan pelengkap penting kepada amalan pasaran dan pengawalan berhemat

Kemajuan yang menggalakkan dicapai pada tahun 2012 untuk merangkumkan pendidikan

Jadual 4.3

Pencapaian Utama Inisiatif Pendidikan Kewangan Tahun 2012

Strategi	Pencapaian
Menggalakkan keupayaan kewangan dari usia awal	• Penyepaduan elemen utama menabung dan melabur, perbelanjaan, pengurusan kredit dan hutang, pengurusan risiko kewangan dan tanggungjawab pengguna ke dalam subjek teras sekolah, iaitu matematik, bahasa, perdagangan dan ekonomi asas. Pelaksanaan kurikulum baharu akan dilakukan secara berperingkat, mulai tahun 2014 untuk sekolah rendah (Kurikulum Standard Sekolah Rendah) dan tahun 2017 untuk sekolah menengah (Kurikulum Standard Sekolah Menengah) • Elemen pendidikan kewangan dirangkumkan ke dalam subjek Bahasa Melayu dan matematik tahun tiga mulai tahun 2013, lebih awal dari tarikh pelaksanaan yang disasarkan pada tahun 2014 • Lebih 1,200 guru di institut latihan perguruan menamatkan latihan pengurusan wang dan hutang sebagai sebahagian daripada usaha untuk mempersiap para guru bagi pelancaran pendidikan kewangan seluruh negara
Program keupayaan kewangan bersasaran untuk orang dewasa berdasarkan peristiwa utama pada peringkat hidup	• Lebih 117,000 individu telah mendapat manfaat daripada program POWER! yang menyediakan pengajaran dan alat praktikal untuk pengurusan hutang dan aliran tunai yang berkesan kepada golongan muda dan peminjam kali pertama • Lebih 200 seminar yang dikendalikan oleh AKPK mengenai pengurusan kewangan peribadi menjangkau kira-kira 22,000 penuntut institusi pengajian tinggi dan pekerja • Penyampaian program keupayaan kewangan khas untuk lebih 1,500 peserta 1AZAM untuk membantu orang perseorangan supaya dapat meningkatkan tahap pengurusan kewangan mereka dan menggalakkan tabiat menabung yang baik. Kira-kira 120,000 isi rumah miskin disasarkan untuk menjalani program tersebut menjelang akhir tahun 2015
Penyampaian maklumat pendidikan kewangan yang berguna dan tepat pada masanya	• Kunjungan ke laman sesawang *insuranceinfo* meningkat sebanyak 20% • Penyebaran maklumat pengurusan kewangan dan khidmat nasihat mengenai hal ehwal kewangan melalui MobileLINK kepada lebih 15,000 orang perseorangan dari kalangan masyarakat luar bandar di 45 mukim di seluruh negara • Lebih satu juta Buku Wang Saku diedarkan kepada pelajar sekolah, manakala *duitsaku.com* mencatat lebih 670,000 capaian pada tahun 2012 sebagai sebahagian daripada program jangkauan kepada kanak-kanak mengenai kemahiran asas pengurusan wang

kewangan ke dalam kurikulum sekolah formal dengan sokongan kuat Kementerian Pelajaran. Dalam hal ini, Bank membantu membangunkan bahan dan struktur bagi menggerakkan hasil pembelajaran kewangan untuk dirangkumkan ke dalam kurikulum sekolah. Dalam jangka yang lebih panjang, pendidikan kewangan dijangka disepadukan sepenuhnya dengan ekosistem sekolah dalam cara yang menggalakkan pembelajaran secara praktikal oleh pelajar dalam merancang dan mengurus kewangan harian mereka. Bank juga menyokong program untuk mempertingkat tahap pemahaman dan keupayaan kewangan dalam kalangan guru dan melengkapkannya dengan sumber yang perlu bagi memastikan keberkesanan pendidikan kewangan di sekolah.

Tumpuan bagi pendidikan kewangan dewasa terus ditujukan pada pendidikan terhadap golongan muda dan isi rumah berpendapatan rendah berikutan kecenderungan mereka untuk meminjam di samping penampan kewangan mereka yang secara relatifnya lebih rendah. Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit (AKPK) yang ditubuhkan oleh Bank telah menjalankan program pendidikan kewangan bersasaran untuk menangani risiko dan kebimbangan tertentu yang berkaitan dengan kumpulan sasaran ini. Program POWER! terus meluaskan jangkauannya pada tahun 2012 dengan penggabungannya ke dalam modul Program Latihan Khidmat Negara dan pelancaran versi khas program tersebut ke seluruh negara untuk isi rumah berpendapatan rendah dan yang menanggung beban hutang

yang besar. Dengan portal pembelajaran dalam talian yang diperkenalkan pada tahun 2011, lebih ramai individu dapat mengakses POWER!. Dengan memanfaatkan sambutan orang ramai yang menggalakkan terhadap POWER!, Bank bersama-sama Unit Pengurusan Prestasi dan Pelaksanaan (Performance Management and Delivery Unit, PEMANDU) Kerajaan, melaksanakan program keupayaan kewangan yang direka khas untuk isi rumah berpendapatan di bawah RM1,000 pada bulan Oktober 2012 bagi memperlengkap langkah membasmi kemiskinan oleh Kerajaan di bawah inisiatif 1AZAM.

Usaha untuk membangunkan Rangka Kerja Penilaian Pendidikan Kewangan yang mengukur tahap celik kewangan pengguna untuk mengenal pasti bidang keutamaan bagi memperkenalkan strategi pendidikan kewangan dan menilai keberkesanan langkah pendidikan kewangan sedia ada, terus menunjukkan kemajuan. Dengan memanfaatkan hasil kerja oleh OECD terhadap keupayaan kewangan sektor isi rumah Malaysia, Bank menjangkakan dapat menyiapkan Rangka Kerja ini dalam masa yang ditetapkan untuk membuat penilaian asas pada tahun 2014. Ini akan disusuli oleh penilaian berkala untuk menilai kemajuan dari segi tahap kesedaran, pengetahuan, kemahiran, sikap dan tingkah laku pengguna dalam membuat keputusan kewangan. Hasil daripada penilaian ini akan membantu pembangunan strategi celik kewangan masa depan untuk mengatasi kekurangan yang telah dikenal pasti dan meningkatkan tahap keupayaan kewangan bagi segmen sasaran.

MENGUKUHKAN SALURAN BANTUAN PENYELESAIAN PENGGUNA

Jumlah pengguna yang mendapat manfaat daripada akses kepada maklumat kewangan dan bantuan penyelesaian pengguna yang disediakan oleh Bank terus meningkat. LINK menerima 400,971 pertanyaan daripada orang perseorangan dan entiti perniagaan pada tahun 2012, iaitu 25% lebih tinggi daripada jumlah yang diterima pada tahun 2011. Bilangan aduan yang diterima oleh Bank terhadap PPK pada tahun ini adalah 15% lebih rendah berbanding tahun lalu. Bagi sektor perbankan, kebanyakan aduan adalah berkaitan dengan penolakan permintaan untuk menjadualkan semula dan menyusun semula pinjaman, pertikaian tentang pengiraan faedah dan baki pinjaman belum jelas serta perkhidmatan pelanggan yang tidak memuaskan. Sementara itu, bagi industri insurans, isu-isu lazim yang dikemukakan pengadu adalah berkaitan dengan kelewatan memproses tuntutan dan rasa tidak puas hati berhubung amaun bayaran tuntutan. Melalui perbincangan antara Bank dengan PPK mengenai isu ini, ternyata bahawa sebilangan besar aduan yang diterima Bank adalah akibat proses PPK untuk berkomunikasi dengan pelanggan yang tidak berkesan dan kakitangan yang kurang terlatih dan seterusnya gagal memberikan penerangan dan menjelaskan isu yang dikemukakan oleh pelanggan dengan betul. Perkara ini telah diajukan kepada PPK berkenaan, dan penambahbaikan telah dilakukan terhadap proses menangani aduan dan tuntutan, serta kualiti khidmat pelanggan mereka. Pada tahun 2012, Bank juga meneruskan usaha membantu peminjam yang terjejas akibat projek perumahan terbengkalai dengan membantu perundingan mengenai semakan tempoh pembayaran balik pembiayaan dan menyokong usaha institusi kewangan untuk memulakan kembali projek perumahan terbengkalai. Walaupun usaha ini sedikit sebanyak telah membantu peminjam yang terjejas, pendekatan holistik untuk menangani isu perumahan terbengkalai perlu diambil untuk mengelak masalah seumpama ini daripada berulang pada masa hadapan.

Sejak penubuhan AKPK pada tahun 2006, agensi ini kekal sebagai saluran utama yang membantu pengguna menerusi penyediaan khidmat kaunseling kewangan dan pengurusan hutang. Sehingga kini, AKPK telah memberikan kaunseling kredit kepada 207,997 pengguna, dan daripada jumlah ini, sebanyak 85,994 pengguna atau 41% daripadanya telah mendapat bantuan di bawah program pengurusan hutang. Pada tahun 2012, AKPK memberikan kaunseling kepada 35,825 peminjam, dan daripada jumlah ini, sebanyak 16,137 peminjam atau 45% telah mendapat bantuan lanjut di bawah program pengurusan hutang. Individu dalam lingkungan umur 30 hingga 40 tahun terus berada pada tempat teratas dalam senarai peminjam di bawah program pengurusan hutang. Ini disebabkan terutamanya oleh perancangan kewangan yang lemah.

Sebagai pusat penyelesaian pertikaian bersepadu bagi PPK yang di bawah bidang kuasa Bank, FMB menangani 4,459 kes pada tahun 2012, dan daripada jumlah itu, sebanyak 1,919 merupakan kes baharu. Bilangan kes baharu yang

diterima oleh FMB menurun sebanyak 13.6% lantas menunjukkan pembaikan beransur-ansur proses mengendalikan aduan dalaman PPK bagi menyelesaikan aduan pelanggan. Seperti pada tahun-tahun sebelumnya, kes berkaitan insurans mencakupi bahagian terbesar aduan, iaitu sebanyak 68.7%. Tuntutan kerosakan motor sendiri adalah yang tertinggi, iaitu 25.3% daripada jumlah bilangan pertikaian yang dirujuk kepada FMB pada tahun 2012.

Bagi menambah baik rangka kerja pengawasan dan keberkesanan pengaturan bantuan penyelesaian pengguna, usaha sedang dijalankan untuk mentransformasikan FMB menjadi skim ombudsman kewangan (financial ombudsman scheme, FOS) yang diluluskan di bawah FSA dan IFSA. Dalam memastikan FOS adalah adil, mudah diakses dan berkesan, Bank akan menentukan fungsi, tugas dan skop skim tersebut, termasuk pelantikan pengarah untuk mengukuhkan tadbir urus dan pengawasan FOS. Skim ini akan ditadbir oleh peraturan yang memastikan kepatuhan anggota terhadap syarat keanggotaan skim dan *award* yang diberikan oleh FOS. Sebagai sebahagian daripada transformasi ini, skop pertikaian yang boleh dirujuk kepada FMB akan diperluas, di samping keupayaan untuk menentukan pelbagai penyelesaian atau *award* kepada pengguna yang telah menerima layanan yang tidak adil. Transformasi yang dicadangkan itu juga akan melibatkan kajian semula terhadap struktur yuran keanggotaan sedia ada supaya lebih mencerminkan tahap penggunaan perkhidmatan skim ombudsman kewangan oleh PPK.

2017

SISTEM PEMBAYARAN DAN PENYELESAIAN

147 Menggalakkan Kestabilan Sistem Pembayaran dan Penyelesaian

149 *Rencana: Penilaian Pematuhan Malaysia Terhadap Prinsip bagi Infrastruktur Pasaran Kewangan*

156 Trend Pembayaran

158 Menggalakkan Perkhidmatan Pembayaran yang Cekap dan Berkesan

163 Meningkatkan Kerjasama Serantau dalam Perkhidmatan Pembayaran Merentas Sempadan

Pada tahun 2012, sistem pembayaran dan penyelesaian beroperasi dengan lancar tanpa sebarang gangguan besar dan terus menyokong pertumbuhan sistem kewangan dan ekonomi. Meskipun memelihara kestabilan dalam sistem pembayaran kekal menjadi tumpuan utama, Bank Negara Malaysia (Bank) juga terus memperuntukkan sumber ke arah pengukuhan infrastruktur pembayaran dan penyelesaian serta meningkatkan kecekapan dalam penyediaan perkhidmatan pembayaran. Sepanjang setahun yang lalu, keutamaan Bank dijuruskan kepada memastikan Sistem Pemindahan Dana dan Sekuriti secara Elektronik Masa Nyata (Real-time Electronic Transfer of Funds and Securities System, RENTAS) terus beroperasi dengan tahap pematuhan yang tinggi terhadap piawaian antarabangsa, selain terus meningkatkan amalan industri dalam bidang pengurusan risiko dan krisis serta piawaian perniagaan, di samping mengukuhkan piawaian keselamatan instrumen pembayaran secara berterusan. Untuk meningkatkan kecekapan perkhidmatan pembayaran, langkah-langkah telah diambil untuk menggalakkan persaingan sebagai satu cara menggalakkan penggunaan kaedah pembayaran elektronik (e-pembayaran) dengan lebih meluas, memperluas akses kepada pelbagai produk dan perkhidmatan pembayaran dalam pasaran serta mempercepat proses penjelasan dan penyelesaian pembayaran dalam pembayaran runcit dan borong.

MENGGALAKKAN KESTABILAN SISTEM PEMBAYARAN DAN PENYELESAIAN

Tanggungjawab dan kuasa Bank bagi mengawasi sistem pembayaran diperuntukkan dalam Akta Bank Negara Malaysia 2009 (Central Bank of Malaysia Act 2009, CBA) dan Akta Sistem Pembayaran 2003 (Payment Systems Act 2003, PSA). Dengan penggubalan Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 (Financial Services Act 2013, FSA), kuasa pengawasan Bank berhubung dengan sistem pembayaran telah dirasionalkan dan digabungkan di bawah FSA untuk menyediakan rangka kerja perundangan yang menyeluruh bagi fungsi kestabilan kewangan Bank.

Pengawalan Sistem Pembayaran di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan 2013

FSA mengandungi peruntukan yang lebih kukuh untuk mengawal selia pengendali sistem pembayaran yang menimbulkan risiko paling ketara kepada sistem pembayaran dan orang ramai. Pengendali sistem yang membolehkan pemindahan dana daripada satu akaun perbankan kepada akaun perbankan yang lain, seperti GIRO Antara Bank (Interbank GIRO, IBG), Rangkaian Perkongsian ATM dan Bursa Pemprosesan Kewangan (Financial Process Exchange, FPX) serta rangkaian instrumen pembayaran seperti Visa dan MasterCard, memerlukan kelulusan Bank untuk mengendalikan sistem atau rangkaian tersebut. Selain itu, pengendali yang ingin menawarkan perkhidmatan pemerolehan saudagar (merchant acquiring services) perlu mendaftar dengan Bank. Keperluan baharu ini akan menggantikan rejim pemberitahuan sedia ada di bawah PSA dan memperuntukkan kuasa yang lebih besar kepada Bank untuk menyediakan pengawasan berkesan terhadap sistem pembayaran utama di Malaysia.

Bagi pengeluar instrumen pembayaran yang ditetapkan seperti kad kredit, kad caj dan wang elektronik, pendekatan pengawalseliaan tidak banyak berubah di bawah FSA. Di samping itu, kad debit juga akan ditetapkan dan diletakkan di bawah pengawasan pengawalseliaan yang lebih teguh, mencerminkan penggunaannya yang lebih meluas oleh orang ramai sebagai suatu kaedah pembayaran.

FSA memberi kuasa kepada Bank untuk menentukan piawaian bagi meningkatkan keselamatan, integriti, kecekapan dan kebolehpercayaan sistem pembayaran dan instrumen pembayaran yang ditetapkan, selain mengeluarkan arahan untuk menggalakkan kecekapan. FSA juga menyediakan rangkaian

instrumen penyeliaan dan penguatkuasaan yang lebih luas untuk menyokong Bank dalam melaksanakan fungsi pengawasannya. Ini termasuk kuasa campur tangan lebih luas untuk menangani risiko terhadap kestabilan sistem pembayaran penting, yang membolehkan Bank mengeluarkan arahan pematuhan, menamatkan perkhidmatan pengarah, ketua pegawai eksekutif atau pegawai kanan yang tidak lagi memenuhi keperluan layak dan sesuai atau yang menyumbang kepada pelanggaran mana-mana peruntukan Akta ini atau arahan pematuhan yang dikeluarkan oleh Bank, serta kuasa untuk melantik penerima dan pengurus.

Pengawasan terhadap RENTAS

RENTAS memudahkan pemindahan dan penyelesaian pembayaran bernilai tinggi antara Bank dan urus niaga sekuriti di Malaysia. Pada tahun 2012, nilai urus niaga yang diselesaikan melalui RENTAS mencakupi 49.2 kali keluaran dalam negeri kasar (KDNK), dengan nilai purata RM188 bilion diselesaikan melalui sistem ini setiap hari (Rajah 5.1). Jumlah nilai urus niaga pasaran wang, yang merangkumi sebahagian besar urus niaga yang dijalankan melalui RENTAS, menjadi sederhana pada tahun 2012 kerana pendekatan Bank untuk mengurus mudah tunai yang berlebihan dalam sistem perbankan telah beralih daripada peminjaman langsung kepada terbitan Nota Monetari Bank Negara (Bank Negara Monetary Notes). Walau bagaimanapun, jumlah urus niaga yang dijelaskan melalui RENTAS terus meningkat, didorong oleh pembayaran pihak ketiga yang lebih tinggi oleh orang perseorangan dan syarikat ekoran penggunaan e-pembayaran yang kian berkembang (Rajah 5.2). Mudah tunai sistem kewangan yang lebih daripada mencukupi pada tahun 2012 membolehkan peserta RENTAS menyelesaikan obligasi sebelum masa tamat sistem. Secara purata, 52% daripada jumlah nilai penyelesaian diselesaikan menjelang tengah hari dan 71% sebelum pukul 3 petang setiap hari, sejajar dengan amalan terbaik antarabangsa.

Rajah 5.1

RENTAS: Purata Harian Mengikut Nilai dan Bilangan

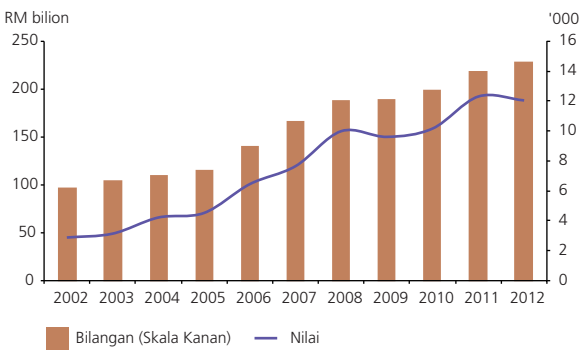

Sumber: Bank Negara Malaysia

Bagi memastikan RENTAS terus memenuhi piawaian antarabangsa yang tinggi, beberapa penambahbaikan terhadap operasi dan sistem serta langkah pengurangan risiko telah dilaksanakan pada tahun 2012. Pada bulan Mac 2012, Kemudahan Penyelesaian Pengoptimuman Mudah Tunai (Liquidity Optimiser Settlement Facility, LOSF) telah diperkenalkan dalam RENTAS sebagai instrumen tambahan untuk mengurus mudah tunai. Dengan adanya LOSF, peserta boleh menyelesaikan urus niaga pada nilai bersih, setiap 15 minit untuk mengurangkan kos mudah tunai. Walau bagaimanapun, memandangkan mudah tunai dalam sistem adalah lebih daripada mencukupi, LOSF tidak digunakan secara meluas oleh peserta. Garis panduan mengenai kemudahan kredit intrahari Bank yang merupakan kemudahan kredit tanpa faedah bercagar yang disediakan kepada peserta yang layak untuk mengelakkan kebuntuan pembayaran (gridlock) dan memastikan kelancaran operasi sistem, telah juga disemak pada bulan Jun 2012, untuk memudahkan pengurusan risiko kredit Bank yang lebih baik dengan hanya menawarkan sekuriti berkualiti tinggi sahaja, termasuk sekuriti Kerajaan Malaysia, sekuriti yang diterbitkan oleh Bank dan sekuriti hutang swasta bertaraf AAA, diterima sebagai cagaran. Peraturan dan prosedur RENTAS juga telah dipertingkat untuk mentakrif dengan lebih jelas titik muktamad penyelesaian untuk penyelesaian sekuriti agar dapat memberikan lebih kepastian kepada peserta RENTAS. Peraturan yang ditambah baik ini turut menyediakan prosedur terperinci bagi mengendalikan peserta yang mungkir dan situasi luar biasa lain untuk menyokong tindakan yang tepat pada masanya agar dapat membendung kerugian dan tekanan mudah tunai selain memastikan obligasi peserta RENTAS dapat terus dipenuhi.

Penilaian Pematuhan Malaysia Terhadap Prinsip bagi Infrastruktur Pasaran Kewangan

Infrastruktur pasaran kewangan merujuk kepada sistem pembayaran dan penyelesaian yang digunakan untuk menyelesaikan semua urus niaga pasaran kewangan. Pada bulan April 2012, Jawatankuasa Sistem Pembayaran dan Penyelesaian (Committee on Payment and Settlement Systems, CPSS) Bank for International Settlements (BIS) dan Jawatankuasa Teknikal Pertubuhan Antarabangsa Suruhanjaya Sekuriti (Technical Committee of the International Organization of Securities Commissions, IOSCO) mengeluarkan Prinsip bagi Infrastruktur Pasaran Kewangan (Principles for Financial Market Infrastructures, PFMI). PFMI menggantikan piawaian terdahulu yang dikeluarkan oleh BIS dan IOSCO, iaitu Prinsip Teras bagi Sistem Pembayaran yang Penting dari segi Sistemik, Saranan bagi Sistem Penyelesaian Sekuriti dan Saranan bagi Rakan Niaga Pusat. Piawaian tunggal ini menyeragamkan dan meningkatkan piawaian antarabangsa sedia ada bagi sistem pembayaran yang penting dari segi sistemik, depositori sekuriti pusat, sistem penyelesaian sekuriti dan rakan niaga pusat untuk memastikan pengurusan risiko adalah berkesan dengan mengambil iktibar daripada krisis kewangan global baru-baru ini. Sebagai sebahagian daripada Program Penilaian Sektor Kewangan yang dijalankan oleh Tabung Kewangan Antarabangsa (International Monetary Fund, IMF) dan Bank Dunia pada tahun 2012, Malaysia adalah antara negara pertama yang dinilai berdasarkan pematuhan terhadap PFMI baharu.

Rencana ini membentangkan ringkasan penilaian dan pemerhatian penting IMF berhubung pematuhan Malaysia terhadap PFMI. Penilaian terperinci IMF akan dipaparkan secara berasingan di laman sesawangnya.

Malaysia didapati telah 'mematuhi' kesemua 19 Prinsip yang terpakai bagi Sistem Pemindahan Dana dan Sekuriti secara Elektronik Masa Nyata (Real-time Electronic Transfer of Funds and Securities System, RENTAS) dan pengendalinya, Malaysian Electronic Clearing Corporation Sdn. Bhd. (MyClear) (Jadual 1). Selain itu, terdapat lima saranan yang digariskan buat pihak berkuasa yang bertanggungjawab terhadap pengawasan infrastruktur pasaran kewangan. Antaranya, Bank dan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (sebagai pihak berkuasa yang bertanggungjawab terhadap infrastruktur pasaran kewangan yang dikendalikan oleh Bursa Malaysia Berhad) didapati telah 'mematuhi' atau 'mematuhi secara umum' kesemua lima tanggungjawab dalam penilaian secara bersama.

Pemerhatian utama daripada penilaian IMF ialah:

- **Aktiviti RENTAS disokong oleh asas perundangan teguh yang memberikan kepastian kepada kebolehkuatkuasaan hak dan obligasi pengendali RENTAS dengan kesan yang jelas dan boleh diramal.** Akta Bank Negara Malaysia 2009 memberi mandat kepada Bank untuk memiliki dan mengendalikan sistem pembayaran dan penyelesaian, sementara Akta Sistem Pembayaran (Payment Systems Act 2003, PSA) memberi Bank kuasa pengawasan dan mengiktiraf Bank sebagai pihak berkuasa yang bertanggungjawab untuk menggalakkan operasi sistem pembayaran dan penyelesaian kebangsaan yang diyakini, cekap dan lancar. Sementara itu, Akta Kontrak 1950 mengawal perjanjian penyertaan yang mengikat peserta kepada peraturan dan prosedur operasi RENTAS. Memandangkan RENTAS ialah sistem pembayaran yang ditetapkan di bawah PSA, MyClear dikehendaki mematuhi syarat-syarat yang dinyatakan dalam Kehendak dan Keperluan Pengawalseliaan Terhadap Sistem Pembayaran Ditetapkan yang dikeluarkan oleh Bank, termasuk keperluan bagi MyClear memastikan operasi sistem yang diyakini, cekap dan lancar.

- **Amalan pengurusan risiko kredit dan mudah tunai sedia ada, termasuk dasar dan prosedur untuk mengendalikan kemungkiran peserta, memberi keyakinan yang tinggi bahawa RENTAS berupaya untuk terus beroperasi dan memenuhi obligasi penyelesaian.** Peraturan dan prosedur dalam mengurus kegagalan atau ketakmampuan membayar oleh peserta telah ditakrif dengan jelas dalam Peraturan Penyertaan dan Operasi Perkhidmatan Pembayaran dan Sekuriti. Ini memudahkan tindakan yang tepat pada masanya

Jadual 1

Tahap Pematuhan Terhadap Prinsip bagi Infrastruktur Pasaran Kewangan dan Tanggungjawab Bank Pusat, Pengawal Selia Pasaran dan Pihak Berkuasa Berkenaan Lain bagi Infrastruktur Pasaran Kewangan

Prinsip untuk Infrastruktur Pasaran Kewangan	Tahap Pematuhan
1. Asas perundangan	O
2. Tadbir urus	O
3. Rangka kerja pengurusan risiko menyeluruh	O
4. Risiko kredit	O
5. Cagaran	O
6. Keuntungan	NA
7. Risiko mudah tunai	O
8. Penyelesaian muktamad	O
9. Penyelesaian wang	O
10. Penghantaran fizikal	NA
11. Depositori sekuriti pusat	O
12. Sistem penyelesaian pertukaran nilai	O
13. Peraturan dan prosedur kemungkiran peserta	O
14. Pengasingan dan kemudahalihan	NA
15. Risiko perniagaan am	O
16. Risiko kustodi dan pelaburan	O
17. Risiko operasi	O
18. Keperluan akses dan penyertaan	O
19. Pengaturan penyertaan bertingkat	NA
20. Pautan IPK	O
21. Kecekapan dan keberkesanan	O
22. Prosedur dan piawaian komunikasi	O
23. Peraturan penzahiran, prosedur penting dan data pasaran	O
24. Penzahiran data pasaran oleh repositori perdagangan	NA
Tanggungjawab Bank Pusat, Pengawal Selia Pasaran dan Pihak Berkuasa Berkenaan Lain untuk Infrastruktur Pasaran Kewangan (IPK)	**Tahap Pematuhan**
A. Pengawalan, penyeliaan dan pengawasan IPK	O
B. Kuasa dan sumber pengawalan, penyeliaan dan pengawasan	O
C. Penzahiran dasar berhubung dengan IPK	BO
D. Penerapan prinsip bagi IPK	O
E. Kerjasama dengan pihak berkuasa lain	BO

- **Mematuhi (Observed, O)** – Sebarang kekurangan dan kelemahan yang dikenal pasti bukanlah isu yang membimbangkan dan adalah kecil, boleh diurus, dan dalam bentuk yang boleh dikendalikan dalam urusan biasa.
- **Mematuhi secara umum (Broadly Observed, BO)** – Penilaian telah mengenal pasti satu atau lebih isu yang membimbangkan yang perlu ditangani dan diambil langkah susulan dalam masa yang ditetapkan.
- **Mematuhi sebahagiannya (Partly Observed, PO)** – Penilaian telah mengenal pasti satu atau lebih isu yang membimbangkan yang mungkin menjadi serius jika tidak ditangani dengan segera. Keutamaan tinggi hendaklah diberikan untuk menangani isu ini.
- **Tidak mematuhi (Not Observed, NO)** – Penilaian telah mengenal pasti satu atau lebih isu serius yang membimbangkan yang memerlukan tindakan serta-merta. Keutamaan tertinggi hendaklah diberikan untuk menangani isu ini.
- **Tidak berkenaan (Not Applicable, NA)** – Tidak berkenaan disebabkan ciri khusus perundangan, institusi, struktur atau ciri lain bagi infrastruktur pasaran kewangan.

untuk diambil oleh MyClear dan peserta untuk mengurangkan kemungkinan kerugian dan risiko penularan. RENTAS direka bentuk hanya untuk membenarkan penyelesaian urus niaga sekiranya dana atau sekuriti yang diperlukan tersedia dalam akaun masing-masing. Kemudahan Penyelesaian Pengoptimuman Mudah Tunai dan kemudahan kredit intrahari yang disediakan Bank menggalakkan pengurusan mudah tunai yang cekap oleh peserta.

- **Peraturan dan prosedur yang jelas dan menyeluruh disediakan untuk memuktamadkan penyelesaian dan mengurangkan risiko penyelesaian.** PSA memperuntukkan semua dana dan sekuriti yang diselesaikan dalam sistem pembayaran yang ditetapkan sebagai muktamad dan tidak boleh dimansuhkan, sementara prosedur operasi yang dikeluarkan oleh MyClear jelas mentakrifkan waktu sebenar bagi penyelesaian yang dianggap sebagai muktamad. Semua urus niaga ringgit dalam RENTAS diselesaikan dalam penyata kewangan Bank manakala urus niaga mata wang asing diselesaikan dalam penyata kewangan bank perdagangan. Penyelesaian mata wang asing ini dijalankan melalui pengaturan *Payment versus Payment* (PvP) yang diselia bersama-sama dengan pihak berkuasa pengawalseliaan asing atau melalui institusi perbankan dilantik yang dikawal selia oleh Bank.

- **Peraturan, prosedur dan kawalan yang sewajarnya disediakan untuk memastikan integriti urus niaga sekuriti dan mengurangkan risiko prinsipal sistem penyelesaian pertukaran nilai.** Sebagai depositori sekuriti pusat untuk sekuriti hutang awam dan swasta, MyClear memastikan hak penerbit dan pemegang sekuriti dilindungi secukupnya. Perlindungan ini meliputi pencegahan pembentukan atau penghapusan sekuriti tanpa kebenaran dan penyelarasan harian bagi sekuriti yang dikeluarkan. RENTAS menerima pakai proses PvP dan *Delivery versus Payment* (DvP) untuk penyelesaian pertukaran nilai apabila kedua-dua penyelesaian sekuriti dan mata wang asing dijalankan dengan mendebitkan dan mengkreditkan akaun masing-masing secara serentak, tertakluk kepada baki yang mencukupi untuk menjalankan urus niaga tersebut. Proses memuktamadkan disegerakan untuk kedua-dua bahagian urus niaga, lantas menghapuskan risiko prinsipal.

- **Kawalan yang berkesan disediakan untuk pengurusan risiko perniagaan am dan operasi.** Sebagai pengendali RENTAS, MyClear dikehendaki menyediakan kawalan untuk memantau dan mengurus prestasi kewangan serta kedudukan mudah tunainya secara berkesan untuk menangani sebarang risiko perniagaan. Infrastruktur sistem telah ditambah baik pada tahun 2011 untuk menyokong pengembangan perkhidmatan RENTAS pada masa hadapan. Sejak pelaksanaannya pada tahun 1999, RENTAS telah secara konsisten mencapai sekurang-kurangnya 99.9% paras ketersediaan sistem. Ujian tekanan ke atas keupayaan pemprosesan RENTAS dijalankan secara berkala untuk memastikan tiada sebarang kemerosotan dalam prestasi dengan bertambahnya jumlah urus niaga. Perancangan kesinambungan perniagaan untuk RENTAS adalah menyeluruh dengan dilengkapi oleh tiga tahap kemudahan sokongan selain ujian pelan kontingensi yang ketat dan kerap.

- **Operasi RENTAS adalah berpandukan dasar yang memastikan akses yang adil dan terbuka, kecekapan dan keberkesanan dalam memenuhi keperluan peserta dan pasaran yang menggunakannya, di samping ketelusan untuk memaklumkan keputusan yang bijak dan memupuk keyakinan.** Melalui amalan menyediakan akses yang adil dan terbuka, kriteria akses kepada RENTAS dan prosedur keluar yang teratur dinyatakan dengan jelas dalam Peraturan dan Prosedur Operasi yang dipaparkan di laman sesawang MyClear. RENTAS direka bentuk dan dikendalikan mengikut amalan terbaik dan piawaian antarabangsa. Perkhidmatan yang disediakan oleh RENTAS ditambah baik secara berterusan sejajar dengan perkembangan antarabangsa dan sebagai memenuhi keperluan peserta, pasaran kewangan dan ekonomi yang sentiasa berubah. Ini termasuk pengenalan perkhidmatan penyelesaian renminbi baru-baru ini dan jalinan hubungan dengan Depositori Sekuriti Pusat Antarabangsa (International Central Securities Depository, ICSD), Euroclear. Melangkah ke hadapan, RENTAS akan dipertingkat untuk menerima pakai piawaian mesej

Persatuan Telekomunikasi Antara Bank Sedunia (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication, SWIFT) bagi meningkatkan kecekapan operasi untuk pesertanya dan sistem tersebut secara keseluruhan. Inisiatif ini dijangka disempurnakan pada tahun 2014. Mesyuarat rasmi dengan pihak berkepentingan yang berkaitan akan diadakan sebelum perubahan kepada peraturan sistem dilaksanakan. Maklumat semasa mengenai reka bentuk dan operasi RENTAS boleh didapati di laman sesawang MyClear.

Saranan Utama

Penilaian pematuhan telah membuat beberapa saranan untuk terus meningkatkan amalan pengurusan risiko MyClear. Ini akan memastikan RENTAS terus mencapai tahap pematuhan yang tinggi terhadap PFMI seiring dengan pembangunan pasaran kewangan. Saranan juga merangkumi cadangan untuk menambah baik penzahiran tentang dasar dan juga kerjasama dengan pihak berkuasa dalam menggalakkan keselamatan dan kecekapan infrastruktur pasaran kewangan.

Melangkah ke hadapan, rangka kerja pengawalseliaan yang mengawal operasi RENTAS akan diperkukuh di bawah FSA untuk memberi perlindungan eksplisit kepada cagaran yang disediakan oleh peserta untuk kemudahan kredit intrahari dan pengaturan pembelian semula. MyClear telah menyatakan komitmennya dalam usaha mempertingkat kekukuhan sistem pengurusan risikonya, termasuk memastikan kebolehalihan sekuriti pelanggan susulan penggabungan atau pengambilalihan, selain menangani risiko yang berkaitan dengan Euroclear apabila urus niaga meningkat pada masa akan datang. Untuk terus mengukuhkan prosedur pengurusan kemungkiran, ujian berkala yang melibatkan pesertanya sedang dirancang oleh MyClear. Rangka kerja penzahiran juga akan dipertingkat untuk memperdalam pemahaman dan pengurusan tentang risiko oleh peserta. Selain itu, usaha akan diteruskan untuk mengukuhkan kerjasama yang sedia ada dan pengaturan pertukaran maklumat antara Bank dengan penyelia dan pihak berkuasa lain termasuk Suruhanjaya Sekuriti.

Rajah 5.2

RENTAS: Bahagian daripada Urus Niaga

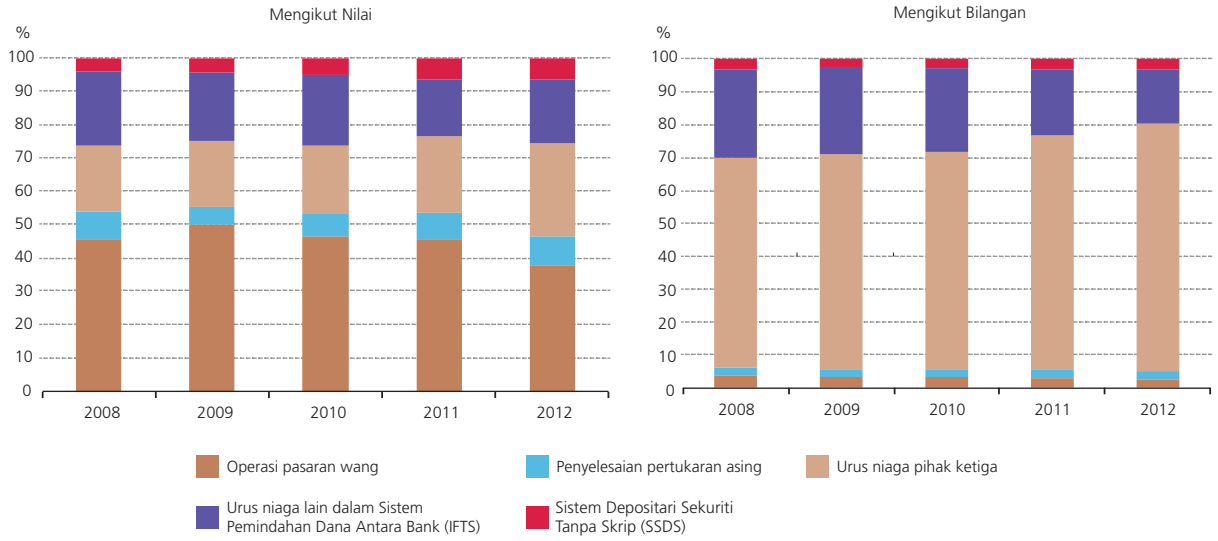

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 5.3

Kekerapan dan Jenis Ujian Pemulihan Bencana untuk RENTAS

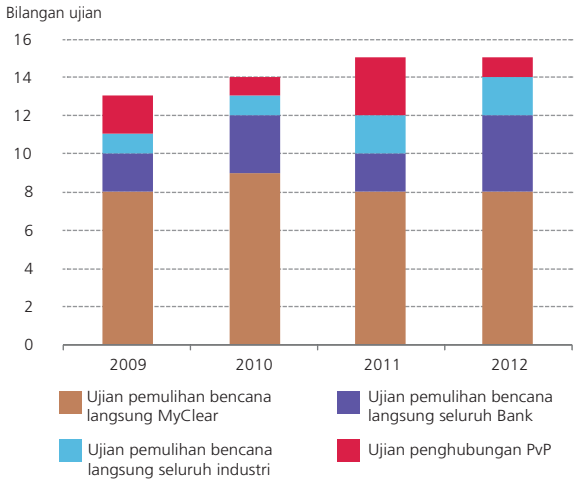

Sumber: Bank Negara Malaysia

Sebagai langkah tambahan untuk penambahbaikan pengurusan risiko operasi, RENTAS Mini, iaitu kemudahan sokongan tahap ketiga, telah disediakan sejak bulan Julai 2012 untuk memudahkan penyelesaian pembayaran kritikal sekiranya kedua-dua pusat pengeluaran utama dan pusat pemulihan bencana (disaster recovery, DR) tidak dapat beroperasi secara serentak. Pusat DR diuji secara kerap dengan melibatkan ujian secara langsung setiap bulan, latihan kontingensi tahunan terhadap pautan *Payment vs Payment* (PvP) RENTAS-USD *Clearing House Automated Transfer System* (CHATS) dan ujian DR untuk urus niaga Euroclear (Rajah 5.3). Objektif masa pemulihan (recovery time objective, RTO) bagi RENTAS ialah satu jam, sejajar dengan piawaian antarabangsa.

Pengawasan pembayaran runcit

Dengan didorong oleh kemajuan dan inovasi teknologi, kepelbagaian dan jangkauan perkhidmatan pembayaran terus berkembang dengan kemasukan peserta baharu, seperti portal Internet, syarikat telekomunikasi, syarikat dalam talian dan rangkaian sosial ke dalam pasaran pembayaran runcit. Pembangunan pesat dalam teknologi mudah alih turut menjadikan bil mudah alih sebagai kaedah pembayaran yang kian popular dalam ruang Internet. Bil mudah alih, yang melibatkan penggunaan kredit panggilan mudah alih prabayar untuk membuat pembayaran, kini digunakan bukan hanya untuk membeli perkhidmatan mudah alih yang ditawarkan oleh syarikat telekomunikasi, malah untuk membuat pembayaran bagi produk digital atau maya seperti nada dering dan permainan dalam talian yang ditawarkan oleh rangkaian laman sosial atau peniaga dalam talian di seluruh dunia. Buat sementara waktu, Bank membenarkan syarikat telekomunikasi untuk menawarkan kredit panggilan mudah alih untuk digunakan sebagai kaedah pembayaran untuk produk dan

perkhidmatan terhad, sementara Bank menilai pola penggunaannya dan risiko yang berkaitan dengannya untuk dijadikan asas dalam perumusan rangka kerja pengawalseliaan yang sesuai untuk perkhidmatan pembayaran sedemikian.
Bank akan terus menyokong pembangunan perkhidmatan pembayaran baharu dan inovatif, yang menyediakan lebih banyak pilihan dan memudahkan pengguna, di samping berusaha memastikan keselamatan perkhidmatan sebegini adalah mencukupi untuk melindungi pengguna.

Bank akan terus menyokong pembangunan perkhidmatan pembayaran baharu dan inovatif, yang menyediakan lebih banyak pilihan dan memudahkan pengguna, di samping berusaha memastikan keselamatan perkhidmatan sebegini adalah mencukupi untuk melindungi pengguna

Dengan perubahan pesat landskap pembayaran, Bank terus mempergiat usaha pengawasan dan penyeliaannya untuk meningkatkan keselamatan dan perlindungan sistem dan instrumen pembayaran serta meningkatkan tahap pematuhan terhadap piawaian kehematan dan amalan perniagaan oleh pengendali dan pengeluar. Proses kelulusan untuk peserta baharu dan produk baharu telah diperketat untuk mencerminkan kehendak pematuhan berterusan yang lebih tinggi oleh Bank terhadap keperluan pengawalseliaan yang berkaitan dan untuk menggalakkan kepelbagaian yang lebih luas dalam rangkaian produk berkualiti yang disediakan buat pengguna dan sektor perniagaan. Pada tahun 2012, Bank telah meluluskan tiga peserta baharu dalam pasaran pembayaran runcit dan 16 permohonan oleh pengeluar sedia ada untuk melancarkan produk atau variasi baharu. Ini telah membawa kepada pengenalan kaedah pembayaran baharu dan inovatif, infrastruktur yang cekap dari segi kos yang ditambah baik untuk peniaga menerima e-pembayaran, dan menyediakan lebih banyak manfaat kepada pengguna melalui pemberian ganjaran dan diskaun. Pada tahun 2012, Bank juga telah menarik balik kelulusan yang diberikan kepada dua pengeluar wang elektronik kerana gagal mematuhi keperluan pengawalseliaan.

Fokus utama aktiviti pengawasan Bank ialah tahap daya tahan operasi dan perancangan kontingensi yang mencukupi untuk memastikan sistem pembayaran runcit utama sentiasa tersedia tanpa gangguan. Pada tahun 2012, operasi Sistem Penjelasan Informasi Cek Kebangsaan Secara Elektronik (National Electronic Cheque Information Clearing System, eSPICK) telah terjejas oleh beberapa gangguan teknikal. Gangguan ini tidak memberi kesan ketara kepada industri dan orang ramai memandangkan sistem ini berupaya mengekalkan tahap ketersediaan operasi yang tinggi lantas membolehkan penjelasan cek terus dijalankan dengan lancar. Bank dan Malaysian Electronic Clearing Corporation Sdn. Bhd. (MyClear) sedang menjalankan kajian semula yang menyeluruh terhadap infrastruktur, kapasiti, kelewahan dan proses pengurusan insiden eSPICK bertujuan untuk menyelesaikan sebarang kekangan sistem yang dikenal pasti dan merumuskan penyelesaian untuk meningkatkan daya tahan sistem secara keseluruhan. Sistem pembayaran runcit utama yang lain, iaitu sistem IBG, FPX, Debit Langsung dan e-Debit, yang dikendalikan oleh MyClear dan Rangkaian Perkongsian ATM yang dikendalikan oleh Malaysian Electronic Payment System Sdn. Bhd. (MEPS), terus berfungsi dengan lancar tanpa sebarang gangguan besar.

Walaupun kad pembayaran terus digunakan secara meluas untuk pembelian runcit dan pengangkutan (minyak dan tol lebuh raya), bilangan peniaga e-dagang yang semakin bertambah dan popularity peranti Internet mudah alih yang kian meningkat telah menjana pertumbuhan pesat dalam urus niaga pembayaran melalui Internet. Untuk mengukuhkan perlindungan terhadap penipuan (disebabkan kehadiran pembeli dan kad tidak diperlukan secara fizikal semasa membuat pembelian), keperluan bagi pemberitahuan urus niaga dan kaedah pengesahan yang lebih mantap untuk urus niaga dalam talian telah dilaksanakan, masing-masing berkuat kuasa pada 1 Januari dan 1 April 2012. Pemberitahuan urus niaga dihantar kepada pemegang kad melalui khidmat

pesanan ringkas (short message service, SMS) sebaik sahaja urus niaga yang dibuat melebihi nilai ambang yang ditetapkan oleh pengeluar kad, sekali gus memberi peluang kepada pemegang kad untuk memaklumkan kepada pengeluar kad dengan segera mengenai kemungkinan urus niaga berkenaan melibatkan penipuan. Penggunaan kaedah pengesahan yang lebih mantap juga meningkatkan keselamatan urus niaga dalam talian dengan menghendaki pemegang kad memasukkan kata laluan satu kali untuk mengesahkan setiap urusan pembayaran. Urus niaga yang dijalankan tanpa kata laluan tersebut boleh dibatalkan lantas melindungi pemegang kad daripada penipuan urus niaga dalam talian. Keperluan ini yang kini dikenakan terhadap kad kredit akan diperluas untuk memberikan tahap keselamatan yang sama bagi urus niaga menggunakan kad debit dan kad caj serta skim wang elektronik yang besar.

Penipuan pembayaran masih lagi kecil dan trendnya juga semakin menurun, dengan kejadian penipuan mencakupi kurang daripada 0.005% daripada jumlah bilangan dan jumlah nilai urus niaga pembayaran runcit pada tahun 2012 (Rajah 5.4). Pada amnya, tahap penipuan kad di Malaysia nyata masih lebih rendah berbanding pengalaman penipuan yang dilaporkan di negara lain termasuk di negara maju. Penipuan kad kredit masih menjadi bentuk penipuan pembayaran yang paling lazim, dengan kerugian purata sebanyak 0.03%, iaitu kerugian sebanyak 30 sen bagi setiap urus niaga bernilai RM1,000 (Rajah 5.5). Tahap penipuan menurun dengan ketara sejak pengenalan kad berasaskan cip yang lebih selamat pada tahun 2004 bagi kad ATM dan 2005 bagi

Rajah 5.4

Penipuan, % daripada Jumlah Urus Niaga

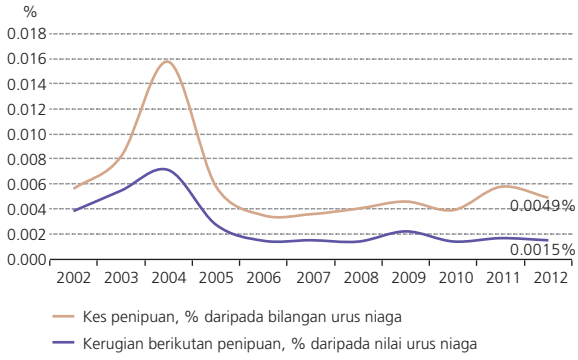

Nota: Terdiri daripada cek, kad kredit, kad debit, kad caj dan wang elektronik

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 5.5

Kerugian Penipuan mengikut Jenis Instrumen

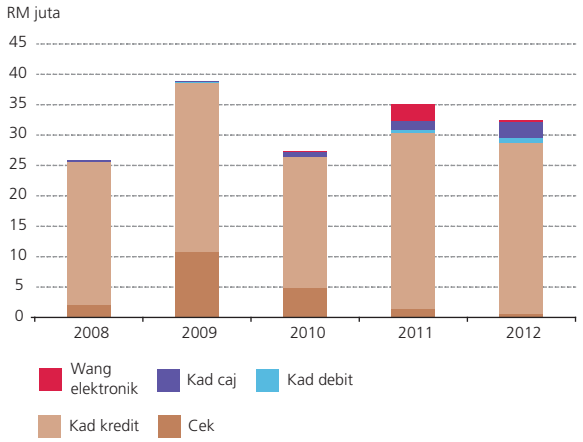

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 5.6

Kad Kredit: Kerugian Penipuan, % daripada Jumlah Urus Niaga

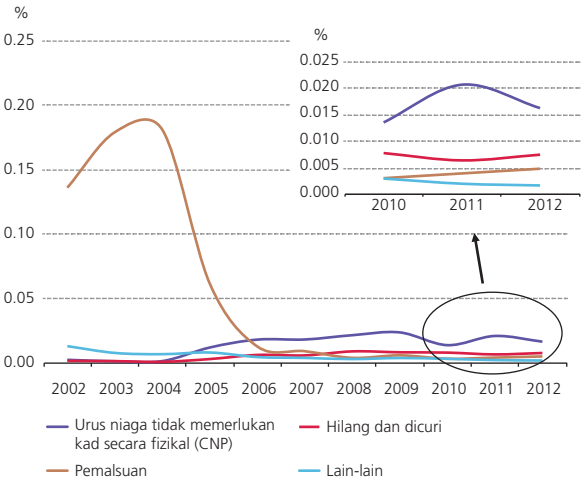

Sumber: Bank Negara Malaysia

kad kredit untuk menangani kegiatan penipuan melibatkan pengimbasan atau pemalsuan kad. Namun, kegiatan penipuan kini beralih kepada penipuan melibatkan urus niaga yang tidak memerlukan kad secara fizikal (card-not-present, CNP) yang melibatkan pencurian maklumat kad kredit yang kemudiannya digunakan untuk membuat penipuan pembayaran melalui Internet, surat-menyurat dan telefon (Rajah 5.6). Penipuan CNP mencakupi kira-kira separuh daripada jumlah kerugian penipuan kad kredit pada tahun 2012.

Dengan pelaksanaan kaedah pengesahan yang lebih mantap baru-baru ini terhadap

urus niaga dalam talian oleh semua pengeluar dan pemeroleh, sebahagian besar daripada kejadian penipuan CNP melibatkan urus niaga dengan peniaga e-dagang asing di negara yang masih belum menerima pakai ciri keselamatan tambahan. Dalam kes sedemikian, pemegang kad dan institusi kewangan Malaysia dilindungi daripada kerugian kerana amaun yang dikaitkan dengan urus niaga penipuan tersebut boleh diperoleh semula daripada pemeroleh asing. Amalan ini, yang dikenali sebagai 'caj balik' ('chargeback'), menghendaki pihak yang masih belum melaksanakan ciri keselamatan yang disarankan untuk menyerap sebarang kerugian akibat urus niaga penipuan. Langkah ini adalah untuk menggalakkan penggunaan langkah keselamatan yang lebih luas untuk membanteras penipuan. Jenis penipuan kad kredit lain yang menunjukkan trend semakin meningkat melibatkan kad yang hilang dan dicuri, dan penggunaan kad Malaysia yang dipalsukan di negara-negara yang belum menerima pakai piawaian cip EMV (Europay, MasterCard dan Visa). Walau bagaimanapun, memandangkan Malaysia telah berpindah kepada infrastruktur kad kredit yang mematuhi EMV sepenuhnya, pemegang kad dan pengeluar kad Malaysia juga dilindungi oleh mekanisme caj balik daripada kerugian bagi jenis penipuan sebegini.

Trend yang sama diperhatikan bagi penipuan yang melibatkan kad debit dan kad caj, yang secara relatif masih kekal rendah. Kerugian akibat penipuan sebahagian besarnya dikaitkan dengan penipuan CNP yang mencakupi kira-kira 80% daripada jumlah kerugian melibatkan instrumen pembayaran tersebut. Bank akan menghendaki pengeluar dan pemeroleh pembayaran kad debit dan kad caj untuk mempertingkat langkah keselamatan instrumen ini kepada piawaian yang sama seperti yang dilaksanakan bagi kad kredit, khususnya kerana terdapat peningkatan berterusan dalam penggunaan instrumen sebegini untuk membuat pembayaran.

Berbanding dengan instrumen pembayaran lain, kerugian purata daripada penipuan cek secara relatifnya lebih tinggi, dengan insiden kerugian purata sebanyak RM3,430 dalam lima tahun kebelakangan ini berbanding RM498 bagi penipuan kad kredit dan RM191 bagi penipuan wang elektronik. Bentuk penipuan cek yang paling lazim ialah pemalsuan dan kecurian cek yang mencakupi lebih 80% daripada jumlah kejadian penipuan. Walaupun bilangan

Rajah 5.7

Penipuan Cek, % daripada Jumlah Urus Niaga

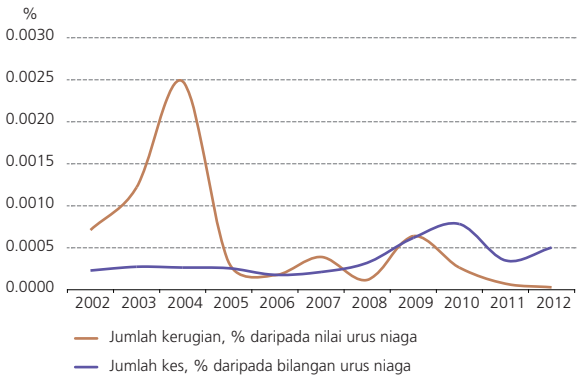

Sumber: Bank Negara Malaysia

percubaan penipuan cek semakin meningkat dalam beberapa tahun kebelakangan ini, kerugian sebenar yang dialami telah menurun disebabkan langkah berwaspada yang terus diambil oleh pihak industri selain penguatkuasaan oleh agensi penguatkuasa undang-undang dalam membanteras penipuan cek (Rajah 5.7).

TREND PEMBAYARAN

Penggunaan e-pembayaran terus berkembang manakala penggunaan wang tunai dan cek pula menurun berbanding kaedah pembayaran yang lain. Hampir 90% daripada 1.8 bilion pembayaran bukan wang tunai (termasuk cek) yang berjumlah RM17.1 trilion, kini dibuat menerusi kaedah elektronik berbanding 52.6% sedekad yang lalu (Rajah 5.8). Secara purata, bilangan urus niaga e-pembayaran per kapita terus bertambah daripada 49 pada tahun 2011 kepada 56 pada tahun 2012. Kenaikan ini disebabkan terutamanya oleh peningkatan penggunaan wang elektronik, kad debit, perbankan Internet, IBG dan ATM lantas meneruskan trend yang dilihat sejak tahun 2002 (Rajah 5.9).

Wang elektronik, yang digunakan terutamanya dalam sektor pengangkutan, terus menjadi instrumen e-pembayaran yang paling kerap digunakan, mencakupi tiga daripada setiap lima urus niaga e-pembayaran pada tahun 2012. Sebanyak 925 juta urus niaga yang bernilai RM4.7 bilion dicatat pada tahun 2012, iaitu pertumbuhan sebanyak 14.7% dan 22.6% masing-masing dari segi jumlah bilangan dan jumlah nilai urus niaga. Melalui usaha Kerajaan untuk menambah baik sistem tiket pengangkutan awam, dan dengan bertambah ramai rakyat Malaysia menikmati kepantasan dan

Rajah 5.8

Bahagian Pembayaran Bukan Tunai Mengikut Bilangan

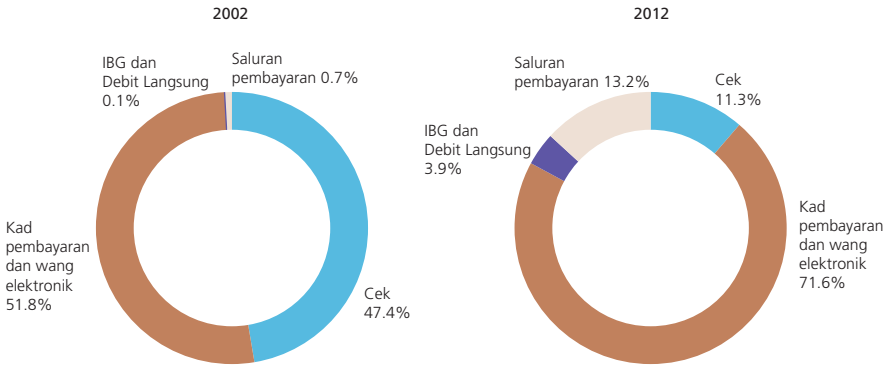

Sumber: Bank Negara Malaysia

kemudahan pembayaran tanpa sentuhan bagi lebuh raya bertol dan pengangkutan awam, pertambahan urus niaga wang elektronik dijangka mengekalkan kadar pertumbuhan dua angkanya pada tahun-tahun yang akan datang.

Jumlah pembelian menggunakan kad pembayaran bertambah sebanyak 5.5% kepada 365 juta pada tahun 2012, mencerminkan pertambahan bilangan kad yang dikeluarkan dan juga perpindahan berterusan dari penggunaan wang tunai. Meskipun kad kredit masih mencakupi sebahagian besar daripada jumlah urus niaga, bahagiannya menurun daripada 94% pada tahun 2007 kepada 89% pada tahun 2012, ekoran peningkatan yang sama banyak dalam penggunaan kad debit. Tiga juta pembelian menggunakan kad debit dibuat setiap bulan pada tahun 2012 berbanding kurang daripada 0.8 juta pembelian pada tahun 2007. Nilai urus niaga purata kad debit juga meningkat sejak beberapa tahun ini, mencerminkan keyakinan pengguna yang lebih tinggi terhadap penggunaan kad debit untuk urus niaga yang nilainya lebih tinggi. Pada tahun 2012, amaun purata yang dibelanjakan bagi setiap urus niaga kad debit ialah RM240 berbanding dengan RM290 untuk kad kredit. Peningkatan dalam kad pembayaran juga disebabkan bertambahnya bilangan terminal Pindahan Dana Elektronik Semasa Jualan (Electronic Funds Transfer at Point of Sale, EFTPOS). Lebih 17,500 terminal disediakan pada tahun 2012 lantas menjadikan jumlah terminal kepada 276,304 pada akhir tahun 2012. Daripada jumlah ini, 80% menerima kad pembayaran jenama antarabangsa, 57% menerima kad debit domestik dan 11% menerima wang elektronik.

Rajah 5.9

Pembayaran Bukan Tunai per Kapita

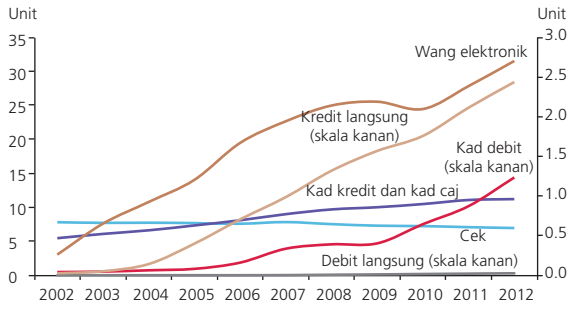

Sumber: Bank Negara Malaysia

Penggunaan tiga sistem pindahan dana elektronik runcit utama, iaitu IBG, Debit Langsung dan FPX terus mencatat pertumbuhan yang menggalakkan. Lebih 70 juta urus niaga berjumlah RM221 bilion disalurkan menerusi ketiga-tiga sistem tersebut, iaitu peningkatan tahunan sebanyak 16.8% dari segi jumlah bilangan, dan 28.6% dari segi jumlah nilai urus niaga. Jumlah nilai urus niaga yang diproses melalui sistem IBG yang mempunyai rangkaian paling luas, iaitu 39 bank ahli, telah meningkat lebih sekali ganda dalam lima tahun yang lalu untuk mencakupi 22.6% daripada KDNK pada tahun 2012 berbanding dengan 10.1% pada tahun 2007. Pertumbuhan yang ketara ini disebabkan terutamanya oleh penggunaan IBG yang lebih meluas untuk bayaran gaji oleh syarikat, bayaran balik cukai secara elektronik oleh Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN) serta penyediaan perkhidmatan dalam talian tambahan oleh Kerajaan, contohnya seperti penerimaan bayaran kepada Mahkamah Persekutuan Malaysia

untuk penyerahan kes mahkamah menerusi sistem pemfailan dalam taliannya.

Sektor isi rumah dan perniagaan Malaysia melaksanakan 280 juta urus niaga kewangan menerusi saluran e-pembayaran pada tahun 2012, dan urus niaga tersebut terdiri terutamanya daripada pindahan dana, pembayaran bil, tambah nilai kad prabayar, pembelian kad telefon dan pelaburan dalam pasaran ekuiti. Perbankan Internet kekal sebagai saluran pembayaran dalam talian pilihan ramai dan menyumbang sebanyak 81% daripada jumlah bilangan urus niaga menerusi saluran e-pembayaran, diikuti ATM (17%) dan perbankan mudah alih (3%).

Bilangan urus niaga kewangan yang dijalankan menerusi perbankan Internet meningkat sebanyak 16.3% pada tahun 2012 kepada 226 juta pembayaran, disokong oleh penyertaan bank yang lebih meluas untuk memudahkan pembayaran kepada badan berkanun serta pertambahan dalam bilangan isi rumah yang mempunyai akses kepada Internet. Bilangan pelanggan perbankan Internet individu yang aktif meningkat sebanyak 24% kepada 5.7 juta pada tahun 2012. Nilai urus niaga perbankan Internet ini mencatat pertumbuhan yang memberangsangkan sehingga mencecah RM2.8 trilion pada tahun 2012, daripada RM418 bilion pada tahun 2007. Dua faktor utama di sebalik pertumbuhan ini ialah pertambahan yang lebih besar dalam bilangan perniagaan yang mengkreditkan bayaran gaji terus ke dalam akaun bank dan pertambahan pindahan dalam talian bagi caruman kepada pertubuhan keselamatan sosial.

Institusi perbankan terus meningkatkan penyediaan perkhidmatan ATM untuk menggantikan perkhidmatan di kaunter. Pada tahun 2012, sebanyak 46 juta urus niaga bernilai RM41 bilion telah dikendalikan menerusi ATM, iaitu peningkatan tahunan sebanyak 10.3% dari segi jumlah bilangan dan 9.8% dari segi jumlah nilai. Penggunaan perbankan mudah alih juga meningkat pada tahun 2012, dan mencakupi 7.1 juta urus niaga bernilai sebanyak RM4.2 bilion apabila lebih banyak bank menambah baik perkhidmatan perbankan mudah alih mereka untuk mengambil peluang daripada peningkatan berterusan dalam penggunaan telefon pintar dan memenuhi permintaan pengguna yang ingin membuat urusan perbankan mereka pada bila-bila masa (banking on the go).

Rajah 5.10

Nilai Pengeluaran Wang Tunai dan Penggunaan Swasta

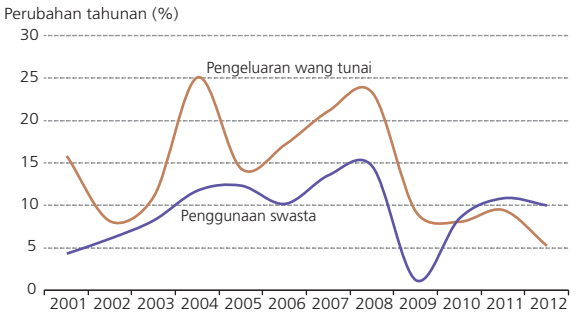

Sumber: Bank Negara Malaysia

Kaedah pembayaran secara elektronik yang lebih cekap terus menggantikan penggunaan cek. Jumlah bilangan cek menurun kepada kurang daripada tujuh keping per kapita pada tahun 2012, dengan jumlah bilangan cek yang dijelaskan lebih rendah pada 204 juta (2011: 205 juta) dan pengurangan penggunaan cek berlaku dalam semua segmen pelanggan. LHDN, khususnya, telah melaksanakan 2.6 juta urus niaga bayaran balik cukai melalui saluran e-pembayaran, iaitu hampir 60% daripada jumlah bilangan transaksi bayaran balik cukai.

Wang tunai dalam edaran (cash-in-circulation, CIC), iaitu proksi bagi penggunaan wang tunai, meningkat sebanyak 7.3% daripada RM53.5 bilion pada tahun 2011 kepada RM57.4 bilion pada tahun 2012. Pertumbuhan CIC, bagaimanapun, mengekori trend perbelanjaan penggunaan, mencerminkan perpindahan berterusan kepada kaedah pembayaran bukan tunai yang semakin kerap digunakan untuk menggantikan wang tunai. Jumlah pengeluaran wang tunai di ATM juga meningkat pada kadar yang lebih perlahan berbanding penggunaan swasta pada 5.2%, yang secara amnya sejajar dengan trend yang dilihat dua tahun yang lalu (Rajah 5.10).

MENGGALAKKAN PERKHIDMATAN PEMBAYARAN YANG CEKAP DAN BERKESAN

Banyak usaha dan sumber telah ditumpukan oleh Bank dan pihak industri dalam dekad yang lalu untuk membangunkan sistem pembayaran yang serba cekap bagi menyediakan perkhidmatan pantas, selamat, mudah dan menjimatkan. Meskipun perpindahan daripada pembayaran

berasaskan kertas kepada kaedah pembayaran secara elektronik berlaku secara beransur-ansur, peningkatan yang ketara dalam penggunaan kaedah pembayaran secara elektronik telah dilihat sejak dua tahun yang lalu. Ini mencerminkan usaha berterusan Bank untuk terus meluaskan akses, menambah baik sistem penyampaian, dan mempertingkat fungsi perkhidmatan pembayaran, termasuk langkah mengatasi rintangan kepada transformasi landskap pembayaran kebangsaan yang dikehendaki di Malaysia.

Akses yang lebih luas kepada perkhidmatan pembayaran

Bank terus menjalin kerjasama yang lebih erat dengan pihak industri untuk terus menambah baik akses kepada perkhidmatan pembayaran. Ini termasuk inisiatif untuk meningkatkan akses kepada sistem RENTAS menerusi saluran elektronik, memperluas infrastruktur kad pembayaran agar meliputi peniaga kecil-kecilan serta memanfaatkan saluran mudah alih untuk memperluas jangkauan dan menggalakkan sektor kewangan yang lebih inklusif.

Bank terus menumpukan usaha untuk meluaskan akses, menambah baik sistem penyampaian, dan mempertingkat fungsi perkhidmatan pembayaran

Akses kepada RENTAS

Hampir kesemua institusi perbankan menawarkan kemudahan pembayaran RENTAS menerusi perbankan Internet kepada sektor perniagaan bagi meningkatkan kecekapan dalam urusan pembayaran oleh syarikat. Kemudahan ini menyumbang kepada pencapaian tahap automasi yang lebih tinggi untuk operasi perbendaharaan syarikat kerana pembayaran boleh dikendalikan secara elektronik berbanding dengan perkhidmatan faksimile atau perkhidmatan di kaunter.

Infrastruktur kad pembayaran yang lebih luas

Usaha untuk mewujudkan lebih banyak terminal EFTPOS untuk meningkatkan kemudahan pembayaran dan mendorong pemindahan daripada penggunaan wang tunai kepada kad diteruskan pada tahun 2012. Pada tahun 2012, Bank bekerjasama dengan Multimedia Development Corporation dan Perbadanan Perusahaan Kecil dan Sederhana Malaysia (SME Corporation Malaysia) untuk membolehkan 1.1 juta perusahaan kecil dan sederhana (PKS) dan perusahaan mikro untuk menerima pakai kemudahan kad pembayaran menjelang tahun 2020 di bawah inisiatif 'Membolehkan Khidmat e-Pembayaran bagi PKS dan Perusahaan Mikro' dalam Pelan Induk Digital Malaysia.

Jangkauan menerusi saluran mudah alih

Perkhidmatan MyMobile, iaitu platform ekosistem mudah alih kebangsaan yang dikendalikan oleh MyClear, mula dilancarkan pada bulan Februari 2012, secara usaha sama dengan tiga bank dan dua pengendali rangkaian mudah alih. Pengendali rangkaian mudah alih utama yang ketiga telah menyertai platform ini pada bulan Jun 2012, lantas meliputi lebih daripada 90% pelanggan telefon mudah alih di Malaysia. Pelanggan-pelanggan ini boleh mendaftarkan diri untuk menggunakan perkhidmatan MyMobile dengan tiga bank terlibat bagi menikmati akses dengan lebih senang dan mudah untuk perkhidmatan perbankan dan pembayaran. Pelanggan berdaftar boleh melihat rekod urus niaga mereka yang lalu, membuat pertanyaan baki, dan tambah nilai prabayar telefon mudah alih, pindahan dana, bayaran bil serta pembayaran balik kad kredit menerusi telefon mudah alih mereka. Perkhidmatan pembayaran baharu telah ditambah kepada rangkaian perkhidmatan MyMobile secara progresif, termasuk bayaran cukai taksiran kepada pihak berkuasa tempatan dan penyimpanan deposit tabungan dengan Skim Simpanan Pendidikan Negara (SSPN) yang diurus oleh Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional (PTPTN) (Rajah 5.11).

Kepantasan perkhidmatan pembayaran

Industri perbankan terus mengambil langkah untuk meningkatkan kepantasan pindahan dana antara bank bagi membolehkan orang perseorangan dan sektor perniagaan mengurus dan mengoptimumkan aliran tunai mereka dengan lebih berkesan. Setelah mencapai ketersediaan dana hari yang sama untuk pembayaran IBG kepada akaun bank pada tahun 2011, usaha telah dijuruskan ke arah meningkatkan kecekapan pembayaran pihak ketiga menerusi RENTAS. Pada bulan Ogos 2012, Bank memperkenalkan peraturan yang membolehkan dana ini disediakan untuk benefisiari dalam masa satu jam selepas pembayaran dibuat. Usaha juga sedang dijalankan untuk membolehkan dana masuk pada hari yang sama bagi bayaran balik kad kredit dan pinjaman

Rajah 5.11

Bahagian Aktiviti MyMobile Mengikut Bilangan

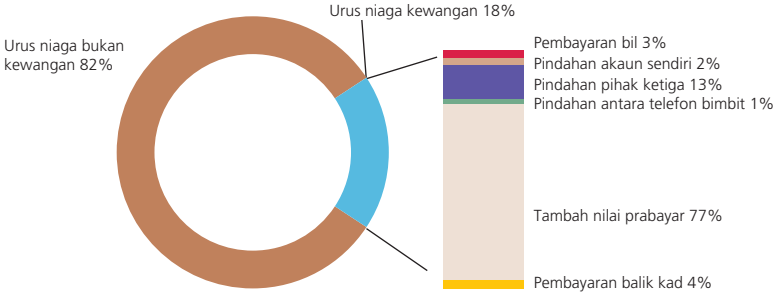

Sumber: Bank Negara Malaysia

oleh pelanggan menerusi sistem IBG dan untuk mengkaji semula perkhidmatan debit langsung antara bank untuk menawarkan penyelesaian hari yang sama bagi pembayaran balik berulang seperti caruman premium insurans.

Jaminan pembayaran kepada benefisiari yang sebenar

Bank, dengan kerjasama Jabatan Pendaftaran Negara dan Persatuan Bank-bank dalam Malaysia (Association of Banks in Malaysia, ABM), memudahkan usaha oleh institusi kewangan untuk mengemas kini butiran pengenalan pemegang akaun bank yang telah berada dalam simpanan mereka sebelum pelaksanaan sistem MyKad. Pengemaskinian butiran pengenalan pemegang akaun bank diperlukan oleh institusi perbankan untuk mengesahkan butiran pengenalan penerima dana di samping nombor akaun bank penerima dana sebelum mengkreditkan dana. Pengesahan tambahan ini diuruskan oleh bank atas permintaan pembayar dan sering digunakan untuk pembayaran jumlah yang besar yang memerlukan jaminan lebih tinggi supaya bayaran sampai kepada penerima yang sebenar, seperti bayaran bantuan sosial oleh agensi Kerajaan dan pembayaran perniagaan. Langkah ini sebahagian besarnya telah pun lengkap dan akan mengurangkan kejadian bayaran ditolak apabila terdapat perbezaan nombor kad pengenalan baharu yang diberi oleh pembayar dengan nombor kad pengenalan lama yang terdapat dalam rekod institusi kewangan penerima.

Pengenalpastian dan penyelarasan pembayaran yang lebih baik

Usaha juga sedang dijalankan untuk menambah baik maklumat rujukan pembayaran dalam urus niaga e-pembayaran untuk memudahkan penyelarasan urus niaga pembayaran dengan lebih cekap oleh orang perseorangan dan sektor perniagaan. Sebagai pengendali sistem pembayaran runcit utama, MyClear telah mengadakan perbincangan dengan ABM dan institusi kewangan untuk membangunkan rangka kerja untuk piawaian rujukan pembayaran yang akan membolehkan pembayar menandakan pembayaran dengan butiran urus niaga bagi membolehkan penerima mudah mengenal pasti sumber dan tujuan pembayaran. Penambahbaikan terhadap infrastruktur perbankan elektronik akan dilaksanakan oleh industri perbankan secara berperingkat, bermula dengan transaksi pembayaran perbankan melalui Internet, disusuli secara progresif oleh sistem pengurusan wang tunai, urus niaga di kaunter dan perbankan telefon. Fasa pertama dijangka siap menjelang pertengahan tahun 2013, dan akan membolehkan perkhidmatan IBG dilengkapi penerangan ringkas pembayaran yang dibuat. Dalam fasa seterusnya, kajian akan dibuat mengenai penggunaan piawaian antarabangsa seperti ISO 20022 untuk membolehkan maklumat invois dan maklumat pengiriman yang menyeluruh dimasukkan.

Struktur insentif untuk mempercepat perpindahan kepada e-pembayaran

Meskipun pilihan dan kecekapan dalam e-pembayaran telah meningkat, usaha untuk menggalakkan penggunaan kaedah e-pembayaran yang lebih cekap terbukti mencabar, di mana sebahagiannya adalah disebabkan oleh harga relatif pembayaran berasaskan kertas dan e-pembayaran. Untuk menangani herotan harga dan merangsang perubahan dalam cara pembayaran, Bank telah merumuskan satu rangka kerja pembaharuan harga selepas perbincangan yang meluas dengan institusi kewangan dan MyClear. Rangka kerja ini akan dilaksanakan dalam tiga fasa. Pada fasa pertama, fi urus niaga untuk perkhidmatan IBG yang dikendalikan secara elektronik menerusi perbankan Internet dan perbankan mudah alih yang pada masa

ini dikenakan fi sebanyak RM2, akan dikurangkan, manakala fi baharu akan diperkenalkan bagi cek. Pelaksanaan struktur penentuan harga yang baharu ini akan diselaraskan dengan teliti melalui pengenalan rangka kerja rujukan pembayaran pada tahun 2013, dan kenaikan dalam had urus niaga perbankan dalam talian untuk memudahkan e-pembayaran dalam nilai yang tinggi serta penyertaan lebih meluas institusi perbankan dalam sistem pembayaran runcit utama seperti IBG, FPX dan Debit Langsung untuk memastikan akses yang lebih meluas kepada kemudahan e-pembayaran. Pada fasa kedua, melalui penyediaan perkhidmatan e-pembayaran yang lebih cekap, harga cek akan dinaikkan berdasarkan kos asas sebenar yang berkaitan dengan bayaran cek.

Bagi menggalakkan penggunaan kaedah e-pembayaran yang lebih cekap, rangka kerja pembaharuan harga akan dilaksanakan, di mana pada fasa pertama, fi urus niaga untuk perkhidmatan IBG secara elektronik akan dikurangkan, manakala fi baharu akan diperkenalkan bagi cek

Pada fasa terakhir, harga perkhidmatan pembayaran akan ditentukan terus oleh institusi kewangan berdasarkan struktur kos masing-masing. Meskipun usaha menangani herotan harga yang sedia ada adalah penting untuk mempercepat perpindahan kepada e-pembayaran bagi menggalakkan kecekapan ekonomi yang lebih tinggi, sama pentingnya ialah strategi dan inisiatif industri perbankan yang sejajar dalam pembentukan pilihan pembayaran yang dikehendaki, serta memudahkan peralihan yang lancar kepada perkhidmatan e-pembayaran yang lebih cekap dan berkesan dari segi kos.

Memacu e-pembayaran dalam sektor utama

Semenjak beberapa tahun yang lalu, Bank telah bekerjasama rapat dengan beberapa sektor utama ekonomi untuk merangsang peningkatan dalam penggunaan e-pembayaran. Kesemua sektor tersebut mempunyai aliran urus niaga pembayaran yang tinggi lantas perpindahan daripada cek kepada e-pembayaran akan menghasilkan perolehan kecekapan yang ketara kepada ekonomi keseluruhannya (Jadual 5.1).

Melangkah ke hadapan

Malaysia masih jauh daripada mencapai sasaran yang ditetapkan dalam Pelan Sektor Kewangan 2011-2020 (Rajah 5.12). Cek ternyata masih popular dan terus digunakan secara meluas untuk pembayaran walaupun lebih banyak kaedah e-pembayaran yang lebih mudah sedang diperkenalkan di pasaran. Penggunaan kad debit juga masih rendah, sementara usaha untuk mewujudkan lebih banyak terminal EFTPOS kepada peniaga kecil-kecilan menjadi semakin mencabar memandangkan orang ramai lebih suka menggunakan wang tunai.

Bank dan pihak industri akan memulakan langkah secara progresif untuk meningkatkan momentum yang telah dicapai setakat ini dan menggiatkan usaha untuk mencapai sasaran yang ditetapkan menjelang tahun 2020. Inisiatif utama yang akan dilaksanakan pada tahun 2013 ialah:

- Pelaksanaan rangka kerja penentuan harga baharu untuk perkhidmatan pembayaran bagi menggalakkan penggunaan perkhidmatan pembayaran yang lebih cekap dari segi kos;
- Pengenalan produk perbankan yang menggalakkan penggunaan e-pembayaran berbanding dengan pembayaran berasaskan kertas;
- Ketelusan institusi perbankan yang lebih tinggi berhubung caj perbankan dalam talian untuk perusahaan kecil dan sederhana;
- Penzahiran rujukan pembayaran yang ringkas dan identiti pengirim untuk IBG dan pindahan dana intrabank yang dikendalikan menerusi saluran elektronik untuk memudahkan penyelarasan pembayaran;
- Fleksibiliti yang lebih tinggi kepada pelanggan untuk menentukan had pindahan dana menerusi saluran perbankan Internet untuk lebih memudahkan proses pembayaran;
- Pertambahan bilangan bank dalam perkhidmatan MyMobile untuk meluaskan jangkauan pembayaran;
- Pembangunan Skim Pembayaran Bil Kebangsaan yang akan membolehkan pelanggan bank membuat pembayaran kepada rangkaian pengeluar bil daripada mana-mana bank untuk menambah baik kemudahan pembayaran bil; dan
- Keperluan terhadap institusi perbankan, syarikat insurans, pengendali takaful dan pengeluar kad bukan bank untuk memindahkan semua pembayaran mereka sendiri kepada e-pembayaran.

Jadual 5.1

Inisiatif Kerjasama E-Pembayaran dalam Sektor Utama

Sektor	Inisiatif	Penggunaan
Kerajaan *Penggunaan e-pembayaran untuk menambah baik penyampaian perkhidmatan awam*	• Perbincangan aktif yang berterusan dengan Kerajaan, industri perbankan dan pihak berkepentingan yang berkaitan untuk menyokong pelaksanaan e-pembayaran awam • Platform MyMobile digerakkan sebagai satu lagi medium pembayaran kepada Kerajaan • Pelancaran Sistem Taksiran dan Pembayaran Duti Setem (Stamp Assessment and Payment System, STAMPS) pada 1 November 2012 oleh Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN) untuk sektor perniagaan membuat pembayaran duti setem secara dalam talian	• 250 agensi menawarkan 551 perkhidmatan pembayaran dalam talian (2011: 236 agensi; 449 perkhidmatan) • 155 agensi menawarkan FPX: 655,765 urus niaga bernilai sebanyak RM193.8 juta (2011: 333,771 urus niaga bernilai sebanyak RM120.9 juta) • 1.9 juta urus niaga kad pembayaran bernilai sebanyak RM1.1 bilion (2011: 1.7 juta urus niaga bernilai sebanyak RM1 bilion)
Pasaran Modal *Menyediakan infrastruktur e-pembayaran yang menyeluruh bagi pasaran modal*	Kerjasama antara Bank dengan Suruhanjaya Sekuriti diluaskan dengan inisiatif baharu yang dilaksanakan pada tahun 2012: • Bursa Malaysia meluaskan kemudahan e-Dividen untuk merangkumi pembayaran kadar faedah atau keuntungan sekuriti hutang atau sukuk, pengagihan pendapatan oleh Amanah Pelaburan Harta Tanah (Real Estate Investment Trusts, REIT) atau Dana Dagang Pertukaran (Exchange Traded Funds, ETF) serta pembayaran balik modal • Lebih banyak syarikat amanah saham menawarkan pengkreditan secara langsung bagi pengagihan pendapatan dan penebusan • Membolehkan pelaburan amanah saham menerusi saluran perbankan Internet untuk lebih memudahkan pelabur • e-langganan perintis untuk terbitan hak pada awal tahun 2013	Bahagian penggunaan e-pembayaran dari segi jumlah bilangan: • e-IPO untuk langganan elektronik bagi terbitan saham baharu: 81% • e-Saham untuk penyelesaian perdagangan ekuiti: 35% • e-Dividen untuk pembayaran dividen: 68%
Sektor Kewangan *Memindahkan pembayaran dalaman dan menggalakkan pelanggan menggunakan saluran elektronik*	**Institusi perbankan** • Memperkenalkan produk akaun bank yang menarik yang menggalakkan urus niaga dalam talian • Kempen kesedaran secara berterusan mengenai manfaat e-pembayaran • Menaikkan had urus niaga dalam talian untuk menyokong pindahan dana yang bernilai tinggi melalui perbankan dalam talian daripada RM5,000 secara purata kepada RM10,000 setiap hari	• Cek yang dikeluarkan oleh bank dan pelanggan mereka pada tahun 2012 menurun sebanyak 1,124,011 keping • Sebanyak 12 atau 44% daripada bank yang mempunyai kemudahan perbankan Internet telah menaikkan had pindahan dana mereka kepada sekurang-kurangnya RM10,000 dengan kawalan risiko yang wajar disediakan
	Syarikat insurans • Penanggung insurans am menunjukkan komitmen yang lebih tinggi untuk memindahkan pembayaran dalaman seperti bayaran kepada ejen, kakitangan, penanggung insurans semula dan badan berkanun kepada e-pembayaran • Semua penanggung insurans dan pengendali takaful telah membuat komitmen untuk menawarkan e-pembayaran sebagai pilihan kepada pemegang polisi dan benefisiari. Inisiatif ini dilaksanakan secara progresif di seluruh industri pada tahun 2013	• 70% daripada bayaran premium untuk insurans hayat dibayar menerusi pelbagai kaedah e-pembayaran seperti kad kredit, debit secara automatik daripada akaun bank atau kad kredit, perbankan Internet, perbankan mudah alih dan ATM
	Pengeluar kad bukan bank • Bank mengadakan perbincangan dengan pengeluar kad bukan bank untuk menggunakan e-pembayaran untuk membuat penyelesaian kepada peniaga dan pembayaran balik kepada pelanggan	
Sektor Pengangkutan *Menggalakkan penggunaan kad pembayaran untuk kemudahan yang lebih baik*	Bank bekerjasama dengan Unit Pengurusan Prestasi dan Pelaksanaan (Performance Management and Delivery Unit, PEMANDU), Kementerian Pengangkutan, Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat (Land Public Transport Commission, SPAD), Touch 'n Go Sdn. Bhd. dan pengendali transit untuk melaksanakan Sistem Pembayaran Tanpa Wang Tunai Bersepadu (Integrated Cashless Payment System, ICPS) agar terus dapat meningkatkan penggunaan kad pembayaran dalam sektor pengangkutan iaitu daripada kadar penembusan semasa 20% pada tahun 2012. Inisiatif ini sejajar dengan pelaksanaan Sistem Tiket Pintar Bersepadu di bawah Bidang Keberhasilan Utama Negara 'Menambah Baik Pengangkutan Awam Bandar' dalam Program Transformasi Kerajaan untuk memudahkan penggunaan perkhidmatan pengangkutan yang lancar merentas pelbagai pengendali transit	Ini berpotensi memindahkan kira-kira 340,000 urus niaga tunai kepada e-pembayaran setiap hari

Rajah 5.12

Penunjuk Prestasi Utama

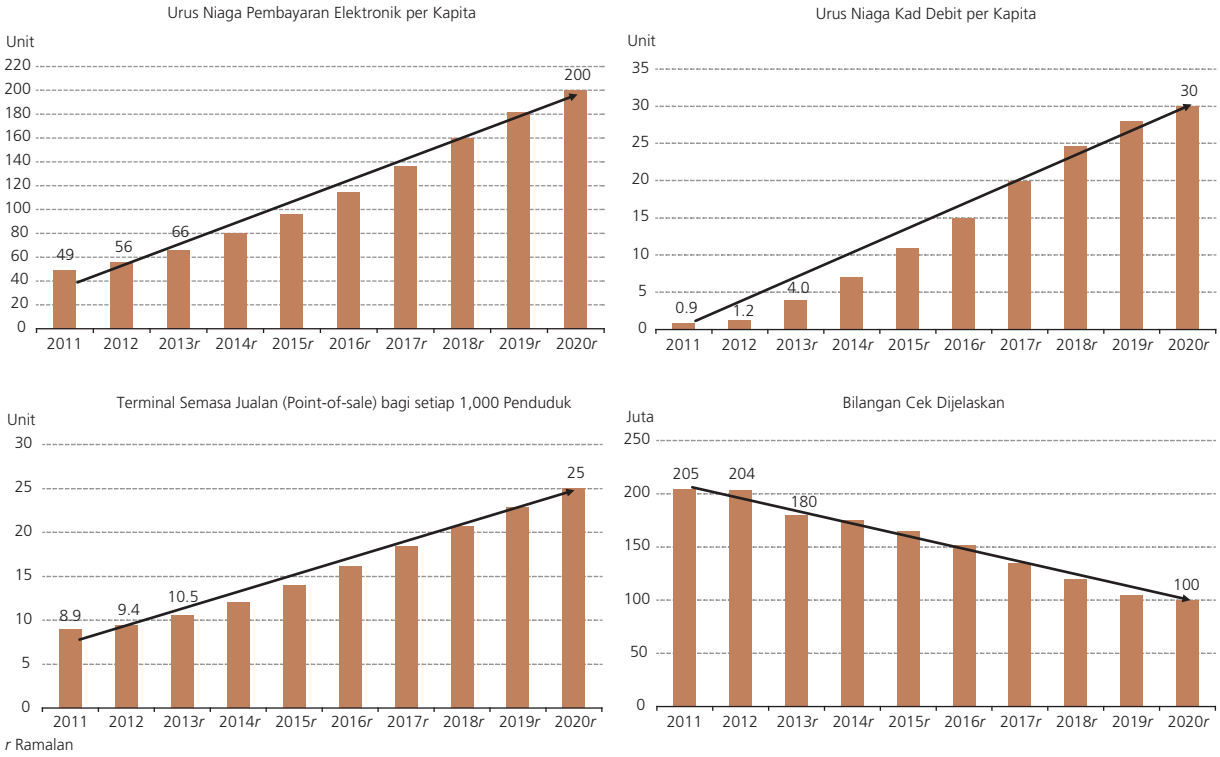

r Ramalan

Sumber: Bank Negara Malaysia

Secara bersama, inisiatif ini dijangka membawa kesan yang mendalam untuk mendorong perubahan sikap terhadap cara pembayaran. Adalah diakui bahawa masa yang lama diperlukan untuk mengubah tabiat cara pembayaran, namun usaha bersungguh-sungguh yang diambil dijangka menjana hasil yang diharapkan dengan titik perubahan (inflection points) dalam pertumbuhan urus niaga e-pembayaran pada masa hadapan.

MENINGKATKAN KERJASAMA SERANTAU DALAM PERKHIDMATAN PEMBAYARAN MERENTAS SEMPADAN

Kerjasama untuk meningkatkan perkhidmatan pembayaran merentas sempadan antara negara ASEAN diteruskan melalui Jawatankuasa Kerja Sistem Pembayaran dan Penyelesaian ASEAN. Jawatankuasa ini mempunyai peranan utama untuk menyelaraskan inisiatif bagi mencapai sasaran utama yang telah diluluskan oleh Gabenor Bank-bank Pusat ASEAN, dengan matlamat untuk meningkatkan kecekapan dan kemampuan penyelesaian perdagangan dan sekuriti serta pembayaran runcit dan kiriman wang merentas sempadan, sambil menggalakkan penetapan piawaian pembayaran merentas sempadan yang lebih baik. Antara keutamaan dalam masa terdekat ini ialah perumusan prinsip mengenai ketelusan dan penzahiran produk bagi penyelesaian perdagangan, penetapan piawaian pengendalian berhubung program orientasi sebelum berlepas ke negara asing bagi pekerja penghijrah oleh negara pengeksport pekerja untuk menggalakkan penggunaan saluran formal bagi kiriman wang, dan menjalankan kajian kebolehlaksanaan berhubung penggunaan piawaian antarabangsa untuk pembayaran merentas sempadan. Kerja-kerja telah pun dimulakan untuk mengkaji kebolehlaksanaan pengenalan skim kad debit merentas sempadan ASEAN untuk menyokong pembelian runcit yang lebih mudah dan cekap dari segi kos. Pada tahun 2012, Jawatankuasa ini juga menjalin hubungan dengan Rangkaian Pembayaran Asia (Asian Payment Network) untuk meluaskan pautan pembayaran runcit merentas sempadan dan dengan Bursa Pertukaran ASEAN (ASEAN Exchanges) untuk memudahkan penyelesaian urus niaga pasaran modal yang dijalankan menerusi pautan perdagangan ASEAN.

2012

TAMBAHAN

KANDUNGAN

Perangkaan Penting Kewangan dan Sistem Pembayaran

Sistem Kewangan

A.1	Penunjuk Kekukuhan Kewangan Utama	MS 1
A.2	Penunjuk Kewangan Utama - Sektor Perbankan Islam dan Takaful	MS 2

Sistem Perbankan

A.3	Sistem Perbankan: Pendapatan dan Perbelanjaan	MS 3
A.4	Bank Perdagangan: Pendapatan dan Perbelanjaan	MS 4
A.5	Bank Pelaburan: Pendapatan dan Perbelanjaan	MS 5
A.6	Sistem Perbankan Islam: Pendapatan dan Perbelanjaan	MS 6
A.7	Sistem Perbankan: Rangkaian dan Tenaga Kerja	MS 7
A.8	Bank Perdagangan: Komitmen dan Kontingensi	MS 7
A.9	Bank Pelaburan: Komitmen dan Kontingensi	MS 8

Sektor Insurans
Perniagaan Insurans Hayat

A.10	Insurans Hayat: Pendapatan dan Perbelanjaan	MS 8

Perniagaan Insurans Am

A.11	Insurans Am: Pengunderaitan dan Hasil Kendalian	MS 9

Sektor Takaful
Perniagaan Takaful Keluarga

A.12	Takaful Keluarga: Pendapatan dan Perbelanjaan	MS 9

Perniagaan Takaful Am

A.13	Takaful Am: Pengunderaitan dan Hasil Kendalian	MS 10

Institusi Kewangan Pembangunan

A.14	Institusi Kewangan Pembangunan: Sumber dan Kegunaan Dana	MS 11
A.15	Institusi Kewangan Pembangunan di bawah AIKP: Sumber dan Kegunaan Dana	MS 12
A.16	Institusi Kewangan Pembangunan: Haluan Pinjaman	MS 13
A.17	Institusi Kewangan Pembangunan di bawah AIKP: Haluan Pinjaman	MS 14
A.18	Institusi Kewangan Pembangunan di bawah AIKP: Pinjaman Terjejas dan Peruntukan Jejas Nilai	MS 14
A.19	Bank Pembangunan Malaysia Berhad	MS 15
A.20	Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank)	MS 15
A.21	Export-Import Bank of Malaysia Berhad	MS 16
A.22	Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad	MS 17
A.23	Bank Simpanan Nasional	MS 18
A.24	Bank Pertanian Malaysia Berhad (Agrobank)	MS 19
A.25	Institusi Kewangan Pembangunan: Data Terpilih	MS 20

Perniagaan Perkhidmatan Wang

A.26 Jumlah Kiriman Wang Keluar dan Masuk MS 21

Sistem Pembayaran dan Penyelesaian

A.27 Penunjuk Pembayaran Asas MS 22
A.28 Peratus Bahagian Pembayaran Bukan Tunai Mengikut Bilangan Urus Niaga MS 23
A.29 Instrumen Pembayaran Bukan Tunai: Bilangan Urus Niaga MS 23
A.30 Instrumen Pembayaran Bukan Tunai: Nilai Urus Niaga MS 24
A.31 Urus Niaga Pembelian Menggunakan Kad Kredit dan Kad Debit Jenama Antarabangsa: Lima Aktiviti Perniagaan Terbesar MS 24
A.32 Sistem Pembayaran: Bilangan dan Nilai Urus Niaga MS 25
A.33 Pembayaran dan Urus Niaga Sekuriti Melalui RENTAS MS 26
A.34 Saluran Pembayaran: Bilangan dan Nilai Urus Niaga MS 27
A.35 Urus Niaga Pembayaran Melalui Pelbagai Saluran MS 27
A.36 Pembayaran Balik Pinjaman dan Kad Melalui Pelbagai Saluran (% bahagian daripada jumlah) MS 28
A.37 Pengeluaran Wang Tunai Melalui ATM di Malaysia MS 28
A.38 Bilangan Terminal Pindahan Dana Elektronik Semasa Jualan (Electronic Funds Transfer at Point-of-sale) MS 28
A.39 Bilangan Kad dan Pengguna Instrumen dan Saluran Pembayaran MS 29
A.40 Bilangan Peserta dan Pengeluar Instrumen MS 30

Jadual A.1

Penunjuk Kekukuhan Kewangan Utama

	Pada akhir tahun				
	2008	2009	2010	2011	2012*a*
	% (atau dinyatakan sebaliknya)				
Sistem Perbankan					
Nisbah Modal Wajaran Risiko	12.6	15.4	14.8	15.7	15.2
Nisbah Modal Teras	10.6	13.8	13.0	13.7	13.4
Pulangan atas Aset	1.5	1.2	1.5	1.6	1.6
Pulangan atas Ekuiti	18.6	14.0	16.6	17.4	17.5
Nisbah Aset Mudah Tunai kepada Jumlah Aset	14.6	14.2	15.6	16.0	17.1
Nisbah Aset Mudah Tunai kepada Liabiliti Jangka Pendek	41.9	42.9	48.1	45.4	52.8
Nisbah Pinjaman Terjejas Bersih	2.2	1.8	2.3	1.8	1.4
Kedudukan Bersih Wajaran Durasi kepada Modal Asas	3.8	5.0	4.9	4.9	4.9
Kedudukan Mata Wang Asing Terbuka Bersih kepada Modal Asas[1]	10.5	12.6	8.9	6.7	6.1
Pemegangan Ekuiti kepada Modal Asas	0.9	0.9	1.2	0.9	0.6
Sektor Insurans & Takaful					
Nisbah Kecukupan Modal (konvensional sahaja)	187.6	225.7	224.6	222.5	222.3
Insurans Hayat & Takaful Keluarga					
Lebihan Pendapatan berbanding Perbelanjaan (RM bilion)	8.7	12.6	14.1	12.7	17.6
Premium / Caruman Baharu Perniagaan (RM bilion)	9.4	10.0	11.2	10.9	12.0
Nisbah Kecukupan Modal (konvensional sahaja)	200.0	254.4	253.2	248.5	241.8
Insurans dan Takaful Am					
Keuntungan Pengunderaitan (RM bilion)	0.2	0.9	0.9	0.5	1.6
Keuntungan Kendalian (RM bilion)	0.8	2.1	2.1	1.7	2.9
Premium / Caruman Langsung Kasar (RM bilion)	12.0	12.8	14.1	15.4	16.6
Nisbah Tuntutan	61.2	60.3	62.1	66.7	57.3
Nisbah Kecukupan Modal (konvensional sahaja)	181.1	184.9	204.4	222.9	226.4
Sektor Isi Rumah (IR)					
Jumlah Hutang IR (RM bilion)	465.2	510.8	588.7	667.8	754.6
Jumlah Aset Kewangan IR (RM bilion)	1,068.2	1,225.8	1.383.4	1,497.4	1,687.5
Nisbah Hutang IR kepada KDNK	60.4	71.7	74.0	75.8	80.5
Nisbah Aset Kewangan IR kepada Jumlah Hutang IR	229.6	240.0	235.0	224.2	223.6
Nisbah Aset Kewangan Mudah Tunai IR kepada Jumlah Hutang IR	141.5	152.6	152.0	144.7	145.8
Nisbah Pembayaran Balik Hutang	39.7	43.1	44.1	45.2	43.9
Nisbah Pinjaman Terjejas Sektor IR	4.1	3.1	2.3	1.8	1.5
Sektor Perniagaan					
Pulangan atas Aset	4.6	4.9	5.3	5.0	4.4
Pulangan atas Ekuiti	8.2	9.6	9.7	9.4	8.3
Nisbah Hutang kepada Ekuiti	46.3	44.6	43.8	44.4	43.5
Nisbah Perlindungan Faedah (kali)	4.5	4.8	6.1	5.4	4.7
Margin Operasi	9.9	11.2	12.1	11.1	10.1
Nisbah Pinjaman Terjejas Sektor Perniagaan	6.0	4.7	5.2	4.1	2.9
Institusi Kewangan Pembangunan[2]					
Pinjaman kepada Sektor Sasaran (% perubahan)	16.3	18.5	13.0	7.1	10.1
Deposit Digembleng (% perubahan)	18.5	14.4	20.5	16.1	7.1
Nisbah Pinjaman Terjejas	6.4	6.8	9.0	7.3	6.3
Pulangan atas Aset	2.9	2.3	2.2	2.7	2.5

[1] Mulai bulan Januari 2008, pengiraan kedudukan terbuka bersih kepada modal asas adalah berdasarkan *Basel II Standardised Approach for Market Risk* untuk risiko pertukaran asing

[2] Merujuk kepada institusi kewangan pembangunan di bawah Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002

a Awalan

Nota: Mulai bulan Januari 2010, pinjaman yang dilaporkan adalah berdasarkan *Financial Reporting Standards* (FRS) 139. Penggunaan FRS 139 adalah berdasarkan tahun kewangan bank

Sumber: Bank Negara Malaysia, Bloomberg dan pengiraan dalaman

Jadual A.2

Penunjuk Kewangan Utama - Sektor Perbankan Islam dan Takaful

	Pada akhir tahun				
	2008	2009	2010	2011	2012*a*
Sistem Perbankan Islam	RM juta (atau dinyatakan sebaliknya)				
Jumlah aset[1]	250,988.1	303,244.1	351,195.0	434,665.5	494,585.7
% daripada jumlah aset seluruh sistem perbankan[1]	17.4	19.6	20.7	22.4	23.8
Jumlah pembiayaan[1]	150,499.0	186,864.3	222,214.3	268,251.5	314,980.9
% daripada jumlah pembiayaan seluruh sistem perbankan[1]	18.9	21.6	22.7	24.3	25.8
Jumlah deposit[1]	194,385.5	235,938.1	277,549.8	340,695.8	386,196.8
% daripada jumlah deposit seluruh sistem perbankan[1]	18.8	20.7	22.6	24.4	25.6
	% (atau dinyatakan sebaliknya)				
Nisbah Modal Wajaran Risiko	14.0	15.6	15.5	15.0	14.3
Nisbah Modal Teras	11.8	13.2	13.3	12.1	11.7
Pulangan atas Aset	1.0	1.3	1.3	1.0	1.4
Nisbah Pembiayaan Terjejas Bersih[2]	2.3	2.2	2.1	1.6	1.2
Sektor Takaful	RM juta (atau dinyatakan sebaliknya)				
Aset Dana Takaful	10,570.0	12,445.8	14,659.3	16,948.1	19,043.3
Keluarga	8,900.6	10,536.6	12,420.9	14,377.2	16,285.2
Am	1,669.4	1,909.2	2,238.3	2,570.9	2,758.1
% daripada industri insurans dan takaful	8.0	8.3	8.7	8.6	8.8
Pendapatan Caruman Bersih	3,026.8	3,523.6	4,342.4	4,863.0	5,880.5
Keluarga	2,374.7	2,719.8	3,392.8	3,703.6	4,567.7
Am	652.1	803.8	1,015.5	1,159.4	1,312.8
% daripada industri insurans dan takaful	10.7	11.8	14.5	12.5	13.6
Takaful Keluarga					
Caruman perniagaan baharu	1,981.7	2,177.8	2,587.1	2,695.1	3,501.2
Takaful Am					
Caruman langsung kasar	869.4	1,052.1	1,325.7	1,599.1	1,737.6
Nisbah tuntutan (%)	50.1	57.0	59.6	67.8	57.4

[1] Termasuk institusi kewangan pembangunan di bawah Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002
[2] Mulai bulan Januari 2010, pinjaman yang dilaporkan adalah berdasarkan *Financial Reporting Standards* (FRS) 139. Penggunaan FRS 139 adalah berdasarkan tahun kewangan bank
a Awalan

Jadual A.3

Sistem Perbankan[1]: Pendapatan dan Perbelanjaan

	Untuk tahun kalendar				
	2008	2009	2010	2011	2012*a*
	RM juta				
Pendapatan faedah	63,146.9	56,364.5	65,681.9	73,681.0	83,213.3
Tolak: Perbelanjaan faedah	34,058.1	26,557.8	31,331.3	38,918.2	45,723.4
Pendapatan faedah bersih	29,088.8	29,806.8	34,350.6	34,762.8	37,489.9
Campur: Pendapatan berasaskan fi	7,385.8	7,856.8	8,562.6	8,951.8	9,629.8
Tolak: Kos kakitangan	9,342.5	9,838.8	11,467.0	12,841.9	13,913.8
Kos overhed	10,826.0	10,840.7	12,209.4	11,751.1	13,000.7
Keuntungan operasi kasar	16,306.1	16,983.9	19,236.9	19,121.6	20,205.2
Tolak: Peruntukan jejas nilai[2] dan lain-lain	4,170.1	4,903.7	4,366.9	2,835.6	1,422.0
Keuntungan operasi kasar selepas peruntukan	12,136.0	12,080.3	14,870.0	16,286.0	18,783.2
Campur: Pendapatan lain	7,033.8	4,910.5[3]	8,088.7	9,909.0	10,637.6
Untung sebelum cukai	**19,169.7**	**16,990.8**	**22,958.7**	**26,195.6**	**29,420.8**
Untung sebelum cukai / Aset purata (%)	1.5	1.2	1.5	1.6	1.6
Untung sebelum cukai / Dana pemegang saham purata (%)	18.6	13.9	16.6	17.4	17.5
Untung sebelum cukai / Pekerja purata (RM'000)	169.5	148.5	193.5	212.1	233.2
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit hasil yang diperoleh (sen)	46.4	48.6	46.4	45.9	46.6
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit pendapatan faedah bersih (sen)	69.3	69.4	68.9	70.7	71.8
Nisbah kos overhed kepada kos kakitangan (%)	115.9	110.2	106.5	91.5	93.4
Kos kakitangan bagi setiap pekerja (RM'000)	82.6	86.1	96.6	104.0	110.3

[1] Termasuk bank-bank Islam
[2] Merujuk kepada peruntukan jejas nilai individu dan secara kolektif berdasarkan Garis Panduan Mengenai Pengelasan dan Peruntukan Jejas Nilai untuk Pinjaman/Pembiayaan
[3] Termasuk jejas nilai tak berulang yang besar atas pelaburan luar negeri oleh sebuah bank perdagangan
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.4

Bank Perdagangan[1]: Pendapatan dan Perbelanjaan

	Untuk tahun kalendar				
	2008	2009	2010	2011	2012*a*
	RM juta				
Pendapatan faedah	60,568.2	54,418.1	63,744.4	71,668.9	81,175.9
Tolak: Perbelanjaan faedah	32,180.0	25,402.6	30,103.6	37,417.0	44,194.1
Pendapatan faedah bersih	28,388.2	29,015.5	33,640.8	34,251.8	36,981.8
Campur: Pendapatan berasaskan fi	5,967.2	6,289.2	6,590.5	6,904.9	7,619.7
Tolak: Kos kakitangan	8,515.3	9,136.4	10,550.9	11,736.6	12,782.5
Kos overhed	9,949.8	10,065.5	11,105.8	10,747.1	12,015.0
Keuntungan operasi kasar	15,890.3	16,102.9	18,574.5	18,673.1	19,804.0
Tolak: Peruntukan jejas nilai[2] dan lain-lain	4,128.3	5,011.4	4,170.7	2,938.6	1,429.2
Keuntungan operasi kasar selepas peruntukan	11,762.0	11,091.5	14,403.8	15,734.5	18,374.9
Campur: Pendapatan lain	6,726.6	4,667.5[3]	7,802.8	9,360.4	9,905.1
Untung sebelum cukai	**18,488.6**	**15,759.1**	**22,206.5**	**25,094.9**	**28,280.0**
Untung sebelum cukai / Aset purata (%)	1.5	1.2	1.6	1.6	1.6
Untung sebelum cukai / Dana pemegang saham purata (%)	19.6	13.9	17.2	17.7	17.8
Untung sebelum cukai / Pekerja purata (RM'000)	176.2	148.4	201.9	219.9	243.2
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit hasil yang diperoleh (sen)	44.9	48.0	45.1	44.5	45.5
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit pendapatan faedah bersih (sen)	65.0	66.2	64.4	65.6	67.1
Nisbah kos overhed kepada kos kakitangan (%)	116.8	110.2	105.3	91.6	94.0
Kos kakitangan bagi setiap pekerja (RM'000)	81.2	86.1	95.9	102.8	109.9

[1] Termasuk bank-bank Islam
[2] Merujuk kepada peruntukan jejas nilai individu dan secara kolektif berdasarkan Garis Panduan Mengenai Pengelasan dan Peruntukan Jejas Nilai untuk Pinjaman/Pembiayaan
[3] Termasuk jejas nilai tak berulang yang besar atas pelaburan luar negeri oleh sebuah bank perdagangan
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.5

Bank Pelaburan: Pendapatan dan Perbelanjaan

	Untuk tahun kalendar				
	2008	2009	2010	2011	2012*a*
	RM juta				
Pendapatan faedah	2,578.6	1,946.4	1,937.5	2,012.1	2,037.3
Tolak: Perbelanjaan faedah	1,878.0	1,155.2	1,227.7	1,501.1	1,529.3
Pendapatan faedah bersih	700.6	791.2	709.9	511.0	508.0
Campur: Pendapatan berasaskan fi	1,418.5	1,567.5	1,972.1	2,046.9	2,010.1
Tolak: Kos kakitangan	827.2	702.5	916.0	1,105.3	1,131.3
Kos overhed	876.1	775.2	1,103.6	1,004.0	985.7
Keuntungan operasi kasar	415.8	881.0	662.4	448.5	401.2
Tolak: Peruntukan jejas nilai[1] dan lain-lain	41.8	-107.7	196.2	-103.1	-7.1
Keuntungan operasi kasar selepas peruntukan	373.9	988.7	466.2	551.6	408.3
Campur: Pendapatan lain	307.1	243.0	285.9	549.2	732.5
Untung sebelum cukai	**681.1**	**1,231.7**	**752.1**	**1,100.7**	**1,140.8**
Untung sebelum cukai / Aset purata (%)	1.0	2.0	1.1	1.7	1.8
Untung sebelum cukai / Dana pemegang saham purata (%)	7.5	14.2	7.8	12.3	12.9
Untung sebelum cukai / Pekerja purata (RM'000)	83.6	150.0	86.3	117.4	115.1
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit hasil yang diperoleh (sen)	70.2	56.8	68.0	67.9	65.1
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit pendapatan faedah bersih (sen)	243.1	186.8	284.5	412.8	416.7
Nisbah kos overhed kepada kos kakitangan (%)	105.9	110.4	120.5	90.8	87.1
Kos kakitangan bagi setiap pekerja (RM'000)	101.6	85.5	105.1	117.9	114.2

[1] Merujuk kepada peruntukan jejas nilai individu dan secara kolektif berdasarkan Garis Panduan Mengenai Pengelasan dan Peruntukan Jejas Nilai untuk Pinjaman/Pembiayaan

a Awalan

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.6

Sistem Perbankan Islam: Pendapatan dan Perbelanjaan

	Untuk tahun kalendar				
	2008	2009	2010	2011	2012*a*
	RM juta				
Pendapatan	9,123.7	9,707.7	11,795.2	13,594.4	16,375.1
Tolak: Perbelanjaan	4,161.6	3,611.3	4,955.9	6,487.1	8,266.0
Pendapatan bersih	4,962.2	6,096.4	6,839.2	7,107.4	8,109.1
Campur: Pendapatan berasaskan fi	489.0	595.2	790.1	835.7	1,055.1
Tolak: Kos kakitangan	886.2	932.8	1,166.4	1,377.6	1,636.7
Kos overhed	1,873.0	2,100.4	2,398.5	2,388.1	3,032.9
Keuntungan operasi kasar	2,692.0	3,658.4	4,064.4	4,177.3	4,494.6
Tolak: Peruntukan jejas nilai[1] dan lain-lain	1,200.6	1,386.4	1,299.9	1,692.1	565.6
Keuntungan operasi kasar selepas peruntukan	1,491.4	2,272.0	2,764.5	2,485.2	3,929.0
Campur: Pendapatan lain	319.3	368.9	434.4	541.7	966.0
Untung sebelum cukai	**1,810.7**	**2,640.9**	**3,198.9**	**3,026.9**	**4,894.9**
Untung sebelum cukai / Aset purata (%)	1.0	1.3	1.3	1.0	1.4
Untung sebelum cukai / Dana pemegang saham purata (%)	12.4	13.9	15.8	13.5	19.6
Untung sebelum cukai / Pekerja purata (RM'000)[2]	107.7	100.6	138.2	119.0	172.7
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit hasil yang diperoleh (sen)	27.8	28.4	27.4	25.2	25.4
Kos dibelanjakan bagi setiap ringgit pendapatan bersih (sen)	55.6	49.8	52.1	53.0	57.6
Nisbah kos overhed kepada kos kakitangan (%)	211.4	225.2	205.6	173.4	185.3
Kos kakitangan bagi setiap pekerja (RM'000)[2]	52.7	45.3	50.4	54.1	57.7

[1] Merujuk kepada peruntukan jejas nilai individu dan kolektif berdasarkan Garis Panduan Mengenai Pengelasan dan Peruntukan Jejas Nilai untuk Pinjaman/Pembiayaan

[2] Anggaran bilangan kakitangan adalah berdasarkan peratusan aset Islam institusi

a Awalan

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.7

Sistem Perbankan: Rangkaian dan Tenaga Kerja

	Pada akhir tahun				
	2008	2009	2010	2011	2012*a*
Bilangan institusi	54	54	55	56	56
Bank perdagangan	*22*	*22*	*23*	*25*	*27*
Bank pelaburan	*15*	*15*	*15*	*15*	*13*
Bank-bank Islam	*17*	*17*	*17*	*16*	*16*
Rangkaian pejabat	2,271	2,298	2,312	2,435	2,481
Bank perdagangan	*1,979*	*1,999*	*2,006*	*2,050*	*2,056*
Bank pelaburan	*131*	*131*	*133*	*133*	*148*
Bank-bank Islam[1]	*2,039*	*2,087*	*2,102*	*2,147*	*2,171*
Bilangan bank yang menawarkan perkhidmatan perbankan Internet	21	24	26	27	28
Bilangan pekerja	114,856	114,804	120,572	125,065	128,301
Bank perdagangan	*99,593*	*98,846*	*103,089*	*106,274*	*108,361*
Bank pelaburan	*8,561*	*8,129*	*8,972*	*9,577*	*10,338*
Bank-bank Islam	*6,702*	*7,829*	*8,511*	*9,214*	*9,602*

[1] Termasuk cawangan bank-bank Islam yang berkongsi tempat dengan cawangan bank konvensional
a Awalan

Jadual A.8

Bank Perdagangan[1]: Komitmen dan Kontingensi

	Pada akhir tahun				
	2008	2009	2010	2011	2012*a*
	RM juta				
Penjualan aset dengan rekursa dan komitmen penggunaan kredit	12,744.2	5,871.4	6,247.1	6,509.9	6,053.5
Komitmen pengeluaran pinjaman	348,118.2	376,604.0	379,644.9	409,756.4	444,225.0
Pengganti kredit langsung	21,179.7	19,922.4	19,293.0	21,302.3	24,960.5
Kontrak berkaitan pertukaran asing	364,511.3	341,651.1	407,639.0	476,725.8	517,740.5
Kontrak berkaitan kadar faedah	752,070.1	648,232.1	643,923.3	695,982.4	716,494.7
Kontingensi berkaitan perdagangan	13,608.4	12,553.5	12,154.7	11,721.1	10,644.2
Kontingensi berkaitan urus niaga	34,035.8	35,873.1	35,037.2	41,059.9	45,928.8
Obligasi penajajaminan	1,383.5	1,532.2	1,187.7	789.5	445.0
Lain-lain	52,838.9	54,334.2	61,185.2	65,938.4	72,179.0
Jumlah	**1,600,490.1**	**1,496,574.0**	**1,566,312.2**	**1,729,785.7**	**1,838,671.3**

[1] Termasuk bank-bank Islam
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.9

Bank Pelaburan: Komitmen dan Kontingensi

	Pada akhir tahun				
	2008	2009	2010	2011	2012*a*
	RM juta				
Penjualan aset dengan rekursa dan komitmen penggunaan kredit	79.1	5.4	326.9	20.4	18.7
Komitmen pengeluaran pinjaman	2,328.8	2,640.4	2,796.8	3,353.6	3,666.4
Pengganti kredit langsung	729.4	484.3	258.2	322.6	201.5
Kontrak berkaitan pertukaran asing	464.4	801.5	2,864.4	3,958.7	5,536.6
Kontrak berkaitan kadar faedah	14,154.2	10,018.0	13,852.2	10,573.4	9,161.6
Kontingensi berkaitan perdagangan	0.0	0.0	0.0	1.1	1.1
Kontingensi berkaitan urus niaga	151.4	10.5	10.5	10.5	10.5
Obligasi penajajaminan	2,551.8	987.6	693.3	717.5	185.3
Lain-lain	8,988.4	5,792.1	2,343.8	1,523.1	2,202.9
Jumlah	**29,447.6**	**20,739.7**	**23,146.0**	**20,480.9**	**20,984.4**

a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.10

Insurans Hayat[1]: Pendapatan dan Perbelanjaan

Butiran	Untuk tahun kalendar				
	2008	2009	2010	2011	2012*a*
	RM juta				
Premium bersih	18,772.4	19,870.1	21,854.2	22,877.7	24,979.3
Tolak: Faedah polisi bersih	10,025.4	11,857.3	13,035.4	14,015.5	14,333.0
Imbuhan agensi	2,718.7	2,944.4	3,248.3	3,384.1	3,553.9
Jumlah perbelanjaan pengurusan	1,557.1	1,648.6	1,852.4	2,092.9	2,288.1
Baki transaksi	4,471.2	3,419.7	3,718.2	3,385.2	4,804.3
Campur : Pendapatan pelaburan bersih	4,912.5	4,927.3	5,449.8	6,039.5	6,704.3
Perolehan modal bersih (kerugian)	-2,644.6	2,104.8	2,590.0	659.0	1,986.1
Pendapatan lain bersih	533.2	454.0	907.1	1,112.7	1,756.6
Lebihan pendapatan berbanding perbelanjaan	**7,272.4**	**10,905.8**	**12,665.1**	**11,196.4**	**15,251.4**

[1] Angka-angka berdasarkan global insurans hayat
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.11

Insurans Am[1]: Pengunderaitan dan Hasil Kendalian

Butiran	Untuk tahun kalendar				
	2008	2009	2010	2011	2012*a*
	RM juta				
Pendapatan premium diperoleh	9,109.4	9,911.2	10,715.2	11,236.9	12,416.0
Tolak: Tuntutan bersih	6,007.1	6,100.7	6,731.8	7,483.7	7,153.2
Komisen bersih	1,136.7	1,228.6	1,284.0	1,374.3	1,585.2
Jumlah perbelanjaan pengurusan	1,863.1	1,839.3	1,895.0	1,990.2	2,223.2
Keuntungan pengunderaitan	102.5	742.7	804.3	388.7	1,454.4
Campur: Pendapatan pelaburan bersih	820.0	772.0	813.3	924.6	969.9
Perolehan modal bersih	0.0	239.3	61.9	18.9	43.3
Pendapatan lain bersih (kerugian)	-311.6	94.5	229.9	127.2	159.9
Keuntungan kendalian	**610.9**	**1,848.5**	**1,909.4**	**1,459.5**	**2,627.5**

[1] Angka-angka berdasarkan perniagaan global insurans am
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.12

Takaful Keluarga[1]: Pendapatan dan Perbelanjaan

Butiran	Untuk tahun kalendar				
	2008	2009	2010	2011	2012*a*
	RM juta				
Caruman bersih	2,374.7	2,719.8	3,392.8	3,703.6	4,567.7
Tolak : Faedah sijil bersih	633.4	905.4	1,601.2	1,660.9	1,632.1
Komisen bersih	297.1	432.7	531.6	599.2	711.4
Jumlah perbelanjaan pengurusan	246.5	317.9	414.3	476.5	608.6
Baki transaksi	1,197.8	1,063.8	845.7	967.0	1,615.6
Campur : Pendapatan pelaburan bersih	298.8	354.8	447.3	494.2	594.6
Perolehan modal bersih (kerugian)	-55.7	60.3	45.0	27.8	55.0
Pendapatan lain bersih	19.3	184.3	92.4	78.1	114.5
Lebihan pendapatan berbanding perbelanjaan	**1,460.1**	**1,663.2**	**1,430.4**	**1,567.1**	**2,379.7**

[1] Angka-angka berdasarkan perniagaan global dan perbelanjaan sebenar yang ditanggung oleh kumpulan wang takaful keluarga
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.13

Takaful Am[1]: Pengunderaitan dan Hasil Kendalian

Butiran	Untuk tahun kalendar				
	2008	2009	2010	2011	2012*a*
	RM juta				
Pendapatan caruman diperoleh	611.8	722.4	938.6	1,090.3	1,281.3
Tolak: Tuntutan bersih	306.3	411.6	558.4	738.9	735.6
Komisen bersih	32.0	53.0	85.8	96.7	157.0
Jumlah perbelanjaan pengurusan	191.1	117.8	181.6	155.9	210.1
Keuntungan pengunderaitan	82.5	140.0	112.7	98.7	178.6
Campur: Pendapatan pelaburan bersih	50.6	57.7	68.4	84.5	95.0
Perolehan modal bersih (kerugian)	-1.5	9.1	17.7	35.8	41.6
Pendapatan lain bersih (kerugian)	9.4	9.6	3.8	17.5	-15.9
Keuntungan kendalian	**141.0**	**216.5**	**202.5**	**236.5**	**299.2**

[1] Angka-angka berdasarkan perniagaan global dan perbelanjaan sebenar yang ditanggung oleh kumpulan wang takaful am
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.14

Institusi Kewangan Pembangunan[1]: Sumber dan Kegunaan Dana

	Pada akhir tahun				
	2008	2009	2010	2011	2012
	RM juta				
Sumber:					
Dana pemegang saham	23,057.2	24,533.2	25,367.4	28,391.5	35,485.4
Modal berbayar	*12,526.8*	*12,771.9*	*12,771.9*	*13,376.0*	*13,976.9*
Rizab	*5,004.2*	*5,298.6*	*6,041.2*	*6,644.5*	*9,044.5*
Perolehan tertahan	*5,526.2*	*6,462.7*	*6,554.3*	*8,371.0*	*12,464.0*
Deposit diterima	79,542.8	95,599.1	111,319.5	128,662.2	136,889.2
Peminjaman	21,501.0	24,698.0	23,744.9	25,022.6	22,950.7
Kerajaan	*13,599.1*	*14,066.2*	*18,086.7*	*18,428.6*	*17,348.8*
Agensi pelbagai hala/antarabangsa	*2,420.4*	*3,595.9*	*3,276.1*	*3,416.6*	*2,113.0*
Lain-lain	*5,481.5*	*7,035.9*	*2,382.1*	*3,177.4*	*3,488.9*
Lain-lain	20,328.2	21,085.1	24,434.2	23,999.1	25,684.3
Jumlah	**144,429.2**	**165,915.4**	**184,866.0**	**206,075.4**	**221,009.6**
Kegunaan:					
Penempatan deposit	20,118.8	25,134.7	25,718.5	31,444.4	19,376.0
Pelaburan	36,535.1	38,263.5	45,111.0	52,215.3	62,866.5
antaranya:					
Sekuriti Kerajaan	*6,300.9*	*7,520.6*	*9,924.7*	*14,418.7*	*21,954.4*
Saham	*8,707.5*	*9,922.1*	*9,125.0*	*9,434.4*	*10,053.4*
Disenaraikan	*8,422.7*	*9,012.8*	*8,681.4*	*9,241.8*	*9,852.4*
Tidak disenaraikan	*284.8*	*909.3*	*443.6*	*192.6*	*201.0*
Pinjaman dan pendahuluan	75,376.7	88,509.7	99,518.7	106,821.4	119,140.6
Aset tetap	5,398.9	5,869.0	5,865.5	6,027.2	7,130.5
Lain-lain	6,999.7	8,138.5	8,652.3	9,567.1	12,496.0
Jumlah	**144,429.2**	**165,915.4**	**184,866.0**	**206,075.4**	**221,009.6**
Kontingensi:					
Jaminan	4,780.5	3,305.9	2,514.5	1,998.2	1,601.1
Insurans kredit eksport	1,068.8	835.8	807.7	496.6	1,832.5
Jumlah	**5,849.3**	**4,141.7**	**3,322.2**	**2,494.8**	**3,433.6**

[1] Merujuk kepada Bank Pembangunan Malaysia Berhad, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, Bank Simpanan Nasional, Export-Import Bank of Malaysia Berhad, Bank Pertanian Malaysia Berhad (Agrobank), Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank), Malaysian Industrial Development Finance Berhad, Sabah Development Bank Berhad, Borneo Development Corporation (Sabah) Sendirian Berhad, Borneo Development Corporation (Sarawak) Sendirian Berhad, Credit Guarantee Corporation Malaysia Berhad, Sabah Credit Corporation dan Lembaga Tabung Haji

Jadual A.15

Institusi Kewangan Pembangunan[1] di bawah AIKP[2]: Sumber dan Kegunaan Dana

	Pada akhir tahun				
	2008	2009	2010	2011	2012
	RM juta				
Sumber:					
Dana pemegang saham	16,814.5	18,840.8	19,598.4	23,084.6	26,009.7
Modal berbayar	*9,374.9*	*10,132.4*	*10,132.4*	*10,486.5*	*11,002.4*
Rizab	*4,092.8*	*4,459.6*	*5,067.5*	*6,550.5*	*7,165.2*
Perolehan tertahan	*3,346.8*	*4,248.8*	*4,398.5*	*6,047.6*	*7,842.1*
Deposit diterima	59,210.4	71,268.6	83,050.7	95,867.0	99,994.0
Peminjaman	15,913.3	17,806.7	18,485.8	19,890.0	17,073.2
Kerajaan	*12,162.6*	*12,268.9*	*14,963.7*	*15,978.0*	*14,819.2*
Agensi pelbagai hala/antarabangsa	*2,257.0*	*3,237.8*	*2,872.1*	*3,317.0*	*2,054.0*
Lain-lain	*1,493.7*	*2,300.0*	*650.0*	*595.0*	*200.0*
Lain-lain	16,238.8	16,797.7	21,757.2	21,494.0	23,075.3
Jumlah	**108,177.0**	**124,713.8**	**142,892.1**	**160,335.6**	**166,152.2**
Kegunaan:					
Penempatan deposit	11,673.7	14,325.5	17,309.7	22,407.8	12,219.1
Pelaburan	19,597.9	19,097.5	23,199.3	27,355.3	33,865.0
antaranya:					
Sekuriti Kerajaan	*6,300.9*	*7,520.6*	*9,924.7*	*14,418.7*	*21,954.4*
Saham	*464.2*	*1,428.1*	*1,697.4*	*1,110.0*	*853.0*
Disenaraikan	*421.1*	*1,059.8*	*1,380.5*	*1,053.8*	*799.0*
Tidak disenaraikan	*43.1*	*368.3*	*316.9*	*56.2*	*54.0*
Pinjaman dan pendahuluan	70,338.4	83,354.5	94,201.1	100,866.6	111,081.5
Aset tetap	2,319.7	2,527.4	2,729.4	2,893.0	3,290.7
Lain-lain	4,247.3	5,408.9	5,452.6	6,812.9	5,695.9
Jumlah	**108,177.0**	**124,713.8**	**142,892.1**	**160,335.6**	**166,152.2**
Kontingensi:					
Jaminan	1,086.1	937.4	380.6	194.8	161.3
Insurans kredit eksport	1,068.8	835.8	807.7	496.6	1,832.5
Jumlah	**2,154.9**	**1,773.2**	**1,188.3**	**691.4**	**1,993.8**

[1] Merujuk kepada Bank Pembangunan Malaysia Berhad, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, Bank Simpanan Nasional, Export-Import Bank of Malaysia Berhad, Bank Pertanian Malaysia Berhad (Agrobank) dan Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank)

[2] Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002

Jadual A.16

Institusi Kewangan Pembangunan[1] : Haluan Pinjaman

	Pada akhir tahun				
	2008	2009	2010	2011	2012
	RM juta				
Pertanian, perhutanan dan perikanan	4,976.9	6,340.3	6,169.9	6,627.4	7,122.6
Perlombongan dan kuari	26.5	114.4	171.6	274.4	194.9
Perkilangan	5,852.2	5,560.1	6,359.0	5,613.1	5,663.5
Bekalan elektrik, gas dan air	3,763.1	3,590.5	3,345.8	2,651.8	3,167.2
Import dan eksport, perdagangan borong dan runcit, restoran dan hotel	1,493.2	1,989.4	1,981.9	1,921.8	2,012.3
Sektor harta benda yang luas	16,984.9	20,720.8	23,143.1	25,082.1	26,251.4
Pembinaan	*8,637.2*	*12,367.1*	*14,400.8*	*16,173.5*	*16,570.6*
Pembelian harta kediaman	*7,021.2*	*6,875.4*	*6,590.7*	*6,268.0*	*6,752.3*
Pembelian harta bukan kediaman	*296.3*	*339.8*	*499.0*	*508.9*	*1,119.7*
Harta tanah	*1,030.2*	*1,138.5*	*1,652.6*	*2,131.7*	*1,808.8*
Pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi	5,705.5	5,847.5	5,750.7	5,433.5	5,395.0
Maritim	1,916.7	1,750.4	1,776.0	2,168.9	2,020.8
Kewangan, insurans dan perkhidmatan perniagaan	785.5	1,209.0	1,292.0	2,073.7	2,760.6
Kredit penggunaan	31,356.6	38,660.7	46,359.5	51,355.6	58,888.5
antaranya:					
Pembelian kenderaan bermotor	*2,513.3*	*2,370.0*	*2,053.7*	*1,679.0*	*1,261.9*
Kad kredit	*174.8*	*320.5*	*443.3*	*566.4*	*579.8*
Pembelian sekuriti	218.9	45.8	51.2	109.8	109.7
Lain-lain	2,296.7	2,680.8	3,118.0	3,509.3	5,554.1
Jumlah	**75,376.7**	**88,509.7**	**99,518.7**	**106,821.4**	**119,140.6**

[1] Merujuk kepada Bank Pembangunan Malaysia Berhad, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, Bank Simpanan Nasional, Export-Import Bank of Malaysia Berhad, Bank Pertanian Malaysia Berhad (Agrobank), Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank), Malaysian Industrial Development Finance Berhad, Sabah Development Bank Berhad, Borneo Development Corporation (Sabah) Sendirian Berhad, Borneo Development Corporation (Sarawak) Sendirian Berhad, Credit Guarantee Corporation Malaysia Berhad, Sabah Credit Corporation dan Lembaga Tabung Haji

Jadual A.17

Institusi Kewangan Pembangunan[1] di bawah AIKP[2]: Haluan Pinjaman

	Pada akhir tahun				
	2008	2009	2010	2011	2012
	RM juta				
Pertanian, perhutanan dan perikanan	4,862.9	6,234.3	6,114.7	6,515.0	6,866.7
Perlombongan dan kuari	22.8	112.3	122.5	204.5	133.9
Perkilangan	4,646.7	4,290.9	5,496.5	4,963.3	5,169.3
Bekalan elektrik, gas dan air	3,762.2	3,589.8	3,345.8	2,187.6	2,689.8
Import dan eksport, perdagangan borong dan runcit, restoran dan hotel	1,276.2	1,774.8	1,794.1	1,642.0	1,762.2
Sektor harta benda yang luas	15,301.7	18,956.8	21,127.0	22,965.9	23,841.8
Pembinaan	*8,072.6*	*11,895.2*	*13,934.9*	*15,947.1*	*16,568.3*
Pembelian harta kediaman	*6,747.8*	*6,660.5*	*6,404.2*	*6,106.1*	*6,257.0*
Pembelian harta bukan kediaman	*237.4*	*256.1*	*413.6*	*344.9*	*253.8*
Harta tanah	*243.9*	*145.0*	*374.3*	*567.8*	*762.7*
Pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi	5,640.8	5,794.9	5,693.5	5,384.4	5,341.2
Maritim	1,916.7	1,750.4	1,776.0	2,168.9	2,020.8
Kewangan, insurans dan perkhidmatan perniagaan	750.7	1,176.1	1,261.9	1,698.1	2,359.9
Kredit penggunaan	30,417.6	37,733.1	45,362.5	50,159.9	57,456.3
antaranya:					
Pembelian kenderaan bermotor	*2,512.8*	*2,348.7*	*2,039.3*	*1,667.9*	*1,257.4*
Kad kredit	*174.8*	*320.5*	*443.3*	*566.4*	*579.8*
Pembelian sekuriti	218.9	45.8	51.2	109.8	109.7
Lain-lain	1,521.2	1,895.3	2,055.4	2,867.2	3,329.9
Jumlah	**70,338.4**	**83,354.5**	**94,201.1**	**100,866.6**	**111,081.5**

[1] Merujuk kepada Bank Pembangunan Malaysia Berhad, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, Bank Simpanan Nasional, Export-Import Bank of Malaysia Berhad, Bank Pertanian Malaysia Berhad (Agrobank) dan Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank)
[2] Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002

Jadual A.18

Institusi Kewangan Pembangunan[1] di bawah AIKP[2]: Pinjaman Terjejas dan Peruntukan Jejas Nilai

	Pada akhir tahun	
	2011	2012
	RM juta	
Peruntukan jejas nilai kolektif	2,675.8	2,734.6
Peruntukan jejas nilai individu	3,044.8	2,612.7
Pinjaman terjejas	7,242.4	6,999.8
	(%)	
Nisbah pinjaman terjejas kasar kepada jumlah pinjaman	7.3	6.3
Nisbah pinjaman terjejas bersih kepada jumlah pinjaman bersih	4.3	4.1
Nisbah peruntukan jejas nilai individu dan kolektif kepada jumlah pinjaman terjejas	79.0	76.4

[1] Merujuk kepada Bank Pembangunan Malaysia Berhad, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad, Bank Simpanan Nasional, Export-Import Bank of Malaysia Berhad, Bank Pertanian Malaysia Berhad (Agrobank) dan Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank)
[2] Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002

Jadual A.19

Bank Pembangunan Malaysia Berhad

Tahun penubuhan	1973					
Objektif	Menyediakan pembiayaan jangka sederhana dan panjang bagi projek infrastruktur, maritim, industri berintensif modal dan berteknologi tinggi dalam sektor perkilangan dan sektor terpilih lain selaras dengan dasar pembangunan negara.					
Sektor	Pinjaman Terkumpul		Pinjaman Diluluskan		Pinjaman Dikeluarkan	
	Pada akhir tahun		Pada tahun		Pada tahun	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
	RM juta					
Infrastruktur	21,185.7	21,526.2	886.2	2,498.5	2,878.3	802.5
Program Kerajaan	*18,917.0*	*19,498.4*	*260.1*	*1,855.3*	*2,497.9*	*642.4*
Program swasta	*2,268.7*	*2,027.8*	*626.1*	*643.2*	*380.4*	*160.1*
Maritim	2,168.9	2,020.8	400.5	694.9	829.5	551.5
Industri perkapalan	*1,851.1*	*1,741.2*	*400.5*	*194.9*	*780.9*	*299.8*
Industri limbungan kapal	*245.8*	*279.6*	*0.0*	*500.0*	*48.6*	*251.7*
Perkhidmatan berkaitan marin	*72.0*	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*0.0*
Perkilangan: Teknologi tinggi	1,435.5	1,682.9	328.5	1,418.8	111.2	474.1
Lain-lain	15.3	14.3	1.6	0.9	1.2	1.1
Jumlah	**24,805.4**	**25,244.2**	**1,616.8**	**4,613.1**	**3,820.2**	**1,829.2**

Sumber: Bank Pembangunan Malaysia Berhad

Jadual A.20

Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank)

Tahun penubuhan	Oktober 2005					
Objektif	Menyediakan pembiayaan dan khidmat nasihat kepada perusahaan kecil dan sederhana (PKS) yang terlibat dalam sektor perkilangan, perkhidmatan dan pembinaan, khususnya usahawan Bumiputera.					
Sektor	Pinjaman Terkumpul		Pinjaman Diluluskan		Pinjaman Dikeluarkan	
	Pada akhir tahun		Pada tahun		Pada tahun	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
	RM juta					
PKS	3,649.9	3,915.9	1,736.6	2,835.6	1,643.1	1,850.0
Mikro	*300.1*	*1,098.8*	*332.4*	*402.2*	*139.0*	*295.8*
Kecil	*1,396.7*	*1,495.0*	*768.0*	*1,305.4*	*686.5*	*921.0*
Sederhana	*1,953.1*	*1,322.1*	*636.2*	*1,128.0*	*817.6*	*633.2*
Lain-lain	270.3	253.1	0.0	78.1	19.2	37.9
Jumlah	**3,920.2**	**4,169.0**	**1,736.6**	**2,913.7**	**1,662.3**	**1,887.9**

Sumber: Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad

Jadual A.21

Export-Import Bank of Malaysia Berhad

Tahun penubuhan	1995					
Objektif	Menyediakan kemudahan kredit bagi membiayai dan menyokong eksport dan import barangan, perkhidmatan dan pembiayaan projek di luar negeri dengan tumpuan pada pasaran bukan tradisional dan menyediakan khidmat insurans kredit eksport, insurans pembiayaan eksport, insurans pelaburan di luar negeri dan kemudahan jaminan dan juga perkhidmatan lain yang biasa ditawarkan oleh institusi kewangan eksport-import dan institusi kewangan insurans kredit.					
Kemudahan Pinjaman	Pinjaman Terkumpul (RM juta)		Pinjaman Diluluskan (RM juta)		Pinjaman Dikeluarkan (RM juta)	
	Pada akhir tahun 2011	Pada akhir tahun 2012	2011	2012	2011	2012
Kemudahan kredit pembeli	667.3	748.7	30.2	24.6	141.2	735.1
Pembiayaan projek di luar negeri	1,259.9	2,221.3	2,389.6	2,698.3	641.4	1,022.0
Pembiayaan kontrak di luar negeri	354.0	340.0	105.7	61.1	47.2	45.9
Kemudahan kredit pembekal	207.3	312.9	1,544.2	230.2	343.6	1,116.6
Kemudahan pembiayaan "*Malaysia Kitchen*"	17.4	22.2	11.4	7.0	6.5	8.2
Pembiayaan semula kredit eksport	976.1	571.2	5,075.0	3,002.4	5,075.0	3,002.4
Lain-lain	32.1	129.0	301.0	3,223.9	32.6	144.5
Jumlah	**3,514.1**	**4,345.3**	**9,457.1**	**9,247.5**	**6,287.5**	**6,074.7**
Jaminan dan Polisi Insurans	Liabiliti Luar Jangka (RM juta)		Komitmen Diluluskan (RM juta)			
	Pada akhir tahun 2011	Pada akhir tahun 2012	2011	2012		
Jaminan	194.8	161.3	318.3	419.9		
Insurans	496.6	1,832.5	1,815.0	2,803.6		
Jumlah	**691.4**	**1,993.8**	**2,133.3**	**3,223.5**		

Sumber: Export-Import Bank of Malaysia Berhad

Jadual A.22

Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad

Tahun penubuhan	1954					
Objektif	Menggembleng tabungan dan menyediakan perkhidmatan pembiayaan kepada ahli dan bukan ahlinya.					
Deposit Diterima	Deposit Diterima (RM juta)					
	Pada akhir tahun 2011			Pada akhir tahun 2012		
	Ahli	Bukan ahli	Jumlah	Ahli	Bukan ahli	Jumlah
	2,060.1	56,495.6	58,555.7	2,419.5	60,291.7	62,711.2
Haluan Pembiayaan	Pembiayaan Terkumpul (RM juta)					
	Pada akhir tahun 2011			Pada akhir tahun 2012		
Sektor	Ahli	Bukan ahli	Jumlah	Ahli	Bukan ahli	Jumlah
Pertanian	6.3	496.5	502.8	4.2	527.7	531.9
Pembelian harta kediaman	1,871.5	905.9	2,777.4	1,360.2	1,058.2	2,418.4
Pembelian harta bukan kediaman	63.5	221.2	284.7	32.4	163.9	196.3
Perdagangan am	0.0	125.0	125.0	3.6	134.4	138.0
Pembelian sekuriti	97.5	11.1	108.6	82.9	25.7	108.6
Kredit penggunaan	22,516.6	19,420.1	41,936.7	24,693.3	22,883.7	47,577.0
antaranya:						
Pembelian kenderaan bermotor	*559.0*	*911.6*	*1,470.6*	*258.3*	*765.9*	*1,024.2*
Perkilangan	0.0	862.9	862.9	0.0	1,218.7	1,218.7
Lain-lain	2.2	4,102.8	4,105.0	2.5	4,565.1	4,567.6
Jumlah	**24,557.6**	**26,145.5**	**50,703.1**	**26,179.1**	**30,577.4**	**56,756.5**

Sumber: Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad

Jadual A.23

Bank Simpanan Nasional

Tahun penubuhan	1974	
Objektif	Memberi tumpuan pada perbankan runcit dan pembiayaan persendirian terutamanya untuk penyimpan kecil.	
Kemudahan Deposit	RM juta	
	Pada akhir tahun 2011	Pada akhir tahun 2012
Deposit tetap	6,238.0	7,068.4
Deposit GIRO	5,303.4	5,419.5
Deposit Islam	6,351.6	7,607.5
Sijil simpanan premium	1,578.0	2,002.5
Lain-lain	113.6	97.9
Jumlah	**19,584.6**	**22,195.8**
Pelaburan	RM juta	
	Pada akhir tahun 2011	Pada akhir tahun 2012
Saham disenaraikan	53.0	92.2
Sekuriti Kerajaan	7,685.7	8,578.5
antaranya:		
Sekuriti Kerajaan Malaysia	*3,474.1*	*3,642.9*
Sekuriti hutang swasta	517.5	504.3
Syarikat subsidiari	32.0	32.0
Syarikat sekutu	231.8	231.8
Lain-lain	94.2	146.1
Jumlah	**8,614.2**	**9,584.9**
Haluan Pinjaman	RM juta	
	Pada akhir tahun 2011	Pada akhir tahun 2012
Pembelian sekuriti	1.2	1.1
Pembelian harta kediaman	3,328.7	3,838.6
Pembelian harta bukan kediaman	60.0	57.5
Kredit penggunaan	8,305.3	9,878.5
Lain-lain	313.5	495.6
Jumlah	**12,008.7**	**14,271.3**

Sumber: Bank Simpanan Nasional

Jadual A.24

Bank Pertanian Malaysia Berhad (Agrobank)

Tahun penubuhan	1969					
Objektif	Untuk menggalakkan pembangunan sektor pertanian yang mantap di Malaysia, melalui penyediaan kemudahan pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain kemudahan kredit lain untuk pembangunan sektor pertanian dan perniagaan berkaitan pertanian. Fungsi utamanya adalah untuk menyediakan, menyelaras dan menyelia pemberian kemudahan pembiayaan untuk tujuan pertanian disamping menggembleng tabungan untuk meningkatkan kesejahteraan masyarakat pertanian secara umum.					
Pertanian, Perhutanan & Perikanan	Pinjaman Terkumpul (RM juta)		Pinjaman Diluluskan (RM juta)		Pinjaman Dikeluarkan (RM juta)	
	Pada akhir tahun		Pada tahun		Pada tahun	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Subsektor						
Kelapa sawit	*1,090.7*	*1,013.2*	*573.6*	*283.4*	*256.1*	*182.0*
Tanaman makanan	*818.3*	*1,119.6*	*643.4*	*896.4*	*619.7*	*802.3*
Ternakan	*699.1*	*687.3*	*168.2*	*199.3*	*174.5*	*147.9*
Perikanan	*384.8*	*402.6*	*214.7*	*210.8*	*86.8*	*103.8*
Perhutanan	*83.9*	*22.5*	*3.9*	*8.9*	*2.8*	*3.8*
Tembakau	*1.5*	*1.3*	*0.0*	*0.1*	*1.3*	*0.7*
Getah	*105.1*	*151.7*	*132.0*	*88.3*	*47.2*	*80.9*
Lain-lain	*2,786.8*	*2,897.0*	*1,953.8*	*2,520.4*	*1,540.9*	*1,966.5*
Jumlah	**5,970.2**	**6,295.2**	**3,689.6**	**4,207.6**	**2,729.3**	**3,287.9**

Jadual A.25

Institusi Kewangan Pembangunan: Data Terpilih

	Pada akhir tahun					
	2011			2012		
IKP di bawah AIKP [1]:	Cawangan	ATM	Kakitangan	Cawangan	ATM	Kakitangan
Bank Pembangunan Malaysia Berhad	-	-	325	-	-	309
Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad	134	433	4,150	140	501	4,248
Bank Simpanan Nasional	390	929	6,123	395	986	6,348
Export-Import Bank of Malaysia Berhad	-	-	246	-	-	278
Bank Pertanian Malaysia Berhad	166	228	3,181	182	238	3,480
Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad	18	-	881	17	-	938
Jumlah kecil	708	1,590	14,906	734	1,725	15,601
IKP Lain:						
Malaysian Industrial Development Finance Berhad	5	-	318	5	-	295
Sabah Development Bank Berhad	-	-	88	-	-	86
Borneo Development Corporation (Sabah) Sendirian Berhad	-	-	17	-	-	17
Borneo Development Corporation (Sarawak) Sendirian Berhad	-	-	34	-	-	33
Credit Guarantee Corporation Malaysia Berhad	17	-	481	17	-	485
Sabah Credit Corporation	12	-	188	12	-	189
Lembaga Tabung Haji	119	-	1,994	119	-	2,027
Jumlah kecil	153	-	3,120	153	-	3,132
Jumlah	**861**	**1,590**	**18,026**	**887**	**1,725**	**18,733**

[1] Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002

Jadual A.26

Jumlah Kiriman Wang Keluar dan Masuk

	2008	2009[5]	2010[5]	2011[5]	2012
	RM juta				
Jumlah kiriman keluar[1]	**8,574.5**	**10,537.8**	**13,414.9**	**15,682.1**	**19,754.5**
Dikirim melalui:					
Bank	6,563.1	6,594.0	6,712.3	7,791.1	8,940.3
Pemegang lesen perniagaan perkhidmatan wang[2]	2,011.4	3,943.8	6,702.6	7,891.0	10,814.2
Jumlah kiriman masuk[3]	**4,788.3**	**4,617.1**	**4,696.0**	**5,215.1**	**6,356.7**
Dikirim melalui:					
Bank	4,705.0	4,351.4	4,202.1	4,654.0	5,753.0
Pemegang lesen perniagaan perkhidmatan wang	83.3	265.7	493.9	561.1	603.7
Pada akhir tempoh					
Bilangan penyedia perkhidmatan kiriman wang	**67**	**81**	**81**	**80**	**79**
Bank perdagangan	38	39	40	41	43
Institusi kewangan pembangunan	2	2	2	2	2
Pemegang lesen perniagaan perkhidmatan wang[4]	27	40	39	37	34

[1] Merujuk kepada gaji dan pampasan pekerja asing di Malaysia dan ganjaran pekerja yang dikirim dari Malaysia ke negara-negara lain
[2] Merujuk kepada penyedia perkhidmatan kiriman wang bukan bank dan institusi kewangan pembangunan yang dilesenkan di bawah Akta Perniagaan Perkhidmatan Wang 2011
[3] Merujuk kepada gaji dan pampasan warganegara Malaysia yang bekerja di negara asing dan ganjaran pekerja yang dikirim dari negara-negara lain ke Malaysia
[4] Tidak termasuk institusi kewangan pembangunan
[5] Merujuk kepada nilai urus niaga kiriman wang yang disemak dari tahun 2009 hingga 2011

Jadual A.27

Penunjuk Pembayaran Asas

	2008	2009	2010	2011	2012
Penduduk (juta)	27.6	28.1	28.6	29.0	29.3
KDNK (RM juta)	769,949	712,857	795,037	881,080	937,532
Tunai dalam edaran (RM juta)	40,424.6	43,439.2	47,685.2	53,488.5	57,391.1
Jumlah Urus Niaga Per Kapita (unit):					
Cek[1]	7.5	7.3	7.2	7.1	6.9
E-pembayaran:	39.8	41.6	43.0	49.4	55.5
Kad kredit	9.5	9.8	10.3	10.9	11.1
Kad caj	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1
Kad debit	0.4	0.4	0.6	0.9	1.2
Wang elektronik	25.0	25.5	24.5	27.8	31.5
Instrumen bukan tunai lain[2]	...	...	...	0.2	0.9
Sistem GIRO Antara Bank	1.3	1.6	1.7	2.1	2.4
Debit Terus	...	...	...	...	...
ATM[3]	0.8	0.9	1.4	1.5	1.6
Perbankan Internet[4]	2.5	3.1	4.2	5.7	6.4
Perbankan mudah alih[4]	...	...	...	0.1	0.2
RENTAS - Urus niaga pihak ketiga[5]	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Nilai Urus Niaga Per Kapita (RM):					
Tunai dalam edaran	1,466.4	1,546.9	1,668.0	1,846.7	1,956.3
Cek[1]	63,899.1	59,669.2	64,437.9	68,355.1	69,306.2
E-pembayaran:	305,635.1	295,375.8	328,986.8	441,430.9	512,619.3
Kad kredit	2,368.3	2,468.5	2,791.7	3,065.7	3,207.1
Kad caj	111.0	135.9	164.0	186.0	220.2
Kad debit	71.0	98.8	165.9	218.0	295.9
Wang elektronik	75.0	78.4	94.7	131.6	159.3
Instrumen bukan tunai lain[2]	...	...	...	1.0	2.7
Sistem GIRO Antara Bank	3,250.9	3,876.1	4,437.8	5,736.1	7,214.8
Debit Terus	35.8	67.6	132.0	166.8	281.2
ATM[3]	696.1	704.1	1,094.3	1,287.2	1,395.9
Perbankan Internet[4]	21,173.1	23,264.5	36,085.6	57,469.1	60,239.7
Perbankan mudah alih[4]	2.5	4.7	4.2	24.5	124.9
RENTAS - Urus niaga pihak ketiga[5]	277,851.5	264,677.3	284,016.5	373,145.0	439,477.8
Bahagian daripada KDNK:					
Tunai dalam edaran (%)	5.3	6.1	6.0	6.1	6.1
Cek[1] (kali)	2.3	2.4	2.3	2.2	2.2
E-pembayaran (kali):	10.9	11.6	11.8	14.5	16.0
% daripada KDNK:					
Kad kredit	8.5	9.7	10.0	10.1	10.0
Kad caj	0.4	0.5	0.6	0.6	0.7
Kad debit	0.3	0.4	0.6	0.7	0.9
Wang elektronik	0.3	0.3	0.3	0.4	0.5
Instrumen bukan tunai lain[2]	...	...	...	...	...
Sistem GIRO Antara Bank	11.6	15.3	16.0	18.9	22.6
Debit Terus	0.1	0.3	0.5	0.5	0.9
ATM[3]	2.5	2.8	3.9	4.2	4.4
Perbankan Internet[4]	75.8	91.6	129.8	188.9	188.5
Perbankan mudah alih[4]	...	...	...	0.1	0.4
RENTAS - Urus niaga pihak ketiga[5] (kali)	9.9	10.4	10.2	12.3	13.8

[1] Cek yang dijelaskan melalui eSPICK
[2] Merujuk kepada kad pembayaran satu tujuan
[3] Merujuk kepada urus niaga pembayaran melalui ATM, termasuk pindahan dana akaun sendiri dan pihak ketiga. Tidak termasuk pengeluaran wang tunai
[4] Tidak termasuk urus niaga bukan kewangan dan urus niaga kad kredit, Sistem GIRO Antara Bank dan pihak ketiga RENTAS secara dalam talian
[5] Merujuk kepada pembayaran Kerajaan, duti kastam dan pihak ketiga melalui Sistem Pemindahan Dana Antara Bank. Pembayaran pihak ketiga merujuk kepada urus niaga dengan nilai minimum RM10,000, iaitu pihak benefisiari atau pihak yang membuat urus niaga bukan ahli RENTAS

... Terlalu kecil

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.28

Bahagian Pembayaran Bukan Tunai Mengikut Jumlah Urus Niaga

	2008	2009	2010	2011	2012
	Jumlah Urus Niaga, % bahagian daripada jumlah urus niaga				
Cek	**15.9**	**14.9**	**14.4**	**12.5**	**11.1**
Instrumen Pembayaran	**74.1**	**73.5**	**70.8**	**70.9**	**71.8**
Kad kredit	20.0	20.1	20.5	19.4	17.7
Kad caj	0.4	0.4	0.3	0.2	0.2
Kad debit	0.8	0.8	1.3	1.5	2.0
Wang elektronik	52.8	52.2	48.7	49.7	51.9
Sistem Pembayaran	**3.0**	**3.4**	**3.7**	**3.9**	**4.1**
RENTAS[1]	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
IBG	2.8	3.2	3.5	3.7	3.8
Debit Terus	…	…	…	…	…
Saluran Pembayaran	**7.0**	**8.2**	**11.1**	**12.7**	**13.1**
Perbankan Internet	5.3	6.3	8.4	10.0	10.2
Perbankan mudah alih	…	…	…	0.1	0.4
ATM	1.6	1.8	2.7	2.6	2.5

[1] Sistem pembayaran nilai tinggi Malaysia, Sistem Pemindahan Dana dan Sekuriti Secara Elektronik Masa Nyata
… Terlalu kecil
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.29

Instrumen Pembayaran Bukan Tunai: Bilangan Urus Niaga

	2008	2009	2010	2011	2012	2011	2012
	Juta					% Perubahan tahunan	
Cek[1]	207.3	204.8	206.7	204.9	203.8	-0.9	-0.5
Kad kredit	261.4	276.1	294.9	316.9	324.6	7.5	2.4
Kad caj	5.6	5.0	4.7	3.9	4.1	-17.1	6.4
Kad debit	10.7	11.3	18.4	25.3	36.2	37.1	43.3
Kad debit jenama antarabangsa	*5.4*	*6.3*	*13.3*	*19.8*	*29.8*	*48.3*	*50.5*
e-Debit[2]	*5.3*	*5.0*	*5.1*	*5.5*	*6.4*	*7.9*	*17.0*
Wang elektronik	688.6	717.2	699.3	806.5	925.3	15.3	14.7
Berasaskan kad	*674.4*	*707.4*	*692.2*	*797.4*	*914.6*	*15.2*	*14.7*
Berasaskan rangkaian	*14.2*	*9.8*	*7.1*	*9.0*	*10.7*	*27.6*	*18.8*

[1] Cek yang dijelaskan melalui eSPICK
[2] Kad ATM domestik berasaskan PIN

Jadual A.30

Instrumen Pembayaran Bukan Tunai: Nilai Urus Niaga

	2008	2009	2010	2011	2012	2011	2012
	RM juta					% Perubahan tahunan	
Cek[1]	**1,761,571**	**1,675,630**	**1,842,189**	**1,979,858**	**2,033,221**	**7.5**	**2.7**
Kad kredit	**65,289**	**69,321**	**79,810**	**88,797**	**94,085**	**11.3**	**6.0**
Pembelian	*62,052*	*66,092*	*76,285*	*85,364*	*91,270*	*11.9*	*6.9*
Pendahuluan tunai	*3,237*	*3,229*	*3,525*	*3,432*	*2,815*	*-2.6*	*-18.0*
Kad caj	**3,060**	**3,816**	**4,689**	**5,388**	**6,459**	**14.9**	**19.9**
Pembelian	*3,028*	*3,785*	*4,651*	*5,359*	*6,435*	*15.2*	*20.1*
Pendahuluan tunai	*32*	*30*	*37*	*28*	*24*	*-24.4*	*-15.6*
Kad debit	**1,958**	**2,774**	**4,741**	**6,313**	**8,681**	**33.1**	**37.5**
Kad debit jenama antarabangsa	*748*	*1,198*	*2,208*	*3,259*	*4,980*	*47.6*	*52.8*
e-Debit[2]	*1,210*	*1,576*	*2,534*	*3,054*	*3,701*	*20.6*	*21.2*
Wang elektronik	**2,067**	**2,201**	**2,708**	**3,811**	**4,673**	**40.7**	**22.6**
Berasaskan kad	*1,903*	*2,020*	*2,113*	*2,424*	*2,983*	*14.7*	*23.1*
Berasaskan rangkaian	*164*	*181*	*595*	*1,387*	*1,690*	*133.2*	*21.8*

[1] Cek yang dijelaskan melalui eSPICK
[2] Kad ATM domestik berasaskan PIN

Jadual A.31

Urus Niaga Pembelian Menggunakan Kad Kredit dan Kad Debit Jenama Antarabangsa: Lima Aktiviti Perniagaan Terbesar

	2011		2012	
	Bilangan	Nilai	Bilangan	Nilai
	% bahagian daripada jumlah			
Kad kredit				
- Urus niaga melalui Internet/e-dagang	*2.9*	*4.6*	*3.1*	*4.6*
Bahan api/petrol	29.6	7.2	29.0	6.8
Runcit[1]	26.7	30.2	27.2	31.0
Perkhidmatan profesional dan komersial[2]	11.0	21.2	10.9	20.1
Pesanan melalui pos dan telefon	7.6	8.7	7.6	8.4
Makanan dan restoran	5.1	3.7	6.3	4.4
Kad debit				
- Urus niaga melalui Internet/e-dagang	*8.9*	*7.1*	*9.2*	*7.4*
Runcit[1]	48.7	39.8	50.7	46.5
Bahan api/petrol	18.6	4.8	16.2	4.6
Perkhidmatan profesional dan komersial[2]	9.7	12.4	9.5	12.8
Makanan dan restoran	5.8	3.3	7.0	4.1
Utiliti	5.9	4.0	5.6	4.1

[1] Pembelian dengan pemborong, pasar raya besar, kedai pakaian dan kedai-kedai lain/perniagaan runcit yang tidak diklasifikasikan dalam kategori lain
[2] Termasuk perkhidmatan perubatan, insurans, perakaunan, pengauditan, pengiklanan dan perkhidmatan perniagaan lain

Jadual A.32

Sistem Pembayaran: Bilangan dan Nilai Urus Niaga

	2008	2009	2010	2011	2012	2011	2012
	Juta/RM bilion					% Perubahan tahunan	
RENTAS[1]							
Bilangan urus niaga	3.0	3.0	3.2	3.4	3.6	8.6	4.8
Nilai urus niaga	38,744.2	37,258.9	39,434.6	47,175.6	46,169.4	19.6	-2.1
Sistem GIRO Antara Bank							
Bilangan urus niaga	36.2	43.8	49.8	60.4	70.1	21.3	16.1
Nilai urus niaga	89.6	108.8	126.9	166.1	211.7	31.0	27.4
	'000/RM juta						
Bursa Pemprosesan Kewangan							
Bilangan urus niaga	152.9	264.1	488.9	878.4	1,440.9	79.7	64.0
Nilai urus niaga	45.8	107.1	309.9	618.9	821.6	99.7	32.7
Debit Terus							
Bilangan urus niaga	173.3	288.2	438.6	575.7	708.8	31.3	23.1
Nilai urus niaga	986.3	1,899.1	3,774.0	4,832.0	8,248.2	28.0	70.7

[1] Sistem pembayaran nilai tinggi Malaysia, Sistem Pemindahan Dana dan Sekuriti Secara Elektronik Masa Nyata

Jadual A.33

Urus Niaga Pembayaran dan Sekuriti Melalui RENTAS

Bilangan Urus Niaga	2008	2009	2010	2011	2012	2011	2012
	'000					% Perubahan tahunan	
Jumlah	**2,984.9**	**3,001.7**	**3,152.7**	**3,425.0**	**3,588.7**	**8.6**	**4.8**
IFTS[1]	**2,890.9**	**2,924.2**	**3,059.1**	**3,310.3**	**3,467.5**	**8.2**	**4.8**
Operasi pasaran wang	111.5	96.7	98.2	95.9	90.8	-2.2	-5.4
Penyelesaian pertukaran asing	68.0	64.6	74.0	85.9	91.8	16.0	6.9
antaranya: USD CHATS[2]	*39.5*	*35.8*	*42.0*	*44.4*	*41.2*	*5.5*	*-7.1*
Urus niaga pihak ketiga	1,905.1	1,965.7	2,086.1	2,449.4	2,701.5	17.4	10.3
Lain-lain	806.3	797.1	800.8	679.0	583.4	-15.2	-14.1
SSDS[3]	**94.0**	**77.5**	**93.6**	**114.7**	**121.2**	**22.5**	**5.7**
Nilai Urus Niaga	RM bilion						
Jumlah	**38,744.2**	**37,258.9**	**39,434.6**	**47,175.6**	**46,169.4**	**19.6**	**-2.1**
IFTS[1]	**37,256.3**	**35,653.1**	**37,437.6**	**44,227.9**	**43,153.2**	**18.1**	**-2.4**
Operasi pasaran wang	17,627.0	18,754.0	18,354.9	21,473.2	17,520.1	17.0	-18.4
Penyelesaian pertukaran asing	3,310.8	1,874.1	2,618.9	3,831.6	3,955.7	46.3	3.2
antaranya: USD CHATS[2]	*2,055.3*	*1,189.9*	*1,681.6*	*2,414.3*	*2,401.6*	*43.6*	*-0.5*
Urus niaga pihak ketiga	7,659.8	7,432.7	8,119.6	10,807.9	12,892.9	33.1	19.3
Lain-lain	8,658.7	7,592.3	8,344.1	8,115.2	8,784.4	-2.7	8.2
SSDS[3]	**1,487.8**	**1,605.8**	**1,997.0**	**2,947.7**	**3,016.3**	**47.6**	**2.3**
Pusing Ganti kepada KDNK (kali)	**50.3**	**52.3**	**49.6**	**53.5**	**49.2**		
Purata harian:							
Bilangan urus niaga ('000)	12.0	12.1	12.7	14.0	14.6	10.0	4.8
Nilai urus niaga (RM bilion)	156.2	150.2	159.0	192.6	188.4	21.1	-2.1

[1] Sistem Pemindahan Dana Antara Bank
[2] Pautan Pembayaran semasa Pembayaran (Payment versus Payment, PvP) yang dilancarkan pada tahun 2006, untuk penyelesaian antara bank bagi perdagangan ringgit-dolar AS melalui RENTAS USD CHATS
[3] Sistem Depositari Sekuriti Tanpa Skrip untuk Sekuriti Kerajaan Malaysia, bil Perbendaharaan dan sekuriti hutang awam tanpa skrip
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.34

Saluran Pembayaran: Bilangan dan Nilai Urus Niaga

Bilangan Urus Niaga	2008	2009	2010	2011	2012	2011	2012
	Juta					% Perubahan tahunan	
Perbankan Internet[1]	84.9	110.2	150.5	194.7	226.5	29.4	16.3
Individu	*57.0*	*79.7*	*104.7*	*141.3*	*161.7*	*35.0*	*14.5*
Korporat	*27.9*	*30.6*	*45.8*	*53.4*	*64.8*	*16.6*	*21.3*
Perbankan mudah alih[1]	0.3	0.6	0.7	2.2	7.1	200.5	231.8
ATM[2]	21.5	24.7	38.8	42.1	46.4	8.4	10.3
Nilai Urus Niaga	RM juta						
Perbankan Internet	624,362	702,045	1,089,063	1,550,618	2,847,809	42.4	83.7
Individu	*52,951*	*87,680*	*115,575*	*153,648*	*171,825*	*32.9*	*11.8*
Korporat	*571,412*	*614,365*	*973,487*	*1,396,970*	*2,675,984*	*43.5*	*91.6*
Perbankan mudah alih	72	141	138	852	4,237	518.1	397.2
ATM[2]	19,190	19,774	31,286	37,283	40,950	19.2	9.8

[1] Tidak termasuk urus niaga bukan kewangan
[2] Merujuk kepada urus niaga pembayaran melalui ATM, termasuk pindahan dana akaun sendiri dan pihak ketiga. Tidak termasuk pengeluaran wang tunai
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual A.35

Urus Niaga Pembayaran Melalui Pelbagai Saluran

Bilangan Urus Niaga	2011			2012		
	Perbankan Internet	Perbankan mudah alih	ATM	Perbankan Internet	Perbankan mudah alih	ATM
	Juta					
Pindahan dana	70.7	0.6	23.7	88.1	2.8	28.5
Antaranya: Antara bank	*21.4*	*0.1*	*5.8*	*28.7*	*0.5*	*9.5*
Pembayaran bil[1]	46.6	0.5	4.7	47.0	1.6	4.7
Pelaburan saham dan amanah saham	4.7	…	0.2	4.2	…	0.1
Tambah nilai	15.2	1.0	4.3	19.1	2.2	4.1
Pembayaran balik kad dan pinjaman	14.4	0.1	9.2	16.4	0.6	9.1
Nilai Urus Niaga	RM juta					
Pindahan dana	1,056,282	576	23,014	2,016,392	3,242	27,576
Antaranya: Antara bank	*37,704*	*140*	*5,008*	*1,097,055*	*567*	*8,305*
Pembayaran bil[1]	9,376	139	3,687	10,709	350	4,144
Pelaburan saham dan amanah saham	42,428	…	3,897	38,168	…	2,347
Tambah nilai	279	14	400	332	36	214
Pembayaran balik kad dan pinjaman	16,965	93	6,183	20,305	565	6,571

[1] Termasuk pembayaran insurans
… Terlalu kecil

Jadual A.36

Pembayaran Balik Pinjaman dan Kad Pembayaran Melalui Pelbagai Saluran (% bahagian daripada urus niaga)

Jumlah	2011		2012	
	Bilangan Urus Niaga	Nilai Urus Niaga	Bilangan Urus Niaga	Nilai Urus Niaga
Tunai	18.1	17.3	17.1	15.8
Cek	7.8	19.5	8.0	20.4
Mesin Deposit Wang Tunai dan Cek	41.0	27.6	41.4	26.7
Pindahan Dana Secara Electronik	33.2	35.6	33.5	37.1

Jadual A.37

Pengeluaran Wang Tunai Melalui ATM di Malaysia

Bilangan Urus Niaga	2008	2009	2010	2011	2012	2011	2012
	Juta					% Perubahan tahunan	
Jumlah pengeluaran wang tunai	**470.9**	**502.3**	**518.8**	**556.8**	**565.7**	**7.3**	**1.6**
antaranya melalui:							
Rangkaian Perkongsian ATM MEPS	158.3	176.0	191.8	209.3	244.6	9.1	16.9
Rangkaian HOUSe[1]	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	2.9	3.2
Nilai Urus Niaga	RM juta						
Jumlah pengeluaran wang tunai	**216,191.6**	**236,211.7**	**255,308.7**	**279,484.7**	**294,149.1**	**9.5**	**5.2**
antaranya melalui:							
Rangkaian Perkongsian ATM MEPS	43,546.1	49,000.8	57,365.1	64,708.6	83,655.9	12.8	29.3
Rangkaian HOUSe[1]	96.0	121.0	170.1	177.6	189.3	4.4	6.6
Purata nilai setiap urus niaga (RM)	**459.1**	**470.2**	**492.1**	**501.9**	**520.0**	**2.0**	**3.6**

[1] Rangkaian ATM yang dilancarkan pada tahun 2006 untuk bank asing yang diperbadankan di Malaysia

Jadual A.38

Bilangan Terminal Pindahan Dana Elektronik Jualan Semasa (Electronic Funds Transfer at Point-of-Sale)

Pada akhir tempoh	2008	2009	2010	2011	2012
	Unit				
Kad pembayaran jenama antarabangsa[1]	146,473	160,443	180,589	207,657	220,639
e-Debit[2]	67,581	91,328	118,467	141,076	156,592
Wang elektronik	29,236	30,641	30,803	31,236	31,238
Terminal bagi setiap 1,000 penduduk[3]	6.7	7.3	7.9	8.9	9.4

[1] MasterCard, Visa, American Express dan Diners Club
[2] Kad ATM domestik berasaskan PIN
[3] Terminal kad pembayaran jenama antarabangsa, kad ATM dan wang elektronik proprietari

Jadual A.39

Bilangan Kad dan Pengguna Instrumen dan Saluran Pembayaran

Pada akhir tempoh	2008	2009	2010	2011	2012	2011	2012
	'000					% Perubahan tahunan	
Bilangan kad/akaun:							
Kad kredit	10,812	10,818	8,547	8,211	8,071	-3.9	-1.7
Kad caj	286	285	181	154	138	-14.9	-10.4
Kad debit	24,437	27,296	29,941	34,993	39,195	16.9	12.0
antaranya: e-Debit[1]	*19,480*	*20,426*	*20,992*	*22,426*	*21,881*	*6.8*	*-2.4*
Wang elektronik	61,534	68,462	74,701	84,178	91,008	12.7	8.1
Bilangan pelanggan:							
Perbankan Internet	6,191	8,123	9,848	11,873	13,657	20.6	15.0
Individu	*6,057*	*7,958*	*9,638*	*11,637*	*13,430*	*20.7*	*15.4*
Korporat	*135*	*165*	*209*	*236*	*227*	*12.9*	*-3.9*
Kadar penembusan kepada jumlah penduduk (%)	*22.5*	*28.9*	*34.4*	*41.0*	*46.6*		
Perbankan mudah alih	575	675	898	1,560	2,446	73.7	56.8
Kadar penembusan (%):							
kepada jumlah penduduk	*2.1*	*2.4*	*3.1*	*5.4*	*8.3*		
kepada pelanggan telefon mudah alih	*2.1*	*2.2*	*2.6*	*4.3*	*6.0*		

[1] Kad ATM domestik berasaskan PIN

Jadual A.40

Bilangan Peserta dan Pengeluar Instrumen

Pada akhir tempoh	2008	2009	2010	2011	2012
	Unit				
RENTAS	**59**	**61**	**64**	**68**	**68**
Bank Negara Malaysia	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*
Bank	*54*	*54*	*55*	*56*	*56*
Institusi Kewangan Pembangunan	*2*	*4*	*5*	*6*	*6*
Bukan bank	*2*	*2*	*3*	*5*	*5*
SPICK/eSPICK	**43**	**44**	**45**	**46**	**48**
Kad kredit	**23**	**24**	**26**	**25**	**26**
Bank	*21*	*21*	*22*	*21*	*22*
Bukan bank	*2*	*3*	*4*	*4*	*4*
Kad debit[1]	**19**	**23**	**23**	**22**	**21**
Kad debit jenama antarabangsa	*8*	*8*	*8*	*11*	*11*
e-Debit[2]	*11*	*14*	*14*	*13*	*13*
Lain-lain[3]	*6*	*8*	*9*	*9*	*8*
Kad caj	**8**	**8**	**6**	**6**	**6**
Bank	*5*	*5*	*4*	*4*	*4*
Bukan bank	*3*	*3*	*2*	*2*	*2*
Wang elektronik[4]	**20**	**21**	**21**	**21**	**25**
Bank	*5*	*5*	*6*	*6*	*7*
Bukan bank	*15*	*16*	*15*	*15*	*18*
Perbankan Internet	**24**	**26**	**28**	**28**	**31**
Perbankan mudah alih	**11**	**11**	**11**	**13**	**13**
FPX dan Debit Terus	**16**	**16**	**17**	**18**	**21**
Sistem GIRO Antara Bank	**33**	**33**	**36**	**37**	**39**

[1] Terdapat bank yang mengeluarkan lebih daripada satu jenis kad debit
[2] Kad ATM domestik berasaskan PIN
[3] Merujuk kepada kad yang mempunyai fungsi kad debit jenama antarabangsa dan kad ATM domestik (berasaskan PIN)
[4] Termasuk kad prabayar jenama antarabangsa